

Απολογισμός 2017

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΕΤ

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος
Νικόλαος Καραμούζης
Πρόεδρος Δ.Σ.
Τράπεζας Eurobank Ergasias A.E.

Αντιπρόεδροι
Γεώργιος Χαντζηνικολάου
Πρόεδρος Δ.Σ.
Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε.

Κωνσταντίνος Μιχαηλίδης
Πρόεδρος Δ.Σ.
Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε.

Βασίλειος Ράπανος
Πρόεδρος Δ.Σ.
Alpha Bank A.E.

Μέλη
Παναγιώτης Ρουμελιώτης
Πρόεδρος Δ.Σ.
Attica Bank A.T.E.

Steve Banner
Chief Executive Officer
HSBC France

Αιμίλιος Κυριάκου
Διευθύνων Σύμβουλος
Citibank International Limited

Μιχάλης Ανδρεάδης
Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
Επενδυτικής Τράπεζας Ελλάδος Α.Ε.

Αναστασία Σακελλαρίου
Διευθύνουσα Σύμβουλος
Praxia Bank A.T. E.

Γεώργιος Αρώνης
Πρόεδρος
Εκτελεστικής Επιτροπής ΕΕΤ

Γεώργιος Πουλόπουλος
Πρόεδρος
Συντονιστικής Επιτροπής Αγορών
και Κεφαλαίων ΕΕΤ

Χαρούλα Απαλαγάκη
Γενική Γραμματέας
Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

Εκτελεστική Επιτροπή

Πρόεδρος
Γεώργιος Αρώνης
Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Alpha Bank A.E.

Αντιπρόεδρος
Νέλλη Τζάκου – Λαμπροπούλου
Γενική Διευθύντρια
Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε.

Μέλη
Γεώργιος Πουλόπουλος
Ανώτερος Γενικός Διευθυντής
Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε.

Σταύρος Ιωάννου
Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Τράπεζας Eurobank Ergasias A.E.

Αθανάσιος Τσάδαρης
Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Attica Bank A.T.E.

Χαρούλα Απαλαγάκη
Γενική Γραμματέας
Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

Συντονιστική Επιτροπή Αγορών και Κεφαλαίων

Πρόεδρος

Γεώργιος Πουλόπουλος

Ανώτερος Γενικός Διευθυντής

Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε.

Αντιπρόεδρος

Κωνσταντίνος Κάμαρης

Head of Global Markets & Treasurer

HSBC France

Μέλη

Δημήτριος Δημόπουλος

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε.

Γεώργιος Μιχαλόπουλος

Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής Διαχείρισεως Διαθεσίμων

Alpha Bank Α.Ε.

Δημοσθένης Αρχοντίδης

Γενικός Διευθυντής

Τράπεζας Eurobank Ergasias Α.Ε.

Μαρίνος Δαναλάτος

Διευθυντής Διαχείρισεως Διαθεσίμων

Attica Bank Α.Τ.Ε.

Χαρούλα Απαλαγάκη

Γενική Γραμματέας

Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

Συνοπτικός Πίνακας Περιεχομένων

Ενότητα Πρώτη: Οι εξελίξεις στο θεσμικό και ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος

- A. Ετήσια Σύνοδος Κορυφής του G-20
- B. Λειτουργία και εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων
- Γ. Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων
- Δ. Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών
- Ε. Συστήματα και μέσα πληρωμών
- ΣΤ. Προστασία καταναλωτή
- Z. Εγγύηση Καταθέσεων και Εταιρική Διακυβέρνηση
- Η. Φορολογική συνεργασία
- Θ. Πρόληψη και καταπολέμηση οικονομικού εγκλήματος

Ενότητα Δεύτερη: Οι δραστηριότητες της ΕΕΤ

- A. Λειτουργία και εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων
- B. Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων
- Γ. Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών
- Δ. Συστήματα και μέσα πληρωμών
- Ε. Διαχείριση Προβληματικών Δανείων (NPLs) - Νομικά – Φορολογικά θέματα
- ΣΤ. Αναπτυξιακή δραστηριότητα – Χρηματοδότηση της οικονομίας
- Z. Πρόληψη και καταπολέμηση οικονομικού εγκλήματος
- Η. Επικοινωνιακή δραστηριότητα

Ενότητα Τρίτη: Εκπροσώπηση της ΕΕΤ

- A. Στην Ελλάδα
- B. Στο εξωτερικό

Ενότητα Τέταρτη: Ελληνικό Τραπεζικό Ινστιτούτο

- A. Θεσμική δραστηριότητα
- B. Εκπαιδευτική δραστηριότητα – Στατιστικά στοιχεία

Αναλυτικός Πίνακας Περιεχομένων

Ενότητα Πρώτη:..... 16

Οι εξελίξεις στο θεσμικό και ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος . 16

A. Ετήσια Σύνοδος κορυφής του G-20 16

1. Συνάντηση των ηγετών των κρατών μελών του G-20 στο Αμβούργο της Γερμανίας στις 7-8 Ιουλίου 2017 16

B. Λειτουργία και εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων 16

1. Διεθνές επίπεδο 16

1.1 Αναβολή της υιοθέτησης των νέων κανόνων για την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών16

1.2 Κείμενο ερωτήσεων και απαντήσεων αναφορικά με τον δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR)17

1.3 Υιοθέτηση των αρχών της Επιτροπής της Βασιλείας αναφορικά με τη συλλογή και την υποβολή αναφορών σχετικά με κινδύνους.....17

1.4 Απαιτήσεις δημοσιοποίησης στοιχείων στο πλαίσιο του Πυλώνα 318

1.5 Έκθεση της Επιτροπής της Βασιλείας για τη ρυθμιστική αντιμετώπιση της λογιστικής απεικόνισης των συναλλαγών18

1.6 Πλαίσιο αξιολόγησης των παγκοσμίως συστημικά σημαντικών τραπεζών.....19

1.7 Καθιέρωση ενιαίων ορισμών για τα μη εξυπηρετούμενα και τα ρυθμισμένα ανοίγματα19

1.8 Κείμενο διαβούλευσης για την αξιολόγηση των επιπτώσεων εφαρμογής των ρυθμιστικών προτάσεων του G-20 για το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα19

1.9 Ανακοίνωση της Επιτροπής της Βασιλείας για το πρόγραμμα εργασιών της τη διετία 2017-201820

1.10 Πορεία υιοθέτησης του διεθνούς κανονιστικού πλαισίου «Βασιλεία III»20

1.11 Εργασίες του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας - Σχέδιο Οδηγού για την εφαρμογή των αρχών και προτύπων σχετικά με τις υγιείς πρακτικές αποδοχών20

1.12 Εφαρμογή της πολιτικής για το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα21

1.13 Κατευθυντήριες γραμμές για την αποτελεσματική διαχείριση του ML/TF κινδύνου21

1.14 Έκθεση του FSB για τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων των “fintech” εταιρειών στη σταθερότητα του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος21

1.15 Έκθεση του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας για το «σκιάδες τραπεζικό σύστημα»22

1.16 Basel III definition of “capital” - Frequently Asked Questions (FAQs)22

1.17 Έκθεση του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (‘FSB’) για τις ρυθμιστικές και εποπτικές εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο σχετικά με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο22

1.18 Έκθεση προόδου της Επιτροπής της Βασιλείας για την πορεία υιοθέτησης του διεθνούς κανονιστικού πλαισίου «Βασιλεία III»23

1.19 Ολοκλήρωση των αλλαγών στο κανονιστικό πλαίσιο «Βασιλεία III» από την Επιτροπή της Βασιλείας23

1.20 Κείμενο διαβούλευσης της Επιτροπής της Βασιλείας για τη ρυθμιστική μεταχείριση των ανοιγμάτων σε κρατικούς τίτλους24

1.21 Διαβούλευση της Επιτροπής της Βασιλείας για τις αρχές που διέπουν τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων24

2. Ευρωπαϊκό επίπεδο 25

2.1 Δυνατότητα χρήσης από τα πιστωτικά ιδρύματα στοιχείων που καλύπτουν μικρότερη χρονική περίοδο στο πλαίσιο εφαρμογής της προσέγγισης IRB.....25

2.2 Υιοθέτηση από την EKT των κατευθυντήριων γραμμών της EBA για τη συνεργασία εποπτικών αρχών και εξωτερικών ελεγκτών26

2.3 Έκθεση της EBA σχετικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα26

2.4 Αξιολόγηση από την EKT των εσωτερικών μοντέλων των πιστωτικών ιδρυμάτων και του κινδύνου επιτοκίων26

2.5	Διαβούλευση της ΕΚΤ για το ICAAP/ILAAP	27
2.6	Διαβούλευση της ΕΚΤ για την υποβολή των υποδειγμάτων FINREP σε ενοποιημένη βάση	27
2.7	Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων έτους 2018	27
2.8	Εποπτική συγκριτική αξιολόγηση των εσωτερικών προσεγγίσεων	28
2.9	Ρυθμίσεις σχετικά με τον συντελεστή κάλυψης ρευστότητας.....	28
2.10	Απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων για τον κίνδυνο CVA.....	28
2.11	Συμμόρφωση του ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου με τις απαιτήσεις του ρυθμιστικού πλαισίου «Βασιλεία III»	29
2.12	Σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων της ΕΒΑ για την υποβολή εποπτικών αναφορών από πιστωτικά ιδρύματα	29
2.13	Απόκτηση ειδικών συμμετοχών σε πιστωτικά ιδρύματα.....	30
2.14	Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα	30
2.15	EBA Risk Dashboard 4th Quarter 2016	30
2.16	Απολογισμός της ΕΚΤ αναφορικά με την εποπτική της δραστηριότητα για το 2016	31
2.17	Χρονοδιάγραμμα της ΕΒΑ για την αναθεώρηση του SREP τη διετία 2017-2018....	31
2.18	Περιοδική αξιολόγηση σχετικά με τη διαδικασία της υποβολής εποπτικών αναφορών	31
2.19	Νομικές πράξεις της ΕΚΤ στο πλαίσιο του SSM.....	32
2.20	Έκθεση της Μεικτής Επιτροπής των ESAs για τους κυριότερους κινδύνους του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ΕΕ.....	32
2.21	ECB Supervisory Banking Statistics 4th Quarter 2016	33
2.22	Εποπτικά τέλη στο πλαίσιο του SSM	33
2.23	Οδηγός της ΕΚΤ για τα ανοίγματα έναντι αντισυμβαλλόμενων με υψηλή μόχλευση	33
2.24	Οδηγός της ΕΚΤ για τη διαδικασία fit and proper των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των πιστωτικών ιδρυμάτων.....	33
2.25	Συγκριτική αξιολόγηση από τις εποπτικές αρχές των εσωτερικών προσεγγίσεων που χρησιμοποιούν τα ιδρύματα για τον υπολογισμό των ιδίων κεφαλαίων (Σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων, ΕΒΑ).....	34
2.26	Κατάλογος της ΕΒΑ στο πλαίσιο της αξιολόγησης της ποιότητας των ιδίων κεφαλαίων	34
2.27	Κείμενο διαβούλευσης της ΕΒΑ σχετικά με τον προσδιορισμό των ομάδων συνδεδεμένων πελατών	34
2.28	Σχέδιο συστάσεων της ΕΒΑ για την ανάθεση λειτουργικών δραστηριοτήτων σε φορείς παροχής υπηρεσιών «υπολογιστικού νέφους».....	35
2.29	Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ για τις πρακτικές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου στο πλαίσιο του IFRS 9	35
2.30	Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ για την αξιολόγηση του κινδύνου ICT στο πλαίσιο του SREP (Κατευθυντήριες γραμμές, ΕΒΑ).....	36
2.31	Γνώμη της ΕΒΑ στο πλαίσιο της επανεξέτασης του CRR και της CRD IV σε ό,τι αφορά τα ίδια κεφάλαια.....	36
2.32	Διενέργεια transparency exercise για το έτος 2017	36
2.33	Παράταση της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων για ανοίγματα έναντι κεντρικών αντισυμβαλλομένων.....	37
2.34	EBA CVA Risk Monitoring Exercise	37
2.35	EBA Discussion Paper on the treatment of structural FX	37
2.36	Τελικό σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για το CVA Proxy Spread	37
2.37	Έκθεση της ΕΚΤ αναφορικά με την επισκόπηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.....	38
2.38	Δεύτερο τεύχος του EU Shadow Banking Monitor του ESRB	38
2.39	Δημοσίευση από την ΕΚΤ του τρίτου μέρους του AnaCredit Manual	38
2.40	Διαβούλευση της ΕΚΤ σχετικά με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1163/2014 για τα εποπτικά τέλη	39
2.41	Νομικές πράξεις της ΕΚΤ στο πλαίσιο του SSM (Αποφάσεις, ΕΚΤ).....	39
2.42	Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός της Επιτροπής στο πλαίσιο του CRR	39

2.43	Σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων της Μικτής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για την τροποποίηση του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1799 στο πλαίσιο του CRR	40
2.44	Προϋποθέσεις ίδρυσης πιστωτικού ιδρύματος στο πλαίσιο της CRD IV	40
2.45	Αναθεωρημένη Απόφαση της ΕΒΑ για τη χρήση αυτόκλητων πιστοληπτικών αξιολογήσεων στο πλαίσιο του CRR	40
2.46	Σχέδιο μεθοδολογίας και σεναρίων του stress-test της ΕΒΑ για το 2018.....	41
2.47	Επικαιροποιημένος κατάλογος της ΕΒΑ με τους φορείς του δημόσιου τομέα για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων των τραπεζών στο πλαίσιο του CRR	41
2.48	Δημοσίευση από την ΕΚΤ εγχειριδίων για το AnaCredit	41
2.49	Υποβολή εποπτικών αναφορών στο πλαίσιο του CRR	41
2.50	Νομική πράξη της ΕΚΤ στο πλαίσιο του SSM	41
2.51	Τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/534 της ΕΚΤ για την υποβολή εποπτικών αναφορών σχετικά με χρηματοοικονομική πληροφόρηση.....	42
2.52	Εκτελεστικός Κανονισμός της Επιτροπής στο πλαίσιο της CRD IV	42
2.53	ECB Supervisory Banking Statistics 1st Quarter 2017.....	42
2.54	Έκθεση του ESRB για το IFRS 9	43
2.55	Διαβούλευση της ΕΒΑ επί των κατευθυντηρίων γραμμών για τον προσδιορισμό των μεθόδων υπολογισμού των εισφορών στα εθνικά ταμεία εγγύησης καταθέσεων	43
2.56	Γνώμη της ΕΒΑ για το σχεδιασμό ενός νέου πλαισίου προληπτικής εποπτείας για τις επιχειρήσεις επενδύσεων.....	43
2.57	Σχέδιο πρόσθετης πράξης στο Έγγραφο Κατευθύνσεων της ΕΚΤ για τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (NPLs).....	43
2.58	Risk Dashboard της ΕΒΑ για το β' τρίμηνο του 2017	44
2.59	Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) της ΕΚΤ για τη διαχείριση του κινδύνου επιτοκίου από τα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα	44
2.60	Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη λειτουργία του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM)	45
2.61	Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ για την εποπτεία σημαντικών υποκαταστημάτων	45
2.62	Δημόσιες διαβουλεύσεις της ΕΒΑ στο πλαίσιο του Πυλώνα 2	45
2.63	Έκθεση της ΕΚΤ για την εποπτεία των «λιγότερο σημαντικών» πιστωτικών ιδρυμάτων στο πλαίσιο λειτουργίας του SSM.....	46
2.64	Γνώμη της ΕΚΤ επί των νομοθετικών προτάσεων για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR) και της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (CRD IV)	46
2.65	Σχέδιο Υποδειγμάτων (templates) της ΕΒΑ αναφορικά με την παροχή πληροφοριών στο πλαίσιο συναλλαγών μεταβίβασης NPLs	46
2.66	Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τη δημιουργία ενός μηχανισμού προληπτικής προστασίας για την κάλυψη απωλειών από NPLs	47
2.67	EBA updates the list of CET1 instruments	47
2.68	Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τον έλεγχο της καταλληλότητας της υποβολής εποπτικών αναφορών	47
2.69	Τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής σχετικά με το πλαίσιο παροχής πληροφοριών συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του Κανονισμού CRR	48
2.70	Τυποποιημένα υποδείγματα της ΕΒΑ για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (NPLs) ..	48
2.71	Δημοσίευση Σύστασης του ESRB σχετικά με την αξιολόγηση των διασυνοριακών επιδράσεων των μέτρων μακροπροληπτικής πολιτικής και την εθελοντική εφαρμογή τους στη βάση της αμοιβαιότητας.....	48
2.72	Εγχειρίδιο της ΕΚΤ για τη μεθοδολογία του SREP και καθορισμός εποπτικών προτεραιοτήτων της ΕΚΤ για το 2018	49
2.73	Διαβούλευση της ΕΚΤ για την μεθοδολογία αξιολόγησης των εσωτερικών μοντέλων υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τους CCR και A-CVA κινδύνους.....	49
2.74	Διαβούλευση της ΕΒΑ για την εφαρμογή εντός της ΕΕ του αναθεωρημένου ρυθμιστικού πλαισίου για τη διαχείριση των κινδύνων αγοράς και του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου.....	49
2.75	Διαβούλευση της ΕΒΑ για την ομοιογένεια των ανοιγμάτων σε συναλλαγές τιτλοποιήσεων.....	50

2.76 Διαβούλευση της ΕΒΑ για τη διατήρηση του πιστωτικού κινδύνου σε συναλλαγές τιτλοποιήσεων.....	50
2.77 Τελικές συστάσεις της ΕΒΑ για την ανάθεση λειτουργικών δραστηριοτήτων σε φορείς παροχής υπηρεσιών «υπολογιστικού νέφους».....	50
2.78 Διαβούλευση της ΕΒΑ για την τροποποίηση του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2070 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη συγκριτική αξιολόγηση από τις εποπτικές αρχές των εσωτερικών προσεγγίσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων	51
2.79 Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συντονισμένη αντιμετώπιση περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο	51
3. Εθνικό επίπεδο.....	52
3.1 Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων	52
3.2 Υποβολή στην ΤτΕ περιοδικών καταστάσεων μεγάλων οφειλετών για στατιστικούς λόγους	52
3.3 Τροποποίηση της ΠΔ/ΤΕ 2651/20.1.2012 για τα πρόσωπα που έχουν ειδική σχέση με το πιστωτικό ίδρυμα	52
3.4 Ημερομηνίες υποβολής στην ΤτΕ αναφορών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης στο πλαίσιο του Κανονισμού 2015/534 της ΕΚΤ.....	52
3.5 Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο κατευθυντήριων γραμμών της ΕΒΑ σχετικά με τη δημοσιοποίηση πληροφοριών και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων	53
3.6 Έκθεση της ΤτΕ για τους επιχειρησιακούς στόχους των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων	53
3.7 Καθορισμός του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για το β' τρίμηνο του 2017.....	53
3.8 Αποφάσεις της ΕΠΑΘ σχετικά με τα υπό εκκαθάριση πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοδοτικά ιδρύματα	54
3.9 Καταβολή μερισμάτων κατά το έτος 2017 από τα εποπτευόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος πιστωτικά ιδρύματα για την οικονομική χρήση του έτους 2016	54
3.10 Έκθεση της ΤτΕ για τους επιχειρησιακούς στόχους των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων	55
3.11 Απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος για το ύψος του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος.....	55
3.12 Δημοσίευση Πράξεων του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως	55
3.13 Υποβολή στην Τράπεζα της Ελλάδος περιοδικών καταστάσεων μεγάλων οφειλετών για στατιστικούς λόγους	55
3.14 Λογιστική Κατάσταση που υποβάλλουν οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος για στατιστικούς σκοπούς	56
3.15 Υιοθέτηση κατευθυντήριων γραμμών της ΕΒΑ στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR) σχετικά με τον καθορισμό ορίων για ανοίγματα έναντι οντοτήτων του σκιώδους τραπεζικού συστήματος (limits on exposures to shadow banking entities)..	56
3.16 Απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος για το ύψος του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος για το α' τρίμηνο του 2018.....	56
Γ. Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων	57
1. Ευρωπαϊκό επίπεδο	57
1.1 Σύναψη συμβάσεων του SRB με τα κράτη-μέλη της ευρωζώνης για το bridge financing του SRF.....	57
1.2 Δημοσιοποίηση από το SRB της προσέγγισής του για τον καθορισμό του MREL ..	57
1.3 Σχέδιο συστάσεων αναφορικά με τις οντότητες που πρέπει να περιλαμβάνονται στο σχέδιο ανάκαμψης ομίλου	57
1.4 Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ αναφορικά με το εργαλείο της αναδιάρθρωσης παθητικού (bail-in)	57
1.5 Γνώμη της ΕΚΤ επί της πρότασης Οδηγίας της Επιτροπής για τη μερική εναρμόνιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο της κατάταξης πιστωτών των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ειδική εκκαθάριση	58
1.6 Κριτήρια σχετικά με τον υπολογισμό των εισφορών	58

1.7	Εφαρμογή απλουστευμένων υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 4(6) της BRRD ..	59
1.8	Κατηγορίες συμφωνιών που προστατεύονται στο πλαίσιο μεταβίβασης εν μέρει περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 76 της BRRD	59
1.9	Μετάδοση πληροφοριών από τις αρχές εξυγίανσης αναφορικά με το MREL.....	59
1.10	Αναθεώρηση των εκτελεστικών τεχνικών προτύπων σχετικά με την παροχή πληροφόρησης για τους σκοπούς των σχεδίων εξυγίανσης	60
1.11	Οριστικό σύστημα των εισφορών για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης	60
1.12	Γνώμη της ΕΚΤ σχετικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του ενωσιακού πλαισίου για την αντιμετώπιση κρίσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα	60
1.13	Υιοθέτηση από το Συμβούλιο της πρότασης Οδηγίας για την τροποποίηση της BRRD σε σχέση με την κατάταξη των απαιτήσεων στην πτωχευτική ιεραρχία	61
1.14	Σύσταση της ΕΒΑ αναφορικά με την συμπερίληψη των επιμέρους οντοτήτων του ομίλου στα σχέδια ανάκαμψης ομίλου	61
1.15	Έκτος «Διάλογος» του SRB με εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου ...	61
2.	Εθνικό επίπεδο.....	61
2.1	Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο κατευθυντήριων γραμμών της ΕΒΑ σχετικά με τη δημοσιοποίηση πληροφοριών και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων	61
Δ.	Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών	63
1.	Διεθνές επίπεδο	63
1.1	Ανθεκτικότητα και ανάκαμψη των κεντρικών αντισυμβαλλομένων (CCPs)	63
1.2	Εναρμόνιση του μοναδικού αναγνωριστικού κωδικού για προϊόντα (UPI – Unique Product Identifier)	63
1.3	Διαφάνεια στη δευτερογενή αγορά εταιρικών ομολόγων	64
2.	Ευρωπαϊκό επίπεδο	66
2.1	Έκθεση για την αντιμετώπιση των εθνικών εμποδίων στις ροές κεφαλαίων στο πλαίσιο της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (CMU).....	66
2.2	Δημοσίευση ενδιάμεσης έκθεσης επανεξέτασης της πρωτοβουλίας για την Ένωση Ευρωπαϊκών Κεφαλαιαγορών (CMU)	66
2.3	Διαβούλευση αναφορικά με την ανάπτυξη δευτερογενούς αγοράς για τα NPLs και την θέσπιση νέων μεθόδων προστασίας των πιστωτών από μη αποπληρωμή των χρεών .	67
2.4	Προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναμόρφωση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας.....	68
2.5	Κώδικας δεοντολογίας αναφορικά με την παρακράτηση φόρου στις διασυνοριακές επενδύσεις	70
2.6	Κανόνες προληπτικής εποπτείας σχετικά με τις επιχειρήσεις επενδύσεων	71
2.7	Αναθεωρημένο σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων αναφορικά με τις δέσμες εντολών (packaged orders) για τις οποίες υπάρχει ρευστή αγορά (RTS 2) στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 (MiFIR)	72
2.8	Δημοσίευση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που συμπληρώνουν την Οδηγία 2014/65/ΕΕ (MiFID II) και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 600/2014 (MiFIR)	72
2.9	Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την κατάλληλη προσαρμογή των παραμέτρων για τη διακοπή της διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο της MiFID II	75
2.10	Γνώμες της ESMA αναφορικά με θέματα που άπτονται της εφαρμογής της MiFID II και του MiFIR.....	75
2.11	Δημοσίευση κατ' εξουσιοδότηση εκτελεστικών πράξεων στο πλαίσιο της εφαρμογής της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II)	76
2.12	Τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/565 σε ό,τι αφορά τον ορισμό των συστηματικών εσωτερικοποιητών	77
2.13	Γνώμη αναφορικά με τους ενδιάμεσους υπολογισμούς διαφάνειας για τους μη μετοχικούς τίτλους (Transitional Transparency Calculations)	78
2.14	Κείμενο διαβούλευσης της ESMA αναφορικά με τον έλεγχο καταλληλότητας στο πλαίσιο της MiFID II	79

2.15 Κατευθυντήριες γραμμές για την αναφορά συναλλαγών, την τήρηση αρχείων εντολών και τον συγχρονισμό των ρολογιών σύμφωνα με την MiFID II	79
2.16 Ενημέρωση της ESMA αναφορικά με τη χρήση του LEI στο πλαίσιο της εφαρμογής της MiFID II	80
2.17 Δημοσίευση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που συμπληρώνουν την Οδηγία 2014/65/ΕΕ.....	81
2.18 Διαβούλευση αναφορικά με την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/587 (RTS 1)	81
2.19 Δημοσίευση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που συμπληρώνουν τον Κανονισμό (ΕΕ) 600/2014 και την Οδηγία 2014/65/ΕΕ	82
2.20 Δημοσίευση Εκτελεστικού Κανονισμού που συμπληρώνει την Οδηγία 2014/65/ΕΕ ..	83
2.21 Ανακοίνωση της ESMA αναφορικά με τη διευκόλυνση της γνωστοποίησης των συναλλαγών σε ό,τι αφορά στην απόκτηση LEI	83
2.22 Επικαιροποιημένα κείμενα Ερωτήσεων και Απαντήσεων στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων της MiFID II και του MiFIR	84
2.23 Δημοσίευση κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014 (PRIIPs).....	84
2.24 Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής αναφορικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014 για τα PRIIPs	86
2.25 Q&As των ΕΒΑ-ΕΣΜΑ-ΕΙΟΡΑ για το KID	86
2.26 Πληροφορίες που σχετίζονται με τις αγορές παραγώγων επί εμπορευμάτων ή τις σχετικές αγορές άμεσης παράδοσης	87
2.27 Ανακοίνωση για την έναρξη εφαρμογής της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων συναλλαγών στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων του MAR	87
2.28 Επικαιροποιημένα κείμενα Ερωτήσεων και Απαντήσεων στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων του MAR	88
2.29 Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο.....	88
2.30 Κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με την έκδοση ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 για το ενημερωτικό δελτίο	90
2.31 Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/104 και Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/105 της Επιτροπής που συμπληρώνουν τον Κανονισμό (ΕΕ) 648/2012 (EMIR).....	91
2.32 Προτάσεις αναθεώρησης του EMIR	92
2.33 Δημοσίευση του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/979 όσον αφορά στον κατάλογο των εξαιρούμενων φορέων	93
2.34 Έκδοση πρακτικού οδηγού για τις κοινοποιήσεις σημαντικών συμμετοχών	93
2.35 Βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (CSDR).....	94
2.36 Κανονισμός σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων	94
2.37 Διαφάνεια των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης...	95
2.38 Γνώμη της ESMA αναφορικά με τον διαχωρισμό των περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο των Οδηγιών για τους ΟΣΕΚΑ (UCITS V) και για τους Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (AIFMD)	96
2.39 Επικαιροποιημένα κείμενα Ερωτήσεων και Απαντήσεων στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων (α) της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (AIFMD) και (β) της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ (UCITS).....	97
2.40 Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1131 για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς	97
2.41 Έκδοση τεχνικής συμβουλής για τη βελτίωση του Κανονισμού για τις ανοικτές πωλήσεις	98
2.42 Έκθεση αναφορικά με τον έλεγχο της ταυτότητας των μετόχων και των συστημάτων πληροφόρησης και επικοινωνίας των εισηγμένων εταιριών	99
2.43 Προειδοποίηση της ESMA προς το επενδυτικό κοινό αναφορικά με τις προσφορές εικονικών νομισμάτων (ICOs)	100
3. Εθνικό επίπεδο.....	101

3.1 Ανακοίνωση για τη λειτουργία της διαδικτυακής πύλης υποβολής στοιχείων από εποπτευόμενους φορείς	101
3.2 Απόφαση 19/776/13.2.2017 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με θέμα: «Προσδιορισμός της τιμής, της απόδοσης και του επιτοκίου διάθεσης ομολογιών, όταν διατίθενται με δημόσια προσφορά και κατανομή αυτών στους επενδυτές»	101
3.3 Απόφαση 18/775/31.1.2017 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με θέμα: «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 17/633/20.12.2012 απόφασης του ΔΣ της ΕΚ Ένημερωτικό δελτίο, ετήσια και εξαμηνιαία έκθεση ΟΣΕΚΑ'»	102
3.4 Διευκρινίσεις για την εφαρμογή του άρθρου 44 του Ν. 4449/2017 σε ό,τι αφορά την Επιτροπή Ελέγχου	103
3.5 Δημοσίευση της εγκυκλίου 56 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	104
3.6 Απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την τροποποίηση της απόφασης 17/633/20.12.2012 για τους ΟΣΕΚΑ	105
3.7 Διευκρινίσεις αναφορικά με τα πρόσωπα που δύνανται να ενεργούν ως σύμβουλοι του προτείνοντος σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3461/2006	105
3.8 Δημοσίευση σχεδίου νόμου για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014	106
3.9 Σχέδιο νόμου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις	107
Ε. Συστήματα και μέσα πληρωμών	109
1. Διεθνές επίπεδο	109
1.1 Εκθέσεις της Επιτροπής Πληρωμών και Υποδομών Αγορών ('CPMI').....	109
2. Ευρωπαϊκό επίπεδο	110
2.1 Δημοσιεύσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ)	110
2.2 Μέτρα για την εξασφάλιση κοινού υψηλού επιπέδου ασφαλείας δικτύων και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση ('NISD')	112
2.3 Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 «για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά» ('PSD 2')	112
2.4 Νομικές πράξεις της ΕΚΤ σχετικά με το σύστημα πληρωμών TARGET2	118
2.5 Νομικές πράξεις της ΕΚΤ σχετικά με τις απαιτήσεις επίβλεψης για τα συστημικά σημαντικά συστήματα πληρωμών	118
2.6 Σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για την τροποποίηση του άρθρου 22 του Καταστατικού της περί συστημάτων συμψηφισμού και πληρωμών.....	119
2.7 Έναρξη λειτουργίας του SEPA Instant Credit Transfer Scheme του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών ('EPC').....	119
2.8 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ «για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων»	120
2.9 Δημοσίευση Γνώμης της ΕΒΑ σχετικά με τον Κανονισμό για τις διατραπεζικές προμήθειες συναλλαγών με κάρτες πληρωμών ('IFR')	120
2.10 Ανέπαφες συναλλαγές που διενεργούνται μέσω κάρτας πληρωμών ή κινητών τηλεφώνων σε περιβάλλον SEPA.....	121
3. Εθνικό επίπεδο.....	121
3.1 Καθορισμός δαπανών για τις οποίες απαιτείται η χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής ή/και συλλογής αποδείξεων για το φορολογικό έτος 2017.....	121
3.4 Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά (PSD 2)	122
3.6 Ανάθεση είσπραξης Δημοσίων Εσόδων σε Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών	123
ΣΤ. Προστασία καταναλωτή	124
1. Ευρωπαϊκό επίπεδο	124
1.1 Σχέδιο Δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες προς τους καταναλωτές: Καλύτερα προϊόντα, περισσότερες δυνατότητες επιλογής.....	124
1.2 Τελικά σχέδια ρυθμιστικών και εκτελεστικών προτύπων της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών ('ΕΒΑ') στο πλαίσιο της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ ('PAD')	124
1.3 ΕΒΑ Consumer Trends Report 2017.....	125
1.4 Στοχευμένη αναθεώρηση των ευρωπαϊκών Οδηγιών για τα δικαιώματα των καταναλωτών	125
2. Εθνικό επίπεδο.....	126

2.1	Κώδικας Καταναλωτικής Δεοντολογίας	126
2.2	Κώδικας Καταναλωτικής Δεοντολογίας για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο	126
2.3	Αναμόρφωση, τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του ν. 2251/1994 για την «Προστασία των καταναλωτών»	126
2.4	Ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ	127
Z.	Εγγύηση Καταθέσεων και Εταιρική Διακυβέρνηση	128
1.	Διεθνές επίπεδο	128
1.1	Περιοδική αξιολόγηση της εφαρμογής των αρχών για θέματα εταιρικής διακυβέρνησης του G-20 και του ΟΟΣΑ	128
2.	Ευρωπαϊκό επίπεδο	128
2.1	Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασφάλισης Καταθέσεων	128
2.2	Οδηγία για την προώθηση της μακροπρόθεσμης συμμετοχής των μετόχων	129
2.3	Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ και της ΕΣΜΑ για την εταιρική διακυβέρνηση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	129
H.	Φορολογική συνεργασία	130
1.	Διεθνές επίπεδο	130
1.1	Νέα έκδοση προτύπου του ΟΟΣΑ για την Αυτόματη Ανταλλαγή Πληροφοριών Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών	130
1.2	Ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών των ΗΠΑ σχετικά με τη FATCA	130
2.	Εθνικό επίπεδο	131
2.1	Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2376 και άλλες διατάξεις	131
2.2	Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/881	131
2.3	Κανονιστικές Αποφάσεις στο πλαίσιο του ν. 4428/2016 για την εφαρμογή της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών χρηματο-οικονομικών λογαριασμών	131
2.4	Κύρωση της Πολυμερούς Συμφωνίας Αρμοδίων Αρχών για την Ανταλλαγή Εκθέσεων ανά Χώρα	132
2.5	Κύρωση της FATCA	133
2.6	Καθορισμός διαδικασίας εφαρμογής της υποβολής και ανταλλαγής εκθέσεων ανά χώρα στο πλαίσιο της Πολυμερούς Συμφωνίας Αρμόδιων Αρχών του ΟΟΣΑ	133
Θ.	Πρόληψη και καταπολέμηση οικονομικού εγκλήματος	134
1.	Διεθνές επίπεδο	134
1.1	Κατευθυντήριες γραμμές για την αποτελεσματική διαχείριση του ML/TF κινδύνου από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία	134
2.	Ευρωπαϊκό επίπεδο	134
2.1	Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 «σχετικά με την πρόληψη της χρήσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας»	134
2.2	Κανονισμός «περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών» - Κείμενο διαβούλευσης της Μικτής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών ('ESAs')	138
2.3	Πρόταση Οδηγίας για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849	138
2.4	Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας	139
2.5	Οδηγός και κείμενο συχνών ερωτήσεων και απαντήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα σε βάρος της Ρωσίας και της Συρίας	139
3.	Εθνικό επίπεδο	139
3.1	Ρυθμίσεις για τη δέσμευση και δήμευση περιουσιακών και αποδεικτικών στοιχείων	139
3.2	Κατάλογος μη αδειοδοτημένων παρόχων τυχερών παιγνίων ("black list")	140
3.3	Αντιμετώπιση των εκκρεμών υποθέσεων ελέγχου μέσω επεξεργασίας τραπεζικών λογαριασμών	140
3.4	Αλλαγή του καθεστώτος περί ευθύνης των νομικών προσώπων από αξιόποινες πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες	140
Ενότητα Δεύτερη:		141
Οι δραστηριότητες της ΕΕΤ		141

A. Λειτουργία και εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων	141
1. Ευρωπαϊκό επίπεδο	141
1.1 Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τη δημιουργία ενός μηχανισμού προληπτικής προστασίας για την κάλυψη απωλειών από NPLs	141
1.2 Σχέδιο Υποδειγμάτων (templates) της EBA αναφορικά με την παροχή πληροφοριών στο πλαίσιο συναλλαγών μεταβίβασης NPLs	141
1.3 Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με την ανάπτυξη μιας δευτερογενούς αγοράς για τη μεταβίβαση NPLs	142
1.4 Συμετοχή της EET στη διαβούλευση για το σχέδιο Πρόσθετης Πράξης της EKT αναφορικά με τη διαχείριση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (addendum)	142
1.5 Συμετοχή της EET στις συναντήσεις με εκπροσώπους του SSM Methodology Division on ILAAP'	142
2. Εθνικό επίπεδο.....	143
2.1 Διαδικασία εναρμόνισης και εξορθολογισμού των εποπτικών αναφορών.....	143
2.2 Διαβούλευση για την τροποποίηση της ΠΕΕ 42/30.05.2014	143
2.3 Διαδικασία υποβολής αναλυτικών στατιστικών δεδομένων στην EKT σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/867 (AnaCredit).....	143
B. Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων	144
1. Ευρωπαϊκό Επίπεδο	144
1.1 Συμετοχή της EET στο 6ο SRB-Industry dialogue.....	144
1.2 Στελέχωση του SRM Expert Group της ETO.....	144
1.3 Συμετοχή στην πρώτη συνεδρίαση του SRM Expert Group.....	144
1.4 Συμετοχή της EET στην ημερίδα των EBF/EKT με θέμα «Recovery Planning and Crisis Management».....	145
1.5 Συμετοχή στην πρωτοβουλία της ETO για την προώθηση στοχευμένων προτάσεων τροποποίησης του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/63 όσον αφορά τις εκ των προτέρων εισφορές στο SRF	145
1.6 Συνεργασία με την ETO και τις τραπεζικές ενώσεις άλλων κρατών μελών	146
1.7 Παρακολούθηση των εργασιών του Crisis Intervention Working Group της ETO	146
2. Εθνικό Επίπεδο.....	147
2.1 Διαρκής ενημέρωση αναφορικά με τα ρυθμιστικά πρότυπα και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ και του Κανονισμού 806/2014	147
2.2 Συνεδριάσεις της Ομάδας Εργασίας της EET με αντικείμενο τις προτάσεις της Επιτροπής για την αναθεώρηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου	147
2.3 Επεξεργασία και συζήτηση των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2399 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ όσον αφορά την κατάταξη των μη εξασφαλισμένων χρεωστικών μέσων στην πτωχευτική ιεραρχία.....	148
2.4 Ανάρτηση ενημερωτικού υλικού στην ιστοσελίδα της EET.....	148
Γ. Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών	150
1. Ευρωπαϊκό επίπεδο	150
1.1 Ενημέρωση μελών για τις τρέχουσες ρυθμιστικές εξελίξεις στον τομέα της κεφαλαιαγοράς.....	150
1.2 Συμετοχή σε δημόσιες διαβουλεύσεις για την προετοιμασία ευρωπαϊκών κανονιστικών κειμένων	151
1.3 Εναρμόνιση των διαδικασιών για τις εταιρικές πράξεις	151
2. Εθνικό επίπεδο.....	151
2.1 Συμετοχή στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II)	151
2.2 Σύσταση επιτροπών και ομάδων εργασίας για την εφαρμογή του νέου πλαισίου για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID 2/MiFIR).....	152
2.3 Δημιουργία εξειδικευμένης ενότητας στην ιστοσελίδα της EET για τη MiFID II/MiFIR	153
2.4 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIPs)	153
2.5 Κανονισμός (ΕΕ) 2016/2067 όσον αφορά το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRS 9).....	154

2.6 Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2395 όσον αφορά το μεταβατικό καθεστώς για τον μετριασμό των επιπτώσεων από την εισαγωγή του ΔΠΧΑ 9 στα ίδια κεφάλαια (phase-in).....	154
2.7 Συμμετοχή στη δημόσια διαβούλευση για τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 909/2014 σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην ΕΕ και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (CSDR)	155
2.8 Εκπροσώπηση της ΕΕΤ στη Συμβουλευτική Επιτροπή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς .	155
2.9 Συνεργασία με το Χρηματιστήριο Αθηνών για θέματα εφαρμογής της MiFID II/MiFIR.	155
Δ. Συστήματα και μέσα πληρωμών	157
1. Ευρωπαϊκό επίπεδο	157
1.1 Ενιαίος Χώρος Πληρωμών σε Ευρώ ('SEPA')	157
1.2 Euro Retail Payments Board ('ERPB').....	157
1.3 Πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των τραπεζών	158
1.4 Άμεσες πληρωμές ("Instant Payments")	158
1.5 Ενοποίηση των συστημάτων TARGET2 και Target2 Securities.....	158
1.6 Πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών για ενημέρωση των πιστωτικών ιδρυμάτων σε θέματα συναλλάγματος.....	159
1.7 Ενωσιακή πρωτοβουλία για περιορισμό των πληρωμών με μετρητά.....	159
2. Εθνικό επίπεδο.....	159
2.1 Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 «για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά» ('PSD 2').....	159
2.2 Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της ΕΒΑ για την αυστηρή εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας στο πλαίσιο της PSD 2 ...	163
2.3 Μηνιαία Πληροφόρηση της ΑΑΔΕ ως προς τις αγορές με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμών	164
2.4 Έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της εγχώριας διατραπεζικής υπηρεσίας άμεσων πληρωμών IRIS	164
2.5 Στατιστικά στοιχεία χρήσης εναλλακτικών καναλιών εξυπηρέτησης (Internet Banking, Mobile Banking, ATM και APS) και καρτών πληρωμής.....	165
Ε. Διαχείριση Προβληματικών Δανείων (NPLs) - Νομικά – Φορολογικά θέματα	166
Διαχείριση Προβληματικών Δανείων (NPLs).....	166
1. Θέματα Συντονιστικής Επιτροπής NPLs	166
2. Εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων	166
3. Ζητήματα σχετικά με την τροποποίηση του Ν. 3869/2010 για τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων	167
4. Τροποποιήσεις στη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης	167
5. Ρυθμιστικές Πρωτοβουλίες αναφορικά με τις Εταιρείες Ενημέρωσης Οφειλετών (Ν. 3758/2009).....	168
6. Ζητήματα ερμηνείας του Κώδικα Δεοντολογίας του Ν. 4224/2013	168
7. Κωδικοποίηση των διατάξεων του άρθρου 145Α για την κατάταξη των πιστωτών των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ειδική εκκαθάριση	168
8. Παρατηρήσεις ΕΕΤ επί του σχεδίου νόμου «Ρυθμίσεις για τη δέσμευση και δήμευση περιουσιακών και αποδεικτικών στοιχείων»	169
9. Επιτροπή για θέματα του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου	169
10. Υποχρεώσεις διαβίβασης στοιχείων δυνάμει της παραγράφου 10 του άρθρου 8 του ν.1882/1990 και των ΠΟΛ 1016/1991, 1062/1991 και 1063/1994	170
11. Δάνεια με Εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Ζητήματα κατάπτωσης και καταβολής του ποσού της εγγύησης	171
12. Εφαρμογή διατάξεων για την εναλλακτική και ηλεκτρονική επίλυση διαφορών	171
13. Η ισχύς της απαλλαγής από την εισφορά του άρθρου 1 το ν.128/1975 στα δάνεια που χορηγούνται σε πρόσωπα που κατοικούν ή δραστηριοποιούνται σε μικρά νησιά με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους.....	172
14. Κοινοβουλευτικός έλεγχος	173
15. Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	173
16. Εργασιακά και Κοινωνικά θέματα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ).....	174

17. Συμμετοχή ΕΕΤ στην Οικονομική & Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ).....	175
18. Λοιπά νομικά θέματα	175
19. Ερμηνευτική εγκύκλιος για το άρθρο 47 παρ. 1 ΚΦΕ.....	176
20. Φορολογική Ενημερότητα Τραπεζών.....	176
21. Σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών του Ν. 4469/2017	177
22. Στοιχεία για παρακρατούμενους φόρους σε έσοδα από συμμετοχές.....	177
23. Χαρτόσημο σε υποθήκες που εξασφαλίζουν τραπεζικά δάνεια.....	177
24. Δημοσιοποίηση Α.Φ.Μ.....	177
25. Χαρτόσημο σε προμήθεια ΑΦΑ.....	178
26. Ομολογιακά δάνεια Ν. 3156/2003	178
27. Θέσπιση κινήτρων για αναδιάρθρωση οφειλών με μεταβίβαση ακινήτου.....	178
ΣΤ. Αναπτυξιακή δραστηριότητα - Χρηματοδότηση της οικονομίας	179
Συnergασία ΕΕΤ – Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης	179
1. Εκπόνηση προγραμμάτων αναχρηματοδότησης βιώσιμων επιχειρήσεων	179
2. Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής (ΜΧΤ)	179
3. Επενδυτικός (Αναπτυξιακός) Νόμος.....	179
4. Προγράμματα του ΤΕΠΙΧ (ενδιάμεσο ΤΕΠΙΧ I & ΤΕΠΙΧ II).....	180
5. Συμμετοχή των τραπεζών στη διαχείριση προγραμμάτων ενίσχυσης ΜμΕ στο πλαίσιο του νέου ΣΕΣ/ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020	180
6. Εγγυοδοτικό Ταμείο (Guarantee Fund)	181
7. Ταμείο Υποδομών.....	181
Συnergασία ΕΕΤ με το Υπουργείο Οικονομικών	181
1. Συμμετοχή της ΕΕΤ στην Επιχειρησιακή Επιτροπή Διευκόλυνσης του Εμπορίου	181
Συnergασία ΕΕΤ με το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας.....	182
2. Εξοικονόμηση κατ’ Οίκον I	182
3. Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ’ Οίκον II»	182
4. Συnergασία ΕΕΤ με την ΕΤΕΑΝ ΑΕ	183
5. Συnergασία ΕΕΤ με τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) για τα δάνεια του πρώην Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ).....	183
6. Συnergασία ΕΕΤ με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF)	183
7. Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη (Investment Plan for Europe)	184
8. Συnergασία ΕΕΤ με φορείς εκπροσώπησης των ΜμΕ	184
9. Συμμετοχή της ΕΕΤ στην Ομάδα Έργου της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας για τις «πράσινες»/βιώσιμες χρηματοδοτήσεις	184
10. Συμμετοχή της ΕΕΤ στην Πρωτοβουλία “Sustainable Greece 2020”	185
11. Σύστημα Περιβαλλοντικής και Κοινωνικής Διαχείρισης (ESMS)	185
Ζ. Πρόληψη και καταπολέμηση οικονομικού εγκλήματος.....	187
1. Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849	187
2. Εκπόνηση Εθνικής Έκθεσης Εκτίμησης Κινδύνου (‘NRA’).....	187
3. Κανονισμός (ΕΕ) 2015/847 «περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών» - Θέματα πρακτικής εφαρμογής	189
4. Συnergασία ΕΕΤ-Ελληνικής Αστυνομίας.....	189
5. Συντονιστική επιτροπή για την αποτροπή και διαχείριση κυβερνοεπιθέσεων στον τραπεζικό χώρο	189
6. Κατάλογος μη αδειοδοτημένων παρόχων τυχερών παιγνίων (“black list”)	189
7. Επέκταση του Συστήματος Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών.....	189
8. Συλλογή και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων.....	190
Η. Επικοινωνιακή δραστηριότητα	191
1. Συνεντεύξεις – Παρουσιάσεις – Ενημερώσεις	191
2. Οργάνωση εκδηλώσεων.....	191
3. Λοιπές δράσεις επικοινωνίας.....	191
4. Ανάπτυξη Εφαρμογών – Web Development	192
5. Διεθνείς Δραστηριότητες.....	192
Ενότητα Τρίτη:.....	193

Εκπροσώπηση της ΕΕΤ.....	193
A. Στην Ελλάδα	193
B. Στο εξωτερικό.....	194
Ενότητα Τέταρτη:	195
Ελληνικό Τραπεζικό Ινστιτούτο	195
A. Θεσμική δραστηριότητα.....	195
1. Διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο	195
1.1 Ευρωπαϊκή Ένωση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για τον Χρηματοπιστωτικό Τομέα (EBTN).....	195
1.2 Διμερείς συνεργασίες.....	196
2. Εθνικό επίπεδο.....	196
2.1 Πιστοποίηση προσόντων για τον κλάδο των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών	196
2.2 Εξετάσεις - Πιστοποίηση επαγγελματικής επάρκειας για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών.....	198
3. Χρηματοπιστωτικός Εγγραμματισμός (Financial Literacy)	198
3.1 Ομάδα έργου της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας και τη Χρηματοπιστωτική Εκπαίδευση και συμμετοχή της ΕΕΤ	198
3.2 Σωματείο Επιχειρηματικότητας Νέων/Junior Achievement Greece (ΣΕΝ/JA Greece)	199
B. Εκπαιδευτική δραστηριότητα – Στατιστικά στοιχεία.....	200
1. Ανοικτή εκπαίδευση.....	200
2. Ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα	201
3. Προγράμματα προετοιμασίας για τις εξετάσεις CFA (Chartered Financial Analyst)	202
4. Υπηρεσίες ηλεκτρονικής εκπαίδευσης - πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης ETI	202

Ενότητα Πρώτη:

Οι εξελίξεις στο θεσμικό και ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος

A. Ετήσια Σύνοδος κορυφής του G-20

1. Συνάντηση των ηγετών των κρατών μελών του G-20 στο Αμβούργο της Γερμανίας στις 7-8 Ιουλίου 2017

Τα μέλη του G-20 συναντήθηκαν στο Αμβούργο τον Ιούλιο του 2017 και συμφώνησαν να επιταχύνουν τις διαδικασίες για την ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων γύρω από την υιοθέτηση του νέου κανονιστικού πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών (Βασιλεία III). Ταυτόχρονα, καλωσόρισαν τις πρωτοβουλίες του FSB (Financial Stability Board) για τα εργαλεία πολιτικής αναφορικά με την διαχείριση των κινδύνων που προέρχονται από το σκιώδες τραπεζικό σύστημα και υιοθέτησαν το Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Τέλος, αποφασίστηκε να ολοκληρωθεί η διαδικασία επαναπροσδιορισμού των quotας των κρατών μελών του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου εντός του 2019, ώστε να αντανακλώνται πλέον οι νέες συνθήκες στην παγκόσμια οικονομία.

B. Λειτουργία και εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων

1. Διεθνές επίπεδο

1.1 Αναβολή της υιοθέτησης των νέων κανόνων για την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών

Το Συμβούλιο των Διοικητών Κεντρικών Τραπεζών και των Επικεφαλής Εποπτείας (Group of Central Bank Governors and Heads of Supervision), το οποίο είναι το ανώτατο όργανο της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (εφεξής Επιτροπή της Βασιλείας), επρόκειτο να υιοθετήσει στις αρχές του Ιανουαρίου 2017 τους νέους κανόνες για την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών. Συγκεκριμένα, οι νέοι κανόνες θα αφορούν το πλαίσιο υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάλυψη έναντι:

- του πιστωτικού κινδύνου βάσει της τυποποιημένης προσέγγισης,
- του πιστωτικού κινδύνου βάσει της προσέγγισης IRB, και
- του λειτουργικού κινδύνου.

Επίσης, το νέο πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας θα περιλαμβάνει ρυθμίσεις για την καθιέρωση των μόνιμων κατώτατων ορίων (output floors) βάσει των οποίων οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τις τράπεζες που χρησιμοποιούν την προσέγγιση IRB δεν θα είναι μικρότερες ενός ποσοστού των κεφαλαιακών απαιτήσεων που θα όφειλαν να τηρούν σε περίπτωση που χρησιμοποιούσαν την τυποποιημένη προσέγγιση.

Στις 3 Ιανουαρίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας ανακοίνωσε την αναβολή της υιοθέτησης των νέων κανόνων, καθώς απαιτείται πρόσθετος χρόνος για την οριστικοποίηση των νέων ρυθμίσεων.

1.2 Κείμενο ερωτήσεων και απαντήσεων αναφορικά με τον δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR)

Σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο της Επιτροπής της Βασιλείας, γνωστό ως «Βασιλεία III» καθιερώθηκαν, μεταξύ άλλων, δύο δείκτες για την μέτρηση και τον έλεγχο του κινδύνου ρευστότητας. Ειδικότερα:

(α) Ο «δείκτης κάλυψης ρευστότητας» (“Liquidity Coverage Ratio”) με στόχο την ενίσχυση, βραχυπρόθεσμα, της ανθεκτικότητας των τραπεζών σε ό,τι αφορά τη ρευστότητά τους μέσω της διασφάλισης ότι διαθέτουν επαρκή, υψηλής ποιότητας ρευστοποιήσιμα στοιχεία, προκειμένου να μπορούν να ανταπεξέλθουν σε περίπτωση ακραίων συνθηκών που διαρκούν για έναν μήνα.

(β) Ο «δείκτης καθαρής σταθερής χρηματοδότησης» (“Net Stable Funding Ratio”) με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των τραπεζών για χρονική περίοδο ενός έτους μέσω της παροχής πρόσθετων κινήτρων στις τράπεζες για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους με σταθερές πηγές χρηματοδότησης σε διαρκή βάση.

Στις 24 Φεβρουαρίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας με γνώμονα την ομοιόμορφη κατά το δυνατόν εφαρμογή των κανόνων της για τον δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR) εξέδωσε κείμενο συχνών ερωτήσεων και απαντήσεων, το οποίο επικεντρώνεται στις ακόλουθες θεματικές:

- ορισμοί,
- Repo/secured lending,
- παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, και
- ληκτότητες.

1.3 Υιοθέτηση των αρχών της Επιτροπής της Βασιλείας αναφορικά με τη συλλογή και την υποβολή αναφορών σχετικά με κινδύνους

Στις 28 Μαρτίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας δημοσίευσε έκθεση αναφορικά με την πρόοδο εφαρμογής των αρχών που έχει υιοθετήσει για θέματα risk data aggregation και risk reporting από τις τράπεζες. Οι εν λόγω αρχές, οι οποίες τέθηκαν σε εφαρμογή για τις παγκοσμίως συστημικά σημαντικές τράπεζες (G-SIBs) τον Ιανουάριο 2016, στοχεύουν στην ενίσχυση αφενός της ικανότητας των τραπεζών να συλλέγουν στοιχεία σχετικά με τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους, και αφετέρου των εσωτερικών πρακτικών υποβολής σχετικών αναφορών στις εποπτικές αρχές.

Ο στόχος της εν λόγω έκθεσης είναι η παρουσίαση της προόδου συμμόρφωσης των τραπεζών με το περιεχόμενο των αρχών, ο προσδιορισμός ουσιωδών δυστοκιών και η υποβολή συστάσεων για την περαιτέρω διευκόλυνση της εφαρμογής τους.

1.4 Απαιτήσεις δημοσιοποίησης στοιχείων στο πλαίσιο του Πυλώνα 3

Στις 29 Μαρτίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας δημοσίευσε έκθεση για το αναθεωρημένο πλαίσιο των απαιτήσεων δημοσιοποίησης στοιχείων από τις τράπεζες στο πλαίσιο του Πυλώνα 3. Η έκθεση αυτή συνιστά το δεύτερο στάδιο επανεξέτασης του εν λόγω πλαισίου από την Επιτροπή της Βασιλείας, το οποίο ενισχύεται, μεταξύ άλλων, προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- ένταξη στον πυλώνα 3 όλων των υφιστάμενων απαιτήσεων δημοσιοποίησης, περιλαμβανομένων των δημοσιοποιήσεων για τη σύνθεση των κεφαλαίων, τον συντελεστή μόχλευσης, τους συντελεστές ρευστότητας, του δείκτη για την κατηγοριοποίηση μιας τράπεζας ως παγκοσμίως συστημικά σημαντικής, τα αντικυκλικά κεφαλαιακά αποθέματα, τον κίνδυνο επιτοκίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο και τις αποδοχές,
- την καθιέρωση ενός “dashboard” των κυριότερων στοιχείων για την θέση της τράπεζας από πλευράς τήρησης των προληπτικών απαιτήσεων.

Στην έκθεση καθορίζεται η ημερομηνία εφαρμογής για κάθε μία από τις απαιτήσεις γνωστοποίησης.

1.5 Έκθεση της Επιτροπής της Βασιλείας για τη ρυθμιστική αντιμετώπιση της λογιστικής απεικόνισης των συναλλαγών

Στις 29 Μαρτίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας δημοσίευσε έκθεση, στην οποία παρατίθενται πληροφορίες αναφορικά με τη ρυθμιστική αντιμετώπιση των διατάξεων για τη λογιστική απεικόνιση των συναλλαγών ενόψει της έναρξης ισχύος του IFRS 9 από την 1^η Ιανουαρίου 2018.

Όπως προκύπτει από την εν λόγω έκθεση, η Επιτροπή της Βασιλείας προτίθεται –λαμβανομένου υπόψη του σύντομου χρονικού διαστήματος εντός του οποίου θα τεθεί σε εφαρμογή το IFRS 9- να διατηρήσει τις ισχύουσες ρυθμίσεις για τη λογιστική απεικόνιση των συναλλαγών που προβλέπονται στο υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο για μια μεταβατική περίοδο. Με τον τρόπο αυτό, η Επιτροπή της Βασιλείας θα έχει τη δυνατότητα να εξετάσει πληρέστερα τη ρυθμιστική παρέμβαση που θα ασκήσει σχετικά, ώστε να αποφευχθούν τυχόν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών λόγω της καθιέρωσης του IFRS 9.

1.6 Πλαίσιο αξιολόγησης των παγκοσμίως συστημικά σημαντικών τραπεζών

Στις 30 Μαρτίου 2017 η Επιτροπή της Βασιλείας έθεσε σε διαβούλευση κείμενο για την αναθεώρηση του υφιστάμενου πλαισίου αξιολόγησης των παγκοσμίως συστημικά σημαντικών τραπεζών (G-SIBs).

Η αναθεώρηση έχει ως στόχο να ενισχύσει το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι παραμένει σε απόλυτη ευθυγράμμιση με τους επιδιωκόμενους στόχους, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις ενδεχόμενες διαρθρωτικές μεταβολές στο διεθνές τραπεζικό σύστημα, μέσω των οποίων θα μπορούσε να επέλθει συστημικός κίνδυνος.

Η περίοδος διαβούλευσης έληξε στις **30 Ιουνίου 2017**.

1.7 Καθιέρωση ενιαίων ορισμών για τα μη εξυπηρετούμενα και τα ρυθμισμένα ανοίγματα

Στις 5 Απριλίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές για την καθιέρωση ενιαίων ορισμών σχετικά με τα μη εξυπηρετούμενα (**'non-performing'**) και τα ρυθμισμένα (**'forborne'**) ανοίγματα. Οι προτεινόμενοι ορισμοί αφορούν την υποβολή εποπτικών αναφορών και τη δημοσιοποίηση πληροφοριών.

Με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, η περαιτέρω εναρμόνιση των κριτηρίων αναγνώρισης μη εξυπηρετούμενων και ρυθμισμένων ανοιγμάτων, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα και η συγκρισιμότητα των υποβαλλόμενων εποπτικών αναφορών και των σχετικών δημοσιοποιούμενων πληροφοριών από τις τράπεζες. Οι ορισμοί που περιέχονται στις κατευθυντήριες γραμμές βασίζονται σε κοινά στοιχεία επιμέρους δικαιοδοσιών/κρατών για τα μη εξυπηρετούμενα και τα ρυθμισμένα ανοίγματα.

1.8 Κείμενο διαβούλευσης για την αξιολόγηση των επιπτώσεων εφαρμογής των ρυθμιστικών προτάσεων του G-20 για το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα

Στις 11 Απριλίου 2017, το FSB έθεσε σε δημόσια διαβούλευση κείμενο για την αξιολόγηση των επιπτώσεων εφαρμογής των ρυθμιστικών προτάσεων της «Ομάδας των 20» ('G-20') που δημοσιεύθηκαν μετά την τελευταία (2007-2009) διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη διασφάλιση της σταθερότητας του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Μέσω της εν λόγω διαβούλευσης το FSB επιχειρεί αφενός να διερευνήσει αν οι ρυθμιστικές προτάσεις του G-20 επέφεραν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, και αφετέρου να εντοπίσει την ύπαρξη τυχόν δυστοκιών, οι οποίες χρήζουν διευθέτησης.

1.9 Ανακοίνωση της Επιτροπής της Βασιλείας για το πρόγραμμα εργασιών της τη διετία 2017-2018

Στις 25 Απριλίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας εξέδωσε Ανακοίνωση για το πρόγραμμα των εργασιών της τη διετία 2017-2018, στο οποίο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- η ολοκλήρωση των υφιστάμενων πρωτοβουλιών της, ιδίως σε ό,τι αφορά το διεθνές κανονιστικό πλαίσιο «Βασιλεία III»,
- η παρακολούθηση των αναδυόμενων κινδύνων και η αξιολόγηση των επιπτώσεών τους στη «Βασιλεία III»,
- η διασφάλιση της αποτελεσματικής άσκησης της μικρο-προληπτικής εποπτείας από τις αρμόδιες προς τούτο αρχές των μελών της, και
- η διασφάλιση της έγκαιρης και συνεκτικής εφαρμογής των προτύπων (standards) που υιοθετεί.

1.10 Πορεία υιοθέτησης του διεθνούς κανονιστικού πλαισίου «Βασιλεία III»

Στις 25 Απριλίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας δημοσίευσε έκθεση προόδου για την πορεία υιοθέτησης του διεθνούς κανονιστικού πλαισίου «Βασιλεία III» από τα μέλη της.

Ειδικότερα, η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την πορεία υιοθέτησης:

- του «συντελεστή μόχλευσης» (leverage ratio),
- του «συντελεστή κάλυψης ρευστότητας» (liquidity coverage ratio-LCR),
- του «συντελεστή καθαρής σταθερής χρηματοδότησης» (net stable funding ratio-NSFR),
- των προτύπων για τις παγκόσμιες και εγχώριες συστημικά σημαντικές τράπεζες (SIBs), και
- των απαιτήσεων δημοσιοποίησης στοιχείων στο πλαίσιο του Πυλώνα 3.

1.11 Εργασίες του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας - Σχέδιο Οδηγού για την εφαρμογή των αρχών και προτύπων σχετικά με τις υγιείς πρακτικές αποδοχών

Στις 20 Ιουνίου 2017, το FSB έθεσε σε δημόσια διαβούλευση σχέδιο συμπληρωματικού οδηγού για την εφαρμογή των αρχών και προτύπων σχετικά με τις ορθές πρακτικές αποδοχών (sound compensation practices) του Απριλίου 2009 όσον αφορά την χρήση εργαλείων για τη διευθέτηση κινδύνων που απορρέουν από πλημμελείς πράξεις του ανθρώπινου

δυναμικού (misconduct risks) φορέων παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (π.χ. τράπεζες).

Η δημόσια διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις **30 Αυγούστου 2017**.

1.12 Εφαρμογή της πολιτικής για το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα

Στις 22 Ιουνίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας δημοσίευσε έκθεση με τις πρακτικές που εφαρμόζουν τα μέλη της όσον αφορά την πολιτική καθορισμού του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, γνωστό ως «Βασιλεία III».

Ειδικότερα, στην εν λόγω έκθεση επισημαίνεται ότι το εθνικό πλαίσιο πολιτικής καθορισμού του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος των μελών της διαφέρει σημαντικά σε σχέση με:

- τις δομές διακυβέρνησης,
- τον αριθμό των δεικτών που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό περιόδων υψηλού πιστωτικού και συστημικού κινδύνου,
- τον βαθμό εμπιστοσύνης στην προσέγγιση που υιοθετείται κατά τη λήψη σχετικών με τον καθορισμό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος αποφάσεων, και
- τις πρακτικές επικοινωνίας και αμοιβαιότητας (communication and reciprocity practices).

1.13 Κατευθυντήριες γραμμές για την αποτελεσματική διαχείριση του ML/TF κινδύνου

Στις 7 Ιουνίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας δημοσίευσε επικαιροποιημένες κατευθυντήριες γραμμές για την αποτελεσματική διαχείριση του ML/TF κινδύνου.

Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν επικαιροποιημένα παραρτήματα για την αποτελεσματική διαχείριση από τις τράπεζες των κινδύνων που σχετίζονται με την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας αφενός στο πεδίο της ανταποκριτικής τραπεζικής (“correspondent banking”), και αφετέρου στο άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού (“account opening”).

1.14 Έκθεση του FSB για τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων των “fintech” εταιρειών στη σταθερότητα του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος

Στις 27 Ιουνίου 2017, το FSB δημοσίευσε έκθεση, στην οποία αναλύονται οι πιθανές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων των “fintech” εταιρειών στη σταθερότητα του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Μέσω της εν λόγω έκθεσης αναδεικνύονται μια σειρά εποπτικής και ρυθμιστικής φύσεως ζητήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν από τις αρμόδιες προς τούτο αρχές, όπως:

- η διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων από τρίτους φορείς παροχής υπηρεσιών (third-party service providers),
- η άμβλυση των επιπτώσεων των cyber risks, και
- η συστηματική παρακολούθηση των κινδύνων που ενδέχεται να ανακύψουν σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα για το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα από πιθανή αύξηση των δραστηριοτήτων των “fintech” εταιρειών.

1.15 Έκθεση του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας για το «σκιάδες τραπεζικό σύστημα»

Στις 3 Ιουλίου 2017, το FSB, κατόπιν αιτήματος που έλαβε από την «Ομάδα του 20» (G-20), δημοσίευσε έκθεση αξιολόγησης της εξέλιξης των δραστηριοτήτων του «σκιάδους τραπεζικού συστήματος» (shadow banking system) και των κινδύνων που ελλοχεύουν για το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, μετά την εκδήλωση της τελευταίας (2007-2009) διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Η έκθεση αυτή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι πτυχές της «σκιάδους τραπεζικής» έχουν μειωθεί σε σημαντικό βαθμό και δεν αποτελούν πλέον κίνδυνο για τη σταθερότητα του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος.

1.16 Basel III definition of “capital” - Frequently Asked Questions (FAQs)

Το Σεπτέμβριο του 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας εξέδωσε το αναθεωρημένο κείμενο, με συχνές Ερωτήσεις και Απαντήσεις (FAQs), αναφορικά με την οριοθέτηση της έννοιας του κεφαλαίου (capital) στο νέο ρυθμιστικό περιβάλλον κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών.

Οι εν λόγω ερωτήσεις-απαντήσεις επικαιροποιούν το αρχικό κείμενο των FAQs για την έννοια του κεφαλαίου, όπως αυτό είχε εκδοθεί το 2011.

1.17 Έκθεση του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (‘FSB’) για τις ρυθμιστικές και εποπτικές εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο σχετικά με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο

Στις 13 Οκτωβρίου 2017, το FSB δημοσίευσε έκθεση σχετικά με τις ρυθμιστικές εξελίξεις και τις εποπτικές πρακτικές των μελών του (στα οποία δεν περιλαμβάνεται η Ελλάδα) αναφορικά με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο (“cybersecurity”). Στην εν λόγω έκθεση επισημαίνεται ότι οι επιθέσεις στον κυβερνοχώρο έχουν τη δυνατότητα να διαταράξουν την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, οι οποίες είναι κρίσιμες για τα εθνικά και διεθνή χρηματοπιστωτικά συστήματα και να θέσουν σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Η μεταβαλλόμενη φύση του “cyber risk” για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, μεταξύ των οποίων οι

ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις, ο βαθμός διασυνδεσιμότητας (“interconnectedness”) μεταξύ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και μεταξύ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και τρίτων φορέων, καθώς και οι εντατικές προσπάθειες των “cyber criminals” για την εξεύρεση νέων μεθόδων «επιθέσεων» σε βάρος των πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων.

Οι αρμόδιες αρχές ανά την υφήλιο έχουν λάβει μέτρα (ρυθμιστικής και εποπτικής φύσεως) για να διευκολύνουν, τόσο την άμβλυση των επιπτώσεων του “cyber risk” από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσο και για την αποτελεσματική ανταπόκρισή τους έναντι «επιθέσεων στον κυβερνοχώρο» (“cyber attacks”).

1.18 Έκθεση προόδου της Επιτροπής της Βασιλείας για την πορεία υιοθέτησης του διεθνούς κανονιστικού πλαισίου «Βασιλεία III»

Στις 18 Οκτωβρίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας δημοσίευσε έκθεση προόδου για την πορεία υιοθέτησης του διεθνούς κανονιστικού πλαισίου «Βασιλεία III» από τα μέλη της (στα οποία δεν συμπεριλαμβάνεται η Ελλάδα).

Ειδικότερα, η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την πορεία υιοθέτησης:

- του «συντελεστή μόχλευσης» (leverage ratio),
- του «συντελεστή κάλυψης ρευστότητας» (liquidity coverage ratio-LCR),
- του «συντελεστή καθαρής σταθερής χρηματοδότησης» (net stable funding ratio-NSFR),
- του πλαισίου για τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα (large exposure framework),
- των προτύπων για τις παγκόσμιες και εγχώριες συστημικά σημαντικές τράπεζες (SIBs), και
- των απαιτήσεων δημοσιοποίησης στοιχείων στο πλαίσιο του Πυλώνα 3.

1.19 Ολοκλήρωση των αλλαγών στο κανονιστικό πλαίσιο «Βασιλεία III» από την Επιτροπή της Βασιλείας

Στις 7 Δεκεμβρίου 2017 η Ομάδα Διοικητών και Επικεφαλής Εποπτείας (GHOS), η οποία συνιστά το θεσμικό όργανο επίβλεψης του έργου της Επιτροπής της Βασιλείας, υιοθέτησε το αναθεωρημένο κανονιστικό πλαίσιο «Βασιλεία III».

Οι αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο προβλέπουν τα ακόλουθα:

- Μια αναθεωρημένη τυποποιημένη προσέγγιση για τον πιστωτικό κίνδυνο και τον λειτουργικό κίνδυνο,
- Αναθεώρηση της προσέγγισης IRB για τον πιστωτικό κίνδυνο,

- Αναθεώρηση του πλαισίου προσαρμογής της πιστοληπτικής αποτίμησης (CVA),
- Αναθεώρηση του τρόπου υπολογισμού του συντελεστή μόχλευσης και των σχετικών κεφαλαιακών αποθεμάτων ασφαλείας για τις παγκοσμίως συστημικά σημαντικές τράπεζες (G-SIBs), και
- Την εισαγωγή ενός συγκεντρωτικού «ελάχιστου κεφαλαίου» (output floor), το οποίο θα εξασφαλίσει ότι τα σταθμισμένα με βάση τον κίνδυνο στοιχεία ενεργητικού των τραπεζών (RWA) που παράγονται από τα εσωτερικά μοντέλα δεν θα είναι χαμηλότερα από το 72,5% των RWA, όπως αυτά υπολογίζονται από την τυποποιημένη προσέγγιση του κανονιστικού πλαισίου.

Τα αναθεωρημένα πρότυπα θα τεθούν σταδιακά σε εφαρμογή από το 2022, ενώ προβλέπεται και περαιτέρω περίοδος προσαρμογής (phase-in).

1.20 Κείμενο διαβούλευσης της Επιτροπής της Βασιλείας για τη ρυθμιστική μεταχείριση των ανοιγμάτων σε κρατικούς τίτλους

Στις 7 Δεκεμβρίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας έθεσε σε δημόσια διαβούλευση κείμενο, της ειδικής ομάδας εργασίας που λειτουργεί υπό την αιγίδα της, αναφορικά με τη ρυθμιστική μεταχείριση των ανοιγμάτων τραπεζών σε κρατικούς τίτλους (sovereign exposures).

Η Επιτροπή της Βασιλείας θεωρεί ότι τα ζητήματα που θίγει η ειδική ομάδα εργασίας είναι κρίσιμα και θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο μιας ευρύτερης συζήτησης. Ωστόσο, μέχρι σήμερα η Επιτροπή δεν έχει καταλήξει σε συναίνεση ως προς τις προτεινόμενες αλλαγές στη ρυθμιστική αντιμετώπιση των ανοιγμάτων τραπεζών σε κρατικούς τίτλους.

Εντούτοις, οι απόψεις των ενδιαφερομένων μερών θα αξιολογηθούν για τη στάση που θα διαμορφώσει η Επιτροπή της Βασιλείας για την εν λόγω θεματική το προσεχές διάστημα.

Η περίοδος διαβούλευσης ολοκληρώνεται στις **9 Μαρτίου 2018**.

1.21 Διαβούλευση της Επιτροπής της Βασιλείας για τις αρχές που διέπουν τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων

Στις 20 Δεκεμβρίου 2017 η Επιτροπή της Βασιλείας έθεσε σε διαβούλευση κείμενο με τις αρχές που διέπουν τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress testing principles), προκειμένου να αντικατασταθούν οι ήδη υφιστάμενες που είχαν εκδοθεί τον Μάιο του 2009.

Οι υφιστάμενες αρχές σχεδιάστηκαν για τη διευθέτηση βασικών αδυναμιών στις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, όπως αναδείχθηκαν κατά τη διάρκεια της τελευταίας διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης (2007-2009). Έκτοτε, η σημασία των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων έχει ενισχυθεί σημαντικά. Η Επιτροπή της Βασιλείας επισημαίνει ότι τα stress tests αποτελούν πλέον μια κρίσιμη διαδικασία για τη διαχείριση κινδύνων από τα πιστωτικά

ιδρύματα, αλλά και ένα βασικό εργαλείο για τις εποπτικές αρχές και τις αρχές που είναι επιφορτισμένες με τα καθήκοντα μακροπροληπτικής επίβλεψης του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Οι αρχές που τίθενται σε διαβούλευση απηχούν τα νέα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί στο συγκεκριμένο πεδίο.

2. Ευρωπαϊκό επίπεδο

2.1 Δυνατότητα χρήσης από τα πιστωτικά ιδρύματα στοιχείων που καλύπτουν μικρότερη χρονική περίοδο στο πλαίσιο εφαρμογής της προσέγγισης IRB

Στις 14 Ιανουαρίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός 2017/72 της Επιτροπής αναφορικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η εποπτική αρχή δύναται να επιτρέψει σε ένα πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί στοιχεία που καλύπτουν περίοδο δύο (2) αντί πέντε (5) ετών στο πλαίσιο της εφαρμογής της προσέγγισης IRB δυνάμει των άρθρων 180(3), 181(3) και 182(4) του Κανονισμού 575/2013 (CRR). Τα ιδρύματα που χρησιμοποιούν την προσέγγιση IRB δύνανται να ζητούν άδεια από τις εποπτικές αρχές για να χρησιμοποιούν στοιχεία δύο (2) αντί πέντε (5) ετών σχετικά με:

- την εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης (PD),
- τις εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD, και
- την εκτίμηση των εσωτερικών συντελεστών μετατροπής (own-conversion factors), για όλες τις κατηγορίες ανοιγμάτων, με εξαίρεση:
 - τα ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων,
 - τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, εφόσον η συγκεκριμένη κατηγορία ανοιγμάτων χαρακτηρίζεται από λίγες ημέρες καθυστέρησης ή δεν παρατηρείται αθέτηση (few or no observed default), και
 - τα ανοίγματα που δεν είχαν δημιουργηθεί, όταν χορηγήθηκε η άδεια χρήσης της προσέγγισης IRB.

Οι εποπτικές αρχές δύνανται να χορηγούν την άδεια, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες ποσοτικές προϋποθέσεις:

- η αξία των ανοιγμάτων για τα οποία χορηγείται η άδεια δεν υπερβαίνει το 5% της αξίας του συνόλου των ανοιγμάτων του ιδρύματος,
- το ποσό των σταθμισμένων έναντι κινδύνων στοιχείων του ενεργητικού για τα οποία χορηγείται άδεια δεν υπερβαίνει το 5% του ποσού του συνόλου των σταθμισμένων έναντι κινδύνων στοιχείων του ενεργητικού του ιδρύματος.

Επίσης, ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός προσδιορίζει ορισμένες προϋποθέσεις ποιοτικού χαρακτήρα, καθώς και χρονικούς περιορισμούς, η εκπλήρωση των οποίων είναι απαραίτητη για τη χορήγηση της άδειας.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι οι άδειες που έχουν χορηγηθεί από τις εποπτικές αρχές πριν την έναρξη εφαρμογής του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού δεν υπάγονται στις ρυθμίσεις που καθιερώνονται με αυτόν.

2.2 Υιοθέτηση από την ΕΚΤ των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΒΑ για τη συνεργασία εποπτικών αρχών και εξωτερικών ελεγκτών

Στις 26 Ιουλίου 2016, η ΕΒΑ υιοθέτησε κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με την επικοινωνία των εποπτικών αρχών και των ελεγκτών (auditors) στο πλαίσιο του άρθρου 12(2) του Κανονισμού 537/2014 (Audit Regulation for the statutory audit of public-interest entities).

Σε συνέχεια της έκδοσης από την ΕΒΑ κατευθυντήριων γραμμών, οι εποπτικές αρχές οφείλουν να γνωστοποιήσουν, εάν σκοπεύουν να συμμορφωθούν με τις διατάξεις που περιλαμβάνονται σε αυτές ή σε διαφορετική περίπτωση να δικαιολογήσουν τη μη συμμόρφωσή τους ('comply or explain').

Στις 20 Ιανουαρίου 2017, ανακοινώθηκε η Απόφαση που έλαβε το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ στη συνεδρίαση της 5ης Ιανουαρίου να συμμορφωθεί με τις προαναφερθείσες κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ σε ό,τι αφορά τα άμεσα εποπτευόμενα από την ίδια πιστωτικά ιδρύματα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017.

2.3 Έκθεση της ΕΒΑ σχετικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα

Στις 13 Ιανουαρίου 2017, η ΕΒΑ δημοσίευσε την τριμηνιαία έκθεση (*EBA Risk Dashboard*) σχετικά με την κατάσταση του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος βάσει ορισμένων δεικτών που αφορούν την κεφαλαιακή επάρκεια, τη ρευστότητα, την κερδοφορία και την ποιότητα του ενεργητικού. Η έκθεση βασίζεται σε στοιχεία 30ης Σεπτεμβρίου 2016 για 156 ιδρύματα.

2.4 Αξιολόγηση από την ΕΚΤ των εσωτερικών μοντέλων των πιστωτικών ιδρυμάτων και του κινδύνου επιτοκίων

Στις 28 Φεβρουαρίου 2017, η ΕΚΤ δημοσίευσε Οδηγό σχετικά με την αξιολόγηση των εσωτερικών μοντέλων που χρησιμοποιούν τα άμεσα εποπτευόμενα από την ίδια ιδρύματα (TRIM).

Επίσης, η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι στο πλαίσιο της διαδικασίας εποπτικής εξέτασης και αξιολόγησης (SREP), θα αξιολογήσει τις επιπτώσεις από ενδεχόμενη μεταβολή των επιτοκίων στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο των πιστωτικών ιδρυμάτων, κυρίως σε ό,τι αφορά τον αντίκτυπο στα κεφάλαια και στα καθαρά έσοδα από τόκους (net interest income). Η εν λόγω αξιολόγηση θα γίνει βάσει έξι υποθετικών σεναρίων, όπως αυτά περιγράφονται στην έκθεση της Επιτροπής της Βασιλείας "*Standards – Interest rate risk in the banking book*". Τα αποτελέσματα της άσκησης θα

ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο του καθορισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων του Πυλώνα 2 (Pillar 2 guidance).

2.5 Διαβούλευση της ΕΚΤ για το ICAAP/ILAAP

Στις 20 Φεβρουαρίου 2017, η ΕΚΤ έθεσε σε διαβούλευση Οδηγό με τις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης της επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου (ICAAP) και τη διαδικασία αξιολόγησης της εσωτερικής επάρκειας ρευστότητας (ILAAP) των επόμενων ετών.

Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούσαν να υποβάλουν παρατηρήσεις έως τις **31 Μαΐου 2017**.

2.6 Διαβούλευση της ΕΚΤ για την υποβολή των υποδειγμάτων FINREP σε ενοποιημένη βάση

Με τον Κανονισμό 2015/534 της ΕΚΤ καθιερώθηκε η υποχρέωση όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του SSM, δηλαδή και των σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων, τα οποία εποπτεύονται άμεσα από την ΕΚΤ, και των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων, τα οποία εποπτεύονται από τις εθνικές εποπτικές αρχές, να υποβάλλουν πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση (FINREP) και σε ατομική βάση.

Ενόψει της εφαρμογής από το 2018 του IFRS 9 και σε συνέχεια της τροποποίησης στις 30 Νοεμβρίου 2016 από την EBA των υποδειγμάτων FINREP που υποβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα, στις 17 Φεβρουαρίου 2017 η ΕΚΤ έθεσε σε διαβούλευση σχέδιο για την τροποποίηση του Κανονισμού 2015/534. Το κείμενο διαβούλευσης προτείνει αλλαγές στα υφιστάμενα υποδείγματα του Κανονισμού 2015/534 στο πλαίσιο της προσαρμογής τους στα νέα υποδείγματα για το FINREP που υιοθέτησε η EBA, καθώς και ορισμένες άλλες αλλαγές βάσει των συμπερασμάτων στα οποία κατέληξε η ΕΚΤ από τη μέχρι σήμερα εφαρμογή του ανωτέρω Κανονισμού.

Η περίοδος διαβούλευσης έληξε στις **27 Μαρτίου 2017**.

2.7 Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων έτους 2018

Στις 27 Φεβρουαρίου 2017, η EBA εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία γνωστοποιεί ότι η προγραμματισμένη για το 2018 άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress-test) θα ξεκινήσει στις αρχές του 2018 και τα αποτελέσματά της θα δημοσιευθούν στα μέσα του έτους. Η EBA, σε συνεργασία με τις εποπτικές αρχές, προετοιμάζει τη μεθοδολογία και τα υποδείγματα για το stress-test, τα οποία θα συζητηθούν με τα πιστωτικά ιδρύματα κατά τη διάρκεια του 2017.

Κατά την κατάρτιση της μεθοδολογίας του stress-test θα ληφθεί υπόψη η εφαρμογή του IFRS 9, τόσο κατά το αρχικό σημείο όσο και σε ό,τι αφορά τις εκτιμήσεις για τα επόμενα έτη.

2.8 Εποπτική συγκριτική αξιολόγηση των εσωτερικών προσεγγίσεων

Στις 3 Φεβρουαρίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός 2017/180 της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 78(7) της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (CRD IV) αναφορικά με τα πρότυπα εκτίμησης χαρτοφυλακίων συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking portfolio assessment standards) και τις διαδικασίες ανταλλαγής των συναφών εκτιμήσεων μεταξύ των εποπτικών αρχών.

Ειδικότερα, καθιερώνονται πρότυπα για την εκτίμηση, από τις αρμόδιες αρχές, των εσωτερικών προσεγγίσεων που υιοθετούνται από τα ιδρύματα ως προς τον υπολογισμό των απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων, καθώς και λεπτομερείς κανόνες αναφορικά με τις διαδικασίες ανταλλαγής των εκτιμήσεων αυτών μεταξύ των αρμόδιων αρχών που είναι εξουσιοδοτημένες να παρακολουθούν το εύρος των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο ποσών ανοιγμάτων ή των απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων από τα ιδρύματα που δύνανται να χρησιμοποιούν εσωτερικές προσεγγίσεις για τον υπολογισμό των εν λόγω ποσών ή απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων. Η εκτίμηση της ποιότητας των εξελιγμένων προσεγγίσεων των ιδρυμάτων επιτρέπει τη σύγκριση των εσωτερικών προσεγγίσεων σε επίπεδο Ένωσης, με την οποία η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA) βοηθά τις αρμόδιες αρχές στην εκτίμησή τους για ενδεχόμενη υποεκτίμηση των απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων.

2.9 Ρυθμίσεις σχετικά με τον συντελεστή κάλυψης ρευστότητας

Στις 8 Φεβρουαρίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός 2017/208 της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 423(1) του Κανονισμού 575/2013 (CRR) σχετικά με τις συμπληρωματικές εκροές ρευστότητας που αντιστοιχούν σε ανάγκες παροχής εξασφαλίσεων που προκύπτουν από τον αντίκτυπο σεναρίου δυσμενών εξελίξεων στην αγορά σε σχέση με τις συναλλαγές παραγώγων ενός ιδρύματος.

Ο ανωτέρω Κανονισμός προσδιορίζει ότι οι συναλλαγές παραγώγων ενός ιδρύματος θεωρούνται ουσιώδεις, όταν το συνολικό ονομαστικό ποσό των εν λόγω συναλλαγών έχει υπερβεί το 10% των καθαρών εκροών ρευστότητας ανά πάσα στιγμή κατά τα προηγούμενα δύο έτη. Επίσης, ο Κανονισμός εξειδικεύει τις μεθόδους υπολογισμού των συμπληρωματικών εκροών που αντιστοιχούν σε ανάγκες παροχής εξασφαλίσεων.

2.10 Απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων για τον κίνδυνο CVA

Σύμφωνα με το άρθρο 382 του Κανονισμού 575/2013 (CRR), από τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης αντισυμβαλλομένου (κίνδυνος CVA) εξαιρούνται, μεταξύ άλλων, οι συναλλαγές με μη χρηματοοικονομικούς αντισυμβαλλόμενους (non-financial counterparties), οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες

χώρες, εφόσον οι εν λόγω συναλλαγές δεν υπερβαίνουν το όριο εκκαθάρισης που ορίζεται στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 10 του Κανονισμού 648/2012 (EMIR).

Στις 9 Φεβρουαρίου 2017, η EBA υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τελικό σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων δυνάμει του άρθρου 382(4) του CRR αναφορικά με τον προσδιορισμό των διαδικασιών βάσει των οποίων θα εντοπίζονται οι μη χρηματοοικονομικοί αντισυμβαλλόμενοι που εδρεύουν σε τρίτες χώρες, οι συναλλαγές με τους οποίους θα εξαιρούνται από την απαίτηση τήρησης κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάλυψη έναντι του κινδύνου CVA.

2.11 Συμμόρφωση του ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου με τις απαιτήσεις του ρυθμιστικού πλαισίου «Βασιλεία III»

Στις 28 Φεβρουαρίου 2017, η EBA δημοσίευσε την εξαμηνιαία έκθεση (CRD IV/CRR Basel III monitoring exercise) με την οποία αξιολογείται η πρόοδος που έχει σημειώσει ο ευρωπαϊκός τραπεζικός κλάδος σε ό,τι αφορά την εκπλήρωση των απαιτήσεων της «Βασιλείας III». Το δείγμα της εν λόγω άσκησης αποτελείται από 164 πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν σε 17 κράτη-μέλη της ΕΕ και τη Νορβηγία, τα οποία χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:

1. **Group 1:** περιλαμβάνει 44 πιστωτικά ιδρύματα με διεθνείς δραστηριότητες και κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (Tier 1 capital) άνω των 3 δις. ευρώ, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τα τέσσερα ελληνικά συστημικά σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα, και
2. **Group 2:** περιλαμβάνει τα υπόλοιπα 120 πιστωτικά ιδρύματα.

Η άσκηση διενεργήθηκε βάσει στοιχείων της 30^{ης} Ιουνίου 2016 και εξετάζει την πρόοδο των ιδρυμάτων αναφορικά με τη συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας, τον συντελεστή κάλυψης ρευστότητας (LCR) και τον συντελεστή καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR).

2.12 Σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων της EBA για την υποβολή εποπτικών αναφορών από πιστωτικά ιδρύματα

Στις 7 Απριλίου 2017, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA) δημοσίευσε το τελικό σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων (ITS) για την τροποποίηση του υφιστάμενου Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής σχετικά με την υποβολή εποπτικών αναφορών από πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR).

Το αναθεωρημένο σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων, το οποίο θα τεθεί σε ισχύ τον Μάρτιο 2018, περιλαμβάνει (μεταξύ άλλων):

- τη δημοσιοποίηση νέων πληροφοριών σχετικά με τα χρηματοδοτικά ανοίγματα έναντι κρατών (sovereign exposures),
- μεταβολές σε σχέση με το λειτουργικό κίνδυνο, και

- αλλαγές στις πρόσθετες μετρήσεις για τη ρευστότητα.

2.13 Απόκτηση ειδικών συμμετοχών σε πιστωτικά ιδρύματα

Στις 17 Μαρτίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/461 της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 22(9) της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ ('CRD IV') σχετικά με τον καθορισμό κοινών διαδικασιών, εντύπων και υποδειγμάτων για τη διαδικασία διαβούλευσης μεταξύ των εποπτικών αρχών για τις προτεινόμενες αποκτήσεις ειδικών συμμετοχών σε πιστωτικά ιδρύματα.

Ο εκτελεστικός Κανονισμός τίθεται σε ισχύ την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του.

2.14 Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα

Στις 20 Μαρτίου 2017, δημοσιεύθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ σχετικά με την αντιμετώπιση από τα πιστωτικά ιδρύματα του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων. Οι κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν ρυθμίσεις σχετικά με:

- τη στρατηγική που πρέπει να υλοποιούν τα πιστωτικά ιδρύματα για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα,
- τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης που αφορούν τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα,
- την πολιτική ρυθμίσεων,
- την αναγνώριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων,
- τον σχηματισμό προβλέψεων και τις διαγραφές δανείων, και
- την αποτίμηση των εξασφαλίσεων.

Μολονότι οι κατευθυντήριες γραμμές δεν είναι νομικά δεσμευτικές, η ΕΚΤ αναμένει από τα πιστωτικά ιδρύματα να αιτιολογήσουν ενδεχόμενη απόκλιση από αυτές. Οι ρυθμίσεις των κατευθυντήριων γραμμών θα ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο της διαδικασίας εποπτικής εξέτασης και αξιολόγησης (SREP) και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με αυτές ενδέχεται να ληφθούν εποπτικά μέτρα.

Οι κατευθυντήριες γραμμές τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής τους, αλλά παρέχεται η δυνατότητα στα πιστωτικά ιδρύματα να καλύψουν τυχόν υφιστάμενα κενά σε μεταγενέστερη ημερομηνία, εφόσον αυτό συμφωνηθεί με τις Μεικτές Εποπτικές Ομάδες (JSTs).

2.15 EBA Risk Dashboard 4th Quarter 2016

Στις 3 Απριλίου 2017, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ) δημοσίευσε το Risk Dashboard για το δ' τρίμηνο του 2016, στο οποίο επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, ότι η διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs)

και η χαμηλή κερδοφορία συνιστούν τις κυριότερες προκλήσεις για το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα.

2.16 Απολογισμός της ΕΚΤ αναφορικά με την εποπτική της δραστηριότητα για το 2016

Στις 23 Μαρτίου 2017, η ΕΚΤ δημοσίευσε την ετήσια έκθεση αναφορικά με την εποπτική της δραστηριότητα για το 2016. Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα ζητήματα:

- τη συμβολή της προληπτικής εποπτείας στη διασφάλιση της σταθερότητας του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος,
- τις εποπτικές εγκρίσεις όσον αφορά τη χορήγηση ή ανάκληση άδειας λειτουργίας, την αξιολόγηση της απόκτησης ειδικών συμμετοχών, καθώς και την επιβολή κυρώσεων,
- τη συνεργασία της ΕΚΤ με άλλες εθνικές ή ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές για την εκπλήρωση των εποπτικών της καθηκόντων,
- την οργανωτική δομή της ΕΚΤ σε σχέση με τα εποπτικά της καθήκοντα,
- τις νομικές πράξεις που υιοθετήθηκαν από την ΕΚΤ στο πεδίο της προληπτικής εποπτείας, και
- στατιστικά στοιχεία για τη σύνθεση των ισολογισμών, την κερδοφορία, τη φερεγγυότητα και τον πιστωτικό κίνδυνο των εποπτευόμενων από την ΕΚΤ πιστωτικών ιδρυμάτων.

2.17 Χρονοδιάγραμμα της ΕΒΑ για την αναθεώρηση του SREP τη διετία 2017-2018

Στις 11 Απριλίου 2017, η ΕΒΑ δημοσίευσε το χρονοδιάγραμμα για την αναθεώρηση της διαδικασίας εποπτικής εξέτασης και αξιολόγησης (SREP) τη διετία 2017-2018. Στον οδικό χάρτη αναλύεται αφενός μεν η προσέγγιση που η ΕΒΑ προτίθεται να ακολουθήσει για την αναθεώρηση του SREP, και αφετέρου τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν για την επικαιροποίηση των σχετικών με τον Πυλώνα 2 κατευθυντήριων γραμμών.

Η ΕΒΑ αναμένεται να θέσει σε δημόσια διαβούλευση το αναθεωρημένο πλαίσιο του SREP έως το Νοέμβριο 2017, προκειμένου αυτό να τεθεί σε ισχύ εντός του 2018.

2.18 Περιοδική αξιολόγηση σχετικά με τη διαδικασία της υποβολής εποπτικών αναφορών

Στις 11 Απριλίου 2017, η ΕΒΑ δημοσίευσε έκθεση για τα αποτελέσματα της περιοδικής αξιολόγησης (peer review) στο πλαίσιο των εκτελεστικών τεχνικών προτύπων (ITS) για τη διαδικασία της υποβολής εποπτικών αναφορών (supervisory reporting).

Στην εν λόγω έκθεση συνοψίζονται τα αποτελέσματα της περιοδικής αξιολόγησης, βάσει της οποίας οι εποπτικές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ, η ΕΚΤ στο πλαίσιο του SSM και οι εποπτικές αρχές των κρατών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία) διαθέτουν εύρωστες δομές που διασφαλίζουν την έγκαιρη, πλήρη και ορθή συλλογή στοιχείων και υποβολή εποπτικών αναφορών.

2.19 Νομικές πράξεις της ΕΚΤ στο πλαίσιο του SSM

Στις 13 Απριλίου 2017, δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- η **Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2017/697 της ΕΚΤ** σχετικά με την άσκηση από τις εθνικές εποπτικές αρχές δικαιωμάτων και διακριτικών ευχερειών όσον αφορά τα λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (ΕΚΤ/2017/9) (υπό α), και
- η **Σύσταση 2017/C 120/02 της ΕΚΤ** σχετικά με την εφαρμογή κοινών προδιαγραφών κατά την άσκηση από τις εθνικές εποπτικές αρχές ορισμένων δικαιωμάτων και διακριτικών ευχερειών όσον αφορά τα λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (ΕΚΤ/2017/10) (υπό β).

(α) Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2017/697 της ΕΚΤ

- Η εν λόγω Κατευθυντήρια Γραμμή εξειδικεύει ορισμένα από τα δικαιώματα και τις διακριτικές ευχέρειες γενικής εφαρμογής που παρέχει στις αρμόδιες αρχές το ενωσιακό δίκαιο σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας, η άσκηση των οποίων από τις εθνικές αρμόδιες αρχές σε ό,τι αφορά τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα πρέπει να ευθυγραμμίζεται πλήρως με την άσκηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων και διακριτικών ευχερειών από την ΕΚΤ σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/445 (ΕΚΤ/2016/4).
- Οι εθνικές αρμόδιες αρχές θα πρέπει να συμμορφωθούν με την εν λόγω κατευθυντήρια αρχή από την 1η Ιανουαρίου 2018, με εξαίρεση το άρθρο 7, με το οποίο συμμορφώνονται από την 1η Ιανουαρίου 2019 και εφεξής.

(β) Σύσταση 2017/C 120/02 της ΕΚΤ

Η εν λόγω Σύσταση καθορίζει τις αρχές που θα πρέπει να διέπουν την άσκηση από τις εθνικές αρμόδιες αρχές ορισμένων δικαιωμάτων και διακριτικών ευχερειών που παρέχει το ενωσιακό δίκαιο όσον αφορά τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα.

2.20 Έκθεση της Μεικτής Επιτροπής των ESAs για τους κυριότερους κινδύνους του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ΕΕ

Στις 20 Απριλίου 2017, η Μεικτή Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ΕΒΑ, ΕΙΟΡΑ, ΕΣΜΑ) δημοσίευσε έκθεση αναφορικά με τους

κυριότερους κινδύνους και τα τρωτά σημεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ΕΕ.

2.21 ECB Supervisory Banking Statistics 4th Quarter 2016

Στο πλαίσιο λειτουργίας του SSM, η ΕΚΤ δημοσίευσε στις 25 Απριλίου 2017 έκθεση με στατιστικά στοιχεία για τα εποπτευόμενα από αυτήν πιστωτικά ιδρύματα για το δ' τρίμηνο του 2016.

Περαιτέρω, η ΕΚΤ δημοσίευσε ενημερωτικό σημείωμα για τη μεθοδολογία που ακολούθησε αναφορικά με τη συλλογή και δημοσίευση των ως άνω στατιστικών στοιχείων.

2.22 Εποπτικά τέλη στο πλαίσιο του SSM

Στο πλαίσιο άσκησης των εποπτικών καθηκόντων που της ανατέθηκαν με τον Κανονισμό 1024/2013, η ΕΚΤ επιβάλλει εποπτικά τέλη στα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν σε συμμετέχοντα κράτη-μέλη της Τραπεζικής Ένωσης. Στις 29 Απριλίου 2017, δημοσιεύθηκε η **Απόφαση (ΕΕ) 2017/760 της ΕΚΤ** σχετικά με το συνολικό ποσό των ετήσιων εποπτικών τελών για το 2017 (ΕΚΤ/2017/11).

2.23 Οδηγός της ΕΚΤ για τα ανοίγματα έναντι αντισυμβαλλόμενων με υψηλή μόχλευση

Στις 16 Μαΐου 2017, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (εφεξής ΕΚΤ) δημοσίευσε τον Οδηγό (Guide) προς τα άμεσα εποπτευόμενα από την ίδια πιστωτικά ιδρύματα σχετικά με τις πολιτικές και διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζουν στο πλαίσιο της διενέργειας συναλλαγών με αντισυμβαλλόμενους με υψηλή μόχλευση (leveraged transactions).

Ο Οδηγός περιλαμβάνει ορισμό των εν λόγω συναλλαγών και παρέχει κατευθύνσεις για την παρακολούθηση των κινδύνων που απορρέουν από αυτές. Καταγράφει, επίσης, τις προσδοκίες της ΕΚΤ από τα πιστωτικά ιδρύματα αναφορικά με το πλαίσιο ανάληψης κινδύνων (risk appetite) και τις ρυθμίσεις εσωτερικής διακυβέρνησης.

2.24 Οδηγός της ΕΚΤ για τη διαδικασία fit and proper των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των πιστωτικών ιδρυμάτων

Στις 15 Μαΐου 2017, η ΕΚΤ δημοσίευσε τον Οδηγό (Guide) σχετικά με τα κριτήρια και τη διαδικασία αξιολόγησης της καταλληλότητας ("fit and proper") των προτεινόμενων μελών για το Διοικητικό Συμβούλιο των πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και για τις θέσεις των επικεφαλής σημαντικών διευθύνσεων (π.χ. επικεφαλής διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης, κ.λπ).

2.25 Συγκριτική αξιολόγηση από τις εποπτικές αρχές των εσωτερικών προσεγγίσεων που χρησιμοποιούν τα ιδρύματα για τον υπολογισμό των ιδίων κεφαλαίων (Σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων, EBA)

Στις 4 Μαΐου 2017 η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (εφεξής EBA) δημοσίευσε σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων (draft ITS), μέσω του οποίου προτείνεται η τροποποίηση του εκτελεστικού Κανονισμού 2016/2070 της Επιτροπής.

Υπενθυμίζεται ότι με τον εν λόγω Κανονισμό καθορίζονται τα υποδείγματα, οι ορισμοί και οι λύσεις IT που πρέπει να εφαρμόζονται κατά την υποβολή των στοιχείων. Οι αναπροσαρμογές στον ως άνω Κανονισμό κρίνονται από την EBA απαραίτητες, προκειμένου να διευκολυνθεί η άσκηση συγκριτικής αξιολόγησης από τις εποπτικές αρχές για το 2018.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις, μετά την έγκρισή τους από την Επιτροπή, εφαρμόστηκαν στην υποβολή των αρχικών στοιχείων αποτίμησης των κινδύνων αγοράς το Νοέμβριο του 2017 και των λοιπών στοιχείων για τον πιστωτικό κίνδυνο και τους κινδύνους αγοράς τον Απρίλιο του 2018.

2.26 Κατάλογος της EBA στο πλαίσιο της αξιολόγησης της ποιότητας των ιδίων κεφαλαίων

Στις 23 Μαΐου 2017, η EBA δημοσίευσε επικαιροποιημένο κατάλογο για τα κεφαλαιακά μέσα ιδρυμάτων, τα οποία οι εποπτικές αρχές εντός των κρατών μελών της ΕΕ έχουν χαρακτηρίσει ως μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1).

2.27 Κείμενο διαβούλευσης της EBA σχετικά με τον προσδιορισμό των ομάδων συνδεδεμένων πελατών

Στις 25 Μαΐου 2017, η EBA έθεσε, εκ νέου, σε διαβούλευση **σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών** σχετικά με τον προσδιορισμό των ομάδων συνδεδεμένων πελατών (connected clients), όπως ορίζονται στο άρθρο 4(1)(39) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR). Υπενθυμίζεται ότι το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών καλύπτει τις δύο μορφές διασύνδεσης των συνδεδεμένων πελατών, δηλαδή:

- όταν δύο ή περισσότερα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά συνιστούν ενιαίο κίνδυνο διότι το ένα **ελέγχει**, άμεσα ή έμμεσα, το ένα ή το άλλο,
- όταν μεταξύ των εν λόγω προσώπων δεν υπάρχει σχέση ελέγχου, αλλά τα πρόσωπα αυτά θεωρείται ότι αποτελούν έναν ενιαίο κίνδυνο καθώς συνδέονται μεταξύ τους σε τρόπο ώστε εάν ένα από αυτά αντιμετωπίζει χρηματοοικονομικά προβλήματα, και ιδίως δυσκολίες χρηματοδότησης ή αποπληρωμής, το ένα ή όλα τα άλλα πιθανόν να αντιμετωπίσουν, επίσης, δυσκολίες χρηματοδότησης ή αποπληρωμής.

Στο πλαίσιο αυτό, η EBA πρότεινε την επέκταση του πεδίου εφαρμογής των ως άνω κατευθυντήριων γραμμών, προκειμένου να καλύπτουν όλες τις πτυχές του CRR (και όχι μόνο το πεδίο των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων), καθώς και των τεχνικών της προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών, όπου η έννοια των ομάδων συνδεδεμένων πελατών είναι σχετική.

Η περίοδος διαβούλευσης έληξε στις **26 Ιουνίου 2017**.

2.28 Σχέδιο συστάσεων της EBA για την ανάθεση λειτουργικών δραστηριοτήτων σε φορείς παροχής υπηρεσιών «υπολογιστικού νέφους»

Στις 18 Μαΐου 2017, η EBA έθεσε σε διαβούλευση σχέδιο συστάσεων (“recommendations”) σχετικά με την ανάθεση λειτουργικών δραστηριοτήτων (“outsourcing”) των ιδρυμάτων σε φορείς παροχής υπηρεσιών «υπολογιστικού νέφους» (“cloud service providers”). Οι συστάσεις απευθύνονται σε πιστωτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις επενδύσεων και τις αρμόδιες εποπτικές αρχές. Η περίοδος διαβούλευσης ολοκληρώθηκε στις 18 Αυγούστου 2017.

Στις 20 Δεκεμβρίου, η EBA δημοσίευσε τις τελικές συστάσεις (“recommendations”) σχετικά με την ανάθεση λειτουργικών δραστηριοτήτων (“outsourcing”) των ιδρυμάτων σε φορείς παροχής υπηρεσιών «υπολογιστικού νέφους» (“cloud service providers”). Οι συστάσεις αυτές απευθύνονται σε πιστωτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις επενδύσεων και τις αρμόδιες εποπτικές αρχές, θα τεθούν σε εφαρμογή την 1^η Ιουλίου 2018 και καλύπτουν τις ακόλουθες πέντε (5) θεματικές:

- την ασφάλεια των δεδομένων και των συστημάτων,
- τον εντοπισμό και την επεξεργασία δεδομένων,
- τα δικαιώματα πρόσβασης και ελέγχου,
- το “chain outsourcing”, και
- την εκπόνηση σχεδίων έκτακτης ανάγκης (“contingency plans”) και τη χάραξη στρατηγικών εξόδου (“exit strategies”).

2.29 Κατευθυντήριες γραμμές της EBA για τις πρακτικές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου στο πλαίσιο του IFRS 9

Στις 12 Μαΐου 2017, η EBA δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τις πρακτικές και διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζουν τα πιστωτικά ιδρύματα σε ό,τι αφορά τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου και τον υπολογισμό των αναμενόμενων ζημιών ενόψει της εφαρμογής του IFRS 9.

Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν γενικές αρχές, οι οποίες αφορούν την υλοποίηση πρακτικών διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου στο πλαίσιο της εφαρμογής των *Expected Credit Loss* (ECL)

μοντέλων και έχουν ως αποδέκτες τα πιστωτικά ιδρύματα και τις εποπτικές αρχές. Παρέχουν, επίσης, κατευθύνσεις σχετικά με την εφαρμογή του IFRS 9, κυρίως σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση τυχόν σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου.

Η εφαρμογή τους θα ξεκινήσει από την **1^η Ιανουαρίου 2018**.

2.30 Κατευθυντήριες γραμμές της EBA για την αξιολόγηση του κινδύνου ICT στο πλαίσιο του SREP (Κατευθυντήριες γραμμές, EBA)

Στις 11 Μαΐου 2017, η EBA δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με την αξιολόγηση από τις εποπτικές αρχές του “*Information and Communication Technology*” κινδύνου (ICT Risk) στο πλαίσιο της διαδικασίας εποπτικής εξέτασης και αξιολόγησης (SREP). Ως ημερομηνία έναρξης εφαρμογής τους έχει οριστεί η **1^η Ιανουαρίου 2018**.

2.31 Γνώμη της EBA στο πλαίσιο της επανεξέτασης του CRR και της CRD IV σε ό,τι αφορά τα ίδια κεφάλαια

Στις 23 Μαΐου 2017, η EBA δημοσίευσε Γνώμη στο πλαίσιο της επανεξέτασης του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR) και της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (CRD IV). Μέσω της εν λόγω Γνώμης, η οποία απευθύνεται στα θεσμικά όργανα της ΕΕ (Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο), η EBA εκθέτει τις απόψεις της για μια σειρά ζητημάτων που άπτονται των ιδίων κεφαλαίων.

Οι απόψεις της EBA στην εν λόγω γνώμη επικεντρώνονται σε όσες θεματικές ενότητες κρίνονται από αυτήν ως σημαντικότερες.

2.32 Διενέργεια transparency exercise για το έτος 2017

Στις 25 Μαΐου 2017, η EBA ανακοίνωσε ότι θα προχωρήσει τον Δεκέμβριο του 2017 στη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της άσκησης διαφάνειας (*transparency exercise*) για το έτος 2017 στο πλαίσιο της οποίας θα δημοσιοποιηθούν στοιχεία για περισσότερες από 130 τράπεζες της ΕΕ. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της άσκησης θα δημοσιοποιηθούν στοιχεία, βάσει των εποπτικών αναφορών (*supervisory reporting*) που υποβάλλουν οι τράπεζες, σχετικά με:

- τα κεφάλαια,
- το συντελεστή μόχλευσης,
- τα σταθμισμένα στοιχεία του ενεργητικού,
- τα αποτελέσματα χρήσης,
- τον πιστωτικό κίνδυνο,
- τους κινδύνους αγοράς,
- τις τιτλοποιήσεις,
- τα ανοίγματα σε κυβερνήσεις (*exposures towards sovereigns*) και

- τα μη εξυπηρετούμενα και τα ρυθμισμένα ανοίγματα.

Η άσκηση θα ξεκινήσει τον Σεπτέμβριο 2017, όταν η EBA θα αποστείλει στις τράπεζες συμπληρωμένα τα υποδείγματα με στοιχεία Δεκεμβρίου 2016 και Ιουνίου 2017, προκειμένου να επικυρώσουν τα δεδομένα.

2.33 Παράταση της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων για ανοίγματα έναντι κεντρικών αντισυμβαλλομένων

Στις 7 Ιουνίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο εκτελεστικός Κανονισμός 2017/954 της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 497(3) του Κανονισμού 575/2013 (CRR) για την παράταση της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων των ιδρυμάτων για ανοίγματα έναντι κεντρικών αντισυμβαλλομένων.

Με τον εν λόγω Κανονισμό δίνεται πρόσθετη παράταση έως τις **15 Δεκεμβρίου 2017**.

2.34 EBA CVA Risk Monitoring Exercise

Στις 21 Ιουνίου 2017, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA) ανακοίνωσε την έναρξη άσκησης για τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων σε ό,τι αφορά τον κίνδυνο CVA για το 2016, δυνάμει του άρθρου 456(2) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR). Η εν λόγω άσκηση, η οποία ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο 2017, βασίστηκε σε στατιστικά στοιχεία με ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2016.

2.35 EBA Discussion Paper on the treatment of structural FX

Στις 22 Ιουνίου 2017, η EBA έθεσε σε δημόσια διαβούλευση κείμενο αναφορικά με ζητήματα που άπτονται του υπολογισμού της συνολικής καθαρής θέσης των ιδρυμάτων σε συνάλλαγμα, δυνάμει του άρθρου 352(2) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR).

Στο εν λόγω κείμενο περιγράφονται, μεταξύ άλλων, οι ρυθμιστικές και λογιστικές προεκτάσεις του συναλλαγματικού κινδύνου για τα ιδρύματα που έχουν αναλάβει θέσεις αντιστάθμισης έναντι των δυσμενών συνεπειών των συναλλαγματικών διακυμάνσεων για το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειάς τους.

Η δημόσια διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις **22 Σεπτεμβρίου 2017**.

2.36 Τελικό σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για το CVA Proxy Spread

Στις 21 Ιουνίου 2017, η EBA δημοσίευσε το τελικό σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων (final draft regulatory technical standards) για το CVA Proxy Spread δυνάμει του άρθρου 383(7) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR).

Με το εν λόγω σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων προτείνονται στοχευμένες τροποποιήσεις στις διατάξεις του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 526/2014 της Επιτροπής σχετικά με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον καθορισμό προσεγγιστικού περιθωρίου και περιορισμένου αριθμού μικρότερων χαρτοφυλακίων για τον κίνδυνο προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης.

2.37 Έκθεση της ΕΚΤ αναφορικά με την επισκόπηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας

Στις 24 Μαΐου 2017, η ΕΚΤ δημοσίευσε την έκθεση που εκδίδει σε εξαμηνιαία βάση αναφορικά με την επισκόπηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας (Financial Stability Review). Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες, μεταξύ άλλων, σχετικά με τα ακόλουθα ζητήματα:

- τις μακροοικονομικές εξελίξεις και τις εξελίξεις στο πεδίο της χορήγησης πιστώσεων εντός της ευρωζώνης,
- τις εξελίξεις στο πεδίο των χρηματοπιστωτικών αγορών, και
- τις εξελίξεις αναφορικά με ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων εντός της ευρωζώνης, όπως θέματα κερδοφορίας, ρευστότητας και διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων.

2.38 Δεύτερο τεύχος του EU Shadow Banking Monitor του ESRB

Στις 29 Μαΐου 2017, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ESRB) δημοσίευσε το 2^ο τεύχος του EU Shadow Banking Monitor, στο οποίο περιλαμβάνεται μια γενική επισκόπηση των τρεχουσών εξελίξεων αναφορικά με το «σκιάδες» τραπεζικό σύστημα της ΕΕ για τον εντοπισμό των - σχετικών με τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας - κινδύνων.

2.39 Δημοσίευση από την ΕΚΤ του τρίτου μέρους του AnaCredit Manual

Στις 20 Μαΐου 2016, η ΕΚΤ υιοθέτησε Κανονισμό αναφορικά με τη σύσταση βάσης αναλυτικών πιστωτικών δεδομένων (εφεξής "AnaCredit"), καθώς και Απόφαση με την οποία τροποποιείται η Απόφαση ΕΚΤ/2014/6 σχετικά με την οργάνωση των προπαρασκευαστικών μέτρων για τη συλλογή αναλυτικών πιστωτικών δεδομένων από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών. Η πρώτη υποβολή στοιχείων προβλέπεται ότι θα γίνει με ημερομηνία αναφοράς 30 Σεπτεμβρίου 2018, για την καλύτερη δε προετοιμασία του συστήματος, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να απαιτήσουν (μερική ή πλήρη) υποβολή στοιχείων από τις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Στις 31 Μαΐου 2017 η ΕΚΤ δημοσίευσε το τρίτο μέρος του AnaCredit Reporting Manual (case studies and scenarios).

2.40 Διαβούλευση της ΕΚΤ σχετικά με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1163/2014 για τα εποπτικά τέλη

Στις 2 Ιουνίου 2017, η ΕΚΤ έθεσε σε διαβούλευση τον Κανονισμό (ΕΕ) 1163/2014 σχετικά με τα εποπτικά τέλη (supervisory fees). Σκοπός της διαβούλευσης, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 17(2) του εν λόγω Κανονισμού, είναι να συγκεντρωθούν οι παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών, προκειμένου να αξιολογηθούν πιθανές βελτιώσεις.

Η αναθεώρηση θα επικεντρωθεί στη μεθοδολογία και τα κριτήρια για τον υπολογισμό του ετήσιου εποπτικού τέλους που επιβάλλεται σε κάθε εποπτευόμενη οντότητα και όμιλο.

Η περίοδος διαβούλευσης έληξε στις **20 Ιουλίου 2017**.

2.41 Νομικές πράξεις της ΕΚΤ στο πλαίσιο του SSM (Αποφάσεις, ΕΚΤ)

Την 1^η Ιουνίου 2017, δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- η Απόφαση (ΕΕ) 2017/933 της ΕΚΤ σχετικά με τον καθορισμό γενικού πλαισίου για την κατ' εξουσιοδότηση λήψη αποφάσεων όσον αφορά εποπτικές νομικές πράξεις (ΕΚΤ/2016/40),
- η Απόφαση (ΕΕ) 2017/934 της ΕΚΤ σχετικά με την κατ' εξουσιοδότηση έκδοση αποφάσεων όσον αφορά τη σημασία των εποπτευόμενων οντοτήτων (ΕΚΤ/2016/41),
- η Απόφαση (ΕΕ) 2017/935 της ΕΚΤ σχετικά με την κατ' εξουσιοδότηση έκδοση αποφάσεων αξιολόγησης της καταλληλότητας και τις απαιτήσεις καταλληλότητας (ΕΚΤ/2016/42).

2.42 Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός της Επιτροπής στο πλαίσιο του CRR

Στις 8 Ιουλίου 2017 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο κατ' εξουσιοδότηση **Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1230** της Επιτροπής σχετικά με τον περαιτέρω προσδιορισμό των πρόσθετων αντικειμενικών κριτηρίων για την εφαρμογή προτιμησιακού ποσοστού εκροής ή εισροής ρευστότητας για διασυννοριακές μη αναληφθείσες πιστωτικές και ταμειακές διευκολύνσεις εντός ομίλων ή θεσμικού συστήματος προστασίας.

Ο εν λόγω Κανονισμός, ο οποίος εκδόθηκε δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR), τέθηκε σε ισχύ την 28 Ιουλίου 2017.

2.43 Σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων της Μικτής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για την τροποποίηση του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1799 στο πλαίσιο του CRR

Στις 18 Ιουλίου 2017, η Μικτή Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ΕΒΑ, ΕΙΟΡΑ, ΕΣΜΑ) έθεσε σε δημόσια διαβούλευση σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων για την τροποποίηση του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1799 της Επιτροπής δυνάμει των άρθρων 136(1) και 136(3) του Κανονισμού 575/2013 (CRR) σχετικά με την κατάταξη των πιστοληπτικών αξιολογήσεων των εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικών αξιολογήσεων για τον πιστωτικό κίνδυνο.

2.44 Προϋποθέσεις ίδρυσης πιστωτικού ιδρύματος στο πλαίσιο της CRD IV

Στις 14 Ιουλίου 2017, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (εφεξής ΕΒΑ) δημοσίευσε το τελικό σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων δυνάμει του άρθρου 8(2) της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (CRD IV) για την εξειδίκευση:

- των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στις εποπτικές αρχές στο πλαίσιο της αίτησης για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος,
- των απαιτήσεων που ισχύουν για τους μετόχους με ειδική συμμετοχή, και
- των εμποδίων που ενδέχεται να παρακωλύσουν την ουσιαστική άσκηση των καθηκόντων των εποπτικών αρχών.

Δημοσίευσε, επίσης, και το τελικό σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων, δυνάμει του άρθρου 8(3) της CRD IV αναφορικά με τον καθορισμό των υποδειγμάτων και των διαδικασιών βάσει των οποίων πρέπει να υποβάλλονται οι πληροφορίες στις εποπτικές αρχές στο πλαίσιο αίτησης για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος.

2.45 Αναθεωρημένη Απόφαση της ΕΒΑ για τη χρήση αυτόκλητων πιστοληπτικών αξιολογήσεων στο πλαίσιο του CRR

Σύμφωνα με το άρθρο 138 του Κανονισμού 575/2013 (CRR), στο πλαίσιο υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων, τα ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιούν πιστοληπτικές αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατόπιν δικής τους εντολής (solicited credit assessments) από Εξωτερικό Οργανισμό Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (ECAI).

Στις 18 Ιουλίου 2017, η ΕΒΑ προέβη στην αναθεώρηση της προηγούμενης Απόφασης, και δημοσίευσε έκθεση συνοδευτική της νέας αποφάσεως, στην οποία επισημαίνεται ότι η ποιότητα των αυτόκλητων πιστοληπτικών αξιολογήσεων των ECAIs δεν διαφέρει σε ποιότητα από τις κατόπιν εντολής αξιολογήσεις υπό τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις.

2.46 Σχέδιο μεθοδολογίας και σεναρίων του stress-test της EBA για το 2018

Στις 7 Ιουνίου 2017, η EBA έθεσε σε δημόσια διαβούλευση σχέδιο της μεθοδολογίας και των μακροοικονομικών σεναρίων βάσει των οποίων θα διενεργηθεί το stress-test για το 2018 σε 49 τράπεζες, μεταξύ των οποίων δεν περιλαμβάνεται ελληνική τράπεζα. Επισημαίνεται ότι για πρώτη φορά θα ληφθούν υπόψη και θέματα που άπτονται της λογιστικής απεικόνισης των συναλλαγών ενόψει έναρξης ισχύος του IFRS 9 την 1^η Ιανουαρίου 2018.

Η τελική μεθοδολογία θα δημοσιευθεί στις αρχές Ιανουαρίου 2018. Τα αποτελέσματα του stress-test, τα οποία θα ανακοινωθούν εντός του β' εξαμήνου του 2018, θα χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο της διενέργειας του SREP από τις εποπτικές αρχές.

2.47 Επικαιροποιημένος κατάλογος της EBA με τους φορείς του δημόσιου τομέα για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων των τραπεζών στο πλαίσιο του CRR

Την 1^η Αυγούστου 2017, η EBA δημοσίευσε επικαιροποιημένο κατάλογο με τους φορείς του δημόσιου τομέα που εμπίπτουν στην κατηγορία «ανοίγματα σε περιφερειακές κυβερνήσεις, τοπικές αρχές ή κεντρικές κυβερνήσεις» για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR).

2.48 Δημοσίευση από την EKT εγχειριδίων για το AnaCredit

Στις 10 Αυγούστου 2017 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δημοσίευσε την πρώτη έκδοση του AnaCredit Reporting Manual (Questions and Answers). Δημοσίευσε, επίσης, την πρώτη έκδοση του AnaCredit Validation Checks.

2.49 Υποβολή εποπτικών αναφορών στο πλαίσιο του CRR

Στις 17 Αυγούστου 2017, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1443 της Επιτροπής, με τις διατάξεις του οποίου τροποποιείται εκτενώς ο υφιστάμενος εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 680/2014 για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά την υποβολή εποπτικών αναφορών από τα ιδρύματα στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR).

2.50 Νομική πράξη της EKT στο πλαίσιο του SSM

Στις 22 Αυγούστου 2017, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Απόφαση (ΕΕ) 2017/1493 της EKT, με τις διατάξεις της οποίας τροποποιείται η Απόφαση EKT/2014/29 σχετικά με την υποβολή στην EKT εποπτικών δεδομένων τα οποία παρέχουν οι εποπτευόμενες οντότητες στις εθνικές εποπτικές αρχές στο πλαίσιο του

εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής (ΕΚΤ/2017/23).

Με την ως άνω Απόφαση της ΕΚΤ, τροποποιείται η απόφαση ΕΚΤ/2014/29 ώστε να καλύπτει και τις πληροφορίες που παρέχουν οι εποπτευόμενες οντότητες βάσει του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2070.

2.51 Τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/534 της ΕΚΤ για την υποβολή εποπτικών αναφορών σχετικά με χρηματοοικονομική πληροφόρηση

Στις 28 Αυγούστου 2017, η ΕΚΤ προέβη στη δημοσίευση τελικού σχεδίου Κανονισμού που τροποποιεί εκτενώς τον υφιστάμενο Κανονισμό (ΕΕ) 2015/534 για την υποβολή εποπτικών αναφορών σχετικά με χρηματοοικονομική πληροφόρηση (ΕΚΤ/2015/13).

Με την τροποποίησή του ο εν λόγω Κανονισμός ευθυγραμμίζεται με τις επικείμενες αλλαγές στο πεδίο της λογιστικής απεικόνισης των συναλλαγών ενόψει της έναρξης ισχύος των IFRS 9 τον Ιανουάριο του 2018.

2.52 Εκτελεστικός Κανονισμός της Επιτροπής στο πλαίσιο της CRD IV

Στο πλαίσιο της υποχρέωσης που καθιερώθηκε βάσει του άρθρου 78 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (CRD IV) (άρθρο 70 ν. 4261/2014) για τη συγκριτική αξιολόγηση από τις εποπτικές αρχές των εσωτερικών προσεγγίσεων που χρησιμοποιούν τα ιδρύματα για τον υπολογισμό των ιδίων κεφαλαίων για τον πιστωτικό κίνδυνο και τους κινδύνους αγοράς, στις 31 Αυγούστου 2017 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο εκτελεστικός Κανονισμός 2017/1486 της Επιτροπής, με τις διατάξεις του οποίου τροποποιείται ο υφιστάμενος εκτελεστικός Κανονισμός 2016/2070 *όσον αφορά τα χαρτοφυλάκια συγκριτικής αξιολόγησης και τις οδηγίες υποβολής αναφορών.*

Υπενθυμίζεται ότι με τον εν λόγω Κανονισμό καθορίζονται τα υποδείγματα, οι ορισμοί και οι λύσεις IT που πρέπει να εφαρμόζονται κατά την υποβολή των στοιχείων.

2.53 ECB Supervisory Banking Statistics 1st Quarter 2017

Στο πλαίσιο λειτουργίας του SSM, η ΕΚΤ δημοσίευσε στις 21 Ιουλίου 2017 έκθεση με στατιστικά στοιχεία για τα εποπτευόμενα από αυτήν πιστωτικά ιδρύματα για το α' τρίμηνο του 2017. Η εν λόγω έκθεση είναι διαρθρωμένη στις ακόλουθες έξι (6) ενότητες:

- Γενικά στατιστικά στοιχεία,
- Διάρθρωση ισολογισμού και κερδοφορία,
- Κεφαλαιακή επάρκεια, μόχλευση & ποιότητα στοιχείων ενεργητικού,

- Χρηματοδότηση,
- Ρευστότητα, και
- Ποιότητα στατιστικών στοιχείων.

2.54 Έκθεση του ESRB για το IFRS 9

Στις 17 Ιουλίου 2017, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ESRB) δημοσίευσε έκθεση, κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αναφορικά με τις επιπτώσεις που θα ανακύψουν από την εφαρμογή του IFRS 9 στη σταθερότητα του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος.

2.55 Διαβούλευση της EBA επί των κατευθυντηρίων γραμμών για τον προσδιορισμό των μεθόδων υπολογισμού των εισφορών στα εθνικά ταμεία εγγύησης καταθέσεων

Στις 3 Ιουλίου 2017, η EBA δημοσίευσε έγγραφο διαβούλευσης επί των κατευθυντηρίων γραμμών της σχετικά με τον προσδιορισμό των μεθόδων υπολογισμού των εισφορών στα εθνικά ταμεία εγγύησης καταθέσεων.

Σύμφωνα με την EBA, οι όποιες αλλαγές επέλθουν στις κατευθυντήριες γραμμές προτείνεται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο της συνολικής αξιολόγησης των διατάξεων της DGSD που θα λάβει χώρα κατά το έτος 2019 με βάση το άρθρο 19 παρ. 5 της DGSD.

2.56 Γνώμη της EBA για το σχεδιασμό ενός νέου πλαισίου προληπτικής εποπτείας για τις επιχειρήσεις επενδύσεων

Στις 29 Σεπτεμβρίου 2017, η EKT δημοσίευσε Γνώμη σχετικά με το σχεδιασμό ενός νέου πλαισίου προληπτικής εποπτείας για τις επιχειρήσεις επενδύσεων, το οποίο είναι ειδικά προσαρμοσμένο στις ανάγκες των διαφόρων επιχειρηματικών μοντέλων των εν λόγω φορέων και των εγγενών κινδύνων τους.

2.57 Σχέδιο πρόσθετης πράξης στο Έγγραφο Κατευθύνσεων της EKT για τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (NPLs)

Στις 4 Οκτωβρίου 2017, η EKT έθεσε σε δημόσια διαβούλευση σχέδιο πρόσθετης πράξης (“addendum”) στο Έγγραφο Κατευθύνσεων (“Guidance”) της EKT προς τα πιστωτικά ιδρύματα για τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ). Το αρχικό κείμενο του Εγγράφου Κατευθύνσεων είχε δημοσιευτεί στις 20 Μαρτίου 2017. Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, ενισχύονται οι προβλέψεις του αρχικού εγγράφου αναφορικά με την προώθηση πρακτικών έγκαιρου σχηματισμού προβλέψεων και διαγραφών εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων. Το Έγγραφο Κατευθύνσεων προσδιορίζει τα ελάχιστα επίπεδα προβλέψεων για τα ΜΕΔ, σύμφωνα με τις προσδοκίες των εποπτικών αρχών. Σύμφωνα με την πρόταση της EKT, οι νέες αρχές σχηματισμού

προβλέψεων προτείνεται να ισχύσουν για τα δάνεια που ταξινομούνται ως ΜΕΔ κατά τον ορισμό της ΕΒΑ από την 1η Ιανουαρίου 2018 και εφεξής.

Σύμφωνα με το σχέδιο των Κατευθύνσεων, για το σχηματισμό προβλέψεων θα αξιολογείται αφενός το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ένα δάνειο έχει ταξινομηθεί ως Μη Εξυπηρετούμενο, αφετέρου ο βαθμός κάλυψης από την υφιστάμενη αξία των εξασφαλίσεων. Τα πιστωτικά ιδρύματα αναμένεται να καλύπτουν πλήρως με προβλέψεις το ανεξασφάλιστο τμήμα των ΜΕΔ μετά από δύο (2) έτη και για το εξασφαλισμένο μέρος μετά από επτά (7) έτη το αργότερο. Κάθε απόκλιση από τις κατευθύνσεις θα πρέπει να αιτιολογείται προς τις εποπτικές αρχές. Λαμβάνοντας υπόψη τις αιτιολογήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων, η ΕΚΤ θα αξιολογεί την ανάγκη λήψης πρόσθετων εποπτικών μέτρων.

2.58 Risk Dashboard της ΕΒΑ για το β' τρίμηνο του 2017

Στις 5 Οκτωβρίου 2017, η ΕΒΑ δημοσίευσε επικαιροποιημένη έκδοση του Risk Dashboard για το β' τρίμηνο του 2017. Στην εν λόγω έκδοση συνοψίζονται οι κυριότεροι κίνδυνοι για το τραπεζικό σύστημα της ΕΕ, μέσω της χρήσης από την ΕΒΑ ενός συνόλου ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών.

2.59 Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) της ΕΚΤ για τη διαχείριση του κινδύνου επιτοκίου από τα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα

Στις 9 Οκτωβρίου 2017, η ΕΚΤ, στο πλαίσιο λειτουργίας του SSM, δημοσίευσε παρουσίαση με τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που διενήργησε σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης του κινδύνου επιτοκίου (interest rate risk) από τα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα που εποπτεύονται άμεσα από αυτήν.

Η εν λόγω εποπτική άσκηση, η οποία βασίστηκε σε στοιχεία από τις οικονομικές καταστάσεις των σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων με ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2016, επέτρεψε στην ΕΚΤ να συγκεντρώσει περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τα αποτελέσματα μιας μεταβολής των επιτοκίων σε έξι (6) διαφορετικά υποθετικά σενάρια.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του stress test, μια υποθετική αύξηση των επιτοκίων κατά 200 μονάδες βάσης θα οδηγούσε, συνολικά, σε αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους 4,1% το 2017 και 10,5% μέχρι το 2019, ενώ η οικονομική αξία των ιδίων κεφαλαίων θα μειωνόταν συνολικά κατά 2,7%. Ωστόσο, σε περίπτωση που τα επιτόκια παραμείνουν στα επίπεδα του 2016 και δεν υπάρξει πιστωτική επέκταση, το συνολικό καθαρό εισόδημα από τόκους θα μειωνόταν κατά 7,5%. Αυτές οι προβλέψεις επηρεάζονται σημαντικά από τις παραδοχές, στις οποίες προβαίνουν τα πιστωτικά ιδρύματα, για την αξιολόγηση της συμπεριφοράς των πελατών τους.

2.60 Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη λειτουργία του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM)

Στις 11 Οκτωβρίου 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM). Η έκθεση εκπονήθηκε στο πλαίσιο του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013, το οποίο προβλέπει ότι ανά 3ετία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με τον αντίκτυπο της λειτουργίας του SSM στην αποτελεσματική λειτουργία της ενιαίας αγοράς.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο SSM λειτουργεί με αποδοτικό τρόπο και έχει αποδείξει στην πράξη την αποτελεσματικότητά του. Οι ελλείψεις που διαπιστώνονται είναι αντιμετωπίσιμες μέσω δράσεων που πρέπει να αναληφθούν από την ΕΚΤ ή μέσω τροποποιήσεων της σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας που βρίσκονται υπό συζήτηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στο πλαίσιο προτάσεων που έχει ήδη υποβάλλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2016 (π.χ. νομοθετικές προτάσεις τροποποίησης του CRR και της CRD IV).

2.61 Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ για την εποπτεία σημαντικών υποκαταστημάτων

Την 1^η Νοεμβρίου 2017, η ΕΒΑ δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές (guidelines) σχετικά με την εποπτεία των σημαντικών υποκαταστημάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 51 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (CRD IV), εγκατεστημένο σε άλλο κράτος-μέλος υποκατάστημα πιστωτικού ιδρύματος θεωρείται σημαντικό, εφόσον πληροί ορισμένα κριτήρια, μεταξύ άλλων όταν το μερίδιο αγοράς του υποκαταστήματος ως προς τις καταθέσεις στο κράτος υποδοχής υπερβαίνει το 2%.

Ο προσδιορισμός ενός σημαντικού υποκαταστήματος ως “significant-plus” συνεπάγεται αυξημένες απαιτήσεις στο πλαίσιο της άσκησης εποπτείας, κυρίως σε ό,τι αφορά τη διενέργεια του SREP, το πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης και την αξιολόγηση του σχεδίου ανάκαμψης του πιστωτικού ιδρύματος στο οποίο ανήκει το εν λόγω σημαντικό υποκατάστημα.

2.62 Δημόσιες διαβουλεύσεις της ΕΒΑ στο πλαίσιο του Πυλώνα 2

Στις 31 Οκτωβρίου 2017, η ΕΒΑ έθεσε σε δημόσια διαβούλευση τρία (3) σχέδια κατευθυντήριων γραμμών που αποσκοπούν στην περαιτέρω βελτίωση:

- της διαχείρισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται τα πιστωτικά ιδρύματα και της εποπτικής σύγκλισης στο πλαίσιο της διαδικασίας εποπτικής εξέτασης και αξιολόγησης (SREP),
- της διενέργειας των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress-testing), και

- της διαχείρισης του κινδύνου επιτοκίου που απορρέει από ανοίγματα στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο (IRRBB) που προκύπτουν από δραστηριότητες εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών (non-trading book activities).

Η περίοδος διαβούλευσης και για τα 3 ανωτέρω σχέδια κατευθυντήριων γραμμών θα ολοκληρωθεί στις **31 Ιανουαρίου 2018**.

2.63 Έκθεση της EKT για την εποπτεία των «λιγότερο σημαντικών» πιστωτικών ιδρυμάτων στο πλαίσιο λειτουργίας του SSM

Στις 8 Νοεμβρίου 2017, η EKT δημοσίευσε έκθεση αναφορικά με τη διαδικασία άσκησης εποπτείας επί των δραστηριοτήτων των «λιγότερο σημαντικών» πιστωτικών ιδρυμάτων (“less significant institutions”, ‘LSIs’) στο πλαίσιο λειτουργίας του SSM.

Μεταξύ άλλων, η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα ζητήματα:

- την εσωτερική διάρθρωση λειτουργίας της EKT στο πλαίσιο του SSM για τα LSIs,
- περιγραφή των δραστηριοτήτων των LSIs και τις σχετικές τρέχουσες εξελίξεις,
- τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα LSIs και τις επιπτώσεις αυτών στο έργο των εποπτικών αρχών,
- την προώθηση της εναρμόνισης της διαδικασίας εποπτείας των LSIs στο πλαίσιο του SSM

2.64 Γνώμη της EKT επί των νομοθετικών προτάσεων για τη τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR) και της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (CRD IV)

Στις 10 Νοεμβρίου 2017, η EKT δημοσίευσε Γνώμη, δυνάμει των άρθρων 127(4) και 282(5) της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), επί των νομοθετικών προτάσεων για την τροποποίηση του CRR και της CRD IV.

Η EKT, επί της αρχής, υποστηρίζει τις εν λόγω νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς αναμένεται να ενισχύσουν σε σημαντικό βαθμό την ανθεκτικότητα του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος, συμβάλλοντας σε μια αποτελεσματικότερη διαχείριση κινδύνων.

2.65 Σχέδιο Υποδειγμάτων (templates) της EBA αναφορικά με την παροχή πληροφοριών στο πλαίσιο συναλλαγών μεταβίβασης NPLs

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA) δημοσίευσε προς επεξεργασία σχέδιο υποδειγμάτων (draft templates) για συναλλαγές μεταβίβασης Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (NPLs). Η πρωτοβουλία αυτή εντάσσεται στο Πρόγραμμα Δράσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την αντιμετώπιση

των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (“NPL Action Plan”), το οποίο αποφασίστηκε τον Ιούλιο του 2017. Στόχος των υποδειγμάτων είναι να διευκολυνθούν οι συναλλαγές μεταβίβασης χαρτοφυλακίων NPLs, μέσω της παροχής τυποποιημένων και συγκρίσιμων πληροφοριών σε υποψήφιους αγοραστές. Επίσης, επιχειρείται να αντιμετωπιστεί η πληροφοριακή ασυμμετρία που παρατηρείται μεταξύ αγοραστών και πωλητών σε αντίστοιχες συναλλαγές, η οποία θεωρείται βασική αιτία των σημαντικών αποκλίσεων που εντοπίζονται στις τιμές προσφοράς και πώλησης (“bid-ask spread”).

2.66 Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τη δημιουργία ενός μηχανισμού προληπτικής προστασίας για την κάλυψη απωλειών από NPLs

Στις 10 Νοεμβρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση αναφορικά με την πιθανότητα θέσπισης ενός μηχανισμού προληπτικής προστασίας έναντι ανεπαρκών κεφαλαίων για την κάλυψη των απωλειών που προκύπτουν εξαιτίας των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs). Η εν λόγω πρωτοβουλία απορρέει από το σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση του ζητήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs) που συμφωνήθηκαν από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ στη συνεδρίαση του Συμβουλίου Υπουργών Οικονομικών (EcoFin Council) τον Ιούλιο 2017.

Μέσω της εν λόγω διαβούλευσης επιδιώκεται η συλλογή των απόψεων των ενδιαφερομένων μερών σχετικά με την πιθανή καθιέρωση ελάχιστων απαιτήσεων κάλυψης, ως μοχλός «φραγής» εμφάνισης νέων NPLs, διασφαλίζοντας παράλληλα επαρκή κάλυψη των σχετικών ζημιών και αναζητώντας στοχευμένες πληροφορίες για τον καλύτερο σχεδιασμό αυτών των απαιτήσεων κάλυψης.

2.67 EBA updates the list of CET1 instruments

Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (EBA) δημοσίευσε την 6^η έκδοση της λίστας που εκδίδει, αναφορικά με το ποια κεφαλαιακά μέσα είναι αποδεκτά από τις Αρμόδιες Αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως εμπίπτοντα στην κατηγορία Common Equity Tier 1 (CET1). Στην έκδοση αυτή έχουν προστεθεί κάποια νέα είδη κεφαλαιακών μέσων που έχουν κριθεί ως συμβατά με χαρακτηριστικά της κατηγορίας CET1.

2.68 Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τον έλεγχο της καταλληλότητας της υποβολής εποπτικών αναφορών

Την 1^η Δεκεμβρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση αναφορικά με τον έλεγχο της καταλληλότητας των διαδικασιών υποβολής εποπτικών αναφορών. Η διαβούλευση στόχευε στη συλλογή στοιχείων σχετικά με το κόστος συμμόρφωσης με τις υφιστάμενες απαιτήσεις υποβολής εποπτικών αναφορών σε επίπεδο ΕΕ (που ισχύουν από το τέλος του 2016), καθώς και για την

αποτελεσματικότητα και την προστιθέμενη αξία των εν λόγω απαιτήσεων στην ΕΕ.

Επιπλέον, αποσκοπούσε στη συλλογή συγκεκριμένων ποσοτικών στοιχείων, μεταξύ άλλων, σχετικά με τις επενδύσεις που απαιτούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα για την εκπλήρωση των απαιτήσεων υποβολής εποπτικών αναφορών και τη συγκέντρωση στοχευμένων παραδειγμάτων περιττών ή/και επικαλυπτόμενων απαιτήσεων.

Η εν λόγω διαβούλευση θα ολοκληρωθεί στις **28 Φεβρουαρίου 2018**.

2.69 Τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής σχετικά με το πλαίσιο παροχής πληροφοριών συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του Κανονισμού CRR

Στις 6 Δεκεμβρίου 2017 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2114 της Επιτροπής, με τις διατάξεις του οποίου τροποποιείται ο υφιστάμενος εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 680/2014 όσον αφορά τα υποδείγματα και τις οδηγίες στο πλαίσιο της υποβολής εποπτικών αναφορών από τα πιστωτικά ιδρύματα δυνάμει του Κανονισμού CRR.

Ο εν λόγω Κανονισμός τίθεται σε ισχύ την 26 Δεκεμβρίου 2017, αλλά θα αρχίσει να εφαρμόζεται από την 1^η Μαρτίου 2018, προκειμένου να δοθεί στα πιστωτικά ιδρύματα και στις αρμόδιες αρχές επαρκής χρόνος για την υιοθέτηση των αλλαγών.

2.70 Τυποποιημένα υποδείγματα της EBA για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (NPLs)

Στις 14 Δεκεμβρίου 2017, η EBA δημοσίευσε τα τελικά τυποποιημένα υποδείγματα για τα NPLs.

Υπενθυμίζεται ότι τα εν λόγω υποδείγματα παρέχουν ένα ενιαίο σύνολο δεδομένων για τον έλεγχο και την αποτίμηση των συναλλαγών NPLs σε επίπεδο ΕΕ και ότι δεν συνιστούν εποπτική απαίτηση. Αντίθετα, αποτελούν πρωτοβουλία για τη χρήση τους από τα πιστωτικά ιδρύματα εντός της ΕΕ σε εθελοντική βάση, προκειμένου να αποτελέσουν μελλοντικά μια δεξαμενή πληροφόρησης ως πρόκριμα για την ανάπτυξη δευτερογενών αγορών NPLs.

2.71 Δημοσίευση Σύστασης του ESRB σχετικά με την αξιολόγηση των διασυνοριακών επιδράσεων των μέτρων μακροπροληπτικής πολιτικής και την εθελοντική εφαρμογή τους στη βάση της αμοιβαιότητας

Το πλαίσιο εθελοντικής εφαρμογής μέτρων μακροπροληπτικής πολιτικής στη βάση της αμοιβαιότητας, το οποίο καθορίζεται στη Σύσταση ESRB/2015/2 του ESRB, διασφαλίζει ότι οποιοδήποτε μέτρο μακροπροληπτικής πολιτικής ενεργοποιείται σε κράτος μέλος της ΕΕ και αφορά χρηματοδοτικό άνοιγμα εφαρμόζεται στα υπόλοιπα κράτη μέλη στη βάση της αμοιβαιότητας, στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Η εν λόγω νέα Σύσταση (ESRB/2017/4) δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ στις 15 Δεκεμβρίου 2017.

2.72 Εγχειρίδιο της ΕΚΤ για τη μεθοδολογία του SREP και καθορισμός εποπτικών προτεραιοτήτων της ΕΚΤ για το 2018

Στις 18 Δεκεμβρίου 2017, η ΕΚΤ, στο πλαίσιο λειτουργίας του SSM, δημοσίευσε τις εποπτικές της προτεραιότητες για το 2018. Ειδικότερα, η ΕΚΤ θα αναλάβει πρωτοβουλίες, σύμφωνα με τους ακόλουθους τέσσερις (4) άξονες προτεραιότητας:

(α) Επιχειρηματικά μοντέλα και παράγοντες που επηρεάζουν την κερδοφορία των εποπτευόμενων πιστωτικών ιδρυμάτων, με έμφαση στην αξιολόγηση των επιδράσεων από την παρατεταμένη περίοδο χαμηλών επιτοκίων.

(β) Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου (NPLs, συγκεντρώσεις ανοιγμάτων και διαχείριση και αποτίμηση εξασφαλίσεων) μέσω της συνεπούς εφαρμογής του εγγράφου κατευθύνσεων της ΕΚΤ σχετικά με τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια, της διερεύνησης των ανοιγμάτων σε χρηματοδοτήσεις ακινήτων και της ανάλυσης των πρακτικών που εφαρμόζουν τα πιστωτικά ιδρύματα για τη διαχείριση και αποτίμηση εξασφαλίσεων.

(γ) Διαχείριση λοιπών κινδύνων (TRIM, διαδικασίες ICAAP και ILAAP, βαθμός ετοιμότητας για την υιοθέτηση του IFRS 9).

(δ) Δραστηριότητες που περιλαμβάνουν διαχείριση πολλαπλών διαστάσεων κινδύνων (Brexite, Stress Tests).

2.73 Διαβούλευση της ΕΚΤ για την μεθοδολογία αξιολόγησης των εσωτερικών μοντέλων υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τους CCR και A-CVA κινδύνους

Στις 15 Δεκεμβρίου 2017, η ΕΚΤ, στο πλαίσιο λειτουργίας του SSM, έθεσε σε δημόσια διαβούλευση σχέδιο Οδηγού (Guide) για την μεθοδολογία αξιολόγησης στα εσωτερικά μοντέλα υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου (IMM-CCR) και τον κίνδυνο προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης (Advanced-CVA).

Στο εν λόγω σχέδιο Οδηγού αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο προτίθεται η ΕΚΤ να αξιολογήσει τα εσωτερικά μοντέλα υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων των σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων για τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου και προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης.

2.74 Διαβούλευση της ΕΒΑ για την εφαρμογή εντός της ΕΕ του αναθεωρημένου ρυθμιστικού πλαισίου για τη διαχείριση των κινδύνων αγοράς και του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου

Στις 18 Δεκεμβρίου 2017 η ΕΒΑ έθεσε σε διαβούλευση κείμενο σχετικά με την εφαρμογή εντός της ΕΕ του αναθεωρημένου ρυθμιστικού πλαισίου για τη διαχείριση από τα πιστωτικά ιδρύματα των κινδύνων αγοράς και του

πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου (CCR), ενόψει των επικείμενων αλλαγών που περιλαμβάνονται στην πρόταση Κανονισμού για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR).

2.75 Διαβούλευση της ΕΒΑ για την ομοιογένεια των ανοιγμάτων σε συναλλαγές τιτλοποιήσεων

Στις 15 Δεκεμβρίου 2017, η ΕΒΑ έθεσε σε διαβούλευση σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων (RTS), στο οποίο καθορίζονται τα κριτήρια βάσει των οποίων τα ανοίγματα κρίνονται ως ομοιογενή στο πλαίσιο συναλλαγών τιτλοποιήσεων, δυνάμει των άρθρων 20(14) και 24(21) του νέου Κανονισμού «*σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τιτλοποιήσεις και τη δημιουργία ευρωπαϊκού πλαισίου για απλές, διαφανείς και τυποποιημένες τιτλοποιήσεις*».

2.76 Διαβούλευση της ΕΒΑ για τη διατήρηση του πιστωτικού κινδύνου σε συναλλαγές τιτλοποιήσεων

Η ΕΒΑ έθεσε σε διαβούλευση σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων (RTS), στο οποίο καθορίζονται οι απαιτήσεις για ανάδοχες οντότητες (sponsors), αρχικούς δανειοδότες (original lenders) και μεταβιβάζοντα ιδρύματα (originators) σε σχέση με ανοίγματα σε μεταφερόμενο πιστωτικό κίνδυνο, δυνάμει του άρθρου 6(7) του νέου Κανονισμού «*σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τιτλοποιήσεις και τη δημιουργία ευρωπαϊκού πλαισίου για απλές, διαφανείς και τυποποιημένες τιτλοποιήσεις*».

2.77 Τελικές συστάσεις της ΕΒΑ για την ανάθεση λειτουργικών δραστηριοτήτων σε φορείς παροχής υπηρεσιών «υπολογιστικού νέφους»

Στις 20 Δεκεμβρίου 2017, η ΕΒΑ δημοσίευσε τις τελικές συστάσεις (recommendations) σχετικά με την ανάθεση λειτουργικών δραστηριοτήτων (outsourcing) των ιδρυμάτων σε φορείς παροχής υπηρεσιών «υπολογιστικού νέφους» (cloud service providers). Οι συστάσεις αυτές απευθύνονται σε πιστωτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις επενδύσεων και τις αρμόδιες εποπτικές αρχές.

Οι εν λόγω συστάσεις, οι οποίες τίθενται σε εφαρμογή την **1^η Ιουλίου 2018**, καλύπτουν τις ακόλουθες πέντε (5) θεματικές:

- την ασφάλεια των δεδομένων και των συστημάτων,
- τον εντοπισμό και την επεξεργασία δεδομένων,
- τα δικαιώματα πρόσβασης και ελέγχου,
- το chain outsourcing, και
- την εκπόνηση σχεδίων έκτακτης ανάγκης (contingency plans) και τη χάραξη στρατηγικών εξόδου (exit strategies).

2.78 Διαβούλευση της EBA για την τροποποίηση του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2070 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη συγκριτική αξιολόγηση από τις εποπτικές αρχές των εσωτερικών προσεγγίσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων

Στο πλαίσιο της υποχρέωσης που καθιερώθηκε βάσει του άρθρου 78 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (CRD IV) (άρθρο 70 ν. 4261/2014) για τη συγκριτική αξιολόγηση από τις εποπτικές αρχές των εσωτερικών προσεγγίσεων που χρησιμοποιούν τα ιδρύματα για τον υπολογισμό των ιδίων κεφαλαίων για τον πιστωτικό κίνδυνο και τους κινδύνους αγοράς, στις 19 Δεκεμβρίου 2017, η EBA έθεσε σε διαβούλευση σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων (ITS) για την τροποποίηση του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2070 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «για τα υποδείγματα, τους ορισμούς και τις λύσεις πληροφορικής που θα χρησιμοποιούν τα πιστωτικά ιδρύματα κατά την υποβολή αναφορών στην EBA και στις αρμόδιες εποπτικές αρχές».

2.79 Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συντονισμένη αντιμετώπιση περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο

Στις 19 Σεπτεμβρίου 2017 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, η Σύσταση (ΕΕ) 2017/1584 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη συντονισμένη αντιμετώπιση περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο.

Μέσω της εν λόγω Σύστασης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παροτρύνει τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα θεσμικά της όργανα (π.χ. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο Υπουργών) να καθορίσουν ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για την αντιμετώπιση κρίσεων στον κυβερνοχώρο.

Ειδικότερα, το εν λόγω πλαίσιο θα πρέπει να προσδιορίζει τους σχετικούς παράγοντες, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τις αρχές των κρατών μελών, σε όλα τα απαραίτητα επίπεδα (τεχνικό, επιχειρησιακό, στρατηγικό/πολιτικό) και να αναπτύσσει, εφόσον απαιτείται, τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας που θα καθορίζουν τους μηχανισμούς διαχείρισης κρίσεων της ΕΕ. Θα πρέπει να δοθεί έμφαση, επίσης, στην ενθάρρυνση της ανταλλαγής πληροφοριών χωρίς υπαίτια βραδύτητα και στον συντονισμό της αντιμετώπισης περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο.

Προς τον σκοπό αυτό, στο Παράρτημα της Σύστασης παρατίθεται προσχέδιο συντονισμένης αντιμετώπισης διασυννοριακών περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο.

3. Εθνικό επίπεδο

3.1 Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Στις 24 Ιανουαρίου 2017, δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ ο ν. 4449/2017 «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις» με τον οποίο:

- ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2014/56/ΕΕ «για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ για τους υποχρεωτικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών», και
- θεσπίστηκαν κανόνες για περιπτώσεις δυνατότητας επιλογών του Κανονισμού 537/2014 «σχετικά με ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος και την κατάργηση της απόφασης 2005/909/ΕΚ της Επιτροπής».

3.2 Υποβολή στην ΤτΕ περιοδικών καταστάσεων μεγάλων οφειλετών για στατιστικούς λόγους

Στις 16 Ιανουαρίου 2017, δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ η Πράξη 2675/19.12.2016 του Διοικητή της ΤτΕ «Υποβολή στην Τράπεζα της Ελλάδος περιοδικών καταστάσεων μεγάλων οφειλετών για στατιστικούς λόγους».

3.3 Τροποποίηση της ΠΔ/ΤΕ 2651/20.1.2012 για τα πρόσωπα που έχουν ειδική σχέση με το πιστωτικό ίδρυμα

Σε συνέχεια της δημοσίευσης στο ΦΕΚ της Πράξης 2675/19.12.2016 του Διοικητή της ΤτΕ «Υποβολή στην Τράπεζα της Ελλάδος περιοδικών καταστάσεων μεγάλων οφειλετών για στατιστικούς λόγους», δημοσιεύθηκε επίσης η Πράξη 108/19.12.2016 της Εκτελεστικής Επιτροπής με την οποία τροποποιείται η ΠΔ/ΤΕ 2651/20.1.2012 αναφορικά με την υποβολή στοιχείων για τα πρόσωπα που έχουν ειδική σχέση με το πιστωτικό ίδρυμα.

Οι διατάξεις της ΠΕΕ 108/19.12.2016 τίθενται σε ισχύ από τις 20 Μαρτίου 2017.

3.4 Ημερομηνίες υποβολής στην ΤτΕ αναφορών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης στο πλαίσιο του Κανονισμού 2015/534 της ΕΚΤ

Στις 14 Φεβρουαρίου 2017, δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ η Πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής 112/31.1.2017 της ΤτΕ με την οποία καθορίζονται οι καταληκτικές ημερομηνίες για την υποβολή προς την ΤτΕ των εποπτικών αναφορών σχετικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση (FINREP) που προβλέπονται στα άρθρα 6-15 του Κανονισμού 2015/534. Με τον εν λόγω Κανονισμό καθιερώθηκε η υποχρέωση όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων

που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του SSM, δηλαδή και των σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων, τα οποία εποπτεύονται άμεσα από την ΕΚΤ, και των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων, τα οποία εποπτεύονται από τις εθνικές εποπτικές αρχές, να υποβάλλουν στοιχεία σχετικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση και σε ατομική βάση.

3.5 Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο κατευθυντήριων γραμμών της ΕΒΑ σχετικά με τη δημοσιοποίηση πληροφοριών και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων

Στις 14 Φεβρουαρίου 2017, δημοσιεύθηκαν στο ΦΕΚ οι ακόλουθες Πράξεις της Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) της ΤτΕ:

(α) Η ΠΕΕ 110/31.1.2017 με την οποία ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ (EBA/GL/2014/14) σχετικά με τον ουσιώδη, αποκλειστικό και εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών και τη συχνότητα δημοσιοποίησής τους δυνάμει των άρθρων 432(1)-(2) και 433 του Κανονισμού 575/2013 (CRR).

(β) Η ΠΕΕ 111/31.1.2017 με την οποία ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ (EBA/GL/2015/07) σχετικά με την υποχρέωση άμεσης ενημέρωσης της ΤτΕ από το Διοικητικό Συμβούλιο ιδρύματος σε περίπτωση που τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας (failing or likely to fail) δυνάμει του άρθρου 81 του ν. 4335/2015.

Οι διατάξεις των ανωτέρω Πράξεων εφαρμόζονται στα άμεσα εποπτευόμενα από την ΤτΕ πιστωτικά ιδρύματα.

3.6 Έκθεση της ΤτΕ για τους επιχειρησιακούς στόχους των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων

Στις 5 Απριλίου 2017, η ΤτΕ δημοσίευσε τη δεύτερη έκθεση για τους επιχειρησιακούς στόχους των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων σχετικά με τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs), με ημερομηνία αναφοράς την 31^η Δεκεμβρίου 2016.

Σκοπός της εν λόγω έκθεσης είναι η απεικόνιση, σε τριμηνιαία βάση, της εξέλιξης των επιχειρησιακών στόχων και των επιλεγμένων δεικτών απόδοσης που έχουν τεθεί από τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα αναφορικά με τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, σύμφωνα με τους στόχους που έχουν τεθεί έως το 2019.

3.7 Καθορισμός του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για το β' τρίμηνο του 2017

Στο πλαίσιο της υποχρέωσης της Τράπεζας της Ελλάδος να καθορίζει σε τριμηνιαία βάση το ύψος του ποσοστού του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (countercyclical capital buffer), στις 24 Μαρτίου

2017, δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ η Πράξη 115/15.03.2017 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος με την οποία ορίζεται το ύψος του εν λόγω αποθέματος για το δεύτερο τρίμηνο του 2017 στο 0%.

3.8 Αποφάσεις της ΕΠΑΘ σχετικά με τα υπό εκκαθάριση πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοδοτικά ιδρύματα

Στις 17 Μαρτίου 2017, δημοσιεύθηκαν στο ΦΕΚ οι ακόλουθες Αποφάσεις της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων (ΕΠΑΘ) της ΤτΕ:

- η υπ' αριθμ. 221/2/17.3.2017 Απόφαση της ΕΠΑΘ με θέμα: "Εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας σε οφειλέτες των υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων",
- η υπ' αριθμ. 221/3/17.3.2017 Απόφαση της ΕΠΑΘ με θέμα: "Όροι και προϋποθέσεις για τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων των υπό εκκαθάριση ιδρυμάτων - κατάργηση της Απόφασης ΕΠΑΘ 77/1/30.5.2013",
- η υπ' αριθμ. 221/4/17.3.2017 Απόφαση της ΕΠΑΘ με θέμα: "Τροποποίηση της Απόφασης ΕΠΑΘ 180/3/22.2.2016 για τον Κανονισμό ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων και εποπτευόμενων από την ΤτΕ χρηματοδοτικών ιδρυμάτων - κατάργηση της Απόφασης ΕΠΑΘ 21/2/4.11.2011", και
- η υπ' αριθμ. 221/19/17.3.2017 Απόφαση της ΕΠΑΘ με θέμα: "Παράρτημα II της Απόφασης ΕΠΑΘ 180/3/22.2.2016 για τις εργασίες του ειδικού εκκαθαριστή πιστωτικού ιδρύματος με σκοπό την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4335/2015 και του ν. 4370/2016".

3.9 Καταβολή μερισμάτων κατά το έτος 2017 από τα εποπτευόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος πιστωτικά ιδρύματα για την οικονομική χρήση του έτους 2016

Σύμφωνα με την ΠΕΕ 117/12.4.2017 η Τράπεζα της Ελλάδος συστήνει στα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία υπόκεινται στην άμεση εποπτεία της να θεσπίζουν πολιτικές διανομής μερισμάτων χρησιμοποιώντας συντηρητικά κριτήρια και παραδοχές με βάση την από 13.12.2016 Σύσταση της ΕΚΤ σχετικά με τις πολιτικές διανομής μερισμάτων (ΕΚΤ/2016/44), προκειμένου να είναι σε θέση να εξακολουθούν να πληρούν τις εκάστοτε εφαρμοστέες κεφαλαιακές απαιτήσεις και τα αποτελέσματα της διαδικασίας εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης μετά από κάθε διανομή μερισμάτων.

Τα πιστωτικά ιδρύματα που δεν δύνανται να συμμορφωθούν με τις διατάξεις της παρούσας διότι προβλέπεται από το Καταστατικό τους η καταβολή μερίσματος, οφείλουν να ενημερώσουν εγγράφως τη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος

άμεσα και σε κάθε περίπτωση πριν από την εισαγωγή του θέματος προς συζήτηση στη Γενική Συνέλευση και τη λήψη απόφασης από αυτήν.

3.10 Έκθεση της ΤτΕ για τους επιχειρησιακούς στόχους των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων

Στις 6 Ιουνίου 2017, η Τράπεζα της Ελλάδος (εφεξής ΤτΕ) δημοσίευσε την τρίτη διαδοχική έκθεση για τους επιχειρησιακούς στόχους των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων σχετικά με τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs), με ημερομηνία αναφοράς την 30^η Μαρτίου 2017.

Σκοπός της εν λόγω έκθεσης είναι η απεικόνιση, σε τριμηνιαία βάση, της εξέλιξης των επιχειρησιακών στόχων και των επιλεγμένων δεικτών απόδοσης που έχουν τεθεί από τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα αναφορικά με τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, σύμφωνα με τους στόχους που έχουν τεθεί έως το 2019.

3.11 Απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος για το ύψος του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος

Στο πλαίσιο της υποχρέωσης της Τράπεζας της Ελλάδος να καθορίζει σε τριμηνιαία βάση το ύψος του ποσοστού του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (countercyclical capital buffer), στις 22 Ιουνίου 2017, δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ η Πράξη 119/15.06.2017 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος με την οποία ορίζεται το ύψος του εν λόγω αποθέματος για το τρίτο τρίμηνο του 2017 στο 0%.

3.12 Δημοσίευση Πράξεων του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Στις 22 Ιουνίου 2017 δημοσιεύθηκαν στο ΦΕΚ:

- η υπ' αριθμ. 2677/19.5.2017 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔΤΕ) της ΤτΕ με θέμα: «Υποβολή αναλυτικών πιστωτικών δεδομένων και δεδομένων πιστωτικού κινδύνου σε μηνιαία βάση από τα πιστωτικά ιδρύματα στην ΤτΕ», και
- η υπ' αριθμ. 2678/26.5.2017 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔΤΕ) της ΤτΕ με θέμα: «Υποβολή τριμηνιαίων αναλυτικών στοιχείων από τους τραπεζικούς ομίλους στην ΤτΕ για τίτλους τους οποίους διακρατούν για ίδιο λογαριασμό».

3.13 Υποβολή στην Τράπεζα της Ελλάδος περιοδικών καταστάσεων μεγάλων οφειλετών για στατιστικούς λόγους

Στις 4 Ιουλίου 2017 δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ η Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ) 2679/20.6.2017 με θέμα: «Υποβολή στην Τράπεζα της Ελλάδος περιοδικών καταστάσεων μεγάλων οφειλετών για στατιστικούς λόγους-Αντικατάσταση της ΠΔΤΕ 2675/19.12.2016». Σκοπός

της εν λόγω Πράξης είναι η παροχή στην Τράπεζα της Ελλάδος εξειδικευμένης στατιστικής πληροφόρησης για τα στοιχεία των μεγάλων οφειλετών εποπτευόμενων ιδρυμάτων και την πληρέστερη ανάλυση των χρηματοπιστωτικών εξελίξεων.

Οι διατάξεις της Πράξης εφαρμόζονται για την υποβολή στοιχείων με ημερομηνία αναφοράς 30.6.2017 και εφεξής.

3.14 Λογιστική Κατάσταση που υποβάλλουν οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος για στατιστικούς σκοπούς

Στις 20 Ιουνίου 2017 εκδόθηκε η ΠΔ/ΤΕ 2680/20.06.2017 με θέμα: «Λογιστική Κατάσταση που υποβάλλουν οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος για στατιστικούς σκοπούς». Σκοπός της εν λόγω Πράξης είναι να διαθέτει η Τράπεζα της Ελλάδος εξειδικευμένη στατιστική πληροφόρηση για τα στοιχεία των Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (Ε.Δ.Α.Δ.Π.), με σκοπό την πληρέστερη ανάλυση των χρηματοπιστωτικών εξελίξεων.

3.15 Υιοθέτηση κατευθυντήριων γραμμών της ΕΒΑ στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR) σχετικά με τον καθορισμό ορίων για ανοίγματα έναντι οντοτήτων του σκιώδους τραπεζικού συστήματος (limits on exposures to shadow banking entities).

Στις 31 Οκτωβρίου 2017 δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ η Πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) αριθ. 123/16.10.2017 της ΤτΕ με θέμα: «Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με τον καθορισμό ορίων για ανοίγματα έναντι οντοτήτων του σκιώδους τραπεζικού συστήματος που εκτελούν τραπεζικές δραστηριότητες εκτός ρυθμιζόμενου πλαισίου σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 395 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 575/2013 (EBA/GL/2015/20)».

3.16 Απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος για το ύψος του ποσοστού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος για το α' τρίμηνο του 2018

Στο πλαίσιο της υποχρέωσης της Τράπεζας της Ελλάδος να καθορίζει σε τριμηνιαία βάση το ύψος του ποσοστού του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (*countercyclical capital buffer*) για την Ελλάδα, στις 19 Δεκεμβρίου 2017, δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ (Τεύχος Β', 4490/19.12.2017) η Πράξη 127/11.12.2017 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος με την οποία ορίζεται το ύψος του εν λόγω αποθέματος για το α' τρίμηνο του 2018 στο 0%.

Γ. Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων

1. Ευρωπαϊκό επίπεδο

1.1 Σύναψη συμβάσεων του SRB με τα κράτη-μέλη της ευρωζώνης για το bridge financing του SRF

Στις 8 Φεβρουαρίου 2017, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB) ανακοίνωσε ότι ολοκληρώθηκε η σύναψη συμβάσεων και με τα 19 κράτη-μέλη της ευρωζώνης για τη δημιουργία γραμμής πίστωσης (national credit line) από κάθε κράτος-μέλος προς το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (SRF) κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου (2016-2023). Συγκεκριμένα, βάσει της σύμβασης που έχει συνάψει κάθε κράτος-μέλος με το SRB δεσμεύεται να καταβάλει με τη μορφή δανείου, εφόσον απαιτηθεί, το ποσό που πρέπει να καταβάλλουν τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα στο SRF έως το 2023 με τη μορφή εισφορών εξυγίανσης.

1.2 Δημοσιοποίηση από το SRB της προσέγγισής του για τον καθορισμό του MREL

Στις 17 Φεβρουαρίου 2017, το SRB εξέδωσε ανακοίνωση στην οποία περιγράφει τη μεθοδολογία που εφαρμόστηκε το 2016 για τον καθορισμό των ενδεικτικών στόχων για το MREL (indicative MREL targets), τη μεθοδολογία για το 2017 για τον προσδιορισμό σε ενοποιημένη βάση δεσμευτικών στόχων για το MREL, τις υποχρεώσεις που κρίθηκαν το 2016 επιλέξιμες για σκοπούς MREL, και την προσέγγιση που θα υιοθετήσει σε ό,τι αφορά τους δεσμευτικούς στόχους για το MREL.

1.3 Σχέδιο συστάσεων αναφορικά με τις οντότητες που πρέπει να περιλαμβάνονται στο σχέδιο ανάκαμψης ομίλου

Στις 2 Μαρτίου 2017, η EBA έθεσε σε διαβούλευση σχέδιο συστάσεων σχετικά με τις οντότητες που πρέπει να περιλαμβάνονται στα σχέδια ανάκαμψης ομίλου και την κάλυψη αυτών στα εν λόγω σχέδια ανάκαμψης. Σύμφωνα με το κείμενο διαβούλευσης, σε περίπτωση που ένα σχέδιο ανάκαμψης ομίλου έχει εκπονηθεί βάσει όσων προβλέπονται σε αυτό, οι εποπτικές αρχές δεν πρέπει να απαιτούν –το αργότερο από το 2019- την εκπόνηση σχεδίων ανάκαμψης σε ατομική βάση για τις συγκεκριμένες οντότητες.

1.4 Κατευθυντήριες γραμμές της EBA αναφορικά με το εργαλείο της αναδιάρθρωσης παθητικού (bail-in)

Στις 5 Απριλίου 2017, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA) δημοσίευσε τρία (3) κείμενα κατευθυντήριων γραμμών αναφορικά με την εφαρμογή του εργαλείου εξυγίανσης της αναδιάρθρωσης παθητικού (bail-in) στο πλαίσιο της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ (BRRD). Στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θίγονται τα ακόλουθα ζητήματα:

- η μεταχείριση των μετόχων σε περιπτώσεις αναδιάρθρωσης παθητικού ή απομείωσης ή μετατροπής κεφαλαιακών μέσων,
- ο καθορισμός του συντελεστή μετατροπής χρέους σε μετοχικό κεφάλαιο, και
- το αποτέλεσμα των ενεργειών της απομείωσης και της μετατροπής χρέους σε μετοχικό κεφάλαιο σε περίπτωση αναδιάρθρωσης παθητικού, καθώς και η ερμηνεία της σχέσης μεταξύ των διατάξεων της BRRD και των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR) και της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (CRD IV) για την εν λόγω θεματική.

1.5 Γνώμη της ΕΚΤ επί της πρότασης Οδηγίας της Επιτροπής για τη μερική εναρμόνιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο της κατάταξης πιστωτών των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ειδική εκκαθάριση

Στις 10 Μαρτίου 2017, η ΕΚΤ εξέδωσε Γνώμη με την οποία τάσσεται υπέρ της πρότασης Οδηγίας της Επιτροπής, επισημαίνοντας ωστόσο ορισμένα σημεία που χρήζουν τροποποιήσεων. Η σημαντικότερη παρατήρηση της ΕΚΤ αφορά την πρότασή της να προστεθεί διάταξη που θα υποχρεώνει τα κράτη-μέλη να τροποποιήσουν το εθνικό τους δίκαιο, ώστε οι μη εγγυημένες καταθέσεις που δεν ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα και μικρομεσαίες επιχειρήσεις να κατατάσσονται υψηλότερα από τις υπόλοιπες υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας υποχρεώσεις (senior liabilities).

1.6 Κριτήρια σχετικά με τον υπολογισμό των εισφορών

Στις 29 Απριλίου 2017, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της ΕΕ ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2017/747 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κριτήρια σχετικά με τον υπολογισμό των εκ των προτέρων εισφορών και σχετικά με τις περιστάσεις και προϋποθέσεις υπό τις οποίες η καταβολή έκτακτων εκ των υστέρων εισφορών ενδέχεται να αναβληθεί εξολοκλήρου ή εν μέρει. Ο εν λόγω Κανονισμός εκδόθηκε στο πλαίσιο των άρθρων 69 και 71 του Κανονισμού για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (εφεξής Κανονισμός SRM) και εξειδικεύει τα ακόλουθα στοιχεία:

- τα κριτήρια για τη χρονική κατανομή των εισφορών στο Ταμείο, σύμφωνα με το άρθρο 69(2) του Κανονισμού SRM,
- τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του αριθμού των ετών παράτασης της αρχικής περιόδου του άρθρου 69 (1) του Κανονισμού SRM σύμφωνα με την τρίτη παράγραφο του ίδιου άρθρου,
- τα κριτήρια για τον καθορισμό των ετήσιων εισφορών σύμφωνα με το άρθρο 69(4) του Κανονισμού SRM, και

- τις περιστάσεις και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η καταβολή έκτακτων εκ των υστέρων εισφορών ενδέχεται να αναβληθεί, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 71 (2) του Κανονισμού SRM.

1.7 Εφαρμογή απλουστευμένων υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 4(6) της BRRD

Στις 8 Μαΐου 2017, η ΕΒΑ έθεσε σε διαβούλευση σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων αναφορικά με την εφαρμογή απλουστευμένων υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 6 της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ (BRRD). Με βάση το σχέδιο ρυθμιστικών προτύπων, η ως άνω εκτίμηση θα πρέπει να διενεργείται λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- επιλέγονται ιδρύματα τα οποία μπορούν πράγματι να ωφεληθούν από την επιβολή απλουστευμένων υποχρεώσεων βάσει συγκεκριμένων ποσοτικών κριτηρίων, και
- όσα ιδρύματα πληρούν τα εν λόγω ποσοτικά κριτήρια ανταποκρίνονται περαιτέρω σε μια σειρά ποιοτικών κριτηρίων.

1.8 Κατηγορίες συμφωνιών που προστατεύονται στο πλαίσιο μεταβίβασης εν μέρει περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 76 της BRRD

Στις 20 Μαΐου 2017, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της ΕΕ ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2017/867 της Επιτροπής, της 7^{ης} Φεβρουαρίου 2017, για τις κατηγορίες συμφωνιών που προστατεύονται στο πλαίσιο μεταβίβασης εν μέρει περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 76 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Με τον παρόντα Κανονισμό, προβλέπονται ορισμοί και διευκρινιστικοί κανόνες οι οποίοι εξειδικεύουν περαιτέρω τα είδη των συμφωνιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής εκάστης των κατηγοριών που περιγράφονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 76 της BRRD.

1.9 Μετάδοση πληροφοριών από τις αρχές εξυγίανσης αναφορικά με το MREL

Στις 5 Σεπτεμβρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ) δημοσίευσε το τελικό σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων αναφορικά με τη διαβίβαση πληροφορικών σχετικά με το MREL εκ μέρους των αρχών εξυγίανσης προς την ΕΒΑ. Τα εν λόγω εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα καθορίζουν ενιαία μορφότυπα, υποδείγματα και ορισμούς για τη διαβίβαση της σχετικής πληροφόρησης εκ μέρους της αρχής εξυγίανσης. Επισημαίνεται ότι η παροχή πληροφοριών αναφορικά με το MREL εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων προς την αρχή εξυγίανσης ή την αρμόδια αρχή είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος εγγράφου.

1.10 Αναθεώρηση των εκτελεστικών τεχνικών προτύπων σχετικά με την παροχή πληροφόρησης για τους σκοπούς των σχεδίων εξυγίανσης

Στις 11 Οκτωβρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ) έθεσε σε διαβούλευση σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων σε σχέση με την παροχή πληροφόρησης εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων για τους σκοπούς των σχεδίων εξυγίανσης. Με την παρούσα διαβούλευση, η ΕΒΑ προτείνει ένα νέο σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων σε αντικατάσταση του ισχύοντος εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1066. Πρόθεση της ΕΒΑ είναι τα νέα αυτά πρότυπα να ισχύσουν από το έτος 2019 (όταν οι αρχές εξυγίανσης θα προβούν σε συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων του προηγούμενου έτους).

1.11 Οριστικό σύστημα των εισφορών για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης

Το νέο (οριστικό) σύστημα προβλέπει την καταβολή εισφορών όχι μόνο από τις σημαντικές οντότητες, αλλά από όλες τις οντότητες της Ευρωζώνης. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 4 του νέου Κανονισμού, η κατανομή του συνολικού ποσού των ετήσιων εισφορών γίνεται ως εξής:

α) 95 % του συνολικού ποσού των ετήσιων εισφορών που πρέπει να καταβληθούν στο SRB συλλέγεται από οντότητες και ομίλους που:

- είτε εποπτεύονται απευθείας από την ΕΚΤ,
- είτε έχουν υπαχθεί στην αρμοδιότητα του SRB.

β) 5 % συλλέγεται από τις οντότητες και τους ομίλους που βρίσκονται υπό την αρμοδιότητα των εθνικών αρχών εξυγίανσης (σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 του SRM Regulation).

1.12 Γνώμη της ΕΚΤ σχετικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του ενωσιακού πλαισίου για την αντιμετώπιση κρίσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα

Στις 10 Νοεμβρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δημοσίευσε γνώμες αναφορικά με τις προτάσεις τροποποίησης, αφενός, του ενωσιακού πλαισίου για την κεφαλαιακή επάρκεια (CRR, CRD IV) και, αφετέρου, του πλαισίου για τη διαχείριση τραπεζικών κρίσεων (BRRD, SRMR σε συνδυασμό με CRR και CRDIV). Η γνώμη αναφορικά με το πλαίσιο διαχείρισης τραπεζικών κρίσεων αναδεικνύει αρκετά σημεία των αρχικών προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί των οποίων η ΕΚΤ εκφράζει σημαντικές παρατηρήσεις.

1.13 Υιοθέτηση από το Συμβούλιο της πρότασης Οδηγίας για την τροποποίηση της BRRD σε σχέση με την κατάταξη των απαιτήσεων στην πτωχευτική ιεραρχία

Στις 13 Νοεμβρίου 2017, το Συμβούλιο ολοκλήρωσε τις εργασίες του επί της ως άνω πρότασης Οδηγίας, δημοσιεύοντας το τελικό συμβιβαστικό κείμενο (final compromise text) επί των προτεινόμενων διατάξεων.

1.14 Σύσταση της EBA αναφορικά με την συμπερίληψη των επιμέρους οντοτήτων του ομίλου στα σχέδια ανάκαμψης ομίλου

Την 1^η Νοεμβρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών απηύθυνε σύσταση προς τις αρμόδιες αρχές σε σχέση με την συμπερίληψη των επιμέρους οντοτήτων του ομίλου στο σχέδιο ανάκαμψης ομίλου. Η σύσταση επιδιώκει τη μείωση των περιπτώσεων όπου ζητείται η εκπόνηση πρόσθετων σχεδίων εξυγίανσης για τις επιμέρους οντότητες του ομίλου όταν, βάσει της διαδικασίας του άρθρου 8 παρ. 2 της BRRD, οι αρμόδιες αρχές κρίνουν ότι οι σχετικές πληροφορίες δεν είναι επαρκείς. Αντ' αυτού, βάσει της εν λόγω σύστασης, η τυχόν ανεπάρκεια πληροφοριών για τις επιμέρους οντότητες του ομίλου θα πρέπει να «καλύπτεται» στο πλαίσιο του σχεδίου εξυγίανσης ομίλου.

1.15 Έκτος «Διάλογος» του SRB με εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου

Στις 21 Νοεμβρίου 2017, έλαβε χώρα ο έκτος «Διάλογος» του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (SRB) με εκπροσώπους του ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου. Τα θέματα που έτυχαν ανάλυσης στο πλαίσιο της εν λόγω εκδήλωσης αφορούσαν τα ακόλουθα:

- (α) τον προγραμματισμό του resolution planning για το έτος 2018,
- (β) την πρόοδο που έχει σημειωθεί σχετικά με το MREL,
- (γ) τον προσδιορισμό των κρίσιμων λειτουργιών για τους σκοπούς της εξυγίανσης, και
- (δ) την τελική μεθοδολογία για τον υπολογισμό των εισφορών στα πιστωτικά ιδρύματα για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών του SRB.

2. Εθνικό επίπεδο

2.1 Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο κατευθυντήριων γραμμών της EBA σχετικά με τη δημοσιοποίηση πληροφοριών και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων

Στις 14 Φεβρουαρίου 2017, δημοσιεύθηκαν στο ΦΕΚ οι ακόλουθες Πράξεις της Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) της ΤτΕ:

- (α) Η ΠΕΕ 110/31.1.2017 με την οποία ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο οι κατευθυντήριες γραμμές της EBA (EBA/GL/2014/14) σχετικά με τον ουσιώδη, αποκλειστικό και εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών

και τη συχνότητα δημοσιοποίησής τους δυνάμει των άρθρων 432(1)-(2) και 433 του Κανονισμού 575/2013 (CRR).

(β) Η ΠΕΕ 111/31.1.2017 με την οποία ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ (ΕΒΑ/GL/2015/07) σχετικά με την υποχρέωση άμεσης ενημέρωσης της ΤτΕ από το Διοικητικό Συμβούλιο ιδρύματος σε περίπτωση που τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας (failing or likely to fail) δυνάμει του άρθρου 81 του ν. 4335/2015.

Οι διατάξεις των ανωτέρω Πράξεων εφαρμόζονται στα άμεσα εποπτευόμενα από την ΤτΕ πιστωτικά ιδρύματα.

Δ. Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών

1. Διεθνές επίπεδο

1.1 Ανθεκτικότητα και ανάκαμψη των κεντρικών αντισυμβαλλομένων (CCPs)

Στις 5 Ιουλίου 2017, η Διεθνής Οργάνωση Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (εφεξής IOSCO) από κοινού με την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (εφεξής BIS) δημοσίευσαν, σε συνέχεια των σχολίων που έλαβαν από τους φορείς της αγοράς κατά τη διάρκεια δημόσιας διαβούλευσης, τελική έκθεση αναφορικά με περαιτέρω οδηγίες ως προς τον τρόπο με τον οποίο οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι (CCPs) αναμένεται να εφαρμόσουν τα βασικά σημεία των Αρχών για τις υποδομές των χρηματοπιστωτικών αγορών. Ειδικότερα, το κείμενο παρέχει κατευθυντήριες οδηγίες ως προς τις ακόλουθες θεματικές:

- διακυβέρνηση και διαφάνεια σχετικά με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου,
- ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων όσον αφορά στο επίπεδο της ρευστότητας και του πιστωτικού κινδύνου,
- το περιθώριο ασφάλισης,
- το επίπεδο συνεισφοράς ιδίων πόρων του κεντρικού αντισυμβαλλομένου για την κάλυψη απωλειών, και
- την υιοθέτηση σχεδίων ανάκαμψης.

1.2 Εναρμόνιση του μοναδικού αναγνωριστικού κωδικού για προϊόντα (UPI – Unique Product Identifier)

Στις 28 Σεπτεμβρίου 2017, η IOSCO από κοινού με την BIS δημοσίευσαν, σε συνέχεια των σχολίων που έλαβαν από τους φορείς της αγοράς κατά τη διάρκεια δημόσιας διαβούλευσης, τελική έκθεση αναφορικά με την εναρμόνιση του μοναδικού αναγνωριστικού κωδικού για προϊόντα (UPI – Unique Product Identifier). Σκοπός της εν λόγω κωδικοποίησης είναι η αναγνώριση και η ταυτοποίηση των εξωχρηματιστηριακών παράγωγων προϊόντων οι συναλλαγές επί των οποίων γνωστοποιούνται σε αρχεία καταγραφής συναλλαγών (trade repositories). Υπενθυμίζεται ότι το εν λόγω κείμενο συνιστά μέρος των δράσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ των μελών του G20 το 2009 αναφορικά με την υποχρέωση γνωστοποίησης όλων των εξωχρηματιστηριακών παράγωγων συμβολαίων σε αρχεία καταγραφής συναλλαγών, προκειμένου να επιτευχθεί η αναμόρφωση της εξωχρηματιστηριακής αγοράς παραγώγων και να αποτραπούν τυχόν περιπτώσεις κατάχρησης της αγοράς, να ενισχυθεί το επίπεδο διαφάνειας, και να μειωθεί ο συστημικός κίνδυνος.

Το κείμενο επικεντρώνεται στη μορφή του UPI, καθώς και στο περιεχόμενο και στα στοιχεία που περιλαμβάνει ο μοναδικός κωδικός. Οι βασικές αρχές που θα πρέπει να διέπουν τον μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό προκειμένου αυτός να καθίσταται χρήσιμος για τις αρμόδιες αρχές που

αντλούν στοιχεία από τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες:

- Ο μοναδικός κωδικός UPI θα πρέπει να στηρίζεται σε αυστηρώς τυποποιημένα στοιχεία αναφοράς συναλλαγών και να μην περιλαμβάνει τοπικά χαρακτηριστικά των διαφόρων δικαιοδοσιών (jurisdiction neutrality)
- Κάθε εξωχρηματιστηριακό παράγωγο προϊόν που γνωστοποιείται σε αρχείο καταγραφής συναλλαγών θα πρέπει να φέρει έναν μοναδικό κωδικό αναγνώρισης UPI ο οποίος θα βασίζεται σε μια διακριτή ομάδα στοιχείων αναφοράς (uniqueness)
- Ένα εξωχρηματιστηριακό παράγωγο προϊόν θα πρέπει να διατηρεί και να φέρει τον ίδιο μοναδικό κωδικό αναγνώρισης UPI για όλο το διάστημα (persistence)
- Κάθε αναγνωριστικός κωδικός UPI θα πρέπει να προσαρμόζεται γρήγορα στις αλλαγές της αγοράς και στις καινοτομίες (adaptability)
- Ο αναγνωριστικός κωδικός UPI θα πρέπει να παραμένει έγκυρος για αρκετά χρόνια και να μην επηρεάζεται από τυχόν τεχνολογικούς ή νομικούς περιορισμούς (long-term viability)
- Ο αναγνωριστικός κωδικός UPI θα πρέπει να βασίζεται σε ανοικτά πρότυπα (open standards) προκειμένου να διευκολύνει στη συμβατότητα με τα αυτοματοποιημένα συστήματα των υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών (π.χ. αρχεία καταγραφής συναλλαγών), των φορέων της αγοράς και των αρμόδιων αρχών (compatibility)
- Ο αναγνωριστικός κωδικός UPI θα πρέπει να είναι ορθά διαρθρωμένος και λεπτομερής σε ό,τι αφορά τα στοιχεία αναφοράς που περιλαμβάνει προκειμένου να επιτρέπει στις αρμόδιες εποπτικές αρχές να εκπληρώνουν τις εποπτικές τους αρμοδιότητες (precision)

1.3 Διαφάνεια στη δευτερογενή αγορά εταιρικών ομολόγων

Στις 14 Αυγούστου 2017, η IOSCO εξέδωσε κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με την υποβολή εποπτικών αναφορών και τις υποχρεώσεις διαφάνειας στη δευτερογενή αγορά εταιρικών ομολόγων (Regulatory Reporting and Public Transparency in the Secondary Corporate Bond Markets). Η IOSCO μέσω του κειμένου διαβούλευσης επιθυμεί να:

- διερευνήσει το καθεστώς υποβολής εποπτικών αναφορών που ισχύει στις διάφορες δικαιοδοσίες αναφορικά με τα εταιρικά ομόλογα,
- αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της χρήσης των δεδομένων από τις εποπτικές αρχές, και τέλος

- να διερευνήσει το καθεστώς προσυναλλακτικής και μετασυναλλακτικής διαφάνειας που ισχύει στη δευτερογενή αγορά ομολόγων και να αξιολογήσει την επίπτωσή του στη ρευστότητα της αγοράς.

Στο πλαίσιο αυτό, η IOSCO στο κείμενο διαβούλευσης προβαίνει στη διατύπωση μιας σειράς συστάσεων προς τις εποπτικές αρχές λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες εξελίξεις στην αγορά εταιρικών ομολόγων. Οι προτεινόμενες συστάσεις έχουν ως εξής:

- οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να αντλούν τις απαραίτητες πληροφορίες προκειμένου να κατανοούν πλήρως τα χαρακτηριστικά της αγοράς εταιρικών ομολόγων που λειτουργεί εντός της δικαιοδοσίας τους,
- θα πρέπει να υπάρχει συγκεκριμένο πλαίσιο και σαφής μεθοδολογία για την υποβολή εποπτικών αναφορών και υποχρεώσεων διαφάνειας προκειμένου να διευκολύνεται η συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών σε διασυνοριακό επίπεδο,
- οι εποπτικές αρχές θα πρέπει να έχουν πρόσβαση, άμεσα ή κατόπιν αιτήματος, σε διαθέσιμη προσυναλλακτική πληροφόρηση που αφορά τα εταιρικά ομόλογα (τιμές προσφοράς και ζήτησης, εκδηλώσεις ενδιαφέροντος),
- οι εποπτικές αρχές οφείλουν να καθιερώσουν υποχρεώσεις υποβολής εποπτικών αναφορών για την παροχή προσυναλλακτικής και μετασυναλλακτικής πληροφόρησης για τα εταιρικά ομόλογα που διαπραγματεύονται στη δευτερογενή αγορά. Οι εν λόγω αναφορές θα πρέπει να είναι υψηλού επιπέδου και να περιλαμβάνουν πληροφορίες για το ομόλογο, την τιμή, τον όγκο, την ένδειξη αγοράς/πώλησης και τον χρόνο εκτέλεσης της συναλλαγής,
- οι εποπτικές αρχές θα πρέπει να αναλάβουν δράσεις για την ενίσχυση της διαφάνειας και την παροχή προς το επενδυτικό κοινό κατάλληλης προσυναλλακτικής και μετασυναλλακτικής πληροφόρησης για τα εταιρικά ομόλογα, λαμβάνοντας υπόψη την επίπτωση στο επίπεδο ρευστότητας της εν λόγω αγοράς, και
- οι εποπτικές αρχές θα πρέπει να προβούν στη λήψη μέτρων για την ενοποίηση (consolidation) των μετασυναλλακτικών στοιχείων, όπου αυτά είναι διαθέσιμα.

Η δημόσια διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις **16 Οκτωβρίου 2017**.

2. Ευρωπαϊκό επίπεδο

Ενιαία ευρωπαϊκή κεφαλαιαγορά (CMU)

2.1 Έκθεση για την αντιμετώπιση των εθνικών εμποδίων στις ροές κεφαλαίων στο πλαίσιο της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (CMU)

Στις 27 Φεβρουαρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση με αποδέκτες το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναφορικά με τις πρωτοβουλίες που θα πρέπει να αναληφθούν προκειμένου να επιταχυνθεί η επίτευξη της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (εφεξής CMU) και, ειδικότερα, όσον αφορά στην αντιμετώπιση των εθνικών εμποδίων στις ροές κεφαλαίων. Μετά από αίτημα του Συμβουλίου EcoFin τον Ιούνιο του 2015, η Επιτροπή και ομάδα εμπειρογνομόνων αποτελούμενη από εκπροσώπους των κρατών μελών συνεργάστηκαν, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε ρόλο παρατηρητή, προκειμένου να χαρτογραφήσουν τα εθνικά εμπόδια στις διασυνοριακές ροές κεφαλαίων και να προσδιορίσουν τους βέλτιστους τρόπους για την εξάλειψη των εμποδίων που είτε δεν εξυπηρετούν λόγους δημόσιου συμφέροντος είτε είναι δυσανάλογα. Οι εν λόγω εργασίες θα πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα την εκπόνηση ενός κοινού οδικού χάρτη (roadmap), για την άρση των συγκεκριμένων εμποδίων.

Στην έκθεση γίνεται διάκριση μεταξύ:

- των εκ των προτέρων (ex ante) εμποδίων, τα οποία προκαλούν άμεση ανησυχία όταν οι επενδυτές εξετάζουν το ενδεχόμενο να εμπλακούν σε διασυνοριακή δραστηριότητα,
- των ενδιάμεσων εμποδίων (in itinere), τα οποία παρεμποδίζουν τη διατήρηση ή την αύξηση της διασυνοριακής έκθεσης των επενδυτών, και
- των εκ των υστέρων (ex post) εμποδίων, τα οποία προκαλούν δυσκολίες στο τέλος της επενδυτικής διαδικασίας.

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα αξιολογήσει τις δράσεις στον οδικό χάρτη σχετικά με τις διασυνοριακές επενδύσεις, στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης της CMU και αναμένεται να καλέσει τα κράτη μέλη να εντοπίσουν και να καταγράψουν τυχόν επιπλέον εμπόδια σε πεδία συναφή με την Ένωση Κεφαλαιαγορών.

2.2 Δημοσίευση ενδιάμεσης έκθεσης επανεξέτασης της πρωτοβουλίας για την Ένωση Ευρωπαϊκών Κεφαλαιαγορών (CMU)

Στις 8 Ιουνίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε ενδιάμεση έκθεση επανεξέτασης αναφορικά με την πρωτοβουλία για την Ένωση Ευρωπαϊκών Κεφαλαιαγορών (CMU). Στην έκθεση γίνεται αναφορά στις νέες δράσεις που θα ανακοινωθούν τους προσεχείς μήνες, οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τη συνέχιση των εργασιών για την ενίσχυση του εποπτικού πλαισίου για την ολοκλήρωση των κεφαλαιαγορών, την αύξηση της αναλογικότητας των κανόνων για εισηγμένες ΜμΕ και επιχειρήσεις επενδύσεων, την αξιοποίηση του δυναμικού των εταιρειών

χρηματοπιστωτικής τεχνολογίας (fintechs) και την προώθηση των βιώσιμων επενδύσεων. Παράλληλα με την ενδιάμεση επανεξέταση, η Επιτροπή δημοσίευσε, επίσης, μια σειρά νέων δράσεων οι οποίες αφορούν τα εξής:

- την ενίσχυση των εξουσιών της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), με σκοπό την προαγωγή της αποτελεσματικότητας της συνεπούς εποπτείας σε ολόκληρη την ΕΕ και εκτός αυτής,
- τη δημιουργία ενός πιο αναλογικού ρυθμιστικού περιβάλλοντος για την εισαγωγή των ΜμΕ στις χρηματιστηριακές αγορές,
- την επανεξέταση της μεταχείρισης προληπτικής εποπτείας των επιχειρήσεων επενδύσεων,
- την αξιολόγηση των προοπτικών για ένα πλαίσιο της ΕΕ σε ό,τι αφορά την χορήγηση αδειών και διαβατηρίων για δραστηριότητες χρηματοπιστωτικής τεχνολογίας (FinTech),
- την υιοθέτηση μέτρων για την ανάπτυξη δευτερογενών αγορών για μη εξυπηρετούμενα δάνεια (NPLs) και την εξέταση νομοθετικών πρωτοβουλιών για να ενισχυθεί η ικανότητα των ενέγγυων πιστωτών να ανακτούν αξία από εξασφαλισμένα δάνεια σε επιχειρήσεις και επιχειρηματίες,
- τη διασφάλιση της συνέχειας που θα δοθεί στις συστάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου για τη βιώσιμη χρηματοδότηση,
- τη διευκόλυνση της διασυννοριακής διάθεσης και εποπτείας των ΟΣΕΚΑ και των οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΟΕΕ),
- την παροχή καθοδήγησης σχετικά με τους ισχύοντες κανόνες της ΕΕ για τη μεταχείριση των διασυννοριακών επενδύσεων στην ΕΕ, και ενός κατάλληλου πλαισίου για τον φιλικό διακανονισμό των διαφορών που αφορούν επενδύσεις, και
- την πρόταση μιας συνολικής στρατηγικής της ΕΕ για τη στήριξη της ανάπτυξης των τοπικών και περιφερειακών κεφαλαιαγορών.

Επιπλέον, η Επιτροπή ανήγγειλε ότι θα προωθήσει μέτρα σχετικά με δράσεις που είχαν αναγγελθεί στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης του 2015.

2.3 Διαβούλευση αναφορικά με την ανάπτυξη δευτερογενούς αγοράς για τα NPLs και την θέσπιση νέων μεθόδων προστασίας των πιστωτών από μη αποπληρωμή των χρεών

Στις 10 Ιουλίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με την ανάπτυξη δευτερογενούς αγοράς για τα NPLs και τη θέσπιση νέων μεθόδων προστασίας των πιστωτών από μη αποπληρωμή των χρεών. Η Επιτροπή θέτει σε διαβούλευση δύο θεμελιώδη ζητήματα τα οποία και ανάγει σε βασικές προτεραιότητες ενασχόλησης της ΕΕ.

Το πρώτο εξ αυτών άπτεται της θεματικής των μη εξυπηρετούμενων δανείων και κατά πόσο αυτά θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο μιας δευτερογενούς αγοράς. Ειδικότερα, η Επιτροπή μέσω της διαβούλευσης επιθυμεί να εντοπίσει όλα τα πιθανά εμπόδια στην ανάπτυξη μιας δευτερογενούς αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων και εν συνεχεία να εξετάσει την πιθανότητα ρυθμιστικής παρέμβασης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Επίσης, επιχειρεί να χαρτογραφήσει τις πιθανές ιδιαιτερότητες των νομικών συστημάτων των κρατών μελών που ίσως εμποδίζουν την ανάπτυξη μιας τέτοιας δευτερογενούς αγοράς.

Το δεύτερο ζήτημα είναι η ενδεχόμενη διαμόρφωση ενός ενιαίου μηχανισμού εξωδικαστικής αναγκαστικής εκτέλεσης μέσα από τη θέσπιση ενός νέου «εργαλείου» εξασφάλισης, του λεγόμενου *“accelerated loan security”*. Σε αντίθεση με την αναγκαστική εκτέλεση η οποία είναι χρονοβόρα και συχνά όχι ιδιαίτερα αποδοτική, το εν λόγω εργαλείο αναμένεται να έχει ταχύτερα αποτελέσματα: όταν πληρούνται συγκεκριμένοι όροι, τότε η μη αποπληρωμή των χρεών του οφειλέτη θα οδηγεί άμεσα και με αυτοματοποιημένο τρόπο, στην παρακράτηση της κυριότητας του κινητού ή ακινήτου πάνω στο οποίο έχει συσταθεί η ασφάλεια από το πιστωτικό ίδρυμα. Στη συνέχεια, το πιστωτικό ίδρυμα θα μπορεί εφόσον το δάνειο δεν αποπληρωθεί εν όλω ή εν μέρει, είτε να κρατήσει το κινητό ή ακίνητο ή να το πωλήσει (όχι όμως εκπλειστηριάζοντάς το) αφότου προηγηθεί η εκτίμηση της αξίας του από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα.

Με την ενδεχόμενη θεσμοθέτηση ενός τέτοιου εργαλείου, η Επιτροπή δεν επιθυμεί να θίξει τις εγχώριες νομοθεσίες σχετικά με τη διαδικασία πτώχευσης ή την προ πτώχευτική διαδικασία εξυγίανσης που εφαρμόζεται σε κάθε κράτος μέλος, οι οποίες, σε περίπτωση σύγκρουσης θα υπερισχύουν.

2.4 Προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναμόρφωση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας

Στις 22 Σεπτεμβρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε δέσμη νομοθετικών προτάσεων για την αναμόρφωση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας. Οι νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής προβλέπουν τροποποιήσεις, μεταξύ άλλων, στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (εφεξής ESMA), προκειμένου να διαδραματίσει ένα πιο ουσιαστικό ρόλο στο πλαίσιο της CMU. Ειδικότερα, προβλέπεται η ενίσχυση των εποπτικών αρμοδιοτήτων της ESMA και η καθιέρωσή της ως ενιαίας εποπτικής αρχής για τα ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (ELTIF), τις ευρωπαϊκές εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου (EuVECA) και τα ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας (EuSEF).

Σε ό,τι αφορά την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ, μεταφέρονται οι διατάξεις σχετικά με την αδειοδότηση, τη λειτουργία και την εποπτεία των παρόχων υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων (E.MH.ΔΗ.ΣΥ. (CTPs),

Π.Ε.ΔΕ.ΣΥ. (APAs), Ε.ΜΗ.ΓΝΩ.ΣΥ. (ARMs)) από την οδηγία στον Κανονισμό (ΕΕ) 600/2014 (MiFIR) ενώ ταυτόχρονα καθιερώνεται η ESMA ως αρμόδια εποπτική αρχή για τις εν λόγω υποδομές αναφοράς και μεταφέρονται σε αυτήν όλες οι σχετικές αρμοδιότητες των εθνικών εποπτικών αρχών. Επίσης, διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 40 του MiFIR, αναφορικά με τις εξουσίες προσωρινής παρέμβασης της ESMA σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τη διάθεση στην αγορά, τη διανομή ή την πώληση ορισμένων χρηματοπιστωτικών μέσων από επιχειρήσεις επενδύσεων και πιστωτικά ιδρύματα προκειμένου να περιλαμβάνει και τη διάθεση, τη διανομή ή την πώληση μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων που γίνεται απευθείας από εταιρείες διαχείρισης ή διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (AIFMs).

Οι νέες προτάσεις περιλαμβάνουν, επίσης, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 για το ενημερωτικό δελτίο σε ό,τι αφορά την καθιέρωση της απευθείας εποπτείας από την ESMA συγκεκριμένων τύπων ενημερωτικών δελτίων. Ειδικότερα, η ESMA ορίζεται ως αρμόδια εποπτική αρχή στη χώρα προέλευσης για τις κάτωθι περιπτώσεις ενημερωτικών δελτίων:

(α) ενημερωτικά δελτία που αφορούν την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά μη μετοχικών κινητών αξιών που πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης μόνο σε ρυθμιζόμενη αγορά, ή σε ειδικό τμήμα αυτής, στο οποίο μπορούν να έχουν πρόσβαση μόνο ειδικοί επενδυτές για τους σκοπούς της διαπραγμάτευσης τέτοιων κινητών αξιών,

(β) ενημερωτικά δελτία που αφορούν ABSs (asset backed securities),

(γ) ενημερωτικά δελτία που καταρτίζουν συγκεκριμένες εταιρείες για τις οποίες προστίθενται νέοι ορισμοί στον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1129 (*'property companies'*, *'mineral companies'*, *'scientific research based companies'* και *'shipping companies'*), και τέλος,

(δ) ενημερωτικά δελτία που καταρτίζουν εκδότες τρίτων χωρών.

Επιπροσθέτως, σε ό,τι αφορά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/1011 σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων (Benchmarks), προτείνεται η καθιέρωση της ESMA ως αρμόδιας εποπτικής αρχής τόσο για τους διαχειριστές που παρέχουν δείκτες αναφοράς κρίσιμης σημασίας (critical benchmarks) όσο και για τους διαχειριστές δεικτών αναφοράς που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες.

Τέλος, ήδη από τον Ιούνιο 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε προτείνει τη δημιουργία ενός νέου εποπτικού μηχανισμού εντός της ESMA, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (EMIR), με την ονομασία *"CCP Executive Session"*, ο οποίος θα είναι αρμόδιος για τη διασφάλιση της συνεπούς άσκησης εποπτείας τόσο των ευρωπαϊκών CCPs όσο και των CCPs τρίτων χωρών που θεωρούνται συστημικής σημασίας. Στη νέα δέσμη προτάσεων για την αναμόρφωση της ESMA περιλαμβάνεται η προσθήκη

επιπρόσθετων αρμοδιοτήτων στο “CCP Executive Session” σε ό,τι αφορά, μεταξύ άλλων, την αδειοδότηση και τη λειτουργία των ‘κολλεγίων των εποπτών’.

2.5 Κώδικας δεοντολογίας αναφορικά με την παρακράτηση φόρου στις διασυνοριακές επενδύσεις

Στις 11 Δεκεμβρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε κώδικα δεοντολογίας αναφορικά με την παρακράτηση φόρου στο πλαίσιο των διασυνοριακών συναλλαγών. Ειδικότερα, ο νέος κώδικας δεοντολογίας παρέχει λύσεις στους επενδυτές οι οποίοι, ως αποτέλεσμα του ισχύοντος πλαισίου παρακράτησης φόρου, καταλήγουν να φορολογούνται διπλά επί του εισοδήματος που λαμβάνουν από διασυνοριακές επενδύσεις.

Η παρακράτηση φόρου πραγματοποιείται στην πηγή, ήτοι στο κράτος μέλος όπου παράγεται το εισόδημα που προκύπτει από επενδύσεις, όπως για παράδειγμα από μερίσματα και τόκους. Ωστόσο, επειδή στις περισσότερες περιπτώσεις το εισόδημα αυτό φορολογείται ξανά στο κράτος μέλος όπου διαμένει μόνιμα ο επενδυτής, προκύπτουν προβλήματα διπλής φορολόγησης. Παρά το γεγονός ότι ο επενδυτής στις περιπτώσεις αυτές έχει το δικαίωμα να αξιώσει την επιστροφή του φόρου που κατέβαλε, οι διαδικασίες αποζημίωσης είναι πολύπλοκες, κοστοβόρες και χρονοβόρες. Στο πλαίσιο αυτό, ο κώδικας δεοντολογίας στοχεύει στη μείωση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι μικρότεροι επενδυτές όταν συναλλάσσονται διασυνοριακά και στην καθιέρωση γρήγορων, απλοποιημένων και τυποποιημένων διαδικασιών αποζημίωσης για διπλά παρακρατούμενους φόρους όπου απαιτείται.

Η εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας είναι προαιρετική για τα κράτη μέλη. Ο κώδικας περιλαμβάνει μια σειρά πρακτικών λύσεων, προκειμένου τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν βασικά ζητήματα, όπως:

- τη λήψη μέτρων για τη διευκόλυνση των μικρών επενδυτών για τους οποίους το πλαίσιο για την επιστροφή παρακρατούμενου φόρου είναι ιδιαίτερος πολύπλοκος,
- τη δημιουργία φιλικών προς τον χρήστη ψηφιακών εντύπων για την υποβολή αίτησης για την απαλλαγή από την παρακράτηση φόρου όπου απαιτείται,
- την καθιέρωση ενός αξιόπιστου και αποτελεσματικού χρονοδιαγράμματος εντός του οποίου θα διασφαλίζεται η απαλλαγή του παρακρατούμενου φόρου από τις φορολογικές αρχές, και
- η δημιουργία ενός «*single point of contact*» για τις φορολογικές αρχές των κρατών μελών μέσω του οποίου θα μπορούν να ανταποκρίνονται στα ερωτήματα των επενδυτών αναφορικά με τον παρακρατούμενο φόρο.

2.6 Κανόνες προληπτικής εποπτείας σχετικά με τις επιχειρήσεις επενδύσεων

Στις 20 Δεκεμβρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε πρόταση Κανονισμού και πρόταση Οδηγίας για την αναθεώρηση των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR), 600/2014 (MiFIR), 1093/2010 (Κανονισμός ΕΒΑ) και των Οδηγιών 2013/36/ΕΕ (CRD IV), 2014/65/ΕΕ (MiFID II). Στόχος των προτάσεων είναι η πλειονότητα των επιχειρήσεων επενδύσεων να μην υπόκειται εφεξής σε κανόνες που είχαν αρχικά σχεδιαστεί για τα πιστωτικά ιδρύματα, προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τις επιχειρήσεις αυτές που στην πλειονότητά τους είναι μικρές επιχειρήσεις, να τονωθεί ο ανταγωνισμός και να αυξηθούν οι επενδυτικές ροές, στόχοι που αποτελούν προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης Κεφαλαιαγορών (CMU), χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Ταυτόχρονα, οι μεγαλύτερες και πιο συστημικές επιχειρήσεις επενδύσεων θα υπόκεινται στους ίδιους κανόνες και την ίδια εποπτεία όπως τα πιστωτικά ιδρύματα.

Η πρόταση περιλαμβάνει τα εξής:

- νέους και απλούστερους κανόνες προληπτικής εποπτείας για τη μεγάλη πλειονότητα των επιχειρήσεων επενδύσεων που δεν είναι συστημικές, και
- τροποποιημένους κανόνες για να διασφαλιστεί ότι οι μεγάλες και συστημικές επιχειρήσεις επενδύσεων που ασκούν δραστηριότητες τραπεζικού τύπου και ενέχουν παρόμοιους κινδύνους με τα πιστωτικά ιδρύματα ρυθμίζονται και εποπτεύονται όπως αυτά. Κατά συνέπεια, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, υπό την ιδιότητά της ως εποπτικής αρχής (ενιαίος εποπτικός μηχανισμός), θα εποπτεύει τις εν λόγω συστημικές επιχειρήσεις επενδύσεων στην Τραπεζική Ένωση. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των μεγάλων συστημικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Οι νέοι κανόνες διαχωρίζουν τις μη συστημικές επιχειρήσεις επενδύσεων σε δύο ομάδες. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τις μικρότερες και λιγότερο επισφαλείς επιχειρήσεις επενδύσεων θα καθοριστούν με απλούστερους κανόνες οι οποίοι θα είναι επαρκώς πλήρεις και ισχυροί ώστε να αποτυπώνουν τους κινδύνους των επιχειρήσεων επενδύσεων, αλλά και επαρκώς ευέλικτοι ώστε να καλύπτουν τα διάφορα επιχειρηματικά μοντέλα και να διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις μπορούν να παραμείνουν βιώσιμες. Οι εν λόγω επιχειρήσεις δεν θα υπόκεινται σε πρόσθετες απαιτήσεις σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση ή τις αποδοχές. Για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις, οι κανόνες θεσπίζουν έναν νέο τρόπο μέτρησης των κινδύνων με βάση τα επιχειρηματικά τους μοντέλα. Για τις επιχειρήσεις που διαπραγματεύονται χρηματοπιστωτικά μέσα, οι κανόνες αυτοί θα συνδυαστούν με μια απλουστευμένη μορφή των υφιστάμενων κανόνων.

Η πρόταση ορίζει περαιτέρω ως πιστωτικά ιδρύματα τις συστημικές επιχειρήσεις επενδύσεων που ασκούν δραστηριότητες τραπεζικού τύπου (όπως εκτίμηση των όρων κάλυψης ενός κινδύνου (underwriting) και

διενέργεια συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό) και διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία άνω των 30 δισ. ευρώ. Οι συστημικές αυτές επιχειρήσεις θα υπόκεινται πλήρως στην ίδια μεταχείριση με τα πιστωτικά ιδρύματα και οι δραστηριότητές τους στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην Τραπεζική Ένωση θα τελούν υπό την άμεση εποπτεία της ΕΚΤ στο πλαίσιο του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού.

MiFID II/MiFIR

2.7 Αναθεωρημένο σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων αναφορικά με τις δέσμες εντολών (packaged orders) για τις οποίες υπάρχει ρευστή αγορά (RTS 2) στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 (MiFIR)

Στις 28 Φεβρουαρίου 2017, η ESMA υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την τελική έκθεση και το αναθεωρημένο σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων αναφορικά με τις δέσμες εντολών (packaged orders) για τις οποίες υπάρχει ρευστή αγορά. Σύμφωνα με το αναθεωρημένο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/1033, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να απαλλάσσουν τους διαχειριστές αγοράς και τις επιχειρήσεις επενδύσεων που διαχειρίζονται τόπο διαπραγμάτευσης από τις υποχρεώσεις προσυναλλακτικής διαφάνειας μη μετοχικών τίτλων όσον αφορά στις δέσμες εντολών που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, η ESMA τροποποίησε το σχετικό σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που είχε ήδη υποβάλει προκειμένου να καθορίσει τη μεθοδολογία προσδιορισμού αυτών των δεσμών εντολών για τις οποίες υπάρχει ρευστή αγορά.

2.8 Δημοσίευση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που συμπληρώνουν την Οδηγία 2014/65/ΕΕ (MiFID II) και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 600/2014 (MiFIR)

Στις 31 Μαρτίου 2017, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι ακόλουθες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που συμπληρώνουν την Οδηγία 2014/65/ΕΕ (MiFID II) και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 600/2014 (MiFIR). Ειδικότερα, δημοσιεύτηκαν τα κάτωθι νομοθετήματα:

(i) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/565 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις οργανωτικές απαιτήσεις και τους όρους λειτουργίας των επιχειρήσεων επενδύσεων, καθώς και τους ορισμούς που ισχύουν για τους σκοπούς της εν λόγω Οδηγίας.

(ii) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/566 της Επιτροπής, της 18ης Μαΐου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για

την αναλογία ανεκτέλεστων εντολών προς τις συναλλαγές για την πρόληψη μη εύρυθμων συνθηκών διαπραγμάτευσης.

(iii) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/567 της Επιτροπής, της 18ης Μαΐου 2016, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους ορισμούς, τη διαφάνεια, τη συμπίεση χαρτοφυλακίου και τα εποπτικά μέτρα σχετικά με παρεμβάσεις σε προϊόντα και θέσεις.

(iv) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/568 της Επιτροπής, της 24ης Μαΐου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για την εισαγωγή χρηματοπιστωτικών μέσων προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενες αγορές.

(v) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/569 της Επιτροπής, της 24ης Μαΐου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για την αναστολή και απόσυρση χρηματοπιστωτικών μέσων από τη διαπραγμάτευση.

(vi) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/570 της Επιτροπής, της 26ης Μαΐου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον προσδιορισμό σημαντικής αγοράς από άποψη ρευστότητας σε σχέση με κοινοποιήσεις προσωρινής διακοπής των συναλλαγών.

(vii) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/571 της Επιτροπής, της 2ας Ιουνίου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με τη χορήγηση άδειας λειτουργίας, τις οργανωτικές απαιτήσεις και τη δημοσίευση συναλλαγών για παρόχους υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων.

(viii) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/572 της Επιτροπής, της 2ας Ιουνίου 2016, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον προσδιορισμό της προσφοράς προσυναλλακτικών και μετασυναλλακτικών δεδομένων και του επιπέδου επιμερισμού των δεδομένων.

(ix) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/573 της Επιτροπής, της 6ης Ιουνίου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με τις απαιτήσεις με τις οποίες εξασφαλίζεται ότι οι υπηρεσίες συστέγασης συστημάτων και η διάρθρωση χρεώσεων είναι δίκαιες και αμερόληπτες.

(x) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/574 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το επίπεδο ακριβείας των ρολογιών εργασίας.

(xi) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/575 της Επιτροπής, της 8ης Ιουνίου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με τα δεδομένα που πρέπει να δημοσιεύονται από τους τόπους εκτέλεσης για την ποιότητα της εκτέλεσης των συναλλαγών.

(xii) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/576 της Επιτροπής, της 8ης Ιουνίου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για την ετήσια δημοσίευση από επιχειρήσεις επενδύσεων των πληροφοριών για την ταυτότητα των τόπων εκτέλεσης και την ποιότητα της εκτέλεσης.

(xiii) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/577 της Επιτροπής, της 13ης Ιουνίου 2016, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον μηχανισμό μέγιστου ορίου συναλλαγών και την παροχή πληροφοριών για τους σκοπούς της διαφάνειας και άλλους υπολογισμούς.

(xvι) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/578 της Επιτροπής, της 13ης Ιουνίου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που προσδιορίζουν τις απαιτήσεις για τις συμφωνίες και τα συστήματα ειδικής διαπραγμάτευσης.

(xv) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/579 της Επιτροπής, της 13ης Ιουνίου 2016, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με τον άμεσο, ουσιαστικό και προβλέψιμο αντίκτυπο των συμβάσεων παραγώγων εντός της Ένωσης και την αποφυγή της παράκαμψης κανόνων και υποχρεώσεων.

(xvι) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/580 της Επιτροπής, της 24ης Ιουνίου 2016, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για την τήρηση σχετικών στοιχείων που αφορούν εντολές για χρηματοπιστωτικά μέσα.

(xvii) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/581 της Επιτροπής, της 24ης Ιουνίου 2016, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για την πρόσβαση στην εκκαθάριση σχετικά με τους τόπους διαπραγμάτευσης και τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους.

(xviii) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/582 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2016, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον καθορισμό της υποχρέωσης εκκαθάρισης για τα παράγωγα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενες αγορές και τον χρονισμό της αποδοχής προς εκκαθάριση.

(xix) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/583 της Επιτροπής, της 14ης Ιουλίου 2016, σχετικά με τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τις απαιτήσεις διαφάνειας για τους τόπους διαπραγμάτευσης και τις επιχειρήσεις επενδύσεων ως προς τις ομολογίες, τα δομημένα χρηματοπιστωτικά προϊόντα, τα δικαιώματα εκπομπής και τα παράγωγα.

Οι κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμοί τέθηκαν σε εφαρμογή στις **3 Ιανουαρίου 2018**.

2.9 Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την κατάλληλη προσαρμογή των παραμέτρων για τη διακοπή της διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο της MiFID II

Στις 6 Απριλίου 2017, η ESMA δημοσίευσε κείμενο κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την κατάλληλη προσαρμογή των παραμέτρων για τη διακοπή της διαπραγμάτευσης σε μια ρυθμιζόμενη αγορά, σύμφωνα με την εξουσιοδοτική διάταξη της παραγράφου 13 του άρθρου 48 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (MiFID II). Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 48: *«Τα κράτη μέλη απαιτούν, μια ρυθμιζόμενη αγορά να είναι σε θέση να προβεί προσωρινά στη διακοπή ή τον περιορισμό της διαπραγμάτευσης σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής της τιμής ενός χρηματοπιστωτικού μέσου στην αγορά αυτή ή σε συναφή αγορά σε σύντομο χρονικό διάστημα και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να είναι σε θέση να προβεί σε ακύρωση, τροποποίηση ή διόρθωση οιασδήποτε συναλλαγής. Τα κράτη μέλη απαιτούν μια ρυθμιζόμενη αγορά να εξασφαλίζει ότι οι παράμετροι για τη διακοπή των συναλλαγών έχουν προσαρμοστεί κατάλληλα, κατά τρόπο που λαμβάνει υπόψη τη ρευστότητα των διάφορων κατηγοριών και υποκατηγοριών χρηματοπιστωτικών μέσων, τη φύση του μοντέλου της αγοράς και τα είδη των χρηστών και επαρκεί για την αποτροπή σημαντικών διαταράξεων στην εύρυθμη διεξαγωγή των συναλλαγών».*

2.10 Γνώμες της ESMA αναφορικά με θέματα που άπτονται της εφαρμογής της MiFID II και του MiFIR

Τον Μάιο 2017, η ESMA εξέδωσε τρεις Γνώμες (Opinions) για την παροχή διευκρινίσεων αναφορικά με:

- τις υποχρεώσεις διαφάνειας για “παράγωγα που τελούν υπό διαπραγμάτευση σε τόπο διαπραγμάτευσης” (TOTV) για τους

σκοπούς εφαρμογής των υποχρεώσεων διαφάνειας υπό τον MiFIR,

- τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι συναλλαγές που εκτελούνται σε τόπους διαπραγμάτευσης τρίτων χωρών υπόκεινται στις υποχρεώσεις διαφάνειας του MiFIR, και
- το κατά πόσο η κατοχή θέσεων σε συμβάσεις παραγώγων επί εμπορευμάτων που διαπραγματεύονται σε τόπους διαπραγμάτευσης τρίτων χωρών εμπίπτουν στο καθεστώς ορίων θέσης που προβλέπει η MiFID II.

2.11 Δημοσίευση κατ' εξουσιοδότηση εκτελεστικών πράξεων στο πλαίσιο της εφαρμογής της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II)

Τον Ιούνιο του 2017, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ένας κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός και οκτώ εκτελεστικοί Κανονισμοί στο πλαίσιο της εφαρμογής της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II). Ειδικότερα, εκδόθηκαν οι ακόλουθες νομικές πράξεις:

- Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1018 της Επιτροπής της 29ης Ιουνίου 2016 για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που προσδιορίζουν τις πληροφορίες που πρέπει να κοινοποιούνται από τις επιχειρήσεις επενδύσεων, τους διαχειριστές της αγοράς και τα πιστωτικά ιδρύματα (RTS on passporting).
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/988 της Επιτροπής της 6ης Ιουνίου 2017 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τυποποιημένα έντυπα, υποδείγματα και διαδικασίες για τις ρυθμίσεις συνεργασίας σχετικά με τόπο διαπραγμάτευσης του οποίου η λειτουργία έχει ουσιώδη σημασία σε ένα κράτος μέλος υποδοχής (ITS 1).
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1005 της Επιτροπής της 15ης Ιουνίου 2017 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τον μορφότυπο και τον χρόνο των κοινοποιήσεων και της δημοσιοποίησης της αναστολής και διαγραφής χρηματοπιστωτικών μέσων από τη διαπραγμάτευση, σύμφωνα με την Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (ITS 2).
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1110 της Επιτροπής της 22ας Ιουνίου 2017 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τα τυποποιημένα έντυπα, τα υποδείγματα και τις διαδικασίες για τη χορήγηση άδειας στους παρόχους υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων και τις σχετικές κοινοποιήσεις σύμφωνα με

τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (ITS 3).

- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1093 της Επιτροπής της 20ής Ιουνίου 2017 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τον μορφότυπο των εκθέσεων σχετικά με τις θέσεις από επιχειρήσεις επενδύσεων και διαχειριστές αγοράς (ITS 4).
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/953 της Επιτροπής της 6ης Ιουνίου 2017 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τη μορφή και τον χρόνο των αναφορών θέσης από επιχειρήσεις επενδύσεων και διαχειριστές αγοράς των τόπων διαπραγμάτευσης σύμφωνα με την οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ITS 5).
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/980 της Επιτροπής της 7ης Ιουνίου 2017 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τα τυποποιημένα έντυπα, τα υποδείγματα και τις διαδικασίες για τη συνεργασία σε εποπτικές δραστηριότητες, επιτόπιες εξακριβώσεις και έρευνες, καθώς και για την ανταλλαγή πληροφοριών, μεταξύ των αρμόδιων αρχών σύμφωνα με την Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ITS 6).
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/981 της Επιτροπής της 7ης Ιουνίου 2017 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τα τυποποιημένα έντυπα, υποδείγματα και διαδικασίες για τη διαβούλευση με άλλες αρμόδιες αρχές πριν από τη χορήγηση άδειας λειτουργίας σύμφωνα με την Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ITS 7).
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1111 της Επιτροπής της 22ας Ιουνίου 2017 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τις διαδικασίες και τα έντυπα υποβολής πληροφοριών σχετικά με τις κυρώσεις και τα μέτρα σύμφωνα με την Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ITS 8).

2.12 Τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/565 σε ό,τι αφορά τον ορισμό των συστηματικών εσωτερικοποιητών

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έθεσε σε δημόσια διαβούλευση έως την 17^η Ιουλίου 2017 σχέδιο κειμένου για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/565 σε ό,τι αφορά την περαιτέρω εξειδίκευση του ορισμού των συστηματικών εσωτερικοποιητών. Ειδικότερα, με την προσθήκη του άρθρου 16α στον ως άνω Κανονισμό, προβλέπεται η απαγόρευση στους συστηματικούς εσωτερικοποιητές να προβαίνουν, σε τακτική βάση, στην πραγματοποίηση συναλλαγών μέσω

matched principal trading ή άλλου είδους back-to-back συναλλαγών εκτός τόπου διαπραγμάτευσης σε συγκεκριμένο χρηματοπιστωτικό μέσο.

Η εν λόγω τροποποίηση στοχεύει στο να αποτρέψει τους συστηματικούς εσωτερικοποιητές να εκτελούν συναλλαγές μεταξύ τους αποφεύγοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις της MiFID II.

2.13 Γνώμη αναφορικά με τους ενδιάμεσους υπολογισμούς διαφάνειας για τους μη μετοχικούς τίτλους (Transitional Transparency Calculations)

Στις 3 Ιουλίου 2017, η ESMA δημοσίευσε Γνώμη αναφορικά με τους ενδιάμεσους υπολογισμούς διαφάνειας για τους μη μετοχικούς τίτλους (Transitional Transparency Calculations – TTC). Υπενθυμίζεται ότι, με βάση τις υποχρεώσεις που καθιερώνονται με το νέο πλαίσιο της “MiFID II/MiFIR”, οι αρμόδιες αρχές δύναται να απαλλάσσουν τους διαχειριστές αγοράς και τις επιχειρήσεις επενδύσεων που διαχειρίζονται τόπους διαπραγμάτευσης από την υποχρέωση να δημοσιοποιούν στοιχεία προσυναλλακτικής διαφάνειας για μη μετοχικούς τίτλους για τους οποίους δεν υφίσταται ρευστή αγορά. Επιπροσθέτως, δίνεται η δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές να επιτρέπουν τη χρονική μετάθεση της δημοσιοποίησης των συναλλαγών οι οποίες:

- είναι μεγάλοι μεγέθους σε σύγκριση με το κανονικό μέγεθος της αγοράς (large in scale – LIS),
- σχετίζονται με μη μετοχικό τίτλο για τον οποίο δεν υφίσταται ρευστή αγορά, και
- υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο μέγεθος για το συγκεκριμένο μη μετοχικό τίτλο (size-specific to the instrument – SSTI).

Σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2017/583 (RTS 2), οι αρμόδιες αρχές, το αργότερο έξι μήνες πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 (MiFIR) συγκεντρώνουν τα απαραίτητα δεδομένα, υπολογίζουν και δημοσιεύουν τα στοιχεία τα οποία είναι αναγκαία για την εκτέλεση των υπολογισμών προκειμένου να καθορίζονται:

- τα χρηματοπιστωτικά μέσα και οι κατηγορίες χρηματοπιστωτικών μέσων που δεν έχουν ρευστή αγορά, και
- τα μεγέθη μεγάλης κλίμακας σε σύγκριση με τον συνήθη όγκο των συναλλαγών (LIS) και το συγκεκριμένο μέγεθος ανά χρηματοπιστωτικό μέσο (SSTI).

Η Γνώμη συνοδεύεται από σχετικό κείμενο Ερωτήσεων και Απαντήσεων το οποίο αναμένεται να επικαιροποιείται εφόσον απαιτηθεί.

2.14 Κείμενο διαβούλευσης της ESMA αναφορικά με τον έλεγχο καταλληλότητας στο πλαίσιο της MiFID II

Στις 13 Ιουλίου 2017, η ESMA δημοσίευσε κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με κατευθυντήριες γραμμές για ορισμένες πτυχές του ελέγχου καταλληλότητας στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2014/65/ΕΕ (MiFID II).

Σκοπός των προτεινόμενων κατευθυντήριων γραμμών είναι η αποσαφήνιση των υποχρεώσεων των εταιρειών στο πλαίσιο του ελέγχου καταλληλότητας που οφείλουν να διενεργούν κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών -εκτός από την παροχή επενδυτικών συμβουλών και τη διαχείριση χαρτοφυλακίου- και η αντικατάσταση των ισχυουσών κατευθυντήριων γραμμών που είχαν εκδοθεί από την ESMA το 2012, στο πλαίσιο της MiFID I, οι οποίες στο μεγαλύτερο μέρος τους διατηρούνται και βελτιώνονται όπου κρίνεται απαραίτητο.

Επίσης, με τις νέες κατευθυντήριες γραμμές λαμβάνονται υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις στο πλαίσιο της παροχής επενδυτικής συμβουλής (robo-advice), καθώς και πρόσφατες μελέτες στον τομέα της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής (behavioural finance). Τέλος, επισημαίνεται ότι στις σελίδες 14 έως 16 του κειμένου γίνεται αναφορά στη διαδραστική σχέση μεταξύ του προσδιορισμού της αγοράς-στόχου και του ελέγχου καταλληλότητας.

2.15 Κατευθυντήριες γραμμές για την αναφορά συναλλαγών, την τήρηση αρχείων εντολών και τον συγχρονισμό των ρολογιών σύμφωνα με την MiFID II

Στις 2 Οκτωβρίου 2017, η ESMA εξέδωσε την ελληνική μετάφραση για τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την αναφορά συναλλαγών, την τήρηση αρχείων εντολών και τον συγχρονισμό των ρολογιών σύμφωνα με την Οδηγία MiFID II. Σκοπός των κατευθυντήριων γραμμών είναι η παροχή οδηγιών στις επιχειρήσεις επενδύσεων, στους τόπους διαπραγμάτευσης, στους Ε.ΜΗ.ΓΝΩ.ΣΥ και στους συστηματικούς εσωτερικοποιητές σχετικά με τη συμμόρφωση με τις διατάξεις περί αναφοράς και διατήρησης αρχείων εντολών του Κανονισμού MiFIR και του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/590 της Επιτροπής, του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/580 και του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/574 της Επιτροπής.

Ειδικότερα, οι κατευθυντήριες γραμμές επικεντρώνονται στη δημιουργία των αναφορών συναλλαγών και του πεδίου των αρχείων δεδομένων εντολών ανά πεδίο για διάφορα σενάρια που μπορεί να προκύψουν. Όλες οι έννοιες που καθορίζονται στο έγγραφο καθοδήγησης αφορούν αποκλειστικά το άρθρο 25 του Κανονισμού MiFIR σχετικά με τις υποχρεώσεις διατήρησης αρχείων εντολών, το άρθρο 26 του Κανονισμού MiFIR σχετικά με τις υποχρεώσεις γνωστοποίησης συναλλαγών και το άρθρο 50 της Οδηγίας MiFID II σχετικά με τον συγχρονισμό των ρολογιών εργασίας.

Οι αρμόδιες αρχές προς τις οποίες απευθύνονται οι κατευθυντήριες γραμμές οφείλουν να κοινοποιούν στην ESMA κατά πόσον συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν προς τις κατευθυντήριες γραμμές, αναφέροντας τους λόγους της ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσής τους από την ESMA.

2.16 Ενημέρωση της ESMA αναφορικά με τη χρήση του LEI στο πλαίσιο της εφαρμογής της MiFID II

Στις 9 Οκτωβρίου 2017, η ESMA δημοσίευσε ενημερωτικό σημείωμα (briefing) αναφορικά με τη χρήση του Legal Entity Identifier (LEI) για σκοπούς συμμόρφωσης με τις διατάξεις της Οδηγίας MiFID II και του Κανονισμού MiFIR. Ειδικότερα, ο MiFIR εισάγει υποχρεώσεις σε διάφορες κατηγορίες οντοτήτων οι οποίες θα πρέπει να ταυτοποιούνται μέσω του κωδικού LEI:

- επιχειρήσεις επενδύσεων που εκτελούν συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα,
- πελάτες (αγοραστές, πωλητές) για λογαριασμό των οποίων η επιχείρηση επενδύσεων εκτελεί συναλλαγές, όταν ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο,
- πελάτης για λογαριασμό του οποίου ο τόπος διαπραγμάτευσης γνωστοποιεί συναλλαγές σύμφωνα με το άρθρο 26, παρ. 5 του MiFIR, όταν ο πελάτης είναι νομικό πρόσωπο,
- πρόσωπο που λαμβάνει την απόφαση να αποκτήσει το χρηματοπιστωτικό μέσο, όταν πρόκειται για νομικό πρόσωπο (η περίπτωση αυτή περιλαμβάνει τους διαχειριστές επενδύσεων που ενεργούν με εντολή άσκησης διακριτικής ευχέρειας εκ μέρους των πελατών τους),
- επιχείρηση που διαβιβάζει εντολές,
- οντότητα που προβαίνει σε γνωστοποίηση συναλλαγών (τόπος διαπραγμάτευσης, Ε.ΜΗ.ΓΝΩ.ΣΥ. (ARM), επιχείρηση επενδύσεων), και
- εκδότης χρηματοπιστωτικού μέσου που έχει εισαχθεί και/ή διαπραγματεύεται σε τόπο διαπραγμάτευσης.

Όλες οι προαναφερθείσες οντότητες οφείλουν να προμηθευτούν κωδικό LEI προκειμένου να είναι δυνατή η ταυτοποίησή τους, ακόμα και αν προηγουμένως δεν είχαν νομική υποχρέωση να αποκτήσουν LEI και ασχέτως του τόπου που δραστηριοποιούνται ή είναι εγκατεστημένες.

2.17 Δημοσίευση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που συμπληρώνουν την Οδηγία 2014/65/ΕΕ

Στις 26 Οκτωβρίου 2017, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι ακόλουθοι κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικοί Κανονισμοί:

- Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1943 της Επιτροπής, της 14ης Ιουλίου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με τις πληροφορίες και τις απαιτήσεις για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων επενδύσεων.
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1944 της Επιτροπής, της 13ης Ιουνίου 2017, για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τα τυποποιημένα έντυπα, υποδείγματα και διαδικασίες για τη διαδικασία διαβούλευσης μεταξύ των σχετικών αρμόδιων αρχών σε σχέση με την κοινοποίηση μιας σκοπούμενης απόκτησης ειδικής συμμετοχής σε επιχείρηση επενδύσεων, σύμφωνα με τις Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2004/39/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ.
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1945 της Επιτροπής, της 19ης Ιουνίου 2017, για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τις κοινοποιήσεις από και προς τις αιτούσες και τις αδειοδοτημένες επιχειρήσεις επενδύσεων σύμφωνα με την Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1946 της Επιτροπής, της 11ης Ιουλίου 2017, για τη συμπλήρωση των Οδηγιών 2004/39/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για έναν εξαντλητικό κατάλογο των πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται από τους υποψήφιους αγοραστές στην κοινοποίηση μιας σκοπούμενης απόκτησης ειδικής συμμετοχής σε επιχείρηση επενδύσεων.

2.18 Διαβούλευση αναφορικά με την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/587 (RTS 1)

Στις 9 Νοεμβρίου 2017, η ESMA εξέδωσε κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/587 όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τις απαιτήσεις διαφάνειας για τους τόπους διαπραγμάτευσης και τις επιχειρήσεις επενδύσεων ως προς τις μετοχές, τα πιστοποιητικά αποθετηρίου, τα διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια, τα πιστοποιητικά και άλλα παρόμοια χρηματοπιστωτικά μέσα και τις υποχρεώσεις εκτέλεσης συναλλαγών σχετικά με ορισμένες μετοχές σε τόπο διαπραγμάτευσης ή από συστημικό εσωτερικοποιητή (εφεξής RTS 1).

Ειδικότερα, η ESMA επιθυμεί να αποσαφηνίσει περαιτέρω την έννοια των «τιμών που αντικατοπτρίζουν τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά», κυρίως σε ό, τι αφορά τις δεσμευτικές προσφορές (quotes) τις οποίες υποχρεούνται να δημοσιεύουν οι συστηματικοί εσωτερικοποιητές (άρθρο 14(3) του MiFIR και άρθρο 10 του RTS 1). Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα ζεύγη τιμών που δημοσιοποιεί ένας συστηματικός εσωτερικοποιητής αντικατοπτρίζουν επαρκώς τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς, η ESMA προτείνει τη διασύνδεση των εν λόγω τιμών με το ελάχιστο βήμα τιμής (tick size) που εφαρμόζουν οι τόποι διαπραγμάτευσης για το ίδιο χρηματοπιστωτικό μέσο.

Επιπροσθέτως, πέραν του άρθρου 10, η ESMA προτείνει περαιτέρω τροποποιήσεις στα άρθρα 2, 3, 6, 11 και 17 του RTS 1.

2.19 Δημοσίευση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που συμπληρώνουν τον Κανονισμό (ΕΕ) 600/2014 και την Οδηγία 2014/65/ΕΕ

Στο τέλος Νοεμβρίου 2017, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι ακόλουθοι κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμοί:

- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2194 της Επιτροπής, της 14ης Αυγούστου 2017, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων όσον αφορά τις δέσμες εντολών.

Με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1033/2016 εισήχθη ο ορισμός της δέσμης εντολών, σύμφωνα με τον οποίο ως «δέσμη εντολών» ορίζεται μια εντολή αποτιμώμενη σε ενιαία τιμή με σκοπό:

- ο την εκτέλεση μιας συναλλαγής σε αντάλλαγμα φυσικής παράδοσης, ή
- ο την εκτέλεση δέσμης συναλλαγών δύο ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Οι δέσμες εντολών είναι κοινές για όλες τις κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων και μπορεί να περιλαμβάνουν πολλά διαφορετικά επιμέρους στοιχεία εντός της ίδιας κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων ή για διαφορετικές κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων. Συνεπώς, οι δέσμες εντολών μπορεί να περιλαμβάνουν απεριόριστο αριθμό συνδυασμών επιμέρους στοιχείων. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα χαρακτηριστικά των διαφορετικών ειδών δεσμών εντολών, τα εν λόγω ποιοτικά κριτήρια θα πρέπει να περιλαμβάνουν γενικά κριτήρια που εφαρμόζονται σε όλες τις κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, καθώς και ειδικά κριτήρια που εφαρμόζονται στις διαφορετικές κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων που απαρτίζουν μια δέσμη εντολών.

- Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2154 της Επιτροπής, της 22ας Σεπτεμβρίου 2017, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τις ρυθμίσεις έμμεσης εκκαθάρισης.

Οι ρυθμίσεις έμμεσης εκκαθάρισης δεν θα πρέπει να εκθέτουν τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους (CCP), τα μέλη εκκαθάρισης, τους πελάτες, τους έμμεσους πελάτες ή τα περαιτέρω επίπεδα έμμεσων πελατών σε επιπρόσθετο κίνδυνο αντισυμβαλλομένου, και τα περιουσιακά στοιχεία και οι θέσεις των έμμεσων πελατών θα πρέπει να επωφελούνται από κατάλληλο επίπεδο προστασίας. Για τον σκοπό αυτόν, τα μέρη που συμμετέχουν σε ρυθμίσεις έμμεσης εκκαθάρισης θα πρέπει να υπόκεινται σε συγκεκριμένες υποχρεώσεις, οι δε ρυθμίσεις έμμεσης εκκαθάρισης θα πρέπει να επιτρέπονται μόνον εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κανονισμό. Επιπροσθέτως, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα περιουσιακά στοιχεία και οι θέσεις του αντισυμβαλλομένου στον οποίο παρέχονται υπηρεσίες έμμεσης εκκαθάρισης θα πρέπει να έχουν προστασίας ισοδύναμου αποτελέσματος με εκείνο που προβλέπεται στα άρθρα 39 και 48 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (EMIR).

2.20 Δημοσίευση Εκτελεστικού Κανονισμού που συμπληρώνει την Οδηγία 2014/65/ΕΕ

Στις 20 Δεκεμβρίου 2017, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2382 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2017, για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τα τυποποιημένα έντυπα, τα υποδείγματα και τις διαδικασίες διαβίβασης των πληροφοριών σύμφωνα με την Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Με τον Εκτελεστικό Κανονισμό καθορίζονται κοινά τυποποιημένα έντυπα, διαδικασίες και υποδείγματα για την υποβολή των πληροφοριών που απαιτούνται, όταν οι επιχειρήσεις επενδύσεων, οι διαχειριστές αγοράς και, όπου απαιτείται βάσει της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ, τα πιστωτικά ιδρύματα, επιθυμούν να παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες και να ασκούν δραστηριότητες σε άλλο κράτος μέλος, υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών ή μέσω της άσκησης του δικαιώματος εγκατάστασης. Η τυποποίηση των εντύπων αφορά τη γλώσσα και τα μέσα γνωστοποίησης των κοινοποιήσεων διαβατηρίου, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι ανωτέρω εταιρείες, καθώς και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών καταγωγής και υποδοχής, προκειμένου να διευκολυνθεί η απρόσκοπτη παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων στα κράτη μέλη και η αποτελεσματική εκπλήρωση των αντίστοιχων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών.

2.21 Ανακοίνωση της ESMA αναφορικά με τη διευκόλυνση της γνωστοποίησης των συναλλαγών σε ό,τι αφορά στην απόκτηση LEI

Στις 20 Δεκεμβρίου 2017, η ESMA εξέδωσε ανακοίνωση αναφορικά με την πρόθεσή της να διευκολύνει τις επιχειρήσεις επενδύσεων και τους τόπους διαπραγμάτευσης σε ό,τι αφορά στη γνωστοποίηση συναλλαγών οι οποίες φέρουν τον αναγνωριστικό κωδικό LEI.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση, για έξι (6) μήνες από την έναρξη εφαρμογής του νέου πλαισίου που εισάγει η MiFID II/MiFIR, η ESMA επιτρέπει στις επιχειρήσεις επενδύσεων να παρέχουν υπηρεσία η οποία ενεργοποιεί την υποχρέωση να υποβάλλουν αναφορά συναλλαγής, για συναλλαγή που πραγματοποιείται για λογαριασμό πελάτη, ο οποίος δεν έχει προηγουμένως αποκτήσει κωδικό LEI. Τα ανωτέρω ισχύουν υπό την προϋπόθεση ότι πριν την παροχή της υπηρεσίας η επιχείρηση επενδύσεων έχει λάβει την απαραίτητη τεκμηρίωση από τον πελάτη προκειμένου να αιτηθεί εκ μέρους του την απόκτηση LEI.

Ανάλογη διευκόλυνση προβλέπεται και για τους τόπους διαπραγμάτευσης σε ό,τι αφορά στους εκδότες τρίτων χωρών που δεν έχουν αποκτήσει LEI. Στην περίπτωση αυτή οι τόποι διαπραγμάτευσης θα χρησιμοποιούν το δικό τους LEI στην αναφορά της συναλλαγής αντί του LEI του εκδότη.

2.22 Επικαιροποιημένα κείμενα Ερωτήσεων και Απαντήσεων στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων της MiFID II και του MiFIR

Κατά τη διάρκεια του 2017, η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (εφεξής ESMA) εξέδωσε επικαιροποιημένα κείμενα Ερωτήσεων και Απαντήσεων (Q&As) στο πλαίσιο της εναρμονισμένης εφαρμογής των διατάξεων της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (MiFID II) και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 (MiFIR) αναφορικά με τις ακόλουθες θεματικές:

- προστασίας επενδυτή (Investor protection and intermediaries topics),
- δομή της αγοράς (Market structure topics),
- καθεστώς διαφάνειας υπό τον MiFIR (Transparency topics),
- παράγωγα επί εμπορευμάτων (Commodity derivatives topics), και
- την υποχρέωση παροχής στοιχείων αναφοράς για τα χρηματοπιστωτικά μέσα υπό τον MiFIR (MiFIR data reporting).

Επίσης, στις 4 Απριλίου 2017, η ESMA δημοσίευσε επικαιροποιημένο κατάλογο Ερωτήσεων και Απαντήσεων στο πλαίσιο της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ (MiFID I) σε ό,τι αφορά επιμέρους ζητήματα εφαρμογής των άρθρων 13, 16 και 17 της MiFID I και κυρίως σε σχέση με την ελευθερία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και την άσκηση δραστηριοτήτων από επιχειρήσεις επενδύσεων που προσφέρουν CFDs και άλλα παρόμοια προϊόντα κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Τέλος, η ESMA εξέδωσε για πρώτη φορά κατάλογο Ερωτήσεων και Απαντήσεων σχετικά με θέματα μετα-συναλλακτικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο της MiFID II.

PRIIPs

2.23 Δημοσίευση κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014 (PRIIPs)

Στις 12 Απριλίου 2017, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/653 της Επιτροπής της 8^{ης} Μαρτίου 2017 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP) με τη θέσπιση ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά την παρουσίαση, το περιεχόμενο, την επανεξέταση και την αναθεώρηση των εγγράφων βασικών πληροφοριών και τις προϋποθέσεις για την εκπλήρωση της απαίτησης για την παροχή των εν λόγω εγγράφων.

Ειδικότερα, το άρθρο 1 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού ορίζει τις γενικές απαιτήσεις ενημέρωσης στο έγγραφο βασικών πληροφοριών (KID) σε σχέση με τον παραγωγό του PRIIP, το όνομα του PRIIP, την ημερομηνία παραγωγής ή αναθεώρησής του και τη σχετική αρμόδια αρχή.

Το άρθρο 2 σχετικά με την ενότητα «Τι είναι αυτό το προϊόν;» θεσπίζει κανόνες αναφορικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται, μεταξύ άλλων, για τη νομική μορφή του PRIIP, τους στόχους του και τα μέσα για την επίτευξή τους, την περιγραφή του τύπου του ιδιώτη επενδυτή στον οποίο προορίζεται να διατεθεί το PRIIP, και τις λεπτομέρειες όσον αφορά τις ασφαλιστικές παροχές και πληροφορίες σχετικά με την προθεσμία λήξης του PRIIP.

Το άρθρο 3 σχετικά με την ενότητα «Ποιοι είναι οι κίνδυνοι και τι μπορώ να κερδίσω;» καθορίζει απαιτήσεις συμπερίληψης συνοπτικού δείκτη κινδύνου (ΣΔΚ), σύμφωνα με επτά κατηγορίες κινδύνων. Στην ενότητα αυτή περιλαμβάνονται επίσης επεξηγηματικές παρατηρήσεις και συμπληρωματικές προειδοποιήσεις, ανάλογα με την περίπτωση. Το άρθρο 3 ορίζει επίσης ότι τα σενάρια επιδόσεων πρέπει να περιλαμβάνονται στο KID και παρουσιάζει τον σχετικό μορφότυπο για τα εν λόγω σενάρια.

Το άρθρο 4 σχετικά με την ενότητα «Τι συμβαίνει αν [όνομα του παραγωγού PRIIP] δεν είναι σε θέση να πληρώσει;» προβλέπει ότι το KID πρέπει να αναφέρει αν ο ιδιώτης επενδυτής ενδέχεται να αντιμετωπίσει οικονομική ζημία λόγω αθέτησης υποχρέωσης του παραγωγού του PRIIP ή λόγω αθέτησης υποχρέωσης άλλης οικονομικής οντότητας. Το τμήμα αυτό πρέπει επίσης να διευκρινίζει κατά πόσον η εν λόγω ζημία καλύπτεται μέσω συστήματος αποζημίωσης επενδυτών ή συστήματος εγγυήσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν περιορισμών ή προϋποθέσεων αυτών.

Το άρθρο 5 σχετικά με την ενότητα «Ποιο είναι το κόστος;» εναρμονίζει την παρουσίαση του κόστους, συμπεριλαμβανομένων των μεθόδων υπολογισμού και συγκέντρωσης των στοιχείων του κόστους. Η συγκεντρωτική παρουσίαση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το συνολικό κόστος εκφρασμένο σε νομισματικούς όρους και σε ποσοστά, για τυποποιημένη(ες) περίοδο (περιόδους), καθώς και την κατανομή του εν λόγω κόστους εκφραζόμενου σε ποσοστό.

Το άρθρο 6 σχετικά με την ενότητα «Για πόσο χρονικό διάστημα πρέπει να το έχω στην κατοχή μου και μπορώ να κάνω ανάληψη χρημάτων πριν από τη λήξη του;» περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με την περιγραφή, ιδίως, των περιόδων διακράτησης, των αποεπενδύσεων, καθώς και μνεία των επιπτώσεων της πρόωρης ρευστοποίησης. Περιλαμβάνει επίσης

πληροφορίες σχετικά με τέλη και κυρώσεις που προκύπτουν για αποεπενδύσεις πριν από τη λήξη ή σε οποιαδήποτε άλλη συγκεκριμένη ημερομηνία πέραν της συνιστώμενης περιόδου διακράτησης.

Το άρθρο 7 σχετικά με την ενότητα «*Πώς μπορώ να υποβάλω καταγγελία;*» απαιτεί από τους παραγωγούς PRIIP να παρέχουν πληροφορίες σε συνοπτική μορφή σχετικά με τη διαδικασία για την κατάθεση καταγγελίας, τον σχετικό ιστότοπο για τις εν λόγω καταγγελίες και επικαιροποιημένο κατάλογο των ταχυδρομικών και ηλεκτρονικών διευθύνσεων.

Το άρθρο 8 σχετικά με την ενότητα «*Άλλες συναφείς πληροφορίες*» καθορίζει τις απαιτήσεις για την αναφορά τυχόν επιπλέον πληροφοριακών εγγράφων που πρέπει να παρέχονται. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να παρέχονται σε συνοπτική μορφή, μεταξύ άλλων, με σύνδεσμο προς τον σχετικό ιστότοπο.

Το άρθρο 9 καθορίζει απαιτήσεις σχετικά με τη χρήση υποχρεωτικού υποδείγματος, το οποίο περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με τη διάρθρωση που πρέπει να ακολουθείται.

Τέλος, στα άρθρα 10 έως 14 καθορίζονται οι απαιτήσεις που πρέπει να τηρούνται για το περιεχόμενο του γενικού KID για PRIIP, οι οποίες παρέχουν μια σειρά επιλογών για επενδύσεις, σε περίπτωση που δεν θα ήταν δυνατόν να συμπεριληφθούν σε ένα ενιαίο και ανεξάρτητο KID όλες οι πληροφορίες για κάθε μία από τις επιλογές.

Οι διατάξεις του Κανονισμού τίθενται σε εφαρμογή από την 1^η Ιανουαρίου 2018. Το άρθρο 14 παράγραφος 2, το οποίο αφορά την περίπτωση που τουλάχιστον μία από τις υποκείμενες επενδυτικές επιλογές είναι αμοιβαίο κεφάλαιο ΟΣΕΚΑ ή μη-ΟΣΕΚΑ, τίθεται σε εφαρμογή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

2.24 Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής αναφορικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014 για τα PRIIPs

Στις 7 Ιουλίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανάρτησε στην ιστοσελίδα της κείμενο *κατευθυντήριων γραμμών* αναφορικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014 για τα PRIIPs. Με την εν λόγω Ανακοίνωση, η Επιτροπή παρέχει μια σειρά ερμηνευτικών κατευθύνσεων επί των διατάξεων του Κανονισμού για τα PRIIPs με στόχο τη διευκόλυνση της συνεπούς εφαρμογής του Κανονισμού από την 1/1/2018 στο σύνολο των κρατών μελών της ΕΕ. Στο προοίμιο της Ανακοίνωσης επισημαίνεται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής δεν αποτελούν κανόνες δικαίου και οποιαδήποτε ερμηνεία δοθεί μελλοντικά από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις διατάξεις του Κανονισμού θα υπερισχύει αυτών.

2.25 Q&As των EBA-ESMA-EIOPA για το KID

Στις 4 Ιουλίου 2017, οι EBA-ESMA-EIOPA δημοσίευσαν την πρώτη δέσμη ερωταπαντήσεων (Q&As) για την περαιτέρω διευκρίνιση του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/653 για τη συμπλήρωση του KID. Το

εν λόγω έγγραφο έχει στόχο την διασφάλιση κοινής εποπτικής προσέγγισης στα κράτη μέλη της ΕΕ κατά την αξιολόγηση του KID από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές. Τα Q&As καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα θέματα:

- την παρουσίαση, το περιεχόμενο και την επανεξέταση του KID,
- τη μεθοδολογία για την αξιολόγηση του κινδύνου αγοράς, του πιστωτικού κινδύνου και του συνολικού δείκτη κινδύνου,
- τα σενάρια απόδοσης,
- τα παράγωγα, και
- τη μεθοδολογία υπολογισμού των στοιχείων κόστους του PRIIP.

Σύμφωνα με τη συνοδευτική ανακοίνωση των EBA-ESMA-ΕΙΟΠΑ επί του εν λόγω κειμένου, μελλοντικά αναμένεται να δημοσιευτούν και άλλα Q&As αναλόγως των ζητημάτων που θα αναδειχτούν από τους φορείς της αγοράς αναφορικά με την εφαρμογή του KID. Η τελευταία επικαιροποίηση του κειμένου πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2017.

Κατάχρηση της αγοράς (MAR)

2.26 Πληροφορίες που σχετίζονται με τις αγορές παραγώγων επί εμπορευμάτων ή τις σχετικές αγορές άμεσης παράδοσης

Στις 17 Ιανουαρίου 2017, εκδόθηκαν στην ελληνική γλώσσα οι κατευθυντήριες γραμμές της ESMA αναφορικά με τις πληροφορίες που σχετίζονται με τις αγορές παραγώγων επί εμπορευμάτων ή τις σχετικές αγορές άμεσης παράδοσης προς τον σκοπό του ορισμού των προνομιακών πληροφοριών για παράγωγα επί εμπορευμάτων.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κατάχρηση της αγοράς (εφεξής MAR), οι κατευθυντήριες γραμμές αποσκοπούν στην κατάρτιση ενός μη εξαντλητικού, ενδεικτικού καταλόγου πληροφοριών οι οποίες αναμένεται ευλόγως ή απαιτείται να δημοσιοποιούνται σύμφωνα με νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις στο δίκαιο της ΕΕ ή των κρατών μελών, σύμφωνα με κανόνες της αγοράς, με συμβάσεις, πρακτικές ή συναλλακτικά ήθη, και οι οποίες αφορούν τις σχετικές αγορές παραγώγων επί εμπορευμάτων ή αγορές άμεσης παράδοσης.

Οι κατευθυντήριες γραμμές τίθενται σε ισχύ δύο μήνες μετά τη δημοσίευση της μετάφρασής τους στις επίσημες γλώσσες της ΕΕ.

2.27 Ανακοίνωση για την έναρξη εφαρμογής της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων συναλλαγών στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων του MAR

Στις 30 Μαΐου 2017, η ESMA εξέδωσε Ανακοίνωση αναφορικά με την έναρξη εφαρμογής της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων συναλλαγών από τις 17 Ιουλίου 2017 στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων που

προβλέπονται στο άρθρο 4 παρ. 1 του Κανονισμού MAR. Ειδικότερα, σύμφωνα με την υποχρέωση αυτή, οι διαχειριστές ρυθμιζόμενων αγορών καθώς και οι επιχειρήσεις επενδύσεων και οι διαχειριστές αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ ή ΜΟΔ γνωστοποιούν στην αρμόδια αρχή του τόπου διαπραγμάτευσης κάθε χρηματοπιστωτικό μέσο την πρώτη φορά που υποβάλλεται αίτηση εισαγωγής του προς διαπραγμάτευση. Οι γνωστοποιήσεις περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τις ονομασίες και τους κωδικούς αναγνώρισης των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων, καθώς και την ημερομηνία και ώρα της υποβολής αίτησης εισαγωγής προς διαπραγμάτευση και την ημερομηνία και ώρα της πρώτης συναλλαγής.

Υπενθυμίζεται ότι ένα χρόνο πριν, στις 25 Μαΐου 2016, η ESMA είχε ανακοινώσει την αναβολή της εφαρμογής της εν λόγω διάταξης, κατά ένα χρόνο περίπου, καθώς η υποβολή των στοιχείων απαιτούσε τη χρήση των ίδιων πληροφοριακών συστημάτων με αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014 (MiFIR), τα οποία δεν επρόκειτο να λειτουργήσουν έως την 3^η Ιουλίου 2016, ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της υποχρέωσης του άρθρου 4(1) του MAR.

2.28 Επικαιροποιημένα κείμενα Ερωτήσεων και Απαντήσεων στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων του MAR

Εντός του 2017, η ESMA επικαιροποίησε τον κατάλογο Ερωτήσεων και Απαντήσεων σε ό,τι αφορά πρακτικά ζητήματα εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014 για την κατάχρηση της αγοράς (MAR). Τα επικαιροποιημένα κείμενα παρέχουν διευκρινίσεις για τα ακόλουθα θέματα, μεταξύ άλλων:

- τη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών σε σχέση με τις απαιτήσεις του Πυλώνα II της CRD IV,
- τα πρόσωπα που κατ' επάγγελμα διαμεσολαβούν στην κατάρτιση συναλλαγών ή εκτελούν συναλλαγές,
- τις περιπτώσεις ακύρωσης εντολών,
- κατά πόσο εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των προσώπων που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση ή στην εκτέλεση συναλλαγών οι διαχειριστές ΟΣΕΚΑ, οι διαχειριστές εναλλακτικών επενδυτικών κεφαλαίων και οι επιχειρήσεις που κατ' επάγγελμα διαπραγματεύονται για ίδιο λογαριασμό (proprietary traders),
- την αναβολή της δημοσιοποίησης μιας προνομιακής πληροφορίας και τον αποχαρακτηρισμό της ως προνομιακής κατά τη διάρκεια της αναβολής.

Ενημερωτικό δελτίο

2.29 Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο

Στις 30 Ιουνίου 2017, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/71/ΕΚ. Η πρωτοβουλία αυτή έχει ως στόχο να καταστήσει ευκολότερη για τις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων) την άντληση κεφαλαίων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω, μεταξύ άλλων, της απλοποίησης των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο ενημερωτικό δελτίο, τη μείωση των διοικητικών εμποδίων και τον εξορθολογισμό της διαδικασίας έγκρισής του.

Οι κυριότερες ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1129 είναι οι εξής:

- προβλέπεται εξαίρεση από την υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου για δημόσια προσφορά κινητών αξιών με ανταλλακτική αξία στην Ένωση μικρότερη του 1.000.000 ευρώ (από 100.000 που ισχύει σήμερα), η οποία υπολογίζεται εντός περιόδου δώδεκα (12) μηνών (άρθρο 1, παρ. 3),
- προστίθεται στον ορισμό της «μικρής και μεσαίας επιχείρησης», πέραν της διατύπωσης που ισχύει, και ο ορισμός που προβλέπεται στο σημείο 13, παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (MiFID 2) όπου ως «μικρομεσαία επιχείρηση» ορίζεται μια εταιρεία που έχει μέση κεφαλαιοποίηση μικρότερη από 200.000.000 ευρώ με βάση τα στοιχεία στο τέλος κάθε έτους, για τα τρία τελευταία ημερολογιακά έτη (άρθρο 2, σημείο (στ)),
- παρέχεται η ευχέρεια στα κράτη μέλη να επιτρέπουν τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών χωρίς την υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου εφόσον: (α) η προσφορά πραγματοποιείται αποκλειστικά εντός της δικαιοδοσίας του κράτους μέλους, και (β) η συνολική ανταλλακτική αξία για την προσφορά στην Ένωση είναι μικρότερη από 8.000.000 ευρώ (από 5.000.000 που ισχύει σήμερα), η οποία υπολογίζεται εντός περιόδου δώδεκα (12) μηνών (άρθρο 3, παρ. 2),
- το περιληπτικό σημείωμα έχει μέγιστο μέγεθος επτά (7) σελίδων και απαρτίζεται από τις εξής τέσσερις ενότητες: (α) εισαγωγή, που περιέχει προειδοποιήσεις, (β) βασικές πληροφορίες για τον εκδότη, (γ) βασικές πληροφορίες για τις κινητές αξίες, και (δ) βασικές πληροφορίες για τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών και/ή την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά (άρθρο 7),
- εισάγεται ένα νέο έντυπο, το «γενικό έγγραφο αναφοράς (*universal registration document - URD*)» το οποίο αφορά σε εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενες αγορές ή σε ΠΜΔ και οι οποίοι προβαίνουν στην κατάρτιση ενός τέτοιου εντύπου σε κάθε οικονομική χρήση (*"frequent issuers"*). Το έγγραφο αναφοράς περιλαμβάνει περιγραφή της οργάνωσης, των εργασιών, της χρηματοοικονομικής θέσης, των

κερδών και των προοπτικών, της διακυβέρνησης και της μετοχικής δομής της εταιρείας (άρθρο 9),

- απλοποιείται η διαδικασία για τους εκδότες ή τους προσφέροντες των οποίων οι κινητές αξίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενες αγορές ή ΠΜΔ για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (SME growth market) κατά τους τελευταίους 18 συναπτούς μήνες. Το ανωτέρω «απλοποιημένο ενημερωτικό δελτίο» αποτελείται από το περιληπτικό σημείωμα, από το ειδικό έγγραφο αναφοράς και από το ειδικό σημείωμα εκδιδόμενου τίτλου (άρθρα 14 και 15),
- το ενημερωτικό δελτίο θεωρείται ότι είναι διαθέσιμο στο κοινό όταν δημοσιεύεται σε ηλεκτρονική μορφή σε οποιονδήποτε από τους ακόλουθους διαδικτυακούς τόπους: (α) στον διαδικτυακό τόπο του εκδότη, του προσφέροντα και του προσώπου που ζητεί την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, (β) στον διαδικτυακό τόπο των χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών που τοποθετούν ή πωλούν τις κινητές αξίες, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών πληρωμών, (γ) στον διαδικτυακό τόπο της ρυθμιζόμενης αγοράς όπου ζητείται η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση ή, εφόσον δεν ζητείται εισαγωγή προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, στον διαδικτυακό τόπο του διαχειριστή του ΠΜΔ (Άρθρο 21).

Η Οδηγία 2003/71/ΕΚ καταργείται από τις 21 Ιουλίου 2019, εκτός από συγκεκριμένες διατάξεις που καταργούνται νωρίτερα (άρθρο 46). Ο Κανονισμός εφαρμόζεται στο μεγαλύτερο μέρος του από τις 21 Ιουλίου 2019.

2.30 Κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με την έκδοση ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 για το ενημερωτικό δελτίο

Στις 15 Δεκεμβρίου 2017, η ESMA εξέδωσε κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με την έκδοση ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων (RTS) στο πλαίσιο του νέου κανονισμού για το ενημερωτικό δελτίο (Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129). Τα RTS θέτουν μια σειρά προϋποθέσεων αναφορικά με τις ακόλουθες θεματικές:

- τις βασικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες οι οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο περιληπτικό σημείωμα του ενημερωτικού δελτίου και αφορούν τον εκδότη και τις κινητές αξίες,
- τα στοιχεία και τη δυνατότητα της μηχανικής ανάγνωσης των πληροφοριών που πρέπει να αποστέλλονται στην ESMA αναφορικά με τον μηχανισμό αποθήκευσης που παρέχει στο κοινό λειτουργίες δωρεάν πρόσβασης και αναζήτησης,
- τις διαφημίσεις στο πλαίσιο της δημόσιας προσφοράς κινητών αξιών και της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, προκειμένου να προσδιοριστούν οι διατάξεις που αφορούν τη διάδοση διαφημίσεων και τον καθορισμό των διαδικασιών σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους

καταγωγής και των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους όπου διαδίδονται οι διαφημίσεις,

- τις καταστάσεις στις οποίες απαιτείται η έκδοση συμπληρώματος στο ενημερωτικό δελτίο, προκειμένου να διευκρινιστεί τότε κάποιο σημαντικό νέο στοιχείο, ουσιώδες σφάλμα ή ουσιώδης ανακρίβεια σε σχέση με τις πληροφορίες τις οποίες περιλαμβάνει το ενημερωτικό δελτίο απαιτεί τη δημοσίευση ενός συμπληρώματος στο ενημερωτικό δελτίο, και
- την έκδοση του ενημερωτικού δελτίου.

EMIR

2.31 Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/104 και Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/105 της Επιτροπής που συμπληρώνουν τον Κανονισμό (ΕΕ) 648/2012 (EMIR)

Στις 21 Ιανουαρίου 2017, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι ακόλουθοι Κανονισμοί που συμπληρώνουν τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (EMIR) και τροποποιούν υφιστάμενες νομικές πράξεις:

- *Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/104* της Επιτροπής, της 19 Οκτωβρίου 2016, που τροποποιεί τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 148/2013 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών όσον αφορά στα κανονιστικά τεχνικά πρότυπα για τις ελάχιστες λεπτομέρειες των δεδομένων που πρέπει να αναφέρονται σε αρχεία καταγραφής συναλλαγών. Ο Κανονισμός εφαρμόζεται από την 1η Νοεμβρίου 2017.
- *Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/105* της Επιτροπής, της 19ης Οκτωβρίου 2016, για την τροποποίηση του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1247/2012 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά στον μορφότυπο και τη συχνότητα αναφορών συναλλαγών σε αρχεία καταγραφής συναλλαγών σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών. Ο Κανονισμός εφαρμόζεται από την 1η Νοεμβρίου 2017 εκτός από την παρ. 5 του άρθρου 1, η οποία εφαρμόζεται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κανονισμού, ήτοι την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του.

2.32 Προτάσεις αναθεώρησης του EMIR

Στις 4 Μαΐου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε πρόταση Κανονισμού για την αναθεώρηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012. Η πρόταση αναθεώρησης συνοδεύεται από τη δημοσίευση σχετικής Ανακοίνωσης με τίτλο: «Responding to challenges for critical financial market infrastructures and further developing the Capital Markets Union», με την οποία η Επιτροπή προανήγγελλε τη δημοσίευση περαιτέρω προτάσεων αναθεώρησης του EMIR τον Ιούνιο 2017 με σκοπό τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας μέσω της ενίσχυσης της ασφάλειας των κεντρικών αντισυμβαλλομένων που θεωρούνται συστημικής σημασίας, αλλά και την υποστήριξη και εμβάθυνση της πρωτοβουλίας για την ένωση των ευρωπαϊκών κεφαλαιαγορών (CMU).

Σε ό,τι αφορά τις προτάσεις αναθεώρησης, οι κυριότερες αφορούν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων οι μη χρηματοοικονομικοί αντισυμβαλλόμενοι καθίστανται επιλέξιμοι για κεντρική εκκαθάριση, καθώς και για τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες που διέπουν την παροχή ασφαλειών,
- την ενίσχυση των προϋποθέσεων διαφάνειας για τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους,
- την ελάφρυνση της υποχρέωσης υποβολής αναφορών, και
- την ενίσχυση των υποχρεώσεων για τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών.

Σε ό,τι αφορά τις νέες προτάσεις αναθεώρησης του EMIR που δημοσιεύτηκαν στις 13 Ιουνίου 2017, η κυριότερη αφορά τη θέσπιση πανευρωπαϊκής εποπτείας των κεντρικών αντισυμβαλλομένων που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ προκειμένου να διασφαλιστεί η εποπτική σύγκλιση και να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών και των κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, προτείνεται η δημιουργία ενός νέου εποπτικού μηχανισμού εντός της ESMA, με την ονομασία “CCP Executive Session”, ο οποίος θα είναι αρμόδιος για τη διασφάλιση της συνεπούς άσκησης εποπτείας τόσο των ευρωπαϊκών CCPs όσο και των CCPs τρίτων χωρών που θεωρούνται συστημικής σημασίας.

Στο πλαίσιο αυτό η νέα πρόταση εισάγει ένα “two tier” σύστημα για την κατηγοριοποίηση των εν λόγω CCPs, οι οποίοι εφόσον ενταχθούν στην κατηγορία των συστημικά σημαντικών CCPs (Tier 2 CCPs), θα διέπονται από αυστηρότερες προϋποθέσεις λειτουργίας. Οι μη συστημικά σημαντικοί CCPs θα συνεχίσουν να λειτουργούν υπό το ισχύον πλαίσιο ισοδυναμίας που προβλέπεται στον EMIR.

2.33 Δημοσίευση του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/979 όσον αφορά στον κατάλογο των εξαιρούμενων φορέων

Στις 10 Ιουνίου 2017, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/979 της Επιτροπής για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών όσον αφορά τον κατάλογο των εξαιρούμενων φορέων. Σύμφωνα με το άρθρο 1, παρ. 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (εφεξής EMIR) η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση του καταλόγου των οντοτήτων στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο EMIR. Υπενθυμίζεται ότι ήδη οι ευρωπαϊκές κεντρικές τράπεζες και οι δημόσιοι φορείς της Ένωσης που είναι επιφορτισμένοι με τη διαχείριση του δημόσιου χρέους ή παρεμβαίνουν στη διαχείρισή του εξαιρούνται από τον EMIR.

Ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός προβλέπει ότι οι κεντρικές τράπεζες και οι δημόσιοι φορείς που είναι επιφορτισμένοι με τη διαχείριση του δημόσιου χρέους ή που παρεμβαίνουν στη διαχείρισή του στην Αυστραλία, τον Καναδά, το Χονγκ Κονγκ, το Μεξικό, τη Σιγκαπούρη και την Ελβετία θα πρέπει να εξαιρεθούν από τις απαιτήσεις εκκαθάρισης και αναφοράς που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012.

Διαφάνεια εκδοτών

2.34 Έκδοση πρακτικού οδηγού για τις κοινοποιήσεις σημαντικών συμμετοχών

Στις 3 Φεβρουαρίου 2017, η ESMA προέβη στη δημοσίευση ενός πρακτικού οδηγού ο οποίος περιλαμβάνει τους βασικούς κανόνες και τις πρακτικές που εφαρμόζονται σε όλο το εύρος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), αναφορικά με τις κοινοποιήσεις των σημαντικών συμμετοχών στο πλαίσιο της Οδηγίας 2013/50/ΕΕ για τη διαφάνεια των εκδοτών.

Η Οδηγία 2013/50/ΕΕ καθιερώνει την υποχρέωση των επενδυτών να ενημερώνουν τους εκδότες όταν οι πρώτοι αποκτούν ή διαθέτουν μετοχές των εν λόγω εκδοτών που έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενες αγορές, με αποτέλεσμα την υπέρβαση συγκεκριμένων ορίων επί των συνολικών δικαιωμάτων ψήφων που διαθέτουν. Ωστόσο, η Οδηγία διέπεται από την αρχή της ελάχιστης εναρμόνισης παρέχοντας έτσι στα κράτη μέλη τη διατήρηση ή υιοθέτηση αυστηρότερων διατάξεων στο εθνικό τους δίκαιο.

Στο πλαίσιο αυτό, η έκδοση του πρακτικού οδηγού έχει ως στόχο τη συνδρομή των συμμετεχόντων στην αγορά προκειμένου να καταγραφούν οι διαφορετικές απαιτήσεις κοινοποίησης, όπως αυτές καθορίζονται τόσο στο εθνικό δίκαιο των επιμέρους κρατών μελών, όσο και στην Οδηγία 2013/50/ΕΕ.

Η επικαιροποίηση του πρακτικού οδηγού της ESMA θα γίνεται σε περιοδική βάση, σύμφωνα με τις εκάστοτε αλλαγές των εθνικών κανόνων και πρακτικών που ακολουθεί κάθε χώρα του ΕΟΧ.

CSDR

2.35 Βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (CSDR)

Στις 27 Μαρτίου 2017, η ESMA εξέδωσε τα κάτωθι κείμενα κατευθυντήριων γραμμών στο πλαίσιο της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (εφεξής ΚΑΤ):

- κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες σχετικά με την αθέτηση υποχρέωσης συμμετεχόντων, και
- κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες αναφορικά με συναλλαγές ενός CCP ή ενός τόπου διαπραγμάτευσης.

Το πρώτο κείμενο περιλαμβάνει κατευθύνσεις αναφορικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες που θα πρέπει να διαθέτει ένα ΚΑΤ προκειμένου να είναι σε θέση να διαχειριστεί την αθέτηση υποχρέωσης ενός ή περισσότερων συμμετεχόντων, ενώ το δεύτερο κείμενο περιλαμβάνει κατευθυντήριες οδηγίες αναφορικά με τους κινδύνους που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τους CCPs και τους τόπους διαπραγμάτευσης όταν διενεργούν συνολική αξιολόγηση κινδύνων έπειτα από αίτημα για πρόσβαση στα στοιχεία των συναλλαγών τους από ένα ΚΑΤ.

2.36 Κανονισμός σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων

Στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (CSDR), η ESMA εξέδωσε, εντός του Ιουνίου 2017, τα κάτωθι κείμενα:

- Κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τη διαδικασία για τον υπολογισμό των δεικτών για τον προσδιορισμό της ουσιαστικής σημασίας ενός ΚΑΤ σε ένα κράτος μέλος υποδοχής.
- Κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τη διαδικασία για τον υπολογισμό των δεικτών για τον προσδιορισμό των πιο σημαντικών νομισμάτων στα οποία πραγματοποιείται ο διακανονισμός.
- Μετάφραση των κατευθυντήριων γραμμών αναφορικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες σχετικά με την αθέτηση υποχρέωσης συμμετεχόντων σε αυτά.

- Μετάφραση των κατευθυντήριων γραμμών αναφορικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες για συναλλαγές ενός CCP ή ενός τόπου διαπραγμάτευσης.
- Αναθεωρημένο κείμενο Ερωτήσεων και Απαντήσεων (Q&As) αναφορικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιολογίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων. Οι νέες ερωτήσεις αφορούν τις θεματικές του λειτουργικού κινδύνου, της πρόσβασης σε ΚΑΤ και της παροχής υπηρεσιών ενός ΚΑΤ σε άλλο κράτος μέλος.

Συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης (SFTs)

2.37 Διαφάνεια των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης

Στις 31 Μαρτίου 2017, η ESMA υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχέδια ρυθμιστικών και εκτελεστικών τεχνικών προτύπων που συμπληρώνουν τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/2365 περί διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης, και περί τροποποίησης του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (εφεξής SFTR). Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τον SFTR, οι αντισυμβαλλόμενοι σε συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων (εφεξής ΣΧΤ) οφείλουν να γνωστοποιούν τα λεπτομερή στοιχεία των ΣΧΤ που έχουν συνάψει σε αρχείο καταγραφής συναλλαγών. Ως ΣΧΤ νοείται:

- α) η πράξη επαναγοράς,
- β) η δανειοδοσία τίτλων ή εμπορευμάτων και η δανειοληψία τίτλων ή εμπορευμάτων,
- γ) η συναλλαγή αγοράς-επαναπώλησης ή η συναλλαγή πώλησης-επαναγοράς, και
- δ) η πράξη δανεισμού σε λογαριασμό περιθωρίου ασφάλισης.

Τα σχέδια τεχνικών προτύπων προσδιορίζουν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- τις διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζουν τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών προκειμένου να εξακριβώνονται η πληρότητα και η ορθότητα των στοιχείων που τους υποβάλλονται,
- τις λεπτομέρειες που πρέπει να περιλαμβάνουν οι αιτήσεις καταχώρισης και ο μορφότυπος που πρέπει να διαθέτουν,
- τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνουν οι αναφορές γνωστοποίησης των συναλλαγών, καθώς και ο μορφότυπος και η συχνότητα των αναφορών,
- τα λειτουργικά πρότυπα που απαιτούνται προκειμένου να επιτυγχάνεται η έγκαιρη και ολοκληρωμένη συλλογή δεδομένων από τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών,
- τις πληροφορίες στις οποίες έχουν πρόσβαση θεσμικοί φορείς, και

- τις διαδικασίες και τις μορφές ανταλλαγής πληροφοριών των αρμόδιων αρχών με την ESMA αναφορικά με τα διοικητικά πρόστιμα και μέτρα, καθώς και τις ποινικές κυρώσεις για τις παραβάσεις των διατάξεων του SFTR.

Επίσης, στην έκθεση της ESMA περιλαμβάνονται σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που τροποποιούν υφιστάμενους Κανονισμούς που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (EMIR), και ειδικότερα:

- τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 150/2013 με τον οποίο προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες της αίτησης καταχώρισης ως αρχείου καταγραφής συναλλαγών, και
- τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 151/2013 με τον οποίο προσδιορίζονται τα δεδομένα που θα πρέπει να δημοσιεύονται και να διατίθενται από αρχεία καταγραφής συναλλαγών, καθώς και τα λειτουργικά πρότυπα για τη συγκέντρωση, σύγκριση και αξιολόγηση των δεδομένων.

Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής θα πρέπει να γνωστοποιούν τις συναλλαγές τους σε αρχεία καταγραφής συναλλαγών δώδεκα (12) μήνες μετά τη δημοσίευση των Κανονισμών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

UCITS/AIFMD

2.38 Γνώμη της ESMA αναφορικά με τον διαχωρισμό των περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο των Οδηγιών για τους ΟΣΕΚΑ (UCITS V) και για τους Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (AIFMD)

Στις 20 Ιουλίου 2017, η ESMA εξέδωσε Γνώμη (Opinion) αναφορικά με τον διαχωρισμό των περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο των Οδηγιών για τους ΟΣΕΚΑ (UCITS V) και για τους Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (AIFMD).

Η ESMA, έπειτα από μια σειρά δημόσιων διαβουλεύσεων και ενδελεχούς έρευνας, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ευρεία παρέμβαση σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω της θέσπισης ενιαίων κανόνων για τον διαχωρισμό των περιουσιακών στοιχείων δεν θα συνέβαλε απαραίτητα στην αποτελεσματικότερη προστασία των επενδυτών. Αντίθετα, η δυνατότητα υιοθέτησης κανόνων σε εθνικό επίπεδο, οι οποίοι θα λαμβάνουν υπόψη διάφορους παράγοντες, όπως για παράδειγμα τη δομή των λογαριασμών, τη φορολογική νομοθεσία, τη πτωχευτική διαδικασία κ.ά., κρίθηκε ως καταλληλότερη προσέγγιση για την επίτευξη του στόχου της προστασίας των επενδυτών στην περίπτωση αφερεγγυότητας ενός μέλους της αλυσίδας των εμπλεκόμενων φορέων που παρέχουν υπηρεσίες θεματοφυλακής. Επίσης, η ESMA απευθύνεται στους ευρωπαϊκούς θεσμούς με το αίτημα της περαιτέρω αποσαφήνισης συγκεκριμένων διατάξεων που περιλαμβάνονται στην Οδηγία 2009/65/ΕΕ και στην Οδηγία 2011/61/ΕΕ.

2.39 Επικαιροποιημένα κείμενα Ερωτήσεων και Απαντήσεων στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων (α) της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (AIFMD) και (β) της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ (UCITS)

Η ESMA, εντός του 2017, εξέδωσε:

- επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων και Απαντήσεων (Q&As) στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (AIFMD) το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, μια νέα ερώτηση αναφορικά με την εμπορική προώθηση μεριδίων ή μετοχών ΟΕΕ (άρθρο 32 της Οδηγίας), με την οποία διευκρινίζεται ότι η εμπορική προώθηση μεριδίων ή μετοχών ενός ΟΕΕ από έναν εγκεκριμένο ΔΟΕΕ της ΕΕ μπορεί να γίνεται σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος καταγωγής του ΔΟΕΕ μόνο σε επαγγελματίες επενδυτές, και
- επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων και Απαντήσεων (Q&As) στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ (UCITS) το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, μια νέα ερώτηση με την οποία διευκρινίζεται ότι μια εταιρεία διαχείρισης δύναται να παρέχει διασυννοριακές υπηρεσίες χωρίς να χρειάζεται να κοινοποιήσει στις αρμόδιες αρχές κάποιον συγκεκριμένο ΟΣΕΚΑ του οποίου τη διαχείριση επιθυμεί να αναλάβει.

Money Market Funds (MMF)

2.40 Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1131 για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς

Στις 30 Ιουνίου 2017 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1131 για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (ΑΚΧΑ) με τον οποίο θεσπίζονται ενιαίοι κανόνες με σκοπό τη διατήρηση της σταθερότητας της εσωτερικής αγοράς. Ειδικότερα, ο Κανονισμός περιλαμβάνει κανόνες οι οποίοι επιβάλλουν στα ΑΚΧΑ να επενδύουν σε υψηλής ποιότητας και διαφοροποιημένα περιουσιακά στοιχεία. Οι κατηγορίες των χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων στις οποίες επιτρέπεται να επενδύει ένα ΑΚΧΑ είναι οι εξής:

- μέσα της χρηματαγοράς, συμπεριλαμβανομένων χρηματοπιστωτικών μέσων που έχουν εκδοθεί ή είναι εγγυημένα χωριστά ή από κοινού από την Ένωση, από εθνικές, περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις των κρατών-μελών ή τις κεντρικές τράπεζές τους, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, την Ευρωπαϊκή Διευκόλυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, κεντρική αρχή ή Κεντρική Τράπεζα τρίτης χώρας, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τη Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, την Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών ή οποιοδήποτε άλλο σχετικό διεθνές

χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή οργανισμό στον οποίο ανήκει ένα ή περισσότερα κράτη-μέλη,

- επιλέξιμες τιτλοποιήσεις και εμπορικά χρεόγραφα προερχόμενα από τιτλοποίηση (ABCP),
- καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα,
- χρηματοοικονομικά παράγωγα μέσα,
- συμφωνίες αγοράς και επαναπώλησης ή συμφωνίες επαναγοράς,
- μερίδια ή μετοχές άλλων ΑΚΧΑ.

Επισημαίνεται ότι δεν επιτρέπεται στο ΑΚΧΑ να επενδύει άνω του 10% των περιουσιακών του στοιχείων σε καταθέσεις στο ίδιο πιστωτικό ίδρυμα, εκτός εάν η δομή του τραπεζικού τομέα του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένο το ΑΚΧΑ χαρακτηρίζεται από έλλειψη βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων, με αποτέλεσμα να μην ικανοποιείται η απαίτηση διαφοροποίησης, και δεν είναι οικονομικά εφικτό για το ΑΚΧΑ να πραγματοποιεί καταθέσεις σε άλλο κράτος μέλος, οπότε έως και 15% των περιουσιακών του στοιχείων μπορεί να κατατίθεται στο ίδιο πιστωτικό ίδρυμα. Επιπλέον, προβλέπεται ότι ένα ΑΚΧΑ δεν μπορεί να επενδύει περισσότερο από το 10% των περιουσιακών του στοιχείων σε ομολογίες που εκδίδονται από πιστωτικό ίδρυμα το οποίο έχει την καταστατική έδρα του σε κράτος μέλος και υπόκειται διά νόμου σε ειδικό κρατικό έλεγχο που αποβλέπει στην προστασία των ομολογιούχων αυτών.

Τα μέτρα διασφαλίζουν, επίσης, ότι η ρευστότητα του ΑΚΧΑ επαρκεί για την αντιμετώπιση των αιτημάτων εξαγοράς από τους επενδυτές, μέσω της διατήρησης ενός ελάχιστου ορίου ευκόλως ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων με ημερήσια ή εβδομαδιαία ληκτότητα. Τα περιουσιακά στοιχεία ημερήσιας και εβδομαδιαίας ληκτότητας θα πρέπει να περιλαμβάνουν στοιχεία όπως ταμειακά διαθέσιμα, τιτλοποιήσεις που λήγουν εντός μιας εργάσιμης ημέρας ή μιας εβδομάδας αντίστοιχα και συμφωνίες αγοράς και επαναπώλησης. Η σταθερότητα του ΑΚΧΑ διασφαλίζεται, επίσης, μέσω της δημιουργίας σαφών και εναρμονισμένων κανόνων αποτίμησης για τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία επενδύουν τα ΑΚΧΑ. Τέλος, στον Κανονισμό προβλέπεται το πλαίσιο για τη διαφοροποίηση των περιουσιακών στοιχείων στα οποία επενδύει το ΑΚΧΑ, αλλά και η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ποιότητας των εν λόγω προϊόντων.

Ανοικτές πωλήσεις

2.41 Έκδοση τεχνικής συμβουλής για τη βελτίωση του Κανονισμού για τις ανοικτές πωλήσεις

Στις 21 Δεκεμβρίου 2017, η ESMA εξέδωσε τελική έκθεση αναφορικά με τη συμβουλή της για την αξιολόγηση και τη βελτίωση συγκεκριμένων πτυχών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2012 για τις ανοικτές πωλήσεις και ορισμένες πτυχές των συμβολαίων ανταλλαγής πιστωτικής αθέτησης (CDSs). Σύμφωνα με την εντολή που έλαβε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

η ESMA προτείνει μια σειρά ουσιαστικές τροποποιήσεις σε διάφορες αμφιλεγόμενες πτυχές του Κανονισμού προκειμένου να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και τη συνοχή του πλαισίου που διέπει τις ανοικτές πωλήσεις.

Η έκθεση της ESMA περιλαμβάνει προτάσεις αναθεώρησης του Κανονισμού στις ακόλουθες τρεις θεματικές:

1. *Εξαίρεση των δραστηριοτήτων ειδικής διαπραγμάτευσης από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού:*
 - πρόβλεψη των τεσσάρων τύπων ειδικής διαπραγμάτευσης που πραγματοποιούνται σε τόπους διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τη MiFID II στον ορισμό των «δραστηριοτήτων ειδικής διαπραγμάτευσης»,
 - πρόβλεψη ότι οι ειδικοί διαπραγματευτές θα πρέπει να είναι μέλη ή συμμετέχοντες σε έναν μόνο από τους τόπους διαπραγμάτευσης στους οποίους δραστηριοποιούνται, και όχι σε όλους,
 - εισαγωγή υποχρεώσεων γνωστοποίησης στους ειδικούς διαπραγματευτές.
2. *Βραχυπρόθεσμες απαγορεύσεις ανοικτών πωλήσεων:*
 - σύσταση ότι μόνο η αρμόδια αρχή της πιο σημαντικής αγοράς θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να υιοθετήσει βραχυπρόθεσμες απαγορεύσεις με εφαρμογή σε όλα τα κράτη μέλη,
 - πρόταση για τη μετατροπή της ισχύουσας απαγόρευσης ανοικτών πωλήσεων σε απαγόρευση λήψης θέσης ή αύξησης των καθαρών ανοικτών θέσεων.
3. *Διαφάνεια καθαρών ανοικτών θέσεων:*
 - πρόταση για βελτίωση του ισχύοντος πλαισίου με την καθιέρωση ενός κεντρικού συστήματος γνωστοποιήσεων και δημοσιοποιήσεων,
 - πρόταση υποχρεωτικής χρήσης του κωδικού LEI για την ταυτοποίηση συγκεκριμένων κατόχων ανοικτών θέσεων.

Shareholders rights directive (SRD II)

2.42 Έκθεση αναφορικά με τον έλεγχο της ταυτότητας των μετόχων και των συστημάτων πληροφόρησης και επικοινωνίας των εισηγμένων εταιριών

Στις 5 Απριλίου 2017, η ESMA δημοσίευσε έκθεση με συμπεράσματα της έρευνας που διεξήχθη, αναφορικά με τη λειτουργικότητα της διαδικασίας αναγνώρισης των μετόχων και της διαβίβασης πληροφοριών στους εκδότες και μετόχους. Σκοπό της έκθεσης αποτελεί η συνδρομή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με παροχή στοιχείων επί της αξιολόγησης του επιπέδου εναρμόνισης των εθνικών δικαίων, σε όλες τις χώρες του ΕΟΧ. Τα στοιχεία πρόκειται να αξιοποιηθούν για την προετοιμασία των

εκτελεστικών πράξεων, που θα καθορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις για τον τρόπο, τη μορφή και την προθεσμία της διαδικασίας αναγνώρισης των μετόχων και της διαβίβασης πληροφοριών, δυνάμει της Οδηγίας για τα δικαιώματα των μετόχων (*Shareholder Rights Directive II*).

Ειδικότερα, τα συμπεράσματα της έκθεσης εστιάζουν κυρίως:

- *Στην αναγνώριση μετόχων:* Η επικείμενη θέσπιση του δικαιώματος του εκδότη -από την τροποποιητική οδηγία SRD II- να αναγνωρίζει τους μετόχους του, κρίνει περαιτέρω αναγκαία την εναρμόνιση των εκδοτών και των χρηματοοικονομικών μεσαζόντων με τα κύρια σημεία της διαδικασίας αναγνώρισης των μετόχων. Η εναρμόνιση δύναται να καταστεί εφικτή βασιζόμενη στα υφιστάμενα ρυθμιστικά πλαίσια στον ΕΟΧ.
- *Στις διαδικασίες ενημέρωσης:* Η ανάγκη εναρμόνισης για τη διαβίβαση πληροφοριών και την επικοινωνία των μετόχων, καθιστά απαραίτητη την ευρύτερη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων, προκειμένου να εξομαλυνθεί κάθε τροχοπέδη στα καθήκοντα ενημέρωσης των εκδοτών και επενδυτών.
- *Στη μορφή ενημέρωσης:* Από τα συμπεράσματα της έκθεσης διαπιστώνεται η πρόβλεψη τυποποιημένων εντύπων και μορφοτύπων σχεδόν στο σύνολο των εθνικών δικαίων των μελών του ΕΟΧ. Ωστόσο, δεδομένης της απόκλισης που παρουσιάζουν στο περιεχόμενό τους, απαιτείται περαιτέρω σύγκλιση των κανόνων για τη διευκόλυνση της χρήσης των ηλεκτρονικών μέσων, και ως εκ τούτου της διαβίβασης πληροφοριών.

Τα στοιχεία της έκθεσης συλλέχτηκαν από απαντήσεις των εποπτών των εθνικών αρμόδιων αρχών και υποβλήθηκαν από την ESMA στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Προστασία επενδυτή

2.43 Προειδοποίηση της ESMA προς το επενδυτικό κοινό αναφορικά με τις προσφορές εικονικών νομισμάτων (ICOs)

Στις 13 Νοεμβρίου 2017, η ESMA εξέδωσε δύο ανακοινώσεις σχετικά με τις αρχικές προσφορές εικονικών νομισμάτων (Initial Coin Offerings, ICOs). Η μία ανακοίνωση προειδοποιεί το επενδυτικό κοινό αναφορικά με τους κινδύνους που οι εν λόγω προσφορές εγκυμονούν και η δεύτερη ανακοίνωση εφιστά την προσοχή των επιχειρήσεων που εμπλέκονται σε αρχικές προσφορές εικονικών νομισμάτων αναφορικά με το νομοθετικό πλαίσιο στο οποίο αυτές ενδεχομένως υπάγονται. Η αρχική προσφορά εικονικού νομίσματος είναι μία καινοτόμος μέθοδος άντλησης κεφαλαίων από το επενδυτικό κοινό κατά την οποία ένα πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, παρέχει εικονικό νόμισμα ως αντάλλαγμα για επίσημα αναγνωρισμένα νομίσματα.

Σε ό,τι αφορά την ανακοίνωση προς το επενδυτικό κοινό, η ESMA προειδοποιεί σχετικά με τον υψηλό κίνδυνο απώλειας του συνολικού επενδυμένου κεφαλαίου, καθώς μια αρχική προσφορά εικονικού

νομίματος συνιστά ιδιαίτερου κινδύνου επένδυση λόγω π.χ. των ακραίων διακυμάνσεων της τιμής του εικονικού νομίματος, της δυσκολίας ανταλλαγής του, του κινδύνου εξαπάτησης των επενδυτών καθώς και του γεγονότος ότι η αρχική προσφορά ενδέχεται να μην εμπίπτει στο ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο.

Σε ό,τι αφορά την ανακοίνωση για τις επιχειρήσεις, η ESMA προειδοποιεί τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, ότι θα πρέπει να επιδεικνύουν τη δέουσα προσοχή ως προς το εάν οι δραστηριότητές τους υπόκεινται στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο όπως, ενδεικτικά, την Οδηγία σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο (Prospectus Directive), τις διατάξεις της MiFID I αλλά και τις διατάξεις του νέου πλαισίου που αφορά την Οδηγία και τον Κανονισμό σχετικά με τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II/ MiFIR), καθώς και την Οδηγία σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (Anti-Money Laundering Directive).

3. Εθνικό επίπεδο

3.1 Ανακοίνωση για τη λειτουργία της διαδικτυακής πύλης υποβολής στοιχείων από εποπτευόμενους φορείς

Στις 24 Ιανουαρίου 2017, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανακοίνωσε τη δημιουργία διαδικτυακής πύλης, μέσω της οποίας κλήθηκαν σε πρώτο στάδιο, οι εταιρείες με κινητές αξίες εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά να υποβάλουν τις οικονομικές τους καταστάσεις και σε δεύτερο στάδιο, οι εταιρείες που θα υποβάλουν ενημερωτικά δελτία προς έγκριση. Η διαδικασία εισαγωγής στη διαδικτυακή πύλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ολοκληρώθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 2017.

3.2 Απόφαση 19/776/13.2.2017 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με θέμα: «Προσδιορισμός της τιμής, της απόδοσης και του επιτοκίου διάθεσης ομολογιών, όταν διατίθενται με δημόσια προσφορά και κατανομή αυτών στους επενδυτές»

Στις 21 Φεβρουαρίου 2017, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β'/523/21.2.2017) η Απόφαση 19/776/13.2.2017 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με θέμα: «Προσδιορισμός της τιμής, της απόδοσης και του επιτοκίου διάθεσης ομολογιών, όταν διατίθενται με δημόσια προσφορά και κατανομή αυτών στους επενδυτές».

Η απόφαση αυτή εφαρμόζεται στις περιπτώσεις:

- δημόσιας προσφοράς ομολογιών με εισαγωγή σε οργανωμένη αγορά, εξαιρουμένης της περίπτωσης όπου παρέχεται δικαίωμα προτίμησης υπέρ παλαιών μετόχων,
- δημόσιας προσφοράς ήδη εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά ομολογιών, και

- δημόσιας προσφοράς ομολογιών χωρίς εισαγωγή σε οργανωμένη αγορά, εξαιρουμένης της περίπτωσης όπου παρέχεται δικαίωμα προτίμησης υπέρ παλαιών μετόχων.

Στην απόφαση περιλαμβάνονται διατάξεις που ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων:

- τη διάρκεια της δημόσιας προσφοράς και τους τρόπους προσδιορισμού της τιμής, της απόδοσης και του επιτοκίου διάθεσης των ομολογιών,
- τον προσδιορισμό της τιμής, της απόδοσης και του επιτοκίου διάθεσης ομολογιών με τη διαδικασία του βιβλίου προσφορών,
- τη διάκριση των επενδυτών για την κατανομή των ομολογιών,
- την κατανομή των ομολογιών και τη διαδικασία συμμετοχής ιδιωτών επενδυτών, και τέλος
- την κατανομή ομολογιών και τη διαδικασία συμμετοχής ειδικών επενδυτών κατά τη διαδικασία του βιβλίου προσφορών.

3.3 Απόφαση 18/775/31.1.2017 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με θέμα: «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 17/633/20.12.2012 απόφασης του ΔΣ της ΕΚ 'Ενημερωτικό δελτίο, ετήσια και εξαμηνιαία έκθεση ΟΣΕΚΑ'»

Στις 10 Φεβρουαρίου 2017, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β'/393/10.2.2017) η Απόφαση 18/775/31.1.2017 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με θέμα: «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 17/633/20.12.2012 απόφασης του ΔΣ της ΕΚ 'Ενημερωτικό δελτίο, ετήσια και εξαμηνιαία έκθεση ΟΣΕΚΑ'».

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της εν λόγω Απόφασης, στο άρθρο 2 της Απόφασης 17/633/2012 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προστίθεται παράγραφος ως εξής:

«Στο ενημερωτικό δελτίο περιέχονται:

α) είτε οι λεπτομέρειες της επικαιροποιημένης πολιτικής αποδοχών, όπου περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, περιγραφή του τρόπου με τον οποίο υπολογίζονται οι αποδοχές και παροχές, η ταυτότητα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη χορήγηση των αποδοχών και παροχών, περιλαμβανομένης της σύνθεσης της επιτροπής αποδοχών, εφόσον αυτή υπάρχει, είτε

β) περίληψη της πολιτικής αποδοχών και δήλωση ότι οι λεπτομέρειες της επικαιροποιημένης πολιτικής αποδοχών, όπου περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, περιγραφή του τρόπου με τον οποίο υπολογίζονται οι αποδοχές και παροχές, η ταυτότητα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη χορήγηση των αποδοχών και παροχών, περιλαμβανομένης της σύνθεσης της επιτροπής αποδοχών, εφόσον αυτή υπάρχει, είναι διαθέσιμες μέσω ιστότοπου (με παραπομπή στον εν λόγω ιστότοπο) και ότι μπορεί να

διατεθεί, κατόπιν αιτήματος και χωρίς επιβάρυνση, αντίγραφο σε έντυπη μορφή.».

Επίσης, στο άρθρο 4 της Απόφασης 17/633/2012 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προστίθεται παράγραφος ως εξής:

«Η ετήσια έκθεση περιλαμβάνει επίσης τα εξής:

α) το συνολικό ύψος των αποδοχών για το οικονομικό έτος, με διάκριση μεταξύ σταθερών και μεταβλητών αποδοχών που καταβάλλει η εταιρεία διαχείρισης και η εταιρεία επενδύσεων στο προσωπικό της, καθώς και τον αριθμό των δικαιούχων και, κατά περίπτωση, οποιοδήποτε άλλο ποσό που καταβάλλεται άμεσα από τον ίδιο τον ΟΣΕΚΑ, περιλαμβανομένης της αμοιβής απόδοσης,

β) το συνολικό ποσό αποδοχών, με ανάλυση κατά κατηγορίες υπαλλήλων ή άλλων μελών του προσωπικού, όπως αναφέρονται στο άρθρο 14α παράγραφος 3 της Οδηγίας 91/2014,

γ) περιγραφή του τρόπου με τον οποίο υπολογίζονται οι αποδοχές και παροχές,

δ) τα αποτελέσματα των επανεξετάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 14β παράγραφος 1 στοιχεία γ) και δ) της Οδηγίας 91/2014, περιλαμβανομένων των τυχόν παρατυπιών που έχουν σημειωθεί,

ε) τις ουσιώδεις τροποποιήσεις της ακολουθούμενης πολιτικής αποδοχών.».

3.4 Διευκρινίσεις για την εφαρμογή του άρθρου 44 του Ν. 4449/2017 σε ό,τι αφορά την Επιτροπή Ελέγχου

Στις 28 Απριλίου 2017, εκδόθηκε εγκύκλιος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με την οποία δίνονται διευκρινίσεις και γίνονται συστάσεις στις εισηγμένες εταιρείες σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 44 του Ν. 4449/2017 για την Επιτροπή Ελέγχου που οφείλουν να διαθέτουν. Σύμφωνα με το άρθρο 44(1) του Ν. 4449/2017, η Επιτροπή Ελέγχου αποτελεί είτε ανεξάρτητη επιτροπή, είτε επιτροπή του διοικητικού συμβουλίου. Με βάση τις διευκρινίσεις που παρέχονται σχετικά από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ως «ανεξάρτητη επιτροπή» νοείται μια ξεχωριστή επιτροπή ανεξάρτητη από οποιοδήποτε όργανο της εταιρείας και ως «επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου» μια επιτροπή που αποτελείται αποκλειστικά από μέλη του εν λόγω οργάνου.

Διευκρινίζεται επίσης σε σχέση με τη σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου ότι ως μέλη της που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων δύναται να είναι τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή/και πρόσωπα που δεν είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία πληρούν τις διατάξεις περί ανεξαρτησίας του άρθρου 4 του Ν. 3016/2002, γεγονός το οποίο καταγράφεται επαρκώς αιτιολογημένα κατά την εκλογή τους.

Περαιτέρω, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με τα καθήκοντα της Επιτροπής Ελέγχου δυνάμει του άρθρου 44(3) του Ν. 4449/2017 και προβαίνει σε συστάσεις για τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να λειτουργεί η εν λόγω επιτροπή. Μεταξύ άλλων, επισημαίνει ότι θα πρέπει να:

- ενημερώνεται για τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης από τη διοίκηση,
- ενημερώνεται από τον ορκωτό ελεγκτή λογιστή επί του ετήσιου προγράμματος υποχρεωτικού ελέγχου πριν από την εφαρμογή, να το αξιολογεί και να επιβεβαιώνει ότι θα καλύψει τα σημαντικότερα πεδία ελέγχου, και να
- αξιολογεί τη στελέχωση και την οργανωτική δομή της μονάδα εσωτερικού ελέγχου και να εντοπίζει τυχόν αδυναμίες της.

3.5 Δημοσίευση της εγκυκλίου 56 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Στις 10 Μαΐου 2017, εκδόθηκε η εγκύκλιος 56 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με θέμα: «Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα (στα οποία σε κάθε περίπτωση περιλαμβάνονται τα *Forex, CFD's, Binary Options*), μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας συναλλαγών» με την οποία δίνονται διευκρινίσεις αναφορικά με επιμέρους ζητήματα που άπτονται της συγκεκριμένης επενδυτικής υπηρεσίας. Η εγκύκλιος απευθύνεται στις ΕΠΕΥ, οι οποίες παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα (στα οποία σε κάθε περίπτωση περιλαμβάνονται τα *Forex, CFD's, Binary Options*) στην Ελλάδα, μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας συναλλαγών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, μέσω της εγκυκλίου της, διευκρινίζει, στο πλαίσιο του άρθρου 25 του ν. 3606/2007 και του εγγράφου της ESMA με θέμα «*Questions and Answers, relating to the provision of CFDs and other speculative products to retail investors under MIFID*», θέματα όπως:

- η προστασία αρνητικού υπολοίπου,
- η απαγόρευση bonus σε επενδυτές,
- η άμεση ανάληψη κεφαλαίων,
- η προώθηση των εξωχρηματιστηριακών παραγώγων και η προσέλκυση υποψήφιων πελατών,
- η διαφοροποίηση της τιμής εκτέλεσης από την τιμή στην οποία δίνεται η εντολή (*slippage*), και
- η αξιολόγηση συμβατότητας - καταλληλότητας.

3.6 Απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την τροποποίηση της απόφασης 17/633/20.12.2012 για τους ΟΣΕΚΑ

Στις 3 Ιουλίου 2017, δημοσιεύτηκε στον ιστότοπο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς η Απόφαση ΔΣ 18/789/3.7.2017 με θέμα: «*Τροποποίηση της υπ' αριθ. 17/633/20.12.2012 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Ενημερωτικό δελτίο, ετήσια και εξαμηνιαία έκθεση ΟΣΕΚΑ» (ΦΕΚ Β/12/10.1.2013)*». Σύμφωνα με την εν λόγω Απόφαση, στο άρθρο 2 της Απόφασης 17/633/2012 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, το σημείο 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Πληροφορίες σχετικά με τον θεματοφύλακα:

3.1. Ταυτότητα του θεματοφύλακα του ΟΣΕΚΑ και περιγραφή των καθηκόντων του και των πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων.

3.2. Περιγραφή τυχόν καθηκόντων φύλαξης που έχουν ανατεθεί περαιτέρω από τον θεματοφύλακα, κατάλογος των εξουσιοδοτημένων και υπεξουσιοδοτημένων και μνεία των πιθανών εκ της εξουσιοδοτήσεως συγκρούσεων συμφερόντων.

3.3. Δήλωση κατά την οποία θα δοθούν στους επενδυτές ενημερωμένες πληροφορίες για τα σημεία 3.1 και 3.2, αν τις ζητήσουν.».

3.7 Διευκρινίσεις αναφορικά με τα πρόσωπα που δύνανται να ενεργούν ως σύμβουλοι του προτείνοντος σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3461/2006

Στις 6 Ιουλίου 2017, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρείχε μέσω της ιστοσελίδας της διευκρινίσεις αναφορικά με τα πρόσωπα που δύνανται να ενεργούν ως σύμβουλοι του προτείνοντος σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3461/2006. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, κύριος ρόλος του συμβούλου του προτείνοντος σε μια δημόσια πρόταση είναι η σύμπραξη στην κατάρτιση του σχετικού πληροφοριακού δελτίου, το οποίο υπογράφει και βεβαιώνει την ακρίβεια του περιεχομένου του. Το ίδιο άρθρο προβλέπει ότι το πληροφοριακό δελτίο υπογράφεται από πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ που μπορεί να παρέχει την επενδυτική υπηρεσία του άρθρου 2 παρ. 1 στοιχ. δ του ν. 2396/1996.

Ωστόσο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3606/2007 που αντικατέστησε τον ν. 2396/1996, στις συναφείς υπηρεσίες της αναδοχής χρηματοπιστωτικών μέσων περιλαμβάνονται η περ. στ' που αφορά την επενδυτική υπηρεσία της αναδοχής χρηματοπιστωτικών μέσων ή τοποθέτησης χρηματοπιστωτικών μέσων με δέσμευση ανάληψης και η περ. ζ' που αφορά την επενδυτική υπηρεσία της τοποθέτησης χρηματοπιστωτικών μέσων χωρίς δέσμευση ανάληψης. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 του ν. 3756/2009 και σύμφωνα με το ισχύον άρθρο 6 παρ. 1 γ του ν. 3401/2005, την ευθύνη για τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο ενημερωτικό δελτίο που καταρτίζεται για τις δημόσιες προσφορές και την εισαγωγή κινητών αξιών σε οργανωμένη αγορά φέρουν τα πιστωτικά ιδρύματα και οι ΕΠΕΥ που διαθέτουν άδεια

για να παρέχουν την επενδυτική υπηρεσία τόσο της αναδοχής χρηματοπιστωτικών μέσων ή τοποθέτησης χρηματοπιστωτικών μέσων με δέσμευση ανάληψης όσο και της τοποθέτησης χρηματοπιστωτικών μέσων χωρίς δέσμευση ανάληψης.

Ήδη με την απόφαση 3/460/10.1.2008 του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στην έννοια του αναδόχου περιλαμβάνεται το πιστωτικό ίδρυμα ή η ΕΠΕΥ που παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της αναδοχής με ή χωρίς δέσμευση ανάληψης.

Κατά συνέπεια, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη ότι, κατά την παροχή της υπηρεσίας από τον σύμβουλο του προτείνοντος στις περιπτώσεις δημόσιας πρότασης δεν τίθεται θέμα ανάληψης αδιάθετων αξιών από τον σύμβουλο, ως σύμβουλοι του προτείνοντος σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3461/2006 δύναται να ενεργούν και οι ΕΠΕΥ που διαθέτουν την άδεια για την παροχή της επενδυτικής υπηρεσίας της περ. ζ' της παρ. 1 του ν. 3606/2007 δηλαδή της τοποθέτησης χρηματοπιστωτικών μέσων χωρίς δέσμευση ανάληψης.

3.8 Δημοσίευση σχεδίου νόμου για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014

Στις 18 Σεπτεμβρίου 2017, δημοσιεύτηκε στον διαδικτυακό τόπο Oprengon.gr το σχέδιο νόμου για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιουλίου 2014 «*σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιολογίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (ΚΑΤ) και για την τροποποίηση των Οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) 236/2012*» (εφεξής Κανονισμός «*CSDR*»).

Ο Κανονισμός CSDR θεσπίζει ενιαίες απαιτήσεις για τον διακανονισμό των χρηματοοικονομικών μέσων, καθώς και για την οργάνωση και λειτουργία των Κεντρικών Αποθετηρίων Τίτλων (εφεξής ΚΑΤ) στην ΕΕ. Ειδικότερα, με τις διατάξεις του Κανονισμού απελευθερώνονται οι υπηρεσίες που παρέχονται από ΚΑΤ, ως φορείς διακανονισμού και τήρησης κινητών αξιών σε λογιστική μορφή, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό τα ΚΑΤ υπάγονται σε ειδικές ρυθμίσεις αδειοδότησης και εποπτείας, ενώ εισάγεται δέσμη μέτρων αναφορικά με την εναρμόνιση των κανόνων λειτουργίας των ΚΑΤ με τη θεσμοθέτηση οργανωτικών, δεοντολογικών και προληπτικών απαιτήσεων αδειοδότησης και λειτουργίας ΚΑΤ, την εγκαθίδρυση ειδικών ελευθεριών εγκατάστασης και διασυννοριακής παροχής υπηρεσιών σε σχέση με τις υπηρεσίες που παρέχουν, την αναγνώριση ευχερειών πανευρωπαϊκής χρήσης υπηρεσιών ΚΑΤ από τους εκδότες τίτλων, αλλά και πρόσβασης μεταξύ ΚΑΤ και υποδομών αγοράς (τόπων διαπραγμάτευσης και κεντρικών αντισυμβαλλομένων), και άλλα συναφή.

Οι διατάξεις του σχεδίου νόμου αποσκοπούν στην προσαρμογή του εθνικού δικαίου, που αφορά το διέπον την Ελληνική Κεφαλαιαγορά σύστημα άυλων τίτλων, όπως λειτουργεί από το Κεντρικό Αποθετήριο

Αξιών ως διαχειριστή του Συστήματος Άυλων Τίτλων, προς τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014. Το σύστημα αυτό λειτουργεί κατά βάση με διαχωρισμό ανά πελάτη και ο μέτοχος είναι ο εγγεγραμμένος στα αρχεία του Κεντρικού Αποθετηρίου Τίτλων, οι μεταβιβάσεις άυλων τίτλων διενεργούνται με καταχωρίσεις στα αρχεία του), καθώς και ότι οι άυλοι τίτλοι τηρούνται επ' ονόματι ενός εκάστου επενδυτή («Μερίδα επενδυτή») στο Σύστημα Άυλων Τίτλων και όχι επ' ονόματι των συμμετεχόντων υπό το πρότυπο του συλλογικού λογαριασμού. Ταυτόχρονα με τις διατάξεις του νομοσχεδίου επιχειρείται η ενοποίηση και ομογενοποίηση των ρυθμίσεων της κείμενης νομοθεσίας αναφορικά με το σύστημα άυλων τίτλων ώστε η προσαρμογή προς το εν θέματι ενωσιακό μέτρο να συμπεριλάβει τα ειδικότερα νομικά χαρακτηριστικά του ημεδαπού συστήματος, όπως ιδίως την εμπράγματα φυσιογνωμία που το δίκαιο έχει αποδώσει στους άυλους τίτλους αλλά και τις ειδικότερες εταιρικές προεκτάσεις της λειτουργίας τους.

3.9 Σχέδιο νόμου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις

Στις 14 Δεκεμβρίου 2017, υποβλήθηκε στη Βουλή των Ελλήνων προς ψήφιση το σχέδιο νόμου «για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις». Σκοπός των διατάξεων του πρώτου μέρους του σχεδίου νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 «για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ» (ΕΕ L 173/12.6.2014) και της Οδηγίας 2016/1034/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουνίου 2016 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων» (ΕΕ L 175/30.6.2016). Για τις ανάγκες εφαρμογής του μέρους αυτού λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014 (ΕΕ L 173/12.6.2014) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 «για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012.

Στο δεύτερο μέρος, περιλαμβάνονται εθνικές διατάξεις οι οποίες είτε αφορούν νέες νομοθετικές πρωτοβουλίες είτε μεταφέρονται από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για τη λειτουργία των αγορών χρηματοπιστωτικών μέσων (νόμος 3606/2007) και αφορούν μεταξύ άλλων, τα εξής:

- τη λειτουργία των Ανώνυμων Εταιρειών Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ),
- την προσωρινή αναστολή άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ καθώς και την ειδική εκκαθάριση ΑΕΠΕΥ,
- την παροχή υπηρεσιών ΑΕΠΕΥ σε τρίτη χώρα,
- την πιστοποίηση φυσικών προσώπων που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, και

- τη διαμεσολάβηση σε συμμετοχική χρηματοδότηση (crowdfunding).

Υπενθυμίζεται ότι η Οδηγία 2014/65/ΕΕ (MiFID II) αποτελεί μέρος της ενωσιακής πρωτοβουλίας που αφορά στην αναθεώρηση της προηγούμενης Οδηγίας 2004/39/ΕΚ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID) και τη συμπλήρωσή της με τις ρυθμίσεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (MiFIR). Ο νόμος θα αποτελεί συνεπώς, από κοινού με τον Κανονισμό MiFIR, το νέο νομικό πλαίσιο που θα διέπει τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων. Σε σχέση με τον προ ισχύσαντα νόμο 3606/2007, ο νέος νόμος αναμένεται να διευρύνει το φάσμα των υπηρεσιών και δραστηριοτήτων του χρηματοπιστωτικού τομέα, περιλαμβάνοντας νέες επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες, όπως τη λειτουργία των μηχανισμών οργανωμένης διαπραγμάτευσης ή ΜΟΔ (organised trading facilities, OTFs), νέα χρηματοπιστωτικά μέσα και προϊόντα όπως τα δικαιώματα εκπομπής ρύπων (emission allowances), τις δομημένες καταθέσεις (structured deposits) και τα δομημένα χρηματοοικονομικά προϊόντα (structures finance products), αλλά και νέες απαιτήσεις λειτουργίας για τους κύριους συντελεστές του τομέα αυτού (τις επιχειρήσεις επενδύσεων, τα πιστωτικά ιδρύματα κ.λπ).

E. Συστήματα και μέσα πληρωμών

1. Διεθνές επίπεδο

1.1 Εκθέσεις της Επιτροπής Πληρωμών και Υποδομών Αγορών ('CPMI')

Κατά τη διάρκεια του έτους 2017 η Επιτροπή Πληρωμών και Υποδομών Αγορών ('CPMI') της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών ('BIS') δημοσίευσε τις ακόλουθες εκθέσεις:

1.1.1 Χρήση συστημάτων εκκαθάρισης και διακανονισμού πληρωμών των κρατών μελών της Επιτροπής Πληρωμών και Υποδομών Αγορών για το έτος 2016

Στις 15 Δεκεμβρίου 2017, η Επιτροπή δημοσίευσε τα συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία έτους 2016 για τα συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού πληρωμών των κρατών μελών του (τα στοιχεία που αφορούν την Ελλάδα περιλαμβάνονται στα συγκεντρωτικά της ευρωζώνης).

1.1.2 Κείμενο διαβούλευσης με θέμα: "Reducing the risk of wholesale payments fraud related to endpoint security"

Το διάστημα Σεπτέμβριος–Νοέμβριος 2017, η CPMI έθεσε σε διαβούλευση κείμενο, στόχος του οποίου είναι η συνδρομή των φορέων παροχής υπηρεσιών πληρωμών (π.χ. τράπεζες) στην αντιμετώπιση των περιστατικών απάτης που ανακύπτουν στις συναλλαγές πληρωμών μεγάλης αξίας ("wholesale payments").

Στο κείμενο διαβούλευσης αποτυπώνονται επτά (7) στοιχεία μιας ολιστικής στρατηγικής που αποσκοπεί στην αντιμετώπιση όλων των θεμάτων που σχετίζονται με την πρόληψη, ανίχνευση, αντιμετώπιση περιστατικών απάτης στις συναλλαγές πληρωμών μεγάλης αξίας, καθώς και τη σχετική επικοινωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων (π.χ. κεντρικών τραπεζών και φορέων παροχής υπηρεσιών πληρωμών).

1.1.3 Έκθεση της Επιτροπής Πληρωμών και Υποδομών Αγορών για την τεχνολογία "Distributed Ledger Technology"

Στις 27 Φεβρουαρίου 2017, η CPMI δημοσίευσε έκθεση με τίτλο: "Distributed Ledger Technology" ('DLT'), η οποία έχει ως στόχο να συνδράμει το έργο των κεντρικών τραπεζών στην ανάλυση επιπτώσεων από την πιθανή εφαρμογή της συγκεκριμένης τεχνολογίας στα συστήματα πληρωμών και διακανονισμού.

Περαιτέρω, η έκθεση επικεντρώνεται:

- στην καταγραφή των επιπτώσεων της εν λόγω τεχνολογίας στα καθήκοντα των κεντρικών τραπεζών, ιδίως σε ό,τι αφορά τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού, και

- στον προσδιορισμό των κυριότερων προκλήσεων που χρήζουν διευθέτησης σχετικά με την υιοθέτησή της στο πεδίο των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

2. Ευρωπαϊκό επίπεδο

2.1 Δημοσιεύσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ)

2.1.1 Στατιστικά στοιχεία για τις συναλλαγές πληρωμών χωρίς τη χρήση μετρητών έτους 2016

Στις 15 Σεπτεμβρίου 2017, η ΕΚΤ δημοσίευσε τα στατιστικά στοιχεία έτους 2016 για τις συναλλαγές πληρωμών χωρίς τη χρήση μετρητών.

Όπως προκύπτει, ο αριθμός των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα με τη χρήση:

- επιταγών,
- καρτών πληρωμών (εξαιρουμένων των προπληρωμένων),
- υπηρεσιών μεταφοράς πιστώσεων, και
- υπηρεσιών άμεσων χρεώσεων

ανήλθαν, το 2016, σε 642 εκατ. (+210 εκατ. σε σχέση με το 2015), ήτοι 60 συναλλαγές ανά κάτοικο (+20 συναλλαγές σε σχέση με το 2015).

Σε όρους αξίας συναλλαγών, οι μεταφορές πιστώσεων ανήλθαν σε 507,5 δισ. ευρώ (79,1% επί του συνόλου), οι επιταγές στα 107,9 δισ. ευρώ (16,8%), οι άμεσες χρεώσεις στα 10,2 δισ. ευρώ (1,6%) και οι αγορές με κάρτες πληρωμών (έκδοσης τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα) στα 15,4 δισ. ευρώ (2,4%).

2.1.2 Χρήση των μετρητών και των υπόλοιπων εργαλείων πληρωμών και υπηρεσιών μεταφοράς κεφαλαίων από τα νοικοκυριά στην ευρωζώνη

Στις 24 Νοεμβρίου 2017, η ΕΚΤ δημοσίευσε μελέτη αναφορικά με τη χρήση των μετρητών και των υπόλοιπων εργαλείων πληρωμών και υπηρεσιών μεταφοράς κεφαλαίων βάσει εντολής πληρωμής (π.χ. μεταφορές πιστώσεων, άμεσες χρεώσεις) από τα νοικοκυριά στα κράτη μέλη της ευρωζώνης.

Στη μελέτη, η οποία διενεργήθηκε το χρονικό διάστημα Οκτώβριος - Νοέμβριος 2015 και Ιανουάριος - Ιούλιος 2016, συμμετείχαν 65.281 ερωτηθέντες από 17 χώρες (συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας) και καταγράφηκαν 128.677 συναλλαγές. Οι χώρες Γερμανία και Ολλανδία δεν συμμετείχαν στη μελέτη λόγω της εκπόνησης δικών τους μελετών το 2014 και 2016 αντίστοιχα. Εντούτοις, τα αποτελέσματα αυτών έχουν ενσωματωθεί ξεχωριστά στη μελέτη της ΕΚΤ.

Η μελέτη περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, πληροφορίες για:

- τη χρήση των μετρητών στην ευρωζώνη,

- τη χρήση των εργαλείων πληρωμών ανά τομέα αγοράς, περιλαμβανομένων των επαναλαμβανόμενων πληρωμών,
- τις ανέπαφες συναλλαγές στην ευρωζώνη,
- ζητήματα “issuing” και “acquiring” καρτών πληρωμών,
- ζητήματα αποδοχής συναλλαγών με τη χρήση μετρητών,
- τις συνήθειες των νοικοκυριών σε σχέση με τις αναλήψεις μετρητών και τον βαθμό ικανοποίησης από τις υπηρεσίες που παρέχονται μέσω των ATMs, και
- τους παράγοντες που επηρεάζουν τις επιλογές πληρωμών των καταναλωτών.

2.1.3 Έκθεση για τις επιπτώσεις των τεχνολογικών εξελίξεων στη διαδικασία επεξεργασίας των ηλεκτρονικών πληρωμών και των νομικών σχέσεων μεταξύ των συμβαλλομένων μερών

Τον Οκτώβριο 2017, η ΕΚΤ δημοσίευσε κείμενο εργασίας, μέσω του οποίου επιδιώκει να διερευνήσει τα βασικά νομικά ζητήματα που οι «φορείς χάραξης πολιτικής» (“policy makers”) ενδέχεται να επιθυμούν να λάβουν υπόψη κατά την αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων και των κινδύνων που απορρέουν από την ψηφιακή καινοτομία, ιδίως σε ό,τι αφορά τις πληρωμές μικρής αξίας και να συμβάλει στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο είναι πιθανό οι τεχνολογικές εξελίξεις (π.χ. “fintechs”, εικονικά νομίσματα) να επηρεάσουν, τόσο τις πράξεις πληρωμής όσο και τις νομικές σχέσεις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών.

Ως εκ τούτου, το κείμενο εργασίας περιορίζεται στην εξέταση των νομικών συνεπειών της τεχνολογικής καινοτομίας όσον αφορά τις πληρωμές που πραγματοποιούνται από καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διενεργούνται μέσω διαδικτύου.

2.1.4 Έκθεση αναφορικά με τα καθήκοντα του Ευρωσυστήματος περί επίβλεψης των συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού για το έτος 2016

Τον Νοέμβριο 2017, η ΕΚΤ δημοσίευσε έκθεση αναφορικά με τα καθήκοντα του Ευρωσυστήματος περί επίβλεψης των συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού για το έτος 2016.

Στην εν λόγω έκθεση περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, πληροφορίες για:

- τα καθήκοντα του Ευρωσυστήματος περί επίβλεψης της εύρυθμης λειτουργίας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού (π.χ. ‘TARGET2’),
- τις δραστηριότητες του Ευρωσυστήματος για την εκπλήρωση των ως άνω καθηκόντων, και

- τις τρέχουσες ρυθμιστικές εξελίξεις στο πεδίο των πληρωμών (π.χ. ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα ('RTS') της ΕΒΑ «για την ισχυρή ταυτοποίηση του πελάτη και τα ασφαλή και κοινά πρότυπα επικοινωνίας» στο πλαίσιο της PSD 2).

Τέλος, περιλαμβάνει ειδικά άρθρα για:

- τα instant payments (άμεσες μεταφορές πίστωσης),
- την ενίσχυση του βαθμού ανθεκτικότητας ('resilience') των υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών στους κινδύνους στον «κυβερνοχώρο» ('cyber risks'), σύμφωνα με τον Οδηγό που εξέδωσε η Επιτροπή Πληρωμών και Υποδομών Αγορών ('CPMI'), σε συνεργασία με τη Διεθνή Οργάνωση Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς ('IOSCO'), τον Ιούνιο 2016, και
- τα RTS της ΕΒΑ «για την ισχυρή ταυτοποίηση του πελάτη και τα ασφαλή και κοινά πρότυπα επικοινωνίας» στο πλαίσιο της PSD 2.

2.2 Μέτρα για την εξασφάλιση κοινού υψηλού επιπέδου ασφαλείας δικτύων και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση ('NISD')

Στις 2 Φεβρουαρίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2017/179 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω της οποίας καθορίζονται οι διαδικαστικές ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία της ομάδας συνεργασίας ("cooperation group") που προβλέπεται στην Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 ("NIS Directive") «σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφαλείας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση».

Η ομάδα συνεργασίας έχει ως στόχο:

- την υποστήριξη και τη διευκόλυνση της στρατηγικής,
- τον διαμοιρασμό πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών,
- την οικοδόμηση αξιοπιστίας και εμπιστοσύνης, καθώς και
- την επίτευξη ενός κοινού υψηλού επιπέδου ασφαλείας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών εντός της Ε.Ε.

2.3 Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 «για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά» ('PSD 2')

Εντός του 2017, στο πλαίσιο της εξειδίκευσης συγκεκριμένων διατάξεων της PSD 2, οριστικοποιήθηκαν και δημοσιεύθηκαν οι ακόλουθες νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών ('ΕΒΑ') και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

Νομική Βάση PSD 2	Νομική Πράξη	Περιεχόμενο	Status
Άρθρο 5(4)	Κατευθυντήριες γραμμές της EBA	Κριτήρια καθορισμού του ελάχιστου χρηματικού ποσού της ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης ή άλλης συγκρίσιμης εγγύησης που θα πρέπει να διαθέτουν οι πάροχοι υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμών και πάροχοι υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού αφενός για την αδειοδότησή τους ως ιδρύματα πληρωμών, και αφετέρου για την τήρηση των υποχρεώσεών τους σε σχέση με μη εγκεκριμένες πράξεις πληρωμών ή/και απατηλή πρόσβαση στις διαθέσιμες πληροφορίες σε λογαριασμούς πληρωμών και απατηλής χρήσης αυτών	Τέθηκαν σε ισχύ 13.01.2018
Άρθρο 5(5)	Κατευθυντήριες γραμμές της EBA	Πληροφορίες που πρέπει να κοινοποιούνται στις αρμόδιες αρχές αφενός κατά την υποβολή αίτησης για την απόκτηση άδειας λειτουργίας των ιδρυμάτων πληρωμών και ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος και αφετέρου για την καταχώριση των παροχών υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμών	Τέθηκαν σε ισχύ 13.01.2018
Άρθρο 15(4)-(5)	Ρυθμιστικά και εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της EBA	Συγκρότηση ηλεκτρονικού κεντρικού μητρώου της EBA	-13.12.2017 Δημοσίευση τελικών σχεδίων Επόμενες ενέργειες: Υποβολή προς Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υπό

			την επιφύλαξη διατύπωσης αλλαγών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή αντιρρήσεων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή/και το Συμβούλιο Υπουργών, θα δημοσιευτούν στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ
Άρθρο 28(5)	Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της ΕΒΑ	Πλαίσιο συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αρμόδιων αρχών ως προς την άσκηση του δικαιώματος εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών από ιδρύματα πληρωμών και ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος	- 11.11.2017: Δημοσιεύθηκε ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2055 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με τον οποίο υιοθετήθηκαν τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της ΕΒΑ - 1.12.2017: Ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2055 τέθηκε σε ισχύ
Άρθρο 29(5)	Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της ΕΒΑ	Ορισμός κεντρικών σημείων επικοινωνίας από ιδρύματα πληρωμών και ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος	-29.06-28.09.2017 Δημόσια Διαβούλευση -11.12.2017 Δημοσίευση τελικού σχεδίου

			<p>Επόμενες ενέργειες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Υποβολή προς Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υπό την επιφύλαξη διατύπωσης αλλαγών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή αντιρρήσεων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή/και το Συμβούλιο Υπουργών, θα δημοσιευτούν στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ
Άρθρο 29(6)	Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της ΕΒΑ	<p>Προσδιορισμός Πλαισίου συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους προέλευσης και κράτους μέλους υποδοχής σχετικά με την εποπτεία των ιδρυμάτων πληρωμών και των ιδρυμάτων έκδοσης ηλεκτρονικού χρήματος που λειτουργούν σε διασυνοριακή βάση</p>	<p>- 27.10 – 5.01.2018 Δημόσια Διαβούλευση</p> <p>Επόμενες ενέργειες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αξιολόγηση σχολίων στο πλαίσιο της διαβούλευσης από ΕΒΑ και οριστικοποίηση περιεχομένου των σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, και υποβολή προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 95(3)	Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ	Θέσπιση, εφαρμογή και παρακολούθηση των μέτρων ασφαλείας από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών (π.χ. πιστωτικά ιδρύματα) για τη διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων και κινδύνων ασφαλείας, περιλαμβανομένων (κατά περίπτωση) των διαδικασιών πιστοποίησης	Τέθηκαν σε ισχύ 13.01.2018
Άρθρο 96(3)	Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ	Αναφορά λειτουργικών συμβάντων ή συμβάντων ασφαλείας από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών (π.χ. πιστωτικά ιδρύματα) στις αρμόδιες εθνικές αρχές	Τέθηκαν σε ισχύ 13.01.2018
Άρθρο 96(6)	Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ	Απαιτήσεις υποβολής αναφορών προς τις αρμόδιες αρχές σε σχέση με απατηλές συναλλαγές πληρωμών (“fraudulent payment transactions”)	-2.08 – 3.11.2017 Δημόσια Διαβούλευση -11.12.2017 Δημοσίευση τελικού σχεδίου Επόμενες ενέργειες: - Αξιολόγηση σχολίων διαβούλευσης, και οριστικοποίηση περιεχομένου κατευθυντηρίων γραμμών από ΕΒΑ.
Άρθρο 98(1)	Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της ΕΒΑ	Ισχυρή ταυτοποίηση του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας μεταξύ παρόχων και χρηστών υπηρεσιών πληρωμών	- 27.11.2017: Υιοθέτηση των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων της ΕΒΑ από την Ευρωπαϊκή

			<p>Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό</p> <p>Επόμενες ενέργειες:</p> <p>- 27.11.2017 – 27.02.2018: Τρίμηνη προθεσμία ελέγχου του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών είτε για την έγκριση είτε για την απόρριψή του</p> <p>- Μάρτιος 2018: Σε περίπτωση που εγκριθεί ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός, δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ</p> <p>- Φθινόπωρο 2019: Ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός τίθεται σε ισχύ, 18 μηνές μετά την ημερομηνία δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ (άρθρο 115(4) της PSD 2).</p>
--	--	--	---

Άρθρο 100(6)	Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΒΑ	Διαδικασίες διαχείρισης καταγγελιών χρηστών υπηρεσιών πληρωμών από τις αρμόδιες εθνικές αρχές	Τέθηκαν σε ισχύ 13.01.2018
-	Γνώμη της ΕΒΑ	Καθεστώς μετάβασης από την PSD 1 στην PSD 2	- Τέθηκε σε ισχύ 19.01.2018 - Απευθύνεται στις αρμόδιες εθνικές αρχές

2.4 Νομικές πράξεις της ΕΚΤ σχετικά με το σύστημα πληρωμών TARGET2

Στις 14 Νοεμβρίου 2017 δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι ακόλουθες νομικές πράξεις της ΕΚΤ αναφορικά με το «Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο» ('TARGET2'):

- η Απόφαση (ΕΕ) 2017/2080 «που τροποποιεί την απόφαση ΕΚΤ/2010/9 σχετικά με την πρόσβαση σε ορισμένα στοιχεία του TARGET2 και τη χρήση αυτών» (ΕΚΤ/2017/29),
- η Απόφαση (ΕΕ) 2017/2081 «που τροποποιεί την απόφαση ΕΚΤ/2007/7 σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις του TARGET2-ΕΚΤ» (ΕΚΤ/2017/30), και
- η Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2017/2082 «που τροποποιεί την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2012/27 σχετικά με το Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο (TARGET2)» (ΕΚΤ/2017/28).

2.5 Νομικές πράξεις της ΕΚΤ σχετικά με τις απαιτήσεις επίβλεψης για τα συστημικά σημαντικά συστήματα πληρωμών

Στις 16 Νοεμβρίου 2017 δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι ακόλουθες νομικές πράξεις της ΕΚΤ αναφορικά με τις απαιτήσεις επίβλεψης των συστημικών σημαντικών συστημάτων πληρωμών:

- ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2094 «που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 795/2014 σχετικά με τις απαιτήσεις επίβλεψης για τα συστημικά σημαντικά συστήματα πληρωμών» (ΕΚΤ/2017/32),
- η Απόφαση (ΕΕ) 2017/2097 «σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των κυρώσεων σε περιπτώσεις παράβασης των απαιτήσεων επίβλεψης για τα συστημικά σημαντικά συστήματα πληρωμών» (ΕΚΤ/2017/35), και

- η Απόφαση (ΕΕ) 2017/2098 «σχετικά με διαδικαστικές πτυχές της επιβολής διορθωτικών μέτρων σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 795/2014» (ΕΚΤ/2017/33).

2.6 Σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για την τροποποίηση του άρθρου 22 του Καταστατικού της περί συστημάτων συμψηφισμού και πληρωμών

Στις 23 Ιουνίου 2017, η ΕΚΤ εξέδωσε Σύσταση για την τροποποίηση του άρθρου 22 του Καταστατικού της περί συστημάτων συμψηφισμού και πληρωμών.

Η τροποποίηση αυτή θα παρέχει στην ΕΚΤ σαφή αρμοδιότητα στον τομέα της κεντρικής εκκαθάρισης, η οποία πρόκειται να διευκολύνει το Ευρωσύστημα στην άσκηση των εξουσιών που προβλέπονται, σύμφωνα με την αναθεώρηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 «για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών» ('EMIR') που πρότεινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 13 Ιουνίου 2017.

Αυτές οι εξουσίες περιλαμβάνουν σημαντική ενίσχυση του ρόλου των κεντρικών τραπεζών στην εποπτεία των κεντρικών αντισυμβαλλομένων ('CCPs'), ιδίως όσον αφορά την αναγνώριση και εποπτεία συστημικά σημαντικών κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών (π.χ. εκτός ΕΟΧ) που εκκαθαρίζουν σημαντικό ύψος συναλλαγών σε ευρώ.

Στις 11 Οκτωβρίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί της Σύστασης της ΕΚΤ για την τροποποίηση του άρθρου 22 του Καταστατικού της περί συστημάτων συμψηφισμού και πληρωμών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τάσσεται υπέρ της τροποποίησης του άρθρου 22 του Καταστατικού της ΕΚΤ, τηρουμένων, ωστόσο, των προσαρμογών που εκτίθενται στα σημεία 10-16 και στο Παράρτημα της Γνώμης.

2.7 Έναρξη λειτουργίας του SEPA Instant Credit Transfer Scheme του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών ('EPC')

Στις 19 Ιανουαρίου 2017, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών ('EPC') ανακοίνωσε την έναρξη της διαδικασίας εγγραφής και προσχώρησης των φορέων παροχής υπηρεσιών πληρωμών στο νέο σύστημα άμεσων μεταφορών πιστώσεων ("Instant Credit Transfer Scheme") σε περιβάλλον SEPA, το οποίο και τέθηκε σε εφαρμογή στις 21 Νοεμβρίου 2017.

Μέσω του SEPA Instant Credit Transfer Scheme θα καταστεί δυνατή η μεταφορά κεφαλαίων από τους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών έως του ποσού των 15.000 ευρώ ανά συναλλαγή σε λιγότερο από 10 δευτερόλεπτα προς και από φορείς παροχής υπηρεσιών πληρωμών που λειτουργούν στις 34 χώρες που απαρτίζουν το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του SEPA.

2.8 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ «για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων»

Στις 17 Οκτωβρίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ η Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2017/1870 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «σχετικά με τη δημοσίευση των στοιχείων αναφοράς του ευρωπαϊκού προτύπου έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων και του καταλόγου των συντακτικών δομών αυτού σύμφωνα με την Οδηγία 2014/55/ΕΕ».

Μέσω της εν λόγω Εκτελεστικής Απόφασης, η οποία συμπληρώνει τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ «για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων», δημοσιεύονται τα στοιχεία αναφοράς του ευρωπαϊκού προτύπου έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων «EN 16931-1:2017, Ηλεκτρονική τιμολόγηση — Μέρος 1: Σημαιολογικό μοντέλο δεδομένων των στοιχείων πυρήνα ηλεκτρονικού τιμολογίου» και ο κατάλογος συντακτικών δομών με στοιχεία αναφοράς «CEN/TS 16931-2:2017, Ηλεκτρονική τιμολόγηση — Μέρος 2: Κατάλογος συντακτικών δομών που συμμορφώνονται με το πρότυπο EN 16931-1».

Επίσης, η 18^η Απριλίου 2019 ορίζεται ως η τελική ημερομηνία για την έναρξη ισχύος των εθνικών μέτρων εφαρμογής όσον αφορά την προσαρμογή των αναθετουσών αρχών και των αναθετόντων φορέων για την παραλαβή και επεξεργασία ηλεκτρονικών τιμολογίων.

2.9 Δημοσίευση Γνώμης της ΕΒΑ σχετικά με τον Κανονισμό για τις διατραπεζικές προμήθειες συναλλαγών με κάρτες πληρωμών (‘IFR’)

Στις 16 Φεβρουαρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ) δημοσίευσε Γνώμη, μέσω της οποίας εκφράζει τη διαφωνία της έναντι ορισμένων τροποποιήσεων που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επί του σχεδίου ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων (“draft regulatory technical standards”) για τον διαχωρισμό των σχημάτων καρτών πληρωμών (‘payment card schemes’) και των φορέων επεξεργασίας πληρωμών (‘processing entities’), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751 «σχετικά με τις διατραπεζικές προμήθειες για πράξεις πληρωμών με κάρτες» (“Interchange Fees Regulation”, ‘IFR’).

Στο κείμενο της Γνώμης, η ΕΒΑ διευκρινίζει ότι δεν προκύπτει σαφής απαίτηση για τον νομικό και διαρθρωτικό διαχωρισμό μεταξύ των σχημάτων καρτών πληρωμών και των φορέων επεξεργασίας πληρωμών. Αντίθετα, το άρθρο 7(1)(α) του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751 θέτει ως υποχρέωση τον διαχωρισμό των μεταξύ τους δραστηριοτήτων, από πλευράς:

- λογιστικής απεικόνισης των συναλλαγών (“accounting”),
- οργάνωσης (“organisation”), και
- διαδικασίας λήψης των αποφάσεων (“decision-making process”).

2.10 Ανέπαφες συναλλαγές που διενεργούνται μέσω κάρτας πληρωμών ή κινητών τηλεφώνων σε περιβάλλον SEPA

Τον Ιανουάριο του 2017 συνεστήθη με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών (‘EPC’) ad hoc ομάδα έργου, η οποία έχει ως στόχο την επικαιροποίηση των “Mobile Contactless SEPA Card Payments Interoperability Implementation Guidelines” του EPC, προκειμένου να εναρμονιστούν περαιτέρω οι ανέπαφες συναλλαγές που διενεργούνται μέσω κάρτας πληρωμών ή φορητών συσκευών σε περιβάλλον SEPA, οι οποίες βασίζονται στην ασύρματη τεχνολογία μικρής εμβέλειας (“Near Field Communication”, ‘NFC’).

Στο πλαίσιο αυτό, στις 26 Οκτωβρίου 2017, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών έθεσε σε δημόσια διαβούλευση επικαιροποιημένες κατευθυντήριες γραμμές, προκειμένου να εναρμονιστούν περαιτέρω οι ανέπαφες συναλλαγές που διενεργούνται μέσω καρτών πληρωμών ή κινητών συσκευών σε περιβάλλον SEPA, οι οποίες βασίζονται στην ασύρματη τεχνολογία μικρής εμβέλειας (“Near Field Communication”, ‘NFC’).

Η δημόσια διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις **26 Ιανουαρίου 2018**.

3. Εθνικό επίπεδο

3.1 Καθορισμός δαπανών για τις οποίες απαιτείται η χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής ή/και συλλογής αποδείξεων για το φορολογικό έτος 2017

Στις 25 Ιανουαρίου 2017, δημοσιεύτηκε η Απόφαση της Υφυπουργού Οικονομικών ΠΟΛ 1005/2017 για τον καθορισμό δαπανών για τις οποίες απαιτείται η χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής ή/και συλλογής αποδείξεων για το φορολογικό έτος 2017.

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 4172/2013, για να διατηρηθεί η μείωση φόρου, ο φορολογούμενος απαιτείται να πραγματοποιήσει δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών στην ημεδαπή ή σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ., οι οποίες να έχουν εξοφληθεί με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, δηλαδή κάρτες και μέσα πληρωμής με κάρτες, πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών Παροχών Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 3862/2010 (μεταφορά πίστωσης, εντολές άμεσης χρέωσης, πάγιες εντολές), και διενεργούνται μέσω ηλεκτρονικής τραπεζικής (e - banking), ηλεκτρονικού πορτοφολιού (e-wallet) κ.λπ..

Οι σχετικές δαπάνες αγοράς αναφέρονται στο άρθρο 2 της απόφασης.

Περαιτέρω, στα άρθρα 3 και 4 της ως άνω Απόφασης παρατίθενται οι περιπτώσεις που εξαιρούνται από την υποχρέωση χρήσης των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής. Η υποχρεωτικότητα του εν λόγω μέτρου αρχίζει να ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 2017.

Τέλος, τον Ιούλιο 2017, δημοσιεύθηκε η ΠΟΛ 1100/2017, η οποία τροποποίησε την ανωτέρω ΠΟΛ και προσέθεσε στις δαπάνες για τη μείωση τους φόρου και εκείνες που εμπίπτουν στον τομέα της υγείας.

3.2 Εφαρμογή του άρθρου 66 του νόμου 4446/2016 για την υποχρέωση ενημέρωσης του καταναλωτή σχετικά με την αποδοχή ή μη μέσων πληρωμής με κάρτα»

Στις 16 Φεβρουαρίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η υπ' αριθμ. 17730 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης αναφορικά με τη διενέργεια ελέγχου και τον τρόπο επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, κατά τη διαπίστωση της παράβασης των διατάξεων του άρθρου 66 του ν. 4446/2016.

Όπως προκύπτει από την εν λόγω Απόφαση, οι δικαιούχοι πληρωμών (επιχειρήσεις, ελεύθεροι επαγγελματίες, κ.λπ.) οφείλουν να ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με τις κάρτες πληρωμών που αποδέχονται για τη διενέργεια συναλλαγών πληρωμών. Περαιτέρω, στα άρθρα 2 και 3 περιγράφεται η διαδικασία ελέγχου και επιβολής προστίμων στους παραβάτες αντίστοιχα.

3.3 Πρόγραμμα δημοσίων κληρώσεων (λοταρία)

Τον Οκτώβριο 2017, δημοσιεύθηκε η ΠΟΛ 1161/2017 για την καθιέρωση προγράμματος δημοσίων κληρώσεων (λοταρία) από την ΑΑΔΕ, σύμφωνα με το άρθρο 70 του ν. 4446/2016.

3.4 Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά (PSD 2)

Στις 2 Δεκεμβρίου 2016 δημοσιεύτηκε η Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών σχετικά με τη σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για την ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2015 σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των Οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της Οδηγίας 2007/64/ΕΚ.

Εντός του 2018 (χρόνος κατά τον οποίο συντάσσεται ο παρών απολογισμός) ψηφίστηκε και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ (Α' 84) ο νόμος 4537/2018.

3.5 Καθιέρωση της υποχρεωτικής καταβολής από τους εργοδότες των αποδοχών των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα μέσω τραπεζικού λογαριασμού

Στις 18 Μαΐου 2017 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η Κοινή Απόφαση (ΚΥΑ) υπ' αριθμ. οικ. 22528/430 των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αναφορικά με την «Καθιέρωση της υποχρεωτικής καταβολής

από τους εργοδότες των αποδοχών των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα μέσω τραπεζικού λογαριασμού».

Σύμφωνα με τις διατάξεις της εν λόγω ΚΥΑ, καθιερώνεται από 1.6.2017 η υποχρεωτική καταβολή από τους εργοδότες των αποδοχών των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα αποκλειστικά στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων μισθωτών.

Περαιτέρω, στους εργοδότες που παραβιάζουν τις ανωτέρω προβλέψεις επιβάλλονται οι προβλεπόμενες στα άρθρα 23 και 24 του ν. 3996/2011 «Αναμόρφωση του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, ρυθμίσεις θεμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις» κυρώσεις από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας.

3.6 Ανάθεση είσπραξης Δημοσίων Εσόδων σε Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών

Στις 17 Ιουλίου 2017, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ η υπ' αριθμ. ΔΠΔΑ ΑΑΔΕ Γ1107/473 ΕΞ 2017 Απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων σχετικά με την «Ανάθεση είσπραξης δημοσίων εσόδων σε φορείς είσπραξης» η οποία άρχισε να ισχύει από τη Δευτέρα 24 Ιουλίου.

ΣΤ. Προστασία καταναλωτή

1. Ευρωπαϊκό επίπεδο

1.1 Σχέδιο Δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες προς τους καταναλωτές: Καλύτερα προϊόντα, περισσότερες δυνατότητες επιλογής

Στις 23 Μαρτίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε Ανακοίνωση αναφορικά με το Σχέδιο Δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες προς τους καταναλωτές. Στο Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνονται προτάσεις διαμόρφωσης μιας πραγματικά ενιαίας αγοράς με βάση τις νέες τεχνολογίες για τις λιανικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, η οποία να παρέχει τη δυνατότητα στους καταναλωτές να βρίσκουν τις καλύτερες για τις ανάγκες τους ευκαιρίες, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την αποτελεσματική προστασία τους. Προς την κατεύθυνση αυτή, η Επιτροπή προσανατολίζεται να λάβει κατά το προσεχές διάστημα μια σειρά πρωτοβουλιών σε σχέση με τα ακόλουθα θέματα:

- τη μείωση των επιβαρύνσεων για συναλλαγές σε νομίσματα άλλα από το ευρώ και τη διασφάλιση μεγαλύτερης διαφάνειας στη μετατροπή νομισμάτων,
- την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων από την εφαρμογή της Οδηγίας για τους τραπεζικούς λογαριασμούς (Payment Accounts Directive-PAD) αναφορικά με την αλλαγή λογαριασμών πληρωμών,
- τη βελτίωση της αξιοπιστίας των δικτυακών τόπων σύγκρισης χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών,
- τη διευκόλυνση της πρόσβασης των καταναλωτών σε διασυνοριακό δανεισμό και την αντιμετώπιση της υπερχρέωσης των καταναλωτών που συνδέεται με πιστωτικές δραστηριότητες, και
- τη θέσπιση κοινών προτύπων και αρχών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των καταναλωτών.

1.2 Τελικά σχέδια ρυθμιστικών και εκτελεστικών προτύπων της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών ('EBA') στο πλαίσιο της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ ('PAD')

Τον Μάιο 2017, η EBA δημοσίευσε τα ακόλουθα τρία (3) τελικά σχέδια:

- ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον καθορισμό τυποποιημένης ορολογίας της ΕΕ για τις πλέον κοινές υπηρεσίες που συνδέονται με λογαριασμό πληρωμών, σύμφωνα με το άρθρο 3(4) της PAD,
- εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με την τυποποιημένη μορφή παρουσίασης του δελτίου πληροφοριών περί τελών και το κοινό του σύμβολο, σύμφωνα με το άρθρο 4(6) της PAD, και

- εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με την τυποποιημένη μορφή παρουσίασης της δήλωσης τελών και του κοινού συμβόλου της, σύμφωνα με το άρθρο 5(4) της PAD.

Τα εν λόγω πρότυπα υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Σεπτέμβριο 2017 και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ τον Ιανουάριο 2018.

1.3 EBA Consumer Trends Report 2017

Στις 28 Ιουνίου 2017, η EBA δημοσίευσε την ετήσια έκθεσή της αναφορικά με τα επίκαιρα ζητήματα προστασίας των καταναλωτών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (Consumer Trends Report 2017). Στην εν λόγω έκθεση αξιολογούνται οι πρωτοβουλίες που έχουν ήδη ολοκληρωθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε σχέση με την προστασία των καταναλωτών και ανακοινώνονται οι τομείς στους οποίους αναμένεται να στραφεί το ρυθμιστικό ενδιαφέρον των αρμόδιων ευρωπαϊκών φορέων, μεταξύ των οποίων και της EBA, στη θεματική αυτή. Τα επιμέρους «προϊόντα» στα οποία εστιάζει η έκθεση είναι η ενυπόθηκη και η καταναλωτική πίστη, οι καταθέσεις και οι λογαριασμοί πληρωμών, οι χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες, οι υπηρεσίες πληρωμών και το ηλεκτρονικό χρήμα.

1.4 Στοχευμένη αναθεώρηση των ευρωπαϊκών Οδηγιών για τα δικαιώματα των καταναλωτών

Στις 30 Ιουνίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε σε δημόσια διαβούλευση προτάσεις της για στοχευμένες νομοθετικές αλλαγές ορισμένων βασικών Οδηγιών της ΕΕ για τους καταναλωτές:

- της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές,
- της Οδηγίας 1999/44/ΕΚ σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών,
- της Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές,
- της Οδηγίας 98/6/ΕΚ περί της προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά την αναγραφή των τιμών των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές,
- της Οδηγίας 2006/114/ΕΚ για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση,
- της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ περί των αγωγών παραλείψεως στον τομέα της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών, και
- της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ για τα δικαιώματα των καταναλωτών.

2. Εθνικό επίπεδο

2.1 Κώδικας Καταναλωτικής Δεοντολογίας

Την 1^η Μαρτίου 2017, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α 23) το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 10 «Κώδικας Καταναλωτικής Δεοντολογίας». Σκοπός του Κώδικα (εφεξής «ΚΚΔ») είναι η θέσπιση αρχών που πρέπει να διέπουν τη συναλλακτική συμπεριφορά και τις σχέσεις μεταξύ των προμηθευτών και των καταναλωτών και των ενώσεών τους.

2.2 Κώδικας Καταναλωτικής Δεοντολογίας για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο

Στις 22 Μαρτίου 2017, δημοσιεύτηκε η Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 31619 οικ./22.3.2017 «Κώδικας Καταναλωτικής Δεοντολογίας για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο». Ο Κώδικας θέτει τις γενικές αρχές και ορίζει τους ελάχιστους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας και ηθικής συμπεριφοράς, που πρέπει να τηρούνται απέναντι στον καταναλωτή από τις επιχειρήσεις. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κώδικα καταλαμβάνουν τις συναλλαγές στο πλαίσιο συμβάσεων πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται μεταξύ καταναλωτών και προμηθευτών έναντι αμοιβής εξ ολοκλήρου διαδικτυακά δηλαδή με ηλεκτρονικά μέσα εξ αποστάσεως χωρίς να είναι απαραίτητη η ταυτόχρονη φυσική παρουσία των δύο μερών (συναλλαγές B2C).

2.3 Αναμόρφωση, τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του ν. 2251/1994 για την «Προστασία των καταναλωτών»

Περί τα τέλη Ιουνίου 2017, τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση σχέδιο Νόμου για την αναμόρφωση, τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του ν. 2251/1994 για την «Προστασία των καταναλωτών». Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στις διατάξεις του 2251/1994 αφορούσαν, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα θέματα:

- *Την προσθήκη άρθρου 1α με τίτλο «Ορισμοί»:* Στο πλαίσιο της εν λόγω διάταξης προτείνεται ο περιορισμός του πεδίου εφαρμογής του ορισμού του «καταναλωτή». Σύμφωνα με το προτεινόμενο ορισμό καταναλωτής είναι «κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα».
- *Την τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 2251/1994:* Σύμφωνα με την προτεινόμενη παράγραφο 9, οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου καταλαμβάνουν κάθε σύμβαση η οποία εμπεριέχει όρους οι οποίοι δεν αποτελούν αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης μεταξύ των μερών, ανεξάρτητα από την ιδιότητα του αντισυμβαλλόμενου του προμηθευτή ως καταναλωτή.
- *Την τροποποίηση του άρθρου 13^α «Κυρώσεις»:* Οι προτεινόμενες αλλαγές αφορούν, αφενός, στα μέσα για την –εκ μέρους της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή– κοινοποίηση στους

προμηθευτές των καταγγελιών καταναλωτών με πρόσκληση για απάντηση, και, αφετέρου, την πρόβλεψη της δυνατότητας του Υπουργού να απευθύνει σύσταση στον προμηθευτή για παράλειψη της προσβολής στο μέλλον με προειδοποίηση επιβολής προστίμου.

Εντός του 2018 (χρόνος κατά τον οποίο συντάσσεται ο παρών απολογισμός) ψηφίστηκε και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ (Α' 5) ο νόμος 4512/2018 με τα άρθρα 100 – 111 να αφορούν την αναμόρφωση, τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του ν. 2251/1994 για την «Προστασία των καταναλωτών».

2.4 Ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ

Στις 4 Απριλίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α' 47) ο Νόμος 4465/2017, με τα άρθρα 1-26 του οποίου ενσωματώνεται στην εθνική έννομη τάξη η Οδηγία 2014/92/ΕΕ *«για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς με βασικά χαρακτηριστικά»* ('PAD').

Z. Εγγύηση Καταθέσεων και Εταιρική Διακυβέρνηση

1. Διεθνές επίπεδο

1.1 Περιοδική αξιολόγηση της εφαρμογής των αρχών για θέματα εταιρικής διακυβέρνησης του G-20 και του ΟΟΣΑ

Στις 28 Απριλίου 2017, το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (εφεξής FSB) δημοσίευσε έκθεση για τα αποτελέσματα της περιοδικής αξιολόγησης αναφορικά με την πορεία εφαρμογής των κοινών αρχών του G-20 και του ΟΟΣΑ για θέματα εταιρικής διακυβέρνησης στις δικαιοδοσίες των μελών του.

Μέσω της εν λόγω έκθεσης το FSB επιχειρεί αφενός να διερευνήσει τον τρόπο εφαρμογής των κοινών αρχών του G-20 και του ΟΟΣΑ για θέματα εταιρικής διακυβέρνησης από τα μέλη του, και αφετέρου να εντοπίσει την ύπαρξη τυχόν προβλημάτων, τα οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν.

2. Ευρωπαϊκό επίπεδο

2.1 Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασφάλισης Καταθέσεων

Η πρόταση Κανονισμού για τη θέσπιση ενός ευρωπαϊκού συστήματος ασφάλισης καταθέσεων (Νοέμβριος 2015) βρίσκεται υπό επεξεργασία σε επίπεδο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, δεδομένου ότι έχουν ανακύψει σημαντικές διαφωνίες μεταξύ των κρατών μελών. Για τη διευκόλυνση των εν εξελίξει διαπραγματεύσεων, τον Οκτώβριο του 2017, η Επιτροπή προέβη σε συγκεκριμένες προτάσεις αναφορικά με τα στάδια και το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του EDIS. Ειδικότερα:

- *αρχικώς με το στάδιο της περιορισμένης αντασφάλισης, στο οποίο το EDIS θα παρέχει μόνο ρευστότητα στα εθνικά ταμεία εγγύησης καταθέσεων, και*
- *στη συνέχεια, με το στάδιο της συνασφάλισης, κατόπιν της πρότερης εκπλήρωσης μιας σειράς προϋποθέσεων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η επιτυχής ολοκλήρωση ενός στοχευμένου ελέγχου ποιότητας στοιχείων ενεργητικού (AQR) ως προς το επίπεδο των NPLs, καθώς και η συνεπακόλουθη επίλυση των προβλημάτων που αναδεικνύονται.*

Λαμβάνοντας υπόψη τις εν λόγω προτάσεις, η ΕΕΤ προέβη σε ενημέρωση των μελών αναφορικά με τις πιθανές εξελίξεις επί του θέματος. Περαιτέρω, η ΕΕΤ κάλεσε τα μέλη να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους επί των προτάσεων αυτών με στόχο τη διαμόρφωση κοινών θέσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ συνεχίζει τη συνεργασία με την ΕΤΟ καθώς και με τους αρμόδιους εθνικούς φορείς (ΤΕΚΕ, ΤτΕ, Υπουργείο Οικονομικών), προωθώντας παράλληλα τις θέσεις των τραπεζών-μελών της.

2.2 Οδηγία για την πρόωση της μακροπρόθεσμης συμμετοχής των μετόχων

Στις 20 Μαΐου 2017, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Οδηγία (ΕΕ) 2017/828 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ όσον αφορά την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων. Οι τροποποιήσεις της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ στόχο έχουν την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης συμμετοχής των μετόχων εταιρειών με καταστατική έδρα σε κράτος μέλος της ΕΕ, οι μετοχές των οποίων έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά εγκατεστημένη ή λειτουργούσα σε κράτος μέλος στη γενική συνέλευση.

Οι προβλέψεις της νέας Οδηγίας, εστιάζοντας κυρίως στα ακόλουθα:

- την εισαγωγή ειδικών απαιτήσεων για την εξακρίβωση των στοιχείων μετόχων, τη διαβίβαση πληροφοριών και τη διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων των μετόχων,
- τη διαφάνεια στη λειτουργία των θεσμικών επενδυτών, των διαχειριστών περιουσιακών στοιχείων και των πληρεξουσίων συμβούλων,
- την πρόβλεψη δικαιώματος ψήφου (δεσμευτικού ή συμβουλευτικού χαρακτήρα) των μετόχων επί της πολιτικής αποδοχών όσον αφορά τα διοικητικά στελέχη (say on pay), και
- ζητήματα που αφορούν τη διαφάνεια και την εποπτεία συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη.

2.3 Κατευθυντήριες γραμμές της EBA και της ESMA για την εταιρική διακυβέρνηση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

Στις 26 Σεπτεμβρίου 2017, η EBA και η ESMA δημοσίευσαν κατευθυντήριες γραμμές για την εταιρική διακυβέρνηση των ιδρυμάτων σύμφωνα με την Οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD IV). Οι σχετικές δημοσιεύσεις προβλέπουν, ειδικότερα, τα ακόλουθα:

(α) κατευθυντήριες γραμμές δυνάμει του άρθρου 74 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ (CRD IV) σχετικά με την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών που εκδόθηκαν το 2011 για την εσωτερική διακυβέρνηση των ιδρυμάτων, και

(β) κατευθυντήριες γραμμές δυνάμει του άρθρου 91(12) της CRD IV και του άρθρου 9(1) της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (MIFID II) αναφορικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) και άλλων κρίσιμων λειτουργιών των ιδρυμάτων.

Η. Φορολογική συνεργασία

1. Διεθνές επίπεδο

1.1 Νέα έκδοση προτύπου του ΟΟΣΑ για την Αυτόματη Ανταλλαγή Πληροφοριών Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών

Τον Μάρτιο 2017 ο ΟΟΣΑ δημοσίευσε αναθεωρημένη έκδοση του Διεθνούς Προτύπου για την Αυτόματη Ανταλλαγή Πληροφοριών Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών, το οποίο τροποποιείται σε σχέση με την προγενέστερη έκδοση του 2014 ως προς το σκέλος που αφορά τον Οδηγό Χρήστη του μορφοτύπου xml του Κοινού Προτύπου Αναφοράς (Common Reporting Standard - CRS).

Στην αναθεωρημένη έκδοση περιλαμβάνονται, επίσης, πρόσθετες τεχνικές οδηγίες ως προς τη διαχείριση διορθώσεων (corrections) και ακυρώσεων (cancellations) του xml μορφοτύπου, καθώς και αναθεωρημένα και λεπτομερή παραδείγματα διορθώσεων. Τα υπόλοιπα μέρη του εν λόγω Διεθνούς Προτύπου παραμένουν ως είχαν στην αρχική του έκδοση (Ιούλιος 2014).

1.2 Ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών των ΗΠΑ σχετικά με τη FATCA

Τον Σεπτέμβριο 2017, το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ εξέδωσε Ανακοίνωση σχετικά με τη FATCA.

Ειδικότερα, με την εν λόγω Ανακοίνωση προβλέπεται ρητά ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα των χωρών που εμπίπτουν στις διακυβερνητικές συμφωνίες του μοντέλου 1 (“Module 1 Intergovernmental Agreements”), στις οποίες συγκαταλέγεται, μεταξύ άλλων, και η Ελλάδα, δεν θα θεωρούνται ότι δεν συμμορφώνονται για τα φορολογικά έτη 2017-2019 αποκλειστικά λόγω της μη αναφοράς των ΑΦΜ υπηκόων ΗΠΑ για υφιστάμενους λογαριασμούς.

Η ανωτέρω πρόβλεψη ισχύει, υπό την προϋπόθεση ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα:

- αναφέρουν την ημερομηνία γέννησης των κατόχων των λογαριασμών,
- αιτούνται τα ΑΦΜ των κατόχων των υφιστάμενων λογαριασμών σε ετήσια βάση, και
- διερευνούν τα πληροφοριακά τους συστήματα για ελλείποντα ΑΦΜ υπηκόων ΗΠΑ πριν από την υποβολή στοιχείων για το φορολογικό έτος 2017.

2. Εθνικό επίπεδο

2.1 Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2376 και άλλες διατάξεις

Στις 7 Ιουνίου 2017, δημοσιεύτηκε ο Νόμος 4474/2017, με τα άρθρα 1-6 του οποίου ενσωματώνεται στο εθνικό μας δίκαιο η Οδηγία (ΕΕ) 2015/2376, η οποία τροποποιεί την Οδηγία 2011/16/ΕΕ «όσον αφορά την υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας».

2.2 Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/881

Την 1^η Αυγούστου 2017, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α' 110) ο Νόμος 4484/2017, με τα άρθρα 1 έως 9 του οποίου ενσωματώνεται στην εθνική μας έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2016/881 «σχετικά με την υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας».

2.3 Κανονιστικές Αποφάσεις στο πλαίσιο του ν. 4428/2016 για την εφαρμογή της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών χρηματοοικονομικών λογαριασμών

(α) Στις 5 Σεπτεμβρίου 2017, δημοσιεύθηκαν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως οι ακόλουθες κανονιστικές αποφάσεις:

- η ΠΟΛ 1133/2017 του Διοικητή της ΑΑΔΕ με τίτλο: «Κατάλογος οντοτήτων και λογαριασμών που πρέπει να αντιμετωπιστούν ως Μη Δηλώνοντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και Εξαίρουμένοι Λογαριασμοί για τα έτη 2016 και 2017, και ειδικότερα θέματα σχετικά με την τήρηση των κανόνων υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας δυνάμει των εξουσιοδοτήσεων του άρθρου 9 παρ. 5 περίπτ. β' δεύτερο εδάφιο και παρ. 7 περίπτ. γ' του ν. 4170/2013 (Α' 163) και του άρθρου πέμπτου παρ. 4 πρώτο και δεύτερο εδάφιο και παρ. 5 του ν. 4428/2016 (Α' 190)», και
- η ΠΟΛ 1135/2017 του Υπουργού και της Υφυπουργού Οικονομικών με τίτλο: «Καθορισμός του καταλόγου των Δικαιοδοσιών των Αρμόδιων Αρχών της Πολυμερούς Συμφωνίας Αρμόδιων Αρχών για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών χρηματοοικονομικών λογαριασμών δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου πέμπτου του ν. 4428/2016 (Α' 190)».

(β) Στις 7 Σεπτεμβρίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η ΠΟΛ 1130/2017 του Διοικητή της ΑΑΔΕ με τίτλο: «Καθορισμός της αρμόδιας κατ' ανάθεση αρχής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4170/2013 (Α' 163) και της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 4428/2016 (Α' 190), και εξειδίκευση των υποχρεώσεων των Δηλούντων Ελληνικών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων ως προς το χρόνο και τον τρόπο υποβολής

των στοιχείων και λοιπών θεμάτων σχετικά με την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών χρηματοοικονομικών λογαριασμών δυνάμει της περίπτ. γ' της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013 και της παρ. 5 του άρθρου πέμπτου του ν. 4428/2016».

Για το έτος 2017, η πρώτη υποβολή των πληροφοριών από τα Δηλούντα Ελληνικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα έλαβε χώρα το αργότερο μέχρι 15 Σεπτεμβρίου 2017.

(γ) Στις 12 Σεπτεμβρίου 2017, δημοσιεύθηκε η ΠΟΛ 1137/2017 του Διοικητή της ΑΑΔΕ με τίτλο: «Καθορισμός των καταλόγων σχετικά με τις Δηλωτέες Δικαιοδοσίες, δυνάμει του άρθρου πέμπτου παρ. 4 τρίτο εδάφιο του ν. 4428/2016 (Α' 190) και με τις Συμμετέχουσες Δικαιοδοσίες, δυνάμει του ίδιου άρθρου και του άρθρου 9 παρ. 5 περίπτ. β' τρίτο εδάφιο του ν.4170/2013 (Α' 163), έναντι της Ελλάδας».

(δ) Στις 14 Σεπτεμβρίου 2017, δημοσιεύθηκε η ΠΟΛ 1140/2017 του Διοικητή της ΑΑΔΕ με τίτλο: «Τροποποίηση της αριθμ. ΠΟΛ 1130/04.08.2017 (Β' 3087) Απόφασης του Διοικητή ΑΑΔΕ σχετικά με τον καθορισμό της αρμόδιας κατ' ανάθεση αρχής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4170/2013 (Α' 163) και της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 4428/2016 (Α' 190), και εξειδίκευση των υποχρεώσεων των Δηλούντων Ελληνικών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων ως προς το χρόνο και τον τρόπο υποβολής των στοιχείων και λοιπών θεμάτων σχετικά με την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών χρηματοοικονομικών λογαριασμών δυνάμει της περίπτ. γ' της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013 και της παρ. 5 του άρθρου πέμπτου του ν. 4428/2016».

Μέσω της εν λόγω ΠΟΛ αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 2(1) της ΠΟΛ 1130/2017 και προβλέπεται ρητά ότι κατ' εξαίρεση για το έτος 2017, η πρώτη υποβολή των πληροφοριών από τα Δηλούντα Ελληνικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα μπορεί να λάβει χώρα το αργότερο μέχρι 25 Σεπτεμβρίου 2017.

(ε) Στις 4 Οκτωβρίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η ΠΟΛ 1144/2017 του Υπουργού και της Υφυπουργού Οικονομικών, μέσω της οποίας προσδιορίζονται οι ημερομηνίες έναρξης ισχύος και εφαρμογής της Πολυμερούς Συμφωνίας Αρμοδίων Αρχών για την Αυτόματη Ανταλλαγή Πληροφοριών Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών («ΠΣΑΑ») σε διμερή βάση, δυνάμει του άρθρου πέμπτου (παρ. 2, δεύτερο εδάφιο) του ν. 4428/2016.

2.4 Κύρωση της Πολυμερούς Συμφωνίας Αρμοδίων Αρχών για την Ανταλλαγή Εκθέσεων ανά Χώρα

Στις 11 Οκτωβρίου 2017, δημοσιεύθηκε ο Νόμος 4490/2017 (ΦΕΚ Α' 150), με τον οποίο κυρώνεται η Δήλωση της Αρμόδιας Ελληνικής Αρχής για την προσχώρηση της Ελλάδας στην Πολυμερή Συμφωνία Αρμοδίων Αρχών (ΠΣΑΑ) για την ανταλλαγή εκθέσεων ανά χώρα του ΟΟΣΑ, καθώς και η

επισυναπτόμενη στη Δήλωση αυτή Πολυμερής Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών για την ανταλλαγή εκθέσεων ανά χώρα.

2.5 Κύρωση της FATCA

Στις 31 Οκτωβρίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α' 164) ο ν. 4493/2017, με τον οποίο κυρώνεται το Μνημόνιο Συνεννόησης, η Συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των ΗΠΑ για τη βελτίωση της διεθνούς φορολογικής συμμόρφωσης και την εφαρμογή του Νόμου περί Φορολογικής Συμμόρφωσης Λογαριασμών της Αλλοδαπής ('FATCA'), καθώς και η Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών και οι σχετικές διατάξεις εφαρμογής.

2.6 Καθορισμός διαδικασίας εφαρμογής της υποβολής και ανταλλαγής εκθέσεων ανά χώρα στο πλαίσιο της Πολυμερούς Συμφωνίας Αρμόδιων Αρχών του ΟΟΣΑ

Στις 5 Δεκεμβρίου 2017, δημοσιεύθηκε η ΠΟΛ 1184/2017 του Διοικητή της ΑΑΔΕ, με τις διατάξεις της οποίας καθορίζεται η διαδικασία εφαρμογής της υποβολής και ανταλλαγής των εκθέσεων ανά χώρα ("CbC Reporting"), σύμφωνα με τις διατάξεις των ν. 4170/2013 ('DAC 1') και 4490/2017 («Κύρωση της Πολυμερούς Συμφωνίας Αρμόδιων Αρχών για την Ανταλλαγή Εκθέσεων ανά Χώρα, διατάξεις εφαρμογής και λοιπές διατάξεις»).

Θ. Πρόληψη και καταπολέμηση οικονομικού εγκλήματος

1. Διεθνές επίπεδο

1.1 Κατευθυντήριες γραμμές για την αποτελεσματική διαχείριση του ML/TF κινδύνου από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία

Στις 7 Ιουνίου 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία ('BCBS') δημοσίευσε επικαιροποιημένες κατευθυντήριες γραμμές για την αποτελεσματική διαχείριση του ML/TF κινδύνου.

Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν επικαιροποιημένα παραρτήματα για την αποτελεσματική διαχείριση από τις τράπεζες των κινδύνων που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας αφενός στο πεδίο της ανταποκριτικής τραπεζικής ("correspondent banking"), και αφετέρου στο άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού ("account opening").

Όσον αφορά το πεδίο της ανταποκριτικής τραπεζικής, επισημαίνεται ότι έχει ληφθεί υπόψη ο σχετικός Οδηγός της «Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης» ("Financial Action Task Force", 'FATF'), ο οποίος εκδόθηκε τον Οκτώβριο 2016.

2. Ευρωπαϊκό επίπεδο

2.1 Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 «σχετικά με την πρόληψη της χρήσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας»

2.1.1 Δημοσίευση Γνώμης του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων

Στις 18 Μαρτίου 2017, δημοσιεύτηκε η Γνώμη του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων ('EDPS') επί της πρότασης Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τροποποίηση, μεταξύ άλλων, της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 «σχετικά με την πρόληψη της χρήσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας».

Η εν λόγω γνώμη, η οποία θίγει ζητήματα που άπτονται της πρόσβασης σε πληροφορίες αναφορικά με τον πραγματικό δικαιούχο και τις συνέπειες για την προστασία των δεδομένων, καταλήγει στα ακόλουθα συμπεράσματα:

(i) Θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εξυπηρετεί νόμιμο, ειδικό και σαφώς προσδιορισμένο σκοπό και συνδέεται με αυτόν βάσει της αρχής της αναλογικότητας. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων που πραγματοποιεί επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να προσδιορίζεται και να λογοδοτεί για τη συμμόρφωσή του με τους κανόνες προστασίας δεδομένων.

(ii) Κάθε περιορισμός στην άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ιδιωτικής ζωής και της προστασίας των δεδομένων θα πρέπει να προβλέπεται διά νόμου, να σέβεται την ουσία τους και, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, να θεσπίζεται μόνον εφόσον είναι αναγκαίος για την εκπλήρωση στόχων γενικού ενδιαφέροντος που αναγνωρίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση ή για την ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.

(iii) Δεδομένου ότι τα μέτρα έκτακτης ανάγκης που είναι αποδεκτά για την αντιμετώπιση του κινδύνου τρομοκρατικών επιθέσεων ενδέχεται να αποδειχτούν υπερβολικά εάν εφαρμοστούν για την πρόληψη του κινδύνου φοροδιαφυγής, θα πρέπει να διασφαλισθεί η δέουσα εκτίμηση της αναλογικότητας των προτεινόμενων μέτρων πολιτικής σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς.

(iv) Θα πρέπει να διατηρηθούν σε ισχύ οι δικλείδες ασφαλείας, οι οποίες παρέχουν έναν ορισμένο βαθμό αναλογικότητας (για παράδειγμα, όσον αφορά τον καθορισμό των προϋποθέσεων για την πρόσβαση των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών («ΜΧΠ») σε πληροφορίες σχετικά με χρηματοπιστωτικές συναλλαγές).

(v) Η πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο θα πρέπει να σχεδιαστεί σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, εξασφαλίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι η πρόσβαση αυτή παρέχεται μόνο σε φορείς που είναι επιφορτισμένοι με την επιβολή του νόμου.

2.1.2 Κείμενα της Μικτής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών ('ESAs') στο πλαίσιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849

(α) Στις 20 Φεβρουαρίου 2017, η Μικτή Επιτροπή ("Joint Committee") των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών ('EBA', 'ΕΙΟΡΑ', 'ESMA') εξέδωσε Γνώμη που απευθύνεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με τους κινδύνους για το ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό σύστημα από τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Πιο συγκεκριμένα, στο κείμενο της Γνώμης διευκρινίζεται ότι υπάρχουν προβλήματα σε σχέση με την κατανόηση των σχετικών κινδύνων στους οποίους εκτίθενται οι φορείς παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και τη διαχείρισή τους. Αναδεικνύονται, επίσης:

- οι δυσκολίες που συνδέονται με την έλλειψη έγκαιρης πρόσβασης σε πληροφορίες, οι οποίες θα μπορούσαν να συνδράμουν το έργο των φορέων παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στον εντοπισμό και την πρόληψη της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και
- οι σημαντικές αποκλίσεις στον τρόπο με τον οποίο οι εθνικές αρμόδιες αρχές φέρουν εις πέρας τα συναφή καθήκοντά τους.

(β) Στις 26 Ιουνίου 2017, η Μικτή Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών δημοσίευσε το τελικό σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων

(“final draft regulatory technical standards”), δυνάμει του άρθρου 45(10) της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849.

Το εν λόγω σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων απευθύνεται στους εκδότες ηλεκτρονικού χρήματος και στους φορείς παροχής υπηρεσιών πληρωμών (π.χ. πιστωτικά ιδρύματα) και ορίζει:

- τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των περιστάσεων υπό τις οποίες ενδείκνυται ο καθορισμός ενός κεντρικού σημείου επαφής (“central contact point”), καθώς και
- τα καθήκοντα που θα πρέπει αυτά να αναλάβουν.

Η ως άνω υποχρέωση, σύμφωνα με το άρθρο 45(9) της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, ισχύει, τόσο για τους εκδότες ηλεκτρονικού χρήματος όσο και για τους φορείς παροχής υπηρεσιών πληρωμών, οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της ΕΕ υπό τη μορφή θυγατρικής ή γραφείου αντιπροσωπείας και των οποίων η έδρα βρίσκεται σε διαφορετικό κράτος μέλος, προκειμένου να διασφαλιστεί:

- η συμμόρφωσή τους με τους κανόνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και
- η απρόσκοπτη άσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων από τις αρμόδιες προς τούτο αρχές, μεταξύ άλλων, μέσω της παροχής εγγράφων και πληροφοριών κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος.

(γ) Περαιτέρω, η Μικτή Επιτροπή δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές δυνάμει του άρθρου 17 και 18(4) της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές, στα πιστωτικά ιδρύματα και στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, καθορίζουν:

- τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε περιπτώσεις όπου θεωρείται σκόπιμη η λήψη απλουστευμένων μέτρων δέουσας επιμέλειας (“simplified due diligence measures”) ως προς τον πελάτη, και
- τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε περιπτώσεις όπου θεωρείται σκόπιμη η λήψη ενισχυμένων μέτρων δέουσας επιμέλειας (“enhanced due diligence measures”) ως προς τον πελάτη.

Οι κατευθυντήριες γραμμές τίθενται σε ισχύ στις **26 Ιουνίου 2018**.

(δ) Ακολούθως, σύμφωνα με το άρθρο 45(5) της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 «*σχετικά με την πρόληψη της χρήσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας*», τα κράτη μέλη της ΕΕ απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες (π.χ. πιστωτικά ιδρύματα) που ανήκουν σε όμιλο, σε περίπτωση που η νομοθεσία τρίτης χώρας (ήτοι χώρας εκτός ΕΟΧ) δεν επιτρέπει την εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών για σκοπούς

καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας («ΚΕΧ/ΧΤ»), να εξασφαλίζουν ότι τα υποκαταστήματα και οι θυγατρικές (των οποίων την κυριότητα έχουν κατά πλειοψηφία):

- εφαρμόζουν επιπρόσθετα μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της ΚΕΧ/ΧΤ, και
- ενημερώνουν σχετικά τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής τους.

(ε) Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 45(6) της προαναφερθείσας Οδηγίας, οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές, μέσω της Μικτής Επιτροπής, έχουν εξουσιοδοτηθεί να καταρτίσουν σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων (“draft regulatory technical standards”) για την εξειδίκευση των επιπρόσθετων μέτρων, καθώς και των de minimis ενεργειών στις οποίες οφείλουν να προβαίνουν τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα σε περίπτωση που νομοθεσία τρίτης χώρας (ήτοι χώρας εκτός ΕΟΧ) δεν επιτρέπει την εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών για σκοπούς ΚΕΧ/ΧΤ.

Στο πλαίσιο αυτό, η Μικτή Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών δημοσίευσε στις 31 Μαΐου 2017 σχετικό κείμενο διαβούλευσης (“consultation paper”). Η περίοδος διαβούλευσης ολοκληρώθηκε στις 11 Ιουλίου 2017.

Στις 6 Δεκεμβρίου 2017 δημοσίευσε το τελικό σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, το οποίο υπεβλήθη προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, υπό την επιφύλαξη διατύπωσης αλλαγών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή αντιρρήσεων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή/και το Συμβούλιο Υπουργών, θα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ.

(στ) Στις 7 Απριλίου 2017, η Μικτή Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 48(10) της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 (‘AMLD 4’) δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με:

- τα χαρακτηριστικά της risk-based προσέγγισης που θα πρέπει να ακολουθούν οι αρμόδιες εθνικές αρχές για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και
- τα μέτρα που λαμβάνουν κατά την άσκηση εποπτείας ανάλογα με το βαθμό κινδύνου.

Οι αρμόδιες εθνικές αρχές θα πρέπει να εφαρμόζουν τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές κατά τον σχεδιασμό, την εφαρμογή, την αναθεώρηση και τη βελτίωση του οικείου βάσει κινδύνου μοντέλου εποπτείας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Οι κατευθυντήριες γραμμές θα τεθούν σε ισχύ στις **7 Απριλίου 2018**.

2.2 Κανονισμός «περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών» - Κείμενο διαβούλευσης της Μικτής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών ('ESAs')

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2015/847 (Funds Transfer Regulation – FTR), ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή στις 26 Ιουνίου 2017, θεσπίζει κανόνες σχετικά με τα στοιχεία που οφείλουν να προσκομίζουν οι χρήστες υπηρεσιών πληρωμών για τις μεταφορές χρηματικών ποσών, σε οποιοδήποτε νόμισμα, για λόγους πρόληψης, εντοπισμού και διερεύνησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, στις περιπτώσεις που τουλάχιστον ένας από τους εμπλεκόμενους στη μεταφορά ποσών φορέας παροχής υπηρεσιών πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών ιδρυμάτων) είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος της Ε.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/847 «περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών», οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές ('EBA', 'ΕΙΟΡΑ', 'ESMA'), μέσω της Μικτής Επιτροπής ("Joint Committee"), έχουν εξουσιοδοτηθεί να καταρτίσουν κατευθυντήριες γραμμές για τα μέτρα που οφείλουν να λαμβάνουν οι φορείς παροχής υπηρεσιών πληρωμών (π.χ. τράπεζες) στις περιπτώσεις που διαπιστώσουν την έλλειψη απαιτούμενων στοιχείων για τις μεταφορές χρηματικών ποσών.

Οι κατευθυντήριες γραμμές θα συνδράμουν, επίσης, τις αρμόδιες εθνικές αρχές στην αξιολόγηση της επάρκειας των σχετικών μέτρων που έχουν σε ισχύ οι φορείς παροχής υπηρεσιών πληρωμών.

Στο πλαίσιο αυτό, η Μικτή Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών δημοσίευσε την Τετάρτη, 5 Απριλίου 2017 σχετικό κείμενο διαβούλευσης.

Η περίοδος διαβούλευσης ολοκληρώθηκε τη Δευτέρα, 5 Ιουνίου 2017. Ακολούθως, στις 22 Σεπτεμβρίου 2017, δημοσιεύτηκαν οι τελικές κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες θα αρχίσουν να εφαρμόζονται έξι (6) μήνες μετά την ημερομηνία δημοσίευσής τους, ήτοι από 23 Μαρτίου 2018.

2.3 Πρόταση Οδηγίας για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849

Τον Δεκέμβριο 2017 ολοκληρώθηκαν οι διαβουλεύσεις σε επίπεδο τριμερούς διαλόγου (Συμβούλιο-Κοινοβούλιο-Επιτροπή) επί της πρότασης Οδηγίας για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 «σχετικά με την πρόληψη της χρήσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας».

Το συμβιβαστικό κείμενο θα πρέπει να εγκριθεί από το Συμβούλιο Υπουργών και, ακολούθως, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προτού δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάτι που αναμένεται εντός του 2018.

2.4 Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας

Τον Μάρτιο 2017, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της Απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της Απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου».

Με την εν λόγω Οδηγία θεσπίζονται ελάχιστοι κανόνες αναφορικά με:

- τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των ποινών στον τομέα των τρομοκρατικών εγκλημάτων,
- τα εγκλήματα που απορρέουν από δραστηριότητες τρομοκρατικών ομάδων, και
- μέτρα προστασίας, στήριξης και αρωγής των θυμάτων της τρομοκρατίας.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει, έως τις 8 Σεπτεμβρίου 2018, να την ενσωματώσουν στην εθνική τους έννομη τάξη.

2.5 Οδηγός και κείμενο συχνών ερωτήσεων και απαντήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα σε βάρος της Ρωσίας και της Συρίας

Τον Σεπτέμβριο 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε:

- Οδηγό αναφορικά με την εφαρμογή συγκεκριμένων διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 833/2014 «σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία», και
- κείμενο συχνών ερωτήσεων και απαντήσεων, επίσης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε βάρος της Συρίας.

3. Εθνικό επίπεδο

3.1 Ρυθμίσεις για τη δέσμευση και δήμευση περιουσιακών και αποδεικτικών στοιχείων

Στις 23 Ιουνίου 2017 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο Νόμος 4478/2017 με το Μέρος Πρώτο του οποίου (άρθρα 1-32):

- κυρώνεται η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την έρευνα, την κατάσχεση και τη δήμευση των προϊόντων εγκλήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας («Σύμβαση της Βαρσοβίας»), και

- ενσωματώνεται η Οδηγία 2014/42/ΕΕ «σχετικά με τη δέσμευση και δήμευση οργάνων και προϊόντων εγκλήματος στην ΕΕ» στην εθνική έννομη τάξη.

Στα άρθρα 10-32 περιλαμβάνονται, επίσης, διατάξεις για την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων των δικαστικών αρχών των κρατών μελών της ΕΕ για τη δέσμευση και δήμευση περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων.

3.2 Κατάλογος μη αδειοδοτημένων παρόχων τυχερών παιγνίων (“black list”)

Στις 26 Οκτωβρίου 2017, με Απόφαση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων («ΕΕΕΠ»), ανακοινώθηκε η 19^η έκδοση του καταλόγου (“blacklist”) που περιλαμβάνει τους ιστότοπους παροχής μη αδειοδοτημένων υπηρεσιών τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου, οι οποίοι παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες μη νόμιμα, δηλαδή χωρίς την προβλεπόμενη στην Ελλάδα άδεια.

Με τη 19^η έκδοση προστέθηκαν στον κατάλογο 9 νέοι ιστότοποι στους υφιστάμενους 991.

3.3 Αντιμετώπιση των εκκρεμών υποθέσεων ελέγχου μέσω επεξεργασίας τραπεζικών λογαριασμών

Στις 5 Δεκεμβρίου 2017, δημοσιεύθηκε η ΠΟΛ 1194/2017 του Διοικητή της ΑΑΔΕ, με την οποία παρέχονται διευκρινίσεις προς τις ΔΟΥ για την αντιμετώπιση των εκκρεμών υποθέσεων ελέγχων μέσω επεξεργασίας τραπεζικών λογαριασμών, κατ’ εφαρμογή των διατάξεων της περ. α’ της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 2238/1994 περί συμπληρωματικών στοιχείων.

3.4 Αλλαγή του καθεστώτος περί ευθύνης των νομικών προσώπων από αξιόποινες πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Στις 12 Δεκεμβρίου 2017, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α’ 191) ο ν. 4506/2017. Με το έκτο άρθρο του εν λόγω Νόμου τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 3691/2008 σχετικά με την ευθύνη των νομικών προσώπων από αξιόποινες πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Ενότητα Δεύτερη:

Οι δραστηριότητες της ΕΕΤ

A. Λειτουργία και εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων

1. Ευρωπαϊκό επίπεδο

1.1 Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τη δημιουργία ενός μηχανισμού προληπτικής προστασίας για την κάλυψη απωλειών από NPLs

Την Παρασκευή 10 Νοεμβρίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση αναφορικά με την πιθανότητα θέσπισης ενός μηχανισμού προληπτικής προστασίας έναντι ανεπαρκών κεφαλαίων για την κάλυψη των απωλειών που προκύπτουν εξαιτίας των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs). Η εν λόγω πρωτοβουλία απορρέει από το σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση του ζητήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPL Action Plan) που συμφωνήθηκαν από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ στη συνεδρίαση του Συμβουλίου Υπουργών Οικονομικών (EcoFin Council) τον Ιούλιο 2017.

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ συμμετείχε στην ως άνω διαβούλευση, υποβάλλοντας τα σχόλιά της απευθείας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω της σχετικά προβλεπόμενης ηλεκτρονικής διαδικασίας.

1.2 Σχέδιο Υποδειγμάτων (templates) της ΕΒΑ αναφορικά με την παροχή πληροφοριών στο πλαίσιο συναλλαγών μεταβίβασης NPLs

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA) δημοσίευσε προς επεξεργασία σχέδιο υποδειγμάτων (draft templates) για συναλλαγές μεταβίβασης Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (NPLs). Η πρωτοβουλία αυτή εντάσσεται στο Πρόγραμμα Δράσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την αντιμετώπιση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων ("NPL Action Plan"), το οποίο αποφασίστηκε τον Ιούλιο του 2017. Στόχος των υποδειγμάτων είναι να διευκολυνθούν οι συναλλαγές μεταβίβασης χαρτοφυλακίων NPLs, μέσω της παροχής τυποποιημένων και συγκρίσιμων πληροφοριών σε υποψήφιους αγοραστές.

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ συμμετείχε στην ως άνω διαβούλευση, υποβάλλοντας συγκεκριμένα σχόλια που έλαβε από τα μέλη της στην EBF ώστε να υποβληθούν στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών στο πλαίσιο συγκέντρωσης σχολίων από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Παράλληλα, η ΕΕΤ προέβη και σε σχετική επικαιροποίηση των νομικών διαδικασιών που ακολουθούνται στη χώρα μας για την εξυγίανση, την αναδιάρθρωση και την πτώχευση των νομικών προσώπων ώστε να το αναγραφόμενο θεσμικό πλαίσιο να είναι πλήρως επικαιροποιημένο.

1.3 Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με την ανάπτυξη μιας δευτερογενούς αγοράς για τη μεταβίβαση NPLs

Στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την αντιμετώπιση του ζητήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPL Action Plan) που συμφωνήθηκαν από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ στη συνεδρίαση του Συμβουλίου Υπουργών Οικονομικών (EcoFin Council) τον Ιούλιο 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε στις 10 Ιουλίου 2017 δημόσια διαβούλευση σχετικά με την ανάπτυξη δευτερογενών αγορών για τα NPLs, καθώς και την προστασία των ενέγγυων πιστωτών έναντι αθέτησης υποχρεώσεων των δανειοληπτών.

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ συμμετείχε στην ανωτέρω διαβούλευση, επισημαίνοντας τα νομικά και τεχνικά εμπόδια που θέτει το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο στην Ελλάδα στη μεταβίβαση χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων. Επισημάνθηκε, επίσης, η ανάγκη ενίσχυσης του νομοθετικού πλαισίου σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων των ενέγγυων πιστωτών μέσω της θέσπισης εναρμονισμένων κανόνων σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

1.4 Συμετοχή της ΕΕΤ στη διαβούλευση για το σχέδιο Πρόσθετης Πράξης της ΕΚΤ αναφορικά με τη διαχείριση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (addendum)

Στις 4 Οκτωβρίου 2017, η ΕΚΤ έθεσε σε δημόσια διαβούλευση σχέδιο πρόσθετης πράξης (“addendum”) στο Έγγραφο Κατευθύνσεων (“Guidance”) της ΕΚΤ προς τα πιστωτικά ιδρύματα για τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ). Το αρχικό κείμενο του Εγγράφου Κατευθύνσεων είχε δημοσιευτεί στις 20 Μαρτίου 2017. Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, ενισχύονται οι προβλέψεις του αρχικού εγγράφου αναφορικά με την προώθηση πρακτικών έγκαιρου σχηματισμού προβλέψεων και διαγραφών εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ συμμετείχε στη σχετική διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ) αναφορικά με τη διαμόρφωση μιας κοινής θέσης όσον αφορά το σχέδιο της Πρόσθετης Πράξης της ΕΚΤ (addendum). Συντόνισε τις συναντήσεις με τις τράπεζες μέλη της και συνδιαμόρφωσε μία κοινή θέση που συμπεριλήφθηκε στο κείμενο της ΕΤΟ που εστάλει στην ΕΚΤ, προβάλλοντας τις απόψεις των μελών της.

1.5 Συμετοχή της ΕΕΤ στις συναντήσεις με εκπροσώπους του SSM Methodology Division on ILAAP'

Το Μάρτιο και τον Οκτώβριο του 2017, η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ συμμετείχε, μέσω εκπροσώπου της, στις συναντήσεις που διοργανώθηκαν από την ΕΒΦ, παρουσία στελεχών της ΕΚΤ, για την ανταλλαγή απόψεων αναφορικά με τα νέα ILAAP Templates.

2. Εθνικό επίπεδο

2.1 Διαδικασία εναρμόνισης και εξορθολογισμού των εποπτικών αναφορών

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ συντόνισε την υποβολή προτάσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος για τον εξορθολογισμό των υποχρεώσεων υποβολής εποπτικών αναφορών, με στόχο τον εντοπισμό πιθανών επικαλύψεων και την επανεξέταση της συχνότητας αποστολής. Στόχος των προτάσεων ήταν η απλοποίηση του πλαισίου εποπτικής πληροφόρησης, λαμβάνοντας υπόψη τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που έχουν θεσπιστεί πλέον σε επίπεδο Ευρωσυστήματος έναντι του SSM. Οι προτάσεις της ΕΕΤ έγιναν σε σημαντικό βαθμό αποδεκτές από την Τράπεζα της Ελλάδος.

2.2 Διαβούλευση για την τροποποίηση της ΠΕΕ 42/30.05.2014

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ συντόνισε τη διαδικασία ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των τραπεζών μελών της και των εκπροσώπων της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά τη διαδικασία διαβούλευσης για την τροποποίηση της ΠΕΕ 42/30.5.2014 «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων». Κατόπιν σειράς συναντήσεων και αφού ελήφθησαν υπόψη οι παρατηρήσεις των τραπεζών μελών της ΕΕΤ, η Τράπεζα της Ελλάδος δημοσίευσε στις αρχές του 2018 την ΠΕΕ 134/05.03.2018, εισάγοντας τις τροποποιήσεις που είχαν συζητηθεί στις συναντήσεις με τις τράπεζες.

2.3 Διαδικασία υποβολής αναλυτικών στατιστικών δεδομένων στην ΕΚΤ σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/867 (AnaCredit).

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ συντόνισε σειρά συναντήσεων για την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των τραπεζών μελών της αναφορικά με τη διαδικασία υποβολής των αναλυτικών στατιστικών δεδομένων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως απαιτεί η στατιστική άσκηση του AnaCredit. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Κανονισμού 2016/867, ανέκυψαν επιμέρους ζητήματα, νομικής και τεχνικής φύσεως, ώστε να ξεκινήσουν οι πιλοτικές υποβολές των στοιχείων στην Τράπεζα της Ελλάδος. Τα ζητήματα αυτά αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο θεσμοθετημένης Ομάδας Εργασίας της ΕΕΤ για το έργο του AnaCredit.

B. Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων

1. Ευρωπαϊκό Επίπεδο

1.1 Συμμετοχή της EET στο 6ο SRB-Industry dialogue

Στις 21 Νοεμβρίου 2017, έλαβε χώρα ο έκτος διάλογος του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (SRB) με εκπροσώπους του ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου. Εκ μέρους της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, συμμετείχαν δύο στελέχη από τις τράπεζες-μέλη και ένα στέλεχος της Γενικής Γραμματείας. Οι παρουσιάσεις των μελών του SRB ανέλυσαν τα ακόλουθα επίκαιρα θέματα:

- (α) τον προγραμματισμό του resolution planning για το έτος 2018,
- (β) την πρόοδο που έχει σημειωθεί σχετικά με το MREL,
- (γ) τον προσδιορισμό των κρίσιμων λειτουργιών για τους σκοπούς της εξυγίανσης,
- (δ) την τελική μεθοδολογία για τον υπολογισμό των εισφορών στα πιστωτικά ιδρύματα για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών του SRB.

Σε συνέχεια της ως άνω συνάντησης, η EET απέστειλε συνολική ενημέρωση προς τις τράπεζες-μέλη αναφορικά με το περιεχόμενο των παρουσιάσεων των μελών του SRB.

1.2 Στελέχωση του SRM Expert Group της ETO

Τον Οκτώβριο του 2017, αποφασίστηκε σε επίπεδο ETO η δημιουργία μιας νέας ομάδας εργασίας, η οποία θα επεξεργάζεται επίκαιρα θέματα του πλαισίου ανάκαμψης και εξυγίανσης. Το SRM Expert Group απαρτίζεται από στελέχη με αντικείμενο επαγγελματικής ενασχόλησης τα σχέδια ανάκαμψης και εξυγίανσης και προέρχονται από τράπεζες που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας του SSM και του SRB. Κατά το πρώτο διάστημα, το αντικείμενο των εργασιών του SRM Expert Group αναμένεται να κινηθεί γύρω από τα ακόλουθα θέματα:

- τα σχέδια ανάκαμψης και εξυγίανσης, και
- τον προσδιορισμό του MREL και τις εισφορές εξυγίανσης.

Η EET όρισε εκπροσώπους από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες-μέλη της με στόχο την στενότερη δυνατή παρακολούθηση των εργασιών της εν λόγω ομάδας εργασίας.

1.3 Συμμετοχή στην πρώτη συνεδρίαση του SRM Expert Group

Στις 13 Νοεμβρίου 2017, έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες η πρώτη συνεδρίαση του SRM Expert Group. Τα θέματα που συζητήθηκαν αφορούσαν κυρίως τον προσδιορισμό του MREL και την αξιολόγηση των σχεδίων εξυγίανσης. Περαιτέρω προσδιορίστηκε το πλαίσιο εργασιών της ομάδας εργασίας για το έτος 2018 καθώς και λοιπά θέματα προγραμματισμού.

Η ΕΕΤ συμμετείχε στην εν λόγω συνεδρίαση με δύο εκπροσώπους των τραπεζών-μελών της. Κατόπιν της σχετικής συνεδρίασης, η ΕΕΤ προώθησε το σύνολο του σχετικού ενημερωτικού υλικού και των πορισμάτων της συνάντησης και πραγματοποίησε ηχοδιάσκεψη μεταξύ των αρμοδίων στελεχών των τραπεζών-μελών της με στόχο τη βέλτιστη διάχυση της σχετικής πληροφόρησης.

1.4 Συμμετοχή της ΕΕΤ στην ημερίδα των EBF/ΕΚΤ με θέμα «Recovery Planning and Crisis Management»

Στις 24 Οκτωβρίου 2017, η ΕΤΟ σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) πραγματοποίησε στην Φρανκφούρτη ημερίδα με θέμα τα σχέδια ανάκαμψης. Στο πλαίσιο της εν λόγω ημερίδας έλαβε χώρα ανοιχτή ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις υποχρεώσεις προετοιμασίας σχεδίων ανάκαμψης, αλλά και λοιπά πρακτικής φύσεως θέματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας. Επιπλέον, η ΕΚΤ παρουσίασε τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των σχεδίων ανάκαμψης των τραπεζών της Ευρωζώνης για το έτος 2016.

Η ΕΕΤ συμμετείχε με δύο εκπροσώπους από τις τράπεζες-μέλη της. Κατόπιν της σχετικής συνεδρίασης, η ΕΕΤ προώθησε το σύνολο του σχετικού ενημερωτικού υλικού και των πορισμάτων της συνάντησης και πραγματοποίησε ηχοδιάσκεψη μεταξύ των αρμοδίων στελεχών των τραπεζών-μελών της με στόχο τη βέλτιστη διάχυση της σχετικής πληροφόρησης.

1.5 Συμμετοχή στην πρωτοβουλία της ΕΤΟ για την προώθηση στοχευμένων προτάσεων τροποποίησης του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/63 όσον αφορά τις εκ των προτέρων εισφορές στο SRF

Περί τα τέλη Σεπτεμβρίου 2017, η ΕΤΟ προώθησε στις τραπεζικές ενώσεις-μέλη της, μεταξύ των οποίων και στην ΕΕΤ, πρόταση εκ μέρους της BNP PARIPAS για την τροποποίηση ορισμένων χρονικών σημείων αναφοράς στον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/63. Στόχος της σχετικής πρωτοβουλίας ήταν η υποβολή πρότασης εκ μέρους της EBF προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με ορισμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις επί των διατάξεων του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/63. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αποσκοπούσαν στο να καταστεί εφικτή η ανακοίνωση του ύψους των εισφορών εξυγίανσης στα πιστωτικά ιδρύματα εκ μέρους του SRB, εντός του πρώτου τριμήνου κάθε έτους.

Η ΕΕΤ συνέλεξε τις απόψεις των τραπεζών μελών της και απέστειλε στην ΕΤΟ σημείωμα με τις σχετικές προτάσεις.

1.6 Συνεργασία με την ΕΤΟ και τις τραπεζικές ενώσεις άλλων κρατών μελών

Συνεχίζοντας την αντίστοιχη πρακτική προηγούμενων ετών, καθ' όλη τη διάρκεια του 2017, η ΕΕΤ απάντησε σε ερωτήματα της ΕΤΟ ή και επιμέρους τραπεζικών ενώσεων για παροχή διευκρινήσεων επί του ελληνικού νομοθετικού πλαισίου αναφορικά με την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων. Περαιτέρω, συμμετείχε στις εργασίες της ΕΤΟ για την εκπόνηση των θέσεων του ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου επί των προτάσεων της Επιτροπής για την αναμόρφωση του Ευρωπαϊκού πλαισίου για την διαχείριση κρίσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Τα επιμέρους θέματα, επί των οποίων η ΕΕΤ παρείχε πληροφορίες και συνδρομή κατά τα ανωτέρω αφορούσαν, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα:

- τις διατάξεις σχετικά με τον προσδιορισμό του MREL και τις συναφείς υποχρεώσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων,
- τις αρμοδιότητες του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης σε συνδυασμό με τις δημοσιεύσεις του τελευταίου επί διαφόρων θεμάτων αρμοδιότητάς του, και
- λοιπά θέματα στο πλαίσιο των ως άνω προτάσεων της Επιτροπής όπως π.χ. το προτεινόμενο moratorium των υποχρεώσεων του πιστωτικού ιδρύματος πριν τη θέση του τελευταίου σε διαδικασία εξυγίανσης, η επικάλυψη των αρμοδιοτήτων έγκαιρης παρέμβασης της αρχής εξυγίανσης με συγκεκριμένες αρμοδιότητες της εποπτικής αρχής κ.ά.

Εν όψει των ανωτέρω δραστηριοτήτων, η ΕΕΤ συμμετείχε σε conference calls με τραπεζικές ενώσεις του εξωτερικού και την ΕΤΟ και προώθησε τις σχετικές παρατηρήσεις και απόψεις των μελών της.

1.7 Παρακολούθηση των εργασιών του Crisis Intervention Working Group της ΕΤΟ

Λαμβάνοντας υπόψη την εν εξελίξει νομοθετική διαδικασία σε επίπεδο ΕΕ επί των προτάσεων της Επιτροπής για την τροποποίηση του ευρωπαϊκού πλαισίου για τη διαχείριση χρηματοπιστωτικών κρίσεων, η ΕΕΤ καθ' όλη τη διάρκεια του 2017 παρακολούθησε στενά τις εργασίες της αρμόδιας ομάδας εργασίας της ΕΤΟ. Τα θέματα που αποτέλεσαν αντικείμενο των σχετικών εργασιών, μεταξύ άλλων, συμπεριλάμβαναν τα ακόλουθα:

- τις προτεινόμενες τροπολογίες της αρμόδιας επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τις αντίστοιχες προτεινόμενες διατυπώσεις από την ομάδα έργου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,
- το επίπεδο του MREL και τα επιλέξιμα στοιχεία για την δόμηση του εν λόγω δείκτη,
- τις συνέπειες τυχόν παραβιάσεων των υποχρεώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων δυνάμει του ισχύοντος πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση, και

- τις σχετικές δημοσιεύσεις εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σε θέματα αρμοδιότητάς της (κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα σχέδια εξυγίανσης και ανάκαμψης κ.α.).

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ:

- παρακολούθησε στενά την αλληλογραφία της εν λόγω ομάδας εργασίας, ενημερώνοντας παράλληλα τα μέλη της σε θέματα του ενδιαφέροντός τους,
- συμμετείχε σε ηχοδιασκέψεις με τα υπόλοιπα μέλη του Crisis Intervention Working Group, και
- παρακολούθησε στις 22 Νοεμβρίου 2017 τη συνεδρίαση της εν λόγω ομάδας εργασίας στις Βρυξέλλες.

2. Εθνικό Επίπεδο

2.1 Διαρκής ενημέρωση αναφορικά με τα ρυθμιστικά πρότυπα και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ και του Κανονισμού 806/2014

Σε όλη τη διάρκεια του έτους, η ΕΒΑ προέβη στη δημοσίευση πλήθους ρυθμιστικών και εκτελεστικών τεχνικών προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών σύμφωνα με σχετικές διατάξεις της Οδηγίας και του Κανονισμού. Τα εν λόγω σχέδια δημοσιοποιούνται προς διαβούλευση με τους φορείς της αγοράς και εν συνεχεία προωθούνται προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς υιοθέτηση με τη μορφή Εκτελεστικών Κανονισμών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά τις σχετικές εργασίες της ΕΒΑ με σκοπό την έγκαιρη ενημέρωση των μελών της και τη συμμετοχή στις σχετικές διαβουλεύσεις. Για τη διευκόλυνση της καλύτερης δυνατής επεξεργασίας των εν λόγω κειμένων από τα μέλη της, η ΕΕΤ προέβη σε επεξεργασία κάθε μεμονωμένου σχεδίου και ανάδειξη των σημαντικότερων σημείων του.

2.2 Συνεδριάσεις της Ομάδας Εργασίας της ΕΕΤ με αντικείμενο τις προτάσεις της Επιτροπής για την αναθεώρηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου

Λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις της Επιτροπής για την τροποποίηση των CRR, CRD IV, BRRD και τον Κανονισμό για το SRM, η ΕΕΤ πραγματοποίησε κατά τη διάρκεια του 2017 μια σειρά συναντήσεων της Ομάδας Εργασίας για την BRRD με στόχο την επεξεργασία και κατανόηση των προτεινόμενων τροποποιήσεων. Οι σχετικές συνεδριάσεις της Ομάδας Εργασίας της ΕΕΤ εστίασαν στις επιμέρους αλλαγές που αναμένεται να επέλθουν στο ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο για την ανάκαμψη και εξυγίανση, αρκετές εκ των οποίων κρίνονται ιδιαίτερως σημαντικές. Ειδικότερα, αντικείμενο επεξεργασίας αποτέλεσαν, μεταξύ άλλων:

- η ενσωμάτωση στο ενωσιακό δίκαιο της απαίτησης για το TLAC,
- η τροποποίηση του πλαισίου που διέπει το MREL,

- η πρόβλεψη νέων εξουσιών για τις αρμόδιες αρχές να αναστέλλουν τις συμβατικές δεσμεύσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων (moratorium tools),
- η υιοθέτηση μεταβατικών ρυθμίσεων ενόψει των αναμενόμενων αλλαγών στα κριτήρια επιλεξιμότητας των περιουσιακών στοιχείων που υπολογίζονται για το MREL κ.ά.

2.3 Επεξεργασία και συζήτηση των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2399 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ όσον αφορά την κατάταξη των μη εξασφαλισμένων χρεωστικών μέσων στην πτωχευτική ιεραρχία

Στις 27 Δεκεμβρίου 2017, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Οδηγία (ΕΕ) 2017/2399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ όσον αφορά την κατάταξη των μη εξασφαλισμένων χρεωστικών μέσων στην πτωχευτική ιεραρχία. Η παρούσα Οδηγία τροποποιεί το άρθρο 108 της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ (BRRD) προβλέποντας τη δημιουργία μιας νέας (ενδιάμεσης) κατηγορίας «μη προνομιούχων» χρεωστικών μέσων με υψηλή εξοφλητική προτεραιότητα, η οποία κατατάσσεται, αφενός, πάνω από τα μέσα ιδίων κεφαλαίων και τις υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης που δεν αποτελούν μέσα ιδίων κεφαλαίων και, αφετέρου, κάτω από τις άλλες υποχρεώσεις υψηλής εξασφάλισης.

Η Ομάδα Εργασίας της ΕΕΤ για θέματα ανάκαμψης και εξυγίανσης πραγματοποίησε ειδικές συνεδριάσεις για τη μελέτη και αξιολόγηση των νέων διατάξεων της Οδηγίας. Στη σχετική συνεδρίαση μετείχαν και στελέχη των νομικών υπηρεσιών των τραπεζών-μελών της ΕΕΤ. Στο πλαίσιο των εν λόγω συνεδριάσεων:

- αξιολογήθηκαν και εκτιμήθηκαν οι αλλαγές που αναμένεται να επέλθουν στην ελληνική νομοθεσία κατά την ενσωμάτωση της εν λόγω Οδηγίας,
- συζητήθηκαν τα πιθανά αποτελέσματα των αλλαγών της νομοθεσίας στις εργασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων,
- αποκρυσταλλώθηκαν οι θέσεις της ΕΕΤ εν όψει πιθανών σχετικών συνομιλιών με τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

2.4 Ανάρτηση ενημερωτικού υλικού στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ

Με στόχο την προετοιμασία και την εξοικείωση των τραπεζών μελών με τις νέες διατάξεις, πέραν των λοιπών δράσεων της, η ΕΕΤ ανάρτησε στην ιστοσελίδα της ενημερωτικό υλικό και ειδοποιήσεις αναφορικά με τη δημοσίευση συναφών θεμάτων. Η σχετική δραστηριότητα περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- αναλυτική παρουσίαση του συνόλου των κατ' εξουσιοδότηση εκδοθεισών πράξεων δυνάμει των διατάξεων της BRRD,

- διαρκή ενημέρωση του ενημερωτικού κόμβου της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης –τμήμα του οποίου αποτελεί ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης και οι διατάξεις της BRRD- με τις τελευταίες εξελίξεις σε επίπεδο ΕΕ, και
- ανάρτηση του συνόλου των σχεδίων και τελικών κειμένων τεχνικών προτύπων της ΕΒΑ και κατευθυντηρίων γραμμών.

Γ. Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών

1. Ευρωπαϊκό επίπεδο

1.1 Ενημέρωση μελών για τις τρέχουσες ρυθμιστικές εξελίξεις στον τομέα της κεφαλαιαγοράς

Η ΕΕΤ ενημέρωσε συστηματικά τα μέλη της, τόσο *ad hoc* όσο και μέσω της *Μηνιαίας έκθεσης ρυθμιστικών εξελίξεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα (Financial Regulatory Report)*, αναφορικά με το σύνολο των ρυθμιστικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του έτους 2017 στο πλαίσιο των εργασιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της ESMA σε σχέση με τις εξελίξεις σε ό,τι αφορά:

- την πρωτοβουλία για την Ευρωπαϊκή Ένωση Κεφαλαιαγορών (Capital Markets Union),
- τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 600/2014 και την Οδηγία 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFIR/MiFID2), καθώς και την έκδοση όλων των κατ' εξουσιοδότηση νομοθετημάτων που τα συμπληρώνουν,
- τον Κανονισμό (ΕΕ) 596/2014 και την Οδηγία 2014/57/ΕΕ για την κατάχρηση αγοράς (MAR/MAD2), καθώς και την έκδοση όλων των κατ' εξουσιοδότηση νομοθετημάτων που τα συμπληρώνουν,
- τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (EMIR), καθώς και την έκδοση όλων των κατ' εξουσιοδότηση νομοθετημάτων που τον συμπληρώνουν,
- τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 909/2014 σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (CSDR), και την αναμενόμενη έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων και εκτελεστικών πράξεων που τον συμπληρώνουν,
- τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIPs), και την αναμενόμενη έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων και εκτελεστικών πράξεων που τον συμπληρώνουν,
- τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/2365 για τη διαφάνεια των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης (SFTR),
- την Οδηγία 2011/61/ΕΕ σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (AIFMD),
- τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1129 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση

σε ρυθμιζόμενη αγορά και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/71/ΕΚ,

- τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/1011 σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων (Benchmarks Regulation),
- τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1131 για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (MMFs),
- τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/2067 όσον αφορά το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 (IFRS 9)
- τις λοιπές εξελίξεις που δρομολογούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο στον τομέα των κεφαλαιαγορών, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα στην πρώτη ενότητα του παρόντος.

1.2 Συμμετοχή σε δημόσιες διαβουλεύσεις για την προετοιμασία ευρωπαϊκών κανονιστικών κειμένων

Κατά τη δημόσια διαβούλευση που έλαβε χώρα για την προετοιμασία νομοθετικών και κανονιστικών κειμένων (ρυθμιστικών και εκτελεστικών τεχνικών προτύπων, κατευθυντήριων γραμμών κ.ά), τόσο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όσο και της ESMA, η ΕΕΤ απέστειλε παρατηρήσεις και σχόλια για αρκετά από αυτά και συμμετείχε στις δημόσιες διαβουλεύσεις μέσω της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας.

1.3 Εναρμόνιση των διαδικασιών για τις εταιρικές πράξεις

Η ΕΕΤ, ως συντονιστής της ελληνικής ομάδας φορέων της αγοράς (*Greek MIG – Market Infrastructure Group*) (Τράπεζα της Ελλάδος, Ελληνικά Χρηματιστήρια ΑΕ, Ένωση Εισηγμένων Εταιρειών και ΕΕΤ), συμμετείχε κατά τη διάρκεια του 2017 στις εργασίες για την εναρμόνιση των διαδικασιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο που σχετίζονται με τις εταιρικές πράξεις (*Market Standards for Corporate Actions Processing*) στο πλαίσιο των εργασιών αυτορρύθμισης που λαμβάνουν χώρα για την άρση των εμποδίων *Giovannini* και την ολοκλήρωση των αγορών εκκαθάρισης και διακανονισμού (*Giovannini Barrier 3*).

2. Εθνικό επίπεδο

2.1 Συμμετοχή στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II)

Η ΕΕΤ, από τον Σεπτέμβριο 2015 έως το τέλος Μαρτίου 2017, συμμετείχε στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (MiFID II) υποβάλλοντας προτάσεις για την όσο το δυνατόν ορθότερη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των νέων υποχρεώσεων και διαδικασιών που εισάγει η σημαντικότερη αυτή ευρωπαϊκή οδηγία. Τα κείμενα τα οποία επεξεργάστηκε η ΕΕΤ αφορούσαν κυρίως τις θεματικές

των οργανωτικών απαιτήσεων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των ειδικότερων διατάξεων που αφορούσαν τον προσδιορισμό των ορίων θέσεων και των ελέγχων για τη διαχείριση θέσεων σε παράγωγα επί εμπορευμάτων, καθώς και τη διαδικασία για τη γνωστοποίηση θέσεως ανά κατηγορία κατόχου θέσεως. Ωστόσο, η συμβολή της ΕΕΤ υπήρξε ουσιαστική σε όλο το κείμενο το σχεδίου νόμου.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης του σχεδίου νόμου, η ΕΕΤ απέστειλε σχόλια που αφορούσαν τις περισσότερες από τις επιμέρους θεματικές που περιελάμβανε το σχέδιο νόμου και κυρίως στα θέματα που άπτονται της προστασίας του επενδυτή και των οργανωτικών απαιτήσεων.

Εντός του 2018 (χρόνος κατά τον οποίο συντάσσεται ο παρών απολογισμός) ψηφίστηκε και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ (Α' 14) ο νόμος 4514/2018 «Αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις».

2.2 Σύσταση επιτροπών και ομάδων εργασίας για την εφαρμογή του νέου πλαισίου για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID 2/MiFIR)

Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία του νέου πλαισίου για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και τις επιπτώσεις που θα έχει στη λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες και ασκούν επενδυτικές δραστηριότητες, η ΕΕΤ συνέβαλε σημαντικά στην επεξεργασία των διατάξεων τόσο της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ όσο και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014. Για το σκοπό αυτό συνέστησε και λειτούργησε από τις αρχές του έτους μία αρμόδια επιτροπή και τέσσερις (4) ομάδες εργασίας, ορισμένες εκ των οποίων συνεδρίαζαν σε εβδομαδιαία βάση, οι οποίες επεξεργάστηκαν ενδελεχώς τις διατάξεις που αφορούσαν τις ακόλουθες θεματικές:

(α) τη δομή της αγοράς (λειτουργία ρυθμιζόμενων αγορών, Πολυμερών Μηχανισμών Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), Μηχανισμών Οργανωμένης Διαπραγμάτευσης (ΜΟΔ) και συστηματικών εσωτερικοποιητών),

(β) τις υποχρεώσεις διαφάνειας (προσυναλλακτική και μετασυναλλακτική διαφάνεια των τόπων διαπραγμάτευσης και των συστηματικών εσωτερικοποιητών, γνωστοποίηση συναλλαγών),

(γ) την προστασία επενδυτή (απαιτήσεις σχετικά με την παρακολούθηση των προϊόντων για τους κατασκευαστές και τους διανομείς χρηματοπιστωτικών μέσων, προσδιορισμός αγοράς-στόχου, αντιπαροχές και προστασία των χρηματοπιστωτικών μέσων και κεφαλαίων των πελατών), και τέλος

(δ) τις οργανωτικές απαιτήσεις (εξωτερική ανάθεση, παροχή πληροφοριών, επενδυτικές συμβουλές, βέλτιστη εκτέλεση εντολών, τήρηση εντολών, κ.ά.).

2.3 Δημιουργία εξειδικευμένης ενότητας στην ιστοσελίδα της EET για τη MiFID II/MiFIR

Η EET, προκειμένου να διευκολύνει τα μέλη της κατά την προετοιμασία τους για τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του νέου νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου δημιούργησε εξειδικευμένη ενότητα στην ιστοσελίδα της για την εν λόγω θεματική και ανάρτησε όλα τα κανονιστικά κείμενα που συμπληρώνουν την οδηγία MiFID II και τον Κανονισμό MiFIR. Υπενθυμίζεται ότι το νέο πλαίσιο της MiFID, αποτελείται, εκτός από το κείμενο της Οδηγίας και του Κανονισμού, και από τουλάχιστον 48 κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, 9 κείμενα κατευθυντήριων γραμμών, 8 κείμενα ερωτήσεων και απαντήσεων (Q&As) και πολυάριθμες λοιπές εκδόσεις, όπως Γνώμες της ESMA (Opinions), διευκρινιστικά κείμενα (Briefings), ανακοινώσεις (Statements) κ.ά.

Η εν λόγω ειδική ενότητα, η οποία επικαιροποιείται κάθε φορά που εκδίδεται νέο κείμενο ή αναθεωρείται κάποιο από τα ήδη αναρτημένα, παρουσιάζει σημαντικό βαθμό επισκεψιμότητας τόσο από χρήστες του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού. Η ηλεκτρονική διεύθυνση της ιστοσελίδας είναι η ακόλουθη: <https://www.hba.gr/info/MiFID%20II-MiFIR>.

2.4 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIPs)

Η EET, επιθυμώντας να συμβάλλει στην ομαλή προετοιμασία των μελών της, πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, όσον αφορά στη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIPs), πραγματοποίησε ενημερωτικές συνεδριάσεις με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων επί διαφόρων πτυχών του κανονισμού. Υπενθυμίζεται ότι ο Κανονισμός PRIIPs εισάγει ένα νέο τυποποιημένο έγγραφο βασικών πληροφοριών (KID) για τη βελτίωση της κατανόησης από τον ιδιώτη επενδυτή των συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων και τη συγκρισιμότητα των εν λόγω προϊόντων. Οι πληροφορίες που παρέχονται στους ιδιώτες επενδυτές τους επιτρέπουν να κατανοούν και να συγκρίνουν τους κινδύνους που σχετίζονται με επενδύσεις σε PRIIP, ώστε να μπορούν να λαμβάνουν ενημερωμένες επενδυτικές αποφάσεις. Στο ίδιο πλαίσιο διερευνήθηκε η διασύνδεση των διατάξεων του Κανονισμού PRIIP με τις υποχρεώσεις που εισάγονται με τη MiFID II, κυρίως σε ό,τι αφορά τη διάθεση των προϊόντων αυτών σε ιδιώτες επενδυτές – πελάτες των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων.

2.5 Κανονισμός (ΕΕ) 2016/2067 όσον αφορά το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRS 9)

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) δημοσίευσε το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) 9 *Χρηματοοικονομικά Μέσα*. Σκοπός του προτύπου είναι να καθιερώσει αρχές για τη χρηματοοικονομική αναφορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με σκοπό την παροχή σχετικών και χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες οικονομικών καταστάσεων για την εκτίμηση των ποσών, του χρόνου και της αβεβαιότητας των μελλοντικών ταμειακών ροών μιας οικονομικής οντότητας. Ειδικότερα, το ΔΠΧΠ 9 ανταποκρίνεται στην έκκληση της G20 για μετάβαση σε ένα πιο μακροπρόθεσμο μοντέλο αναγνώρισης των αναμενομένων ζημιών σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να εφαρμόζουν το πρότυπο το αργότερο από την ημερομηνία έναρξης του πρώτου οικονομικού έτους που αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου 2018 ή μεταγενέστερα.

Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκαν μηνιαίες συνεδριάσεις μεταξύ των μελών της ΕΕΤ αναφορικά με την προετοιμασία των πιστωτικών ιδρυμάτων για τη συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις του προτύπου. Τα μέλη επικεντρώθηκαν κυρίως στην ανταλλαγή απόψεων, μεταξύ άλλων, γύρω από τη μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί για την κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, την αναγνώριση και την παύση της αναγνώρισης, την επιμέτρηση και τη λογιστική αντιστάθμιση.

2.6 Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2395 όσον αφορά το μεταβατικό καθεστώς για τον μετριασμό των επιπτώσεων από την εισαγωγή του ΔΠΧΑ 9 στα ίδια κεφάλαια (phase-in)

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας των μελών για τη συμμόρφωσή τους με το ΔΠΧΑ 9, η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και συμμετείχε στη σχετική διαβούλευση μέσω της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας για την οριστικοποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2395 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 όσον αφορά το μεταβατικό καθεστώς για τον μετριασμό των επιπτώσεων από την εισαγωγή του ΔΠΧΑ 9 στα ίδια κεφάλαια (*phase-in*) και για τις επιπτώσεις της αντιμετώπισης μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων ορισμένων ανοιγμάτων του δημόσιου τομέα εκπεφρασμένων στο εθνικό νόμισμα οποιουδήποτε κράτους μέλους.

Σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό, όταν ο ισολογισμός ανοίγματος ενός ιδρύματος κατά την ημέρα πρώτης εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 αντανάκλα μείωση στο κεφάλαιο κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 ως αποτέλεσμα αυξημένων προβλέψεων για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες, σε σύγκριση με τον ισολογισμό κλεισίματος της προηγούμενης ημέρας, θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα στο ίδρυμα να συμπεριλάβει στο κεφάλαιο κοινών μετοχών κατηγορίας 1 ένα τμήμα των αυξημένων

προβλέψεων για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για μεταβατική περίοδο. Η εν λόγω μεταβατική περίοδος θα πρέπει να έχει μέγιστη διάρκεια πέντε χρόνια και θα πρέπει να ξεκινά το 2018. Το τμήμα των προβλέψεων για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες που δύναται να περιληφθεί στο κεφάλαιο κοινών μετοχών κατηγορίας 1 θα πρέπει να βαίνει μειούμενο ώσπου να μηδενιστεί, προκειμένου να διασφαλισθεί η πλήρης εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 από την αμέσως επόμενη ημέρα της ολοκλήρωσης της μεταβατικής περιόδου.

2.7 Συμμετοχή στη δημόσια διαβούλευση για τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 909/2014 σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην ΕΕ και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (CSDR)

Η ΕΕΤ συμμετείχε στη δημόσια διαβούλευση του σχεδίου νόμου για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην ΕΕ και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (ΚΑΤ). Υπενθυμίζεται ότι ο εν λόγω κανονισμός θεσπίζει ενιαίες απαιτήσεις για τον διακανονισμό των χρηματοοικονομικών μέσων, καθώς και για την οργάνωση και λειτουργία των κεντρικών αποθετηρίων τίτλων στην ΕΕ.

Ειδικότερα, οι διατάξεις του σχεδίου νόμου αποσκοπούν στην προσαρμογή του εθνικού δικαίου, που αφορά το διέπον την Ελληνική Κεφαλαιαγορά σύστημα άυλων τίτλων, προς τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014. Ταυτόχρονα με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου, η ψήφιση του οποίου αναμένεται το β' εξάμηνο του 2018, επιχειρείται η ενοποίηση των ρυθμίσεων της κείμενης νομοθεσίας αναφορικά με το σύστημα άυλων τίτλων ώστε η προσαρμογή προς το εν θέματι ενωσιακό μέτρο να συμπεριλάβει τα ειδικότερα νομικά χαρακτηριστικά του ημεδαπού συστήματος.

2.8 Εκπροσώπηση της ΕΕΤ στη Συμβουλευτική Επιτροπή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Η ΕΕΤ, στο πλαίσιο της εκπροσώπησής της στη Συμβουλευτική Επιτροπή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, έργο της οποίας είναι η διατύπωση απόψεων σχετικά με κανονιστικές ρυθμίσεις που άπτονται της λειτουργίας της ελληνικής αγοράς κεφαλαίου, συμμετείχε σε μια σειρά συνεδριάσεων για την επεξεργασία προτάσεων για τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών και διατύπωσε τη γνώμη της επί διαφόρων νομοθετικών προτάσεων που εισηγήθηκε αρμοδίως η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

2.9 Συνεργασία με το Χρηματιστήριο Αθηνών για θέματα εφαρμογής της MiFID II/MiFIR

Εν όψει της έναρξης εφαρμογής του νέου πλαισίου που εισάγεται με την MiFID II/MiFIR για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και την άσκηση επενδυτικών δραστηριοτήτων από τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων, η ΕΕΤ συνεργάστηκε στενά με το Χρηματιστήριο

Αθηνών σε διάφορες θεματικές, προκειμένου να διευκολυνθούν τα μέλη των δύο φορέων κατά τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις του νέου πλαισίου. Η συνεργασία επικεντρώθηκε κυρίως γύρω από τη διαδικασία γνωστοποίησης των συναλλαγών των μελών προς το Χρηματιστήριο Αθηνών ως εγκεκριμένου μηχανισμού δημοσιοποίησης συναλλαγών (ΕΜΗΔΗΣΥ) και εγκεκριμένου μηχανισμού γνωστοποίησης συναλλαγών (ΕΜΗΓΝΩΣΥ), η τροποποίηση του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου, του Συστήματος Άυλων Τίτλων και των Κανονισμών Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή και επί Παραγώγων και η απόκτηση του μοναδικού κωδικού ταυτοποίησης Νομικών Προσώπων LEI (Legal Entity Identifier).

Δ. Συστήματα και μέσα πληρωμών

1. Ευρωπαϊκό επίπεδο

1.1 Ενιαίος Χώρος Πληρωμών σε Ευρώ ('SEPA')

Οι βασικότερες εξελίξεις, τις οποίες παρακολούθησε ενεργά η ΕΕΤ, αφορούσαν τα ακόλουθα:

- Την έναρξη, τον Ιανουάριο του 2017, της διαδικασίας εγγραφής και προσχώρησης των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών (π.χ. πιστωτικά ιδρύματα) στο νέο σχήμα του SEPA Instant Credit Transfer, το οποίο και άρχισε την λειτουργία του πανευρωπαϊκά τον Νοέμβριο του 2017.
- Τη δημοσίευση, τον Μάρτιο του 2017, της νεότερης έκδοσης (8.0) του "SEPA Cards Standardisation Volume" που αναπτύχθηκε από τη διεθνή ένωση με την επωνυμία "European Cards Stakeholders Group" ('ECSG').
- Τη δημοσίευση, τον Μάρτιο του 2017, επικαιροποιημένης έκδοσης της «Λευκής Βίβλου» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών για τις πληρωμές μέσω φορητών συσκευών σε περιβάλλον SEPA.
- Τη δημοσίευση, τον Νοέμβριο του 2017, έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 260/2012 ("SEPA Regulation").
- Τη διεξαγωγή δημόσιας διαβούλευσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών για τις ανέπαφες συναλλαγές που διενεργούνται μέσω καρτών πληρωμών ή κινητών συσκευών σε περιβάλλον SEPA και οι οποίες βασίζονται στην ασύρματη τεχνολογία μικρής εμβέλειας ("Near Field Communication", 'NFC'). Η εν λόγω δημόσια διαβούλευση ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο 2018.

1.2 Euro Retail Payments Board ('ERPB')

Κατά τη διάρκεια του 2017 συνεχίστηκαν οι εργασίες του Συμβουλίου Πληρωμών Μικρής Αξίας σε Ευρώ ("Euro Retail Payments Board", 'ERPB'), το οποίο λειτουργεί υπό την αιγίδα της ΕΚΤ, για την περαιτέρω ανάπτυξη ανοιχτών και ανταγωνιστικών υπηρεσιών πληρωμών μικρής αξίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι βασικότερες εξελίξεις, τις οποίες παρακολούθησε ενεργά η ΕΕΤ ενημερώνοντας διαρκώς τα μέλη της, αφορούσαν τα ακόλουθα:

- Τη συγκρότηση, τον Ιανουάριο του 2017, ομάδας έργου για την επεξεργασία προτάσεων σχετικά με την ανάπτυξη μιας πανευρωπαϊκής αγοράς υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμών ("payment initiation services"), στο πλαίσιο πρακτικής υλοποίησης της PSD 2.
- Την προώθηση πανευρωπαϊκών λύσεων "Person-to-Person ('P2P') Mobile Payments".
- Την προώθηση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης για λογαριασμούς μικρής αξίας με παραλήπτες καταναλωτές και την πληρωμή τους μέσω

λύσεων e-banking (“E-Invoice Presentment and Payment Solutions”) σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

1.3 Πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των τραπεζών

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός των τραπεζών συνέχισε και το 2017 να αποτελεί ένα από τα βασικά θέματα στρατηγικής ενασχόλησης της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας («ΕΤΟ»). Προς τον σκοπό αυτό η ΕΤΟ συγκρότησε ομάδες έργου που άπτονται της «ενιαίας ψηφιακής αγοράς» (“Data”, “Cloud”, “E-ID”, “Blockchain” και “Alternative Lending”).

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες των ανωτέρω ομάδων έργου, με εκπροσώπους των τραπεζών μελών της και συνέβαλε στην εκπόνηση τόσο του γενικού κειμένου θέσεων της ΕΤΟ για τον ρόλο του τραπεζικού συστήματος στην ψηφιακή εποχή, όσο και στα επιμέρους λεπτομερή κείμενα προτάσεων στις θεματικές της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης (“e-identification”), των δεδομένων (“data”) και των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους (“cloud”). Επιπλέον, τον Νοέμβριο του 2017 συγκροτήθηκε η Επιτροπή Στρατηγικής της ΕΕΤ για θέματα digital banking.

1.4 Άμεσες πληρωμές (“Instant Payments”)

Κατά τη διάρκεια του 2017 η ΕΕΤ παρακολούθησε τις ευρωπαϊκές εξελίξεις αναφορικά με την υλοποίηση λύσεων άμεσων πληρωμών, ειδικότερα δε τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (TARGET Instant Payment Settlement/TIPS) και της Euro Banking Association (SMART2).

Παράλληλα, με σκοπό την έγκαιρη προετοιμασία του εγχώριου τραπεζικού συστήματος συμφωνήθηκε η δρομολόγηση των απαραίτητων ενεργειών από τη ΔΙΑΣ, την ΤτΕ και τις τράπεζες μέλη της ΕΕΤ για την μετάπτωση της διατραπεζικής υπηρεσίας DCT Online στα οριζόμενα στο SCT Inst του EPC.

1.5 Ενοποίηση των συστημάτων TARGET2 και Target2 Securities

Στις 6 Δεκεμβρίου 2017, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε την ενοποίηση των συστημάτων TARGET2 και TARGET2-Securities (T2S), καθώς και την ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης Εγγυήσεων του Ευρωσυστήματος.

Είχε προηγηθεί τρίμηνη διαβούλευση προς όλους τους συμμετέχοντες φορείς της αγοράς το διάστημα μεταξύ των μηνών Μαΐου και Ιουνίου 2017 επί του σχεδίου εγγράφων για τις απαιτήσεις του χρήστη (Draft User Requirements Documents), αναφορικά με την επικείμενη ενοποίηση των συστημάτων.

Η ΕΕΤ συμμετείχε μέσω της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας στη διαβούλευση υποβάλλοντας σχετικό κείμενο παρατηρήσεων.

1.6 Πρωτοβουλία τους Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών για ενημέρωση των πιστωτικών ιδρυμάτων σε θέματα συναλλάγματος

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ μετά από αίτημα των τραπεζών μελών της προχώρησε στο τέλος του 2016 σε εισήγηση προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών ("EPC") για τη δημιουργία μίας ειδικής ενότητας στην ιστοσελίδα του με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας διαφόρων τραπεζογραμματίων πλην του ευρώ. Η ΕΕΤ, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών προχώρησε στο σχεδιασμό της συγκεκριμένης ενότητας, η οποία αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία στα μέσα του 2018.

1.7 Ενωσιακή πρωτοβουλία για περιορισμό των πληρωμών με μετρητά

Τον Ιανουάριο του 2017, δημοσιεύτηκε η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον περιορισμό των πληρωμών με χρήση μετρητών.

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ ενημερώνει διαρκώς τις τράπεζες μέλη της για την πρόοδο της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας, η οποία αναμένεται να οριστικοποιηθεί στα μέσα του 2018.

2. Εθνικό επίπεδο

2.1 Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 «για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά» ('PSD 2')

Κατά τη διάρκεια του 2017 η ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/2366 αποτέλεσε για τα τραπεζικά συστήματα όλων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ένα από τα σημαντικότερα θέματα προετοιμασίας τους λόγω των τεράστιων αλλαγών που επιφέρει στην οργάνωση, τη λειτουργία και τον τρόπο παροχής υπηρεσιών πληρωμών από τα πιστωτικά ιδρύματα.

Σε αυτό το πλαίσιο η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ, σε στενή συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της και την ΔΙΑΣ Α.Ε., επεξεργάστηκε, στο πλαίσιο των αρμόδιων διατραπεζικών επιτροπών της, επιχειρηματικά και τεχνικά/λειτουργικά θέματα που ανακύπτουν από την ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας στο ελληνικό δίκαιο, καθώς και την προσέγγιση που θα ακολουθήσει σε σχέση με τις ενέργειες που απαιτούνται σε διατραπεζικό επίπεδο αναφορικά με την εφαρμογή της.

Στο πλαίσιο της ενεργού συμμετοχής της στο σύνολο του προσαρμοστικού έργου η ΕΕΤ ενημέρωσε τα μέλη της για πληθώρα αιτημάτων όπως :

- Τις απαντήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί ερωτημάτων για την πρακτική υλοποίηση επιμέρους διατάξεων της PSD 2 που τέθηκαν από τις τράπεζες-μέλη της.

- Τη δημοσίευση, τον Φεβρουάριο του 2017, κειμένου διαβούλευσης της PRETA S.A. με τίτλο: “PSD 2 XS2A services requirements consultation”.
- Την επιστολή που απέστειλε, τον Φεβρουάριο του 2017, η πάροχος ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συναλλαγών “Sofort” στο Συμβούλιο Πληρωμών Μικρής Αξίας σε Ευρώ (“Euro Retail Payment Board”, ‘ERPB’) στο πλαίσιο των εργασιών της ομάδας έργου για τις υπηρεσίες εκκίνησης πληρωμών που λειτουργεί υπό την αιγίδα του, στην οποία τίγονται ζητήματα που άπτονται της άμεσης πρόσβασης των φορέων παροχής υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμών (“payment initiation service providers”, ‘PISPs’) σε λογαριασμούς χρηστών υπηρεσιών πληρωμών που τηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα.
- Την παρουσίαση που ετοίμασε τον Απρίλιο του 2017 η εταιρεία “Icon Solutions” σχετικά με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της EBA για την αυστηρή εξακρίβωση του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας στο πλαίσιο της PSD 2.
- Την επιστολή που απέστειλαν τον Μάιο του 2017 οι Ευρωπαϊκές Τραπεζικές Ενώσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της EBA για την αυστηρή εξακρίβωση του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας στο πλαίσιο της PSD 2.
- Τη διακήρυξη που εξέδωσαν τον Μάιο του 2017 οι ευρωπαϊκές εταιρείες “fintech” σχετικά με τις επιπτώσεις της PSD 2 στο μοντέλο λειτουργίας τους.
- Την επιστολή που απέστειλε τον Μάιο του 2017 η Ευρωπαϊκή Ένωση Καταναλωτών ‘BEUC’ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην οποία τίγονται ζητήματα που άπτονται της εφαρμογής των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (‘EBA’) «για την αυστηρή εξακρίβωση του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας» στο πλαίσιο της PSD 2.
- Την επιστολή και το συνοδευτικό υλικό τεκμηρίωσης που απέστειλε τον Μάιο του 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς την EBA αναφορικά με τις τροποποιήσεις που προτείνει στο σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων «για την αυστηρή εξακρίβωση του πελάτη και τα ασφαλή και κοινά πρότυπα επικοινωνίας» στο πλαίσιο της PSD 2.
- Το δελτίο τύπου που εξέδωσε η ΕΤΟ τον Ιούνιο του 2017 με αφορμή το σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων της EBA «για την αυστηρή εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας» στο πλαίσιο της PSD 2.
- Την επιστολή που απέστειλε, τον Ιούνιο του 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς την ΕΤΟ σχετικά με το σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων της EBA «για την αυστηρή εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας» στο

πλαίσιο της PSD 2, στην οποία τονίζει, μεταξύ άλλων, ότι οι προτεινόμενες αλλαγές του περιεχομένου του ως άνω σχεδίου ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων δεν νομιμοποιούν την άμεση πρόσβαση (“screen scraping”) σε λογαριασμούς πληρωμών των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών, οι οποίοι τηρούνται σε παρόχους υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού (ήτοι τράπεζες), από παρόχους υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμών και παρόχους υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού, καθότι οι τελευταίοι θα πρέπει να ταυτοποιούνται έναντι των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού.

- Την Ανακοίνωση που εξέδωσε, τον Ιούλιο του 2017, η BEUC επί του σχεδίου ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων της EBA «για την αυστηρή εξακρίβωση του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας» στο πλαίσιο της PSD 2, στην οποία τονίζει (εκ νέου) τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της EBA θα πρέπει να τροποποιηθούν, ώστε να προβλέπουν την ανάπτυξη μιας ενιαίας διεπαφής σε πανευρωπαϊκό επίπεδο (“EU-wide API”), μέσω της οποίας θα πραγματοποιείται η επικοινωνία μεταξύ των παρόχων και των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών.
- Το κείμενο εργασίας που εξέδωσαν, τον Ιούλιο του 2017, οι Ευρωπαϊκές Ενώσεις Τραπεζών (Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία, Ευρωπαϊκός Όμιλος Αποταμιευτικών Τραπεζών, Ευρωπαϊκή Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών, γνωστές και ως ‘ECSAs’) σχετικά με τις αρνητικές συνέπειες που απορρέουν από την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί δυνατότητας άμεσης πρόσβασης (ήτοι “screen scraping”) σε λογαριασμούς πληρωμών χρηστών υπηρεσιών πληρωμών που τηρούνται σε πιστωτικά ιδρύματα στις περιπτώσεις που η έμμεση πρόσβαση σε αυτούς (μέσω ‘APIs’) δεν είναι εφικτή.
- Το κείμενο εργασίας που δημοσίευσαν, τον Ιούλιο του 2017, οι εταιρίες Microsoft, Avanade και Accenture, στο οποίο, μεταξύ άλλων, εξετάζονται οι κίνδυνοι, οι ευκαιρίες και οι τεχνολογικές επιπτώσεις που απορρέουν για τις τράπεζες, τα συστήματα πληρωμών, τις εταιρείες “fintechs”, τους καταναλωτές και τους εμπόρους από την PSD 2.
- Τις επιστολές του Προέδρου της ΕΤΟ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΚΤ με τις ανησυχίες του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (‘EBA’) «για την ισχυρή ταυτοποίηση του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας» στο πλαίσιο της PSD 2, καθώς και τις σχετικές απαντήσεις των εν λόγω θεσμικών οργάνων της ΕΕ.
- Τα διαδικτυακά σεμινάρια (“webinars”) που διοργάνωσε η PRETA S.A. την περίοδο Σεπτεμβρίου-Νοεμβρίου 2017, στα οποία παρουσίασε την πρωτοβουλία “Open Banking Europe” που έχει

αναπτύξει και τον τρόπο με την οποία αυτή εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής της PSD 2.

- Την επιστολή που απέστειλε, τον Σεπτέμβριο 2017, η κοινοπραξία “Fast Identity Online Alliance” (“FIDO Alliance”) προς το Συμβούλιο Υπουργών της ΕΕ όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (‘ΕΒΑ’) «για την ισχυρή ταυτοποίηση του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας» στο πλαίσιο της PSD 2, στην οποία εκφράζει τους προβληματισμούς της και τονίζει ότι η άμεση πρόσβαση (“screen scraping”) σε λογαριασμούς πληρωμών των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών, οι οποίοι τηρούνται σε παρόχους υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού (ήτοι πιστωτικά ιδρύματα), από παρόχους υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμών και παρόχους υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού, θα πρέπει να απαγορευθεί πλήρως και η εν λόγω πρόσβαση να είναι δυνατή μόνο με έμμεσο τρόπο (ήτοι μέσω ‘APIs’).
- Την επιστολή που απέστειλαν, τον Σεπτέμβριο του 2017, 27 ευρωπαϊκές και εθνικές εμπορικές ενώσεις προς τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (‘ΕΒΑ’) «για την ισχυρή ταυτοποίηση του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας» στο πλαίσιο της PSD 2, στην οποία παρατίθενται οι προβληματισμοί των εμπόρων, ως δικαιούχων πληρωμών, σε σχέση με τις διατάξεις των εν λόγω ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, ιδίως σε ό,τι αφορά την εξαίρεση μιας συναλλαγής πληρωμής βάσει του εκτιμώμενου κινδύνου (“transaction risk analysis”) από το πεδίο εφαρμογής του “strong customer authentication”.
- Τον Οδηγό που δημοσίευσε, τον Οκτώβριο του 2017, η ρυθμιστική αρχή για τα συστήματα πληρωμών (“Payment Systems Regulator”, ‘PSR’) του Ηνωμένου Βασιλείου αναφορικά με την προσέγγιση που προτίθεται να ακολουθήσει για την επίβλεψη της εφαρμογής των διατάξεων της PSD 2.
- Τις εκθέσεις που δημοσίευσαν, τον Οκτώβριο 2017, οι εταιρίες “Roland Berger”, “Onum Consulting” και “Payments Cards and Mobile” σχετικά με τις αλλαγές που επιφέρει η PSD 2 στο πεδίο των υπηρεσιών πληρωμών.
- Τη γνώμη που δημοσίευσε, τον Οκτώβριο 2017, η ΕΚΤ επί των διατάξεων τριών σχεδίων νόμου, μέσω των οποίων εναρμονίζεται η κυπριακή νομοθεσία με την PSD 2.
- Τη θέση του σχεδίου νόμου για την ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της PSD 2 σε δημόσια διαβούλευση τον Νοέμβριο 2017.
- Την επιστολή που απέστειλε η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ, τον Νοέμβριο του 2017, προς τα αρμόδια Υπουργεία (Οικονομικών και

Οικονομίας) με τις παρατηρήσεις επί του σχεδίου νόμου για την ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της PSD 2.

- Το κείμενο εργασίας που δημοσίευσε, τον Νοέμβριο του 2017, η Επιτροπή ECON του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο πλαίσιο του τακτικού κοινοβουλευτικού ελέγχου, μεταξύ άλλων, για τις τρέχουσες εξελίξεις σε σχέση με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα (‘RTS’) της EBA *«για την ισχυρή ταυτοποίηση του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας»* στο πλαίσιο της PSD 2.
- Το “matrix” που επιμελήθηκε η Γενική Γραμματεία της EET αναφορικά με την εφαρμογή των διατάξεων των Τίτλων III και IV του σχεδίου νόμου για την PSD 2 στις περιπτώσεις των πράξεων πληρωμής σε νόμισμα τρίτων χωρών (εκτός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, π.χ. δολάριο ΗΠΑ) και των “one leg” πράξεων πληρωμής, το οποίο περιλαμβάνει, επίσης, πεδίο με διευκρινιστικά σχόλια αναφορικά με τις εν λόγω κατηγορίες πράξεων πληρωμής.
- Τα δελτία τύπου που εξέδωσαν, τον Νοέμβριο του 2017, η Ευρωπαϊκή Ένωση Καταναλωτών ‘BEUC’, η Ευρωπαϊκή Ένωση Προμηθευτών Ηλεκτρονικού Εμπορίου ‘EMOTA’ και η Ευρωπαϊκή Ένωση Ηλεκτρονικού Εμπορίου ‘Ecommerce Europe’ σε συνέχεια της υιοθέτησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των RTS της EBA *«για την ισχυρή ταυτοποίηση του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας»* (“strong customer authentication and common and secure open standards of communication”) στο πλαίσιο της PSD 2.
- Την προκαταρκτική εκτίμηση επιπτώσεων στην οποία προέβη η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία («ΕΤΟ») τον Δεκέμβριο του 2017 επί των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων της EBA *«για την ισχυρή ταυτοποίηση του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας»* στο πλαίσιο της PSD 2 που υιοθέτησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με κατ’ εξουσιοδότηση Κανονισμό.
- Την έκθεση που δημοσίευσε, τον Δεκέμβριο του 2017, η εταιρεία “RS2”, στην οποία εξετάζονται, μεταξύ άλλων, οι ευκαιρίες και προκλήσεις για τις τράπεζες ενόψει της έναρξης ισχύος της PSD 2 τον Ιανουάριο 2018.

2.2 Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της EBA για την αυστηρή εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας στο πλαίσιο της PSD 2

Εντός του β’ εξαμήνου του 2017 η Γενική Γραμματεία της EET, σε συνεργασία με τις τράπεζες-μέλη της, επεξεργάστηκε κείμενο διαβούλευσης της ΔΙΑΣ αναφορικά με τον ρόλο της στην PSD 2, καθώς και τις αναγκαίες προσαρμογές που θα πρέπει να λάβουν χώρα για τη συμμόρφωση του εγχώριου τραπεζικού συστήματος με τις απαιτήσεις που απορρέουν από την επικείμενη δημοσίευση του κατ’ εξουσιοδότηση Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω του οποίου υιοθετούνται τα

ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα της ΕΒΑ «για την ταυτοποίηση του πελάτη και τα κοινά και ασφαλή πρότυπα επικοινωνίας» στο πλαίσιο της PSD 2.

2.3 Μηνιαία Πληροφόρηση της ΑΑΔΕ ως προς τις αγορές με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμών

Το πρώτο εξάμηνο του 2017 η ΕΕΤ, σε συνεργασία με τη ΔΙΑΣ Α.Ε. και την ΑΑΔΕ επεξεργάστηκε τις προδιαγραφές λειτουργίας για την «Πληροφόρηση της Φορολογικής Αρχής ως προς τις Συναλλαγές Αγορών με Ηλεκτρονικά Μέσα Πληρωμών» .

Στις προδιαγραφές περιγράφεται η διαδικασία μέσω της οποίας παρέχονται στη φορολογική αρχή συγκεντρωτικά στοιχεία συναλλαγών αγορών μέσω ηλεκτρονικών πληρωμών, δηλαδή με μεταφορές πίστωσης (Credit Transfers), άμεσες χρεώσεις (Direct Debits) και κάρτες πληρωμών (Χρεωστικές, Πιστωτικές και Προπληρωμένες), από τα Πιστωτικά Ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα.

Τα εν λόγω στοιχεία αξιοποιήθηκαν από την ΑΑΔΕ αλλά και τους φορολογούμενους-πελάτες των τραπεζών για τον καθορισμό της μείωσης του φόρου εισοδήματος για δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών στην ημεδαπή ή σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ., οι οποίες έχουν εξοφληθεί με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής κατά τη διάρκεια του 2017.

2.4 Έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της εγχώριας διατραπεζικής υπηρεσίας άμεσων πληρωμών IRIS

Μετά από πολύμηνες προετοιμασίες, τον Μάιο του 2017, ξεκίνησε η διατραπεζική υπηρεσία άμεσων πληρωμών IRIS. Μέσω αυτής της υπηρεσίας οι πληρωτές (φυσικά πρόσωπα) μπορούν να μεταφέρουν χρηματικά ποσά έως 500 ευρώ την ημέρα, όλο το 24ωρο και όλες τις ημέρες του χρόνου, με πίστωση του λογαριασμού του δικαιούχου σε άλλη τράπεζα και άμεση διαθεσιμότητα των πιστούμενων κεφαλαίων σε ελάχιστα δευτερόλεπτα.

Δικαιούχοι των χρηματικών ποσών μπορούν να είναι φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις ή ελεύθεροι επαγγελματίες. Για τη χρήση της υπηρεσίας χρειάζεται εγγραφή πληρωτών και δικαιούχων στην τράπεζα με την οποία συνεργάζονται. Για την μεταφορά των κεφαλαίων δεν απαιτείται η αναγραφή του αριθμού λογαριασμού (IBAN) του δικαιούχου αλλά μόνον ο αριθμός του κινητού του τηλεφώνου ή ο ΑΦΜ (εφόσον ο δικαιούχος είναι επιχείρηση ή ελεύθερος επαγγελματίας). Στην διατραπεζική υπηρεσία συμμετέχουν οι τράπεζες μέλη της ΕΕΤ: Πειραιώς, Εθνική, Alpha και Eurobank

2.5 Στατιστικά στοιχεία χρήσης εναλλακτικών καναλιών εξυπηρέτησης (Internet Banking, Mobile Banking, ATM και APS) και καρτών πληρωμής

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και το 2017 η ΕΕΤ συντόνισε την συγκέντρωση, σε τριμηνιαία βάση, στατιστικών στοιχείων χρήσης για το internet banking, το mobile banking, τις ATM και τα APS (Μηχανήματα Αυτόματων Πληρωμών).

Επίσης, συντόνισε τη συλλογή στατιστικών στοιχείων αναφορικά με τον αριθμό ενεργών καρτών (χρεωστικών, πιστωτικών και προπληρωμένων), τον αριθμό συναλλαγών αγορών, την αξία συναλλαγών αγορών, την αξία αναλήψεων μετρητών με κάρτες πληρωμών, καθώς και τον αριθμό ενεργών τερματικών αποδοχής συναλλαγών καρτών (POS).

E. Διαχείριση Προβληματικών Δανείων (NPLs) - Νομικά – Φορολογικά θέματα

Διαχείριση Προβληματικών Δανείων (NPLs)

1. Θέματα Συντονιστικής Επιτροπής NPLs

Τον Ιανουάριο 2017, κατόπιν σχετικής απόφασης του ΔΣ της ΕΕΤ, συγκροτήθηκε η Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων (NPLs). Στο αντικείμενο εργασιών της ως άνω Επιτροπής εντάσσονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: (i) η παρακολούθηση του κανονιστικού πλαισίου για τις απαιτήσεις σε καθυστέρηση (ii) η παρέμβαση προς τους αρμόδιους φορείς και η διαβούλευση με αυτούς για τα θέματα των NPLs, καθώς και (iii) η ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των θεμάτων των NPLs.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2017 η Συντονιστική Επιτροπή NPLs, με τη συμμετοχή και των στελεχών του Νομικού Γραφείου της ΕΕΤ, ασχολήθηκε ενεργά με τα θέματα του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών (N. 4469/2017), τόσο σε επίπεδο ρυθμιστικού πλαισίου όσο και αναφορικά με θέματα διατραπεζικής συνεργασίας για τις ανάγκες του νέου Νόμου. Περαιτέρω, στο πλαίσιο των εργασιών της Συντονιστικής Επιτροπής συζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, ζητήματα που αφορούν στο θεσμικό πλαίσιο του Ν. 3869/2010, καθώς και στο νέο πλαίσιο για τη διεξαγωγή πλειστηριασμών με ηλεκτρονικά μέσα.

Η Συντονιστική Επιτροπή υπέβαλε σειρά παρατηρήσεων για το σύνολο των θεμάτων στο πεδίο της διαχείρισης των NPLs και βρισκόταν σε διαρκή συνεργασία με τους αρμόδιους για τα θέματα αυτά φορείς (ενδεικτικά, Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, Τράπεζα της Ελλάδος).

2. Εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων

Το Νομικό Γραφείο της ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά από τα πρώτα στάδια της διαβούλευσης (2016 – Μάιος 2017) στην επεξεργασία του σχεδίου νόμου για τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων (OutofCourtWorkout – OCW). Στις 3.5.2017 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο Ν. 4469/2017 «*Εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις*», στο κείμενο του οποίου σημαντικός αριθμός των παρατηρήσεων που είχαν υποβληθεί από την ΕΕΤ κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης, έγιναν αποδεκτές.

Ήδη από τον Μάρτιο 2017 συγκροτήθηκαν δύο διατραπεζικές Ομάδες Εργασίας (i. Ομάδα Εργασίας για IT θέματα του OCW –Ομάδα OCWI και ii. Ομάδα Εργασίας για businessθέματα του OCW –Ομάδα OCWII) στην ΕΕΤ με αντικείμενο την επεξεργασία επιμέρους θεμάτων του Ν. 4469/2017. Οι εργασίες των ως άνω Ομάδων Εργασίας συντονίζονται από τα στελέχη του Νομικού Γραφείου που μετέχουν σε αυτές. Περαιτέρω, οι ως άνω Ομάδες Εργασίας έχουν συνεδριάσει περί τις 40 φορές εντός του έτους 2017 και έχουν επεξεργαστεί πληθώρα κρίσιμων ζητημάτων στο πεδίο του OCW.

Παράλληλα, οι ως άνω Ομάδες Εργασίας έχουν ασχοληθεί με ζητήματα στο πλαίσιο της λειτουργίας του OCWCentralHub, κόμβου διατραπεζικής συνεργασίας για την επεξεργασία των αιτήσεων του Ν. 4469/2017.

3. Ζητήματα σχετικά με την τροποποίηση του Ν. 3869/2010 για τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων

Με τον Ν. 3869/2010 εισήχθη στη χώρα μας η έννοια της «πτώχευσης» ιδιωτών, με σκοπό την εξεύρεση οριστικής λύσης στο πρόβλημα της υπερχρέωσης αυτών που βρίσκονται σε αντικειμενική αδυναμία να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που ανέλαβαν.

Ο ως άνω Νόμος τροποποιήθηκε εντός του δευτέρου εξαμήνου του 2015 δύο (2) φορές, με τον Ν. 4336/2015 και τον Ν. 4346/2015, με στόχο τον εξορθολογισμό του και τη μείωση του χρόνου εκδίκασης των υποθέσεων του. Το Νομικό Γραφείο της ΕΕΤ εντός του 2015 και του 2016 υπέβαλε προτάσεις προς τους αρμόδιους φορείς προς την κατεύθυνση δημιουργίας ενός περισσότερο λειτουργικού πλέγματος κανόνων, το οποίο θα οδηγεί στην ταχύτερη διευθέτηση των υποθέσεων του Ν. 3869/2010.

Εντός του 2017 συγκροτήθηκε στην ΕΕΤ Ομάδα Εργασίας με τη συμμετοχή δικηγόρων των συστημικών τραπεζών και αντικείμενο την εκπόνηση προτάσεων βελτίωσης του Ν. 3869/2010 ενόψει επικείμενης, νεότερης τροποποίησής του.

4. Τροποποιήσεις στη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης

Κατά το 2017 έλαβαν χώρα σημαντικές αλλαγές στο πεδίο της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η δημιουργία ολοκληρωμένου πλαισίου για τη διενέργεια ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, η οποία θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά τον Μάιο του 2017 (με το άρθρο 60 του Ν. 4472/2017, δυνάμει του οποίου προστέθηκε άρθρο 959Α στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Ακολούθησε η δημοσίευση Υπουργικών Αποφάσεων (υπ' αριθμ. 41756/2017 και 46904/2017) για την εξειδίκευση του τρόπου διενέργειας των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών. Τον Ιανουάριο 2018, με τις διατάξεις του Ν. 4512/2018, προβλέφθηκε πλέον η καθολική κατάργηση φυσικών πλειστηριασμών και η πλήρης μετάβαση στο σύστημα των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών.

Όπως προβλέπεται από το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο, οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί κινητών και ακινήτων διενεργούνται αποκλειστικά μέσω των Ηλεκτρονικών Συστημάτων Πλειστηριασμών (ΗΛ.ΣΥ.ΠΛΕΙΣ.), η κυριότητα και διαχείριση των οποίων ανήκει στους κατά τόπους αρμόδιους Συμβολαιογραφικούς Συλλόγους.

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά κατά τη διαβούλευση για τη διαμόρφωση των νέων διατάξεων, καθώς και μετέπειτα κατά την έναρξη λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Παράλληλα, μέσω της συγκρότησης διατραπεζικής Ομάδας Εργασίας η ΕΕΤ υπέβαλε προτάσεις προς τους

αρμόδιους φορείς προκειμένου η ηλεκτρονική πλατφόρμα να καταστεί περισσότερο λειτουργική.

5. Ρυθμιστικές Πρωτοβουλίες αναφορικά με τις Εταιρείες Ενημέρωσης Οφειλετών (Ν. 3758/2009)

Στο πλαίσιο σχετικής διαβούλευσης με την Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή αναφορικά με τις ρυθμιστικές πρωτοβουλίες που αναμένεται να αναληφθούν για τις εταιρείες ενημέρωσης οφειλετών και τη συνακόλουθη τροποποίηση του Ν. 3758/2009 η ΕΕΤ διατύπωσε τις παρατηρήσεις της ως προς τη δομή της διαδικασίας προκειμένου να αποτραπεί η αύξηση των μη εξυπηρετούμενων οφειλών.

6. Ζητήματα ερμηνείας του Κώδικα Δεοντολογίας του Ν. 4224/2013

Σε συνέχεια δημοσίευσης της υπ' αριθμ. 195/1/29.7.2016 Απόφασης της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της ΤτΕ για την αναθεώρηση του Κώδικα Δεοντολογίας, η ΕΕΤ συνέστησε Ομάδα Εργασίας για την ερμηνεία των νέων διατάξεων και για τον εντοπισμό τυχόν σημείων προς τροποποίηση/διευκρίνιση. Σημειώνεται σχετικά ότι η πλειοψηφία των παρατηρήσεων της ΕΕΤ που είχαν υποβληθεί προς την αρμόδια Διεύθυνση της ΤτΕ κατά τη διαβούλευση για την αναθεώρηση του Κώδικα Δεοντολογίας έγιναν αποδεκτές και ενσωματώθηκαν στο κείμενο του νέου Κώδικα.

Η ως άνω Ομάδα Εργασίας εκτόνησε Υπόμνημα με την ερμηνεία που δίδεται από τα πιστωτικά ιδρύματα σε συγκεκριμένες διατάξεις του Κώδικα, δεδομένου ότι δεν ακολούθησε για τον Αναθεωρημένο Κώδικα κείμενο Διευκρινιστικής Εγκυκλίου της ΤτΕ, όπως είχε συμβεί για τον αρχικό Κώδικα Δεοντολογίας.

Νομικά θέματα

7. Κωδικοποίηση των διατάξεων του άρθρου 145Α για την κατάταξη των πιστωτών των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ειδική εκκαθάριση

Με το άρθρο 45 του εσωτερικού άρθρου 2 του Ν. 4335/2015, με τον οποίο ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2014/59/ΕΕ (BRRD), καθιερώθηκε η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων να τηρούν την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL). Με την εν λόγω απαίτηση επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι τα πιστωτικά ιδρύματα διαθέτουν επαρκή κεφαλαιακά μέσα και επιλέξιμες υποχρεώσεις, η αξία των οποίων μπορεί να απομειωθεί ή να μετατραπούν σε κοινές μετοχές σε περίπτωση εξυγίανσής τους.

Στο πλαίσιο του καθορισμού του ύψους και του τρόπου κάλυψης του MREL, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB) απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα να συμπληρώσουν και να υποβάλουν συγκεκριμένα υποδείγματα με πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις (liabilities) τους.

Επίσης, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να συμπληρώσουν συγκεκριμένο πίνακα με την κατάταξη των απαιτήσεων πιστωτών σε περίπτωση ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικού ιδρύματος που ισχύει σε κάθε κράτος-μέλος.

Η ΕΕΤ κωδικοποίησε τις διατάξεις του άρθρου 145Α, λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει στα επιμέρους νομοθετήματα που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο (π.χ. αντικατάσταση του Ν. 3746/2009 από τον Ν. 4370/2016) και απέστειλε σχετικό στις Διευθύνσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Εποπτείας των τραπεζών μελών της για την υλοποίηση της προαναφερθείσας άσκησης του SRB.

8. Παρατηρήσεις ΕΕΤ επί του σχεδίου νόμου «Ρυθμίσεις για τη δέσμευση και δήμευση περιουσιακών και αποδεικτικών στοιχείων»

Εντός του Φεβρουαρίου 2017 τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για τη δέσμευση περιουσιακών και αποδεικτικών στοιχείων».

Η ΕΕΤ με επιστολή της προς τον αρμόδιο Υπουργό τόνισε το ζήτημα της πιθανότητας απαξίωσης δικαιωμάτων καλόπιστων τρίτων μέσω της μακρόχρονης δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων του υπόπτου για παραβάσεις του Ν. 3691/2008, για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, μέχρι την ολοκλήρωση της σχετικής έρευνας.

9. Επιτροπή για θέματα του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου

Η ΕΕΤ εκπροσωπεί την Εθνική Ελληνική Επιτροπή του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ΔΕΕ) στην Τραπεζική Επιτροπή (Banking Commission) του ΔΕΕ, καθώς και σε διάφορες ομάδες εργασίας της εν λόγω Επιτροπής.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ έχει συστήσει διατραπεζική επιτροπή για τα θέματα του ΔΕΕ, η οποία έχει ως αντικείμενο τη διαμόρφωση θέσεων των τραπεζών σε θέματα που εξετάζει η Τραπεζική Επιτροπή του ΔΕΕ και τη συμμετοχή στη διατύπωση και παρακολούθηση της εφαρμογής των ομοιόμορφων κανόνων του ΔΕΕ.

Επίσης, η εν λόγω διατραπεζική επιτροπή ασχολείται ενίοτε με ζητήματα που απασχολούν τις Διευθύνσεις Χρηματοδότησης του Εισαγωγικού και Εξαγωγικού Εμπορίου των τραπεζών μελών της ΕΕΤ.

Η Επιτροπή για θέματα Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών συνέχισε και το 2017 την επεξεργασία θεμάτων που εξετάζει η Τραπεζική Επιτροπή του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου.

Τα θέματα που απασχόλησαν την ως άνω επιτροπή είναι τα εξής:

- Εξέταση και διατύπωση παρατηρήσεων επί των σχεδίων γνωμοδοτήσεων της Τραπεζικής Επιτροπής του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου.

- Ζητήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 55 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ (ν.4335/2015) στα εργαλεία χρηματοδότησης του εξωτερικού εμπορίου.
- Συζήτηση και διατύπωση παρατηρήσεων επί του σχεδίου τροποποίησης των συμπληρωματικών κανόνων για τις Ομοιόμορφες Συνήθειες και Πρακτική για τις Ενέγγυες Πιστώσεις με Ηλεκτρονική Παρουσίαση (eUCPversion 2.0) και του σχεδίου για τη διαμόρφωση συμπληρωματικών κανόνων για τις Αξίες με Ηλεκτρονική Παρουσίαση (eURCversion 1.0)
- Τις υποχρεώσεις των τραπεζών για διαβίβαση στοιχείων δυνάμει της παραγράφου 10 του άρθρου 8 του ν.1882/1990 και των ΠΟΛ 1016/1991, 1062/1991 και 1063/1994.

10. Υποχρεώσεις διαβίβασης στοιχείων δυνάμει της παραγράφου 10 του άρθρου 8 του ν.1882/1990 και των ΠΟΛ 1016/1991, 1062/1991 και 1063/1994

Με τη διάταξη της παραγράφου 10 του άρθρου 8 του ν.1882/1990 προβλέφθηκε η υποχρέωση των τραπεζών να υποβάλλουν στο Υπουργείο Οικονομικών πληροφορικά στοιχεία σχετικά με την άσκηση του επαγγέλματος διαφόρων επιτηδευματιών και ελεύθερων επαγγελματιών, τα οποία εθεωρούντο αναγκαία για το έργο των Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.). Ο Υπουργός Οικονομικών και ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός εξουσιοδοτήθηκαν να καθορίσουν τα στοιχεία και τις λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης αυτής με την επιφύλαξη των διατάξεων περί τραπεζικού απορρήτου. Δυνάμει της εν λόγω διάταξης εκδόθηκαν οι ΠΟΛ 1016/1991, 1062/1991, και 1063/1994, από τις οποίες προβλέπεται η υποχρέωση παροχής πληροφοριών από τις τράπεζες προς τις Δ.Ο.Υ. αναφορικά με την παρακολούθηση των εισαγωγών από επιτηδευματίες, τον έλεγχο των επιδοτήσεων και οικονομικών ενισχύσεων, καθώς και των τιμολογίων αγοράς και πώλησης αγαθών.

Οι τράπεζες, για να εκπληρώσουν την υποχρέωσή τους, αφιερώνουν εκατοντάδες εργατοώρες, δημιουργούν έγχαρτες μηχανογραφικές καταστάσεις τις οποίες αποστέλλουν ταχυδρομικά στις κατ' ιδίαν Δ.Ο.Υ. μέχρι την 30η Μαρτίου κάθε έτους.

Επειδή παρατηρήθηκε από την μέχρι σήμερα εφαρμογή της διάταξης, ότι τα στοιχεία αυτά ούτε αναγκαία είναι για τις Δ.Ο.Υ., ούτε αξιοποιούνται, απεστάλη επιστολή της ΕΕΤ προς τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με την οποία ζητείτο να καταργηθούν οι σχετικές διατάξεις των ΠΟΛ 1016/1991, 1062/1991 και 1063/1994, καθώς το πλήθος των στοιχείων που παρέχονται από τις τράπεζες δυνάμει της ΠΟΛ 1033/2014, σε συνδυασμό με τα στοιχεία που αντλούνται από το σύστημα μητρώων τραπεζικών λογαριασμών του άρθρου 62 του ν.4170/2013, υπερκαλύπτουν τις ανάγκες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων για διασταυρώσεις.

11. Δάνεια με Εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Ζητήματα κατάπτωσης και καταβολής του ποσού της εγγύησης

Το ανωτέρω ζήτημα εξετάστηκε από ad hoc επιτροπή στο πλαίσιο της ΕΕΤ και διατυπώθηκαν με σχετική επιστολή παρατηρήσεις της ΕΕΤ προς το αρμόδιο Υπουργείο για την ανάγκη πραγματικής εκπλήρωσης των υποχρεώσεων, που έχει αναλάβει το ελληνικό δημόσιο από τις συμβάσεις εγγυήσεων, καθώς στην πράξη δεν τηρούνται ούτε στο ελάχιστο οι χρόνοι που επιβάλλει η υπ' αριθ. 2/478/0025/4.6.2006 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας & Οικονομικών με αποτέλεσμα να παραβιάζονται οι εκ τις εγγυήσεως υποχρεώσεις του Δημοσίου και οι τράπεζες λόγω της σύντομης παραγραφής να ασκούν αγωγές κατά του Δημοσίου, ενέργεια επιβεβλημένη για τη διαφύλαξη του εταιρικού συμφέροντος, τα δικαστήρια επιδικάζουν το ποσό της εγγύησης και επομένως το Δημόσιο επιβαρύνεται και με τόκους και δικαστική δαπάνη.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΕΤ ζήτησε την άμεση τροποποίηση του άρθρου 11 του ν.2332/1995 και της ως άνω Υπουργικής Απόφασης, ώστε η σχετική εν στενή έννοια βεβαίωση της οφειλής του δανειολήπτη υπέρ του Δημοσίου, που απαιτείται για να υποκατασταθεί η δανειστρια τράπεζα από το Δημόσιο, θα πρέπει να εκδίδεται από την ίδια υπηρεσία, δηλαδή από την 25η Διεύθυνση.

Επίσης, ζητήθηκε να εξεταστεί από κοινού η σχετική διαδικασία στην κατεύθυνση της απλοποίησης και του εκσυγχρονισμού της, ώστε να γίνει αποτελεσματικότερη για το Δημόσιο, τους δανειολήπτες και το τραπεζικό σύστημα.

12. Εφαρμογή διατάξεων για την εναλλακτική και ηλεκτρονική επίλυση διαφορών

Για την εναλλακτική και ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών είναι σε ισχύ τα εξής νομοθετήματα:

1. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (κανονισμός για την ΗΕΚΔ), ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 1 έως 12.
2. Η Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 70330οικ./30-6-2015, των Υπουργών α) Οικονομίας, Υποδομών Ναυτιλίας και Τουρισμού και β) Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και την λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών.» (ΦΕΚ Β 1421/9-7-2015)

Στα νομοθετήματα αυτά υπάρχουν ειδικές διατάξεις τόσο για την ενημέρωση των καταναλωτών (άρθρο 14 του κανονισμού 524/2014 και άρθρο 12 της ΚΥΑ 70330οικ/2015), όσο και για τις κυρώσεις (άρθρο 19 της ως άνω ΚΥΑ).

Η Διεύθυνση Πολιτικής και Ενημέρωσης Καταναλωτή, της Γενικής Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή και Εποπτείας της Αγοράς του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης, ερευνά την εφαρμογή των διατάξεων αυτών και οργάνωσε σχετική σύσκεψη που έλαβε χώρα την Παρασκευή 24 Νοεμβρίου 2017 στο Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης και στην οποία συμμετείχε η ΕΕΤ.

Η συζήτηση αφορούσε κυρίως την ηλεκτρονική πλατφόρμα επίλυσης διαφορών, την περιορισμένη χρήση αυτής και τα ευρήματα του ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή ως προς την ενημέρωση που παρέχουν οι προμηθευτές για την δυνατότητα ηλεκτρονικής επίλυσης διαφορών μέσω της ιστοσελίδας τους, με την ύπαρξη συνδέσμου προς την εν λόγω πλατφόρμα. Σημειώνεται σχετικά ότι υπάρχει σχετική υποχρέωση δυνάμει του άρθρου 14 του Κανονισμού ΕΕ 524/2013.

Διεξοδικότερα συζητήθηκε η έννοια του δεύτερου εδαφίου της 1η παραγράφου του άρθρου 14 του Κανονισμού 524/2013, σύμφωνα με το οποίο «Ο εν λόγω σύνδεσμος είναι ευπρόσιτος στους καταναλωτές» και τον τρόπο συμμόρφωσης στην διάταξη αυτή από τους προμηθευτές.

Η ΕΕΤ ενημέρωσε για τα ανωτέρω τις αρμόδιες επιτροπές της.

13. Η ισχύς της απαλλαγής από την εισφορά του άρθρου 1 το ν.128/1975 στα δάνεια που χορηγούνται σε πρόσωπα που κατοικούν ή δραστηριοποιούνται σε μικρά νησιά με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους

Το ως άνω ζήτημα απασχόλησε αρχικά την Φορολογική Επιτροπή της ΕΕΤ το 2015. Ειδικότερα την ΕΕΤ απασχόλησε αν η απαλλαγή από την εισφορά του ν.128/1975 που προβλέφθηκε στην παράγραφο 3 του άρθρου 118 του προγενέστερου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν.2238/1994), όπως αυτό το άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 8 του ν.2459/1997, έπαυσε να ισχύει από την 1.1.2014, οπότε και τέθηκε σε ισχύ ο νέος Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013).

Για το ζήτημα αυτό εκπονήθηκε σχετικό σημείωμα από το Νομικό Γραφείο της ΕΕΤ, στο οποίο και υποστηρίχθηκε η άποψη ότι η απαλλαγή από την εισφορά εξακολουθεί να ισχύει δυνάμει των ειδικών διατάξεων που αφορούν την εισφορά της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν.128/1975 και ειδικότερα δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 22 του ν.2515/1997, της ΚΥΑ 27550/Β.1135/1.9.1997 και της ΠΥΣ 59/1997, οι οποίες δεν τροποποιήθηκαν ούτε καταργήθηκαν από νεότερες διατάξεις που ρύθμισαν την εν λόγω εισφορά.

Το 2017 το ζήτημα επανήλθε και η ΕΕΤ απέστειλε σχετική επιστολή, με την άποψη του Νομικού Γραφείου, στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών (Τμήμα Β΄ της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικής Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής).

Το Υπουργείο απέστειλε σχετικό ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, το οποίο με την υπ' αριθ. 64/2018 γνωμοδότηση του Α' τμήματος αποφάνθηκε, κατά πλειοψηφία, ότι η απαλλαγή από την εισφορά του άρθρου 1 του ν.128/1975 που θεσπίστηκε για πρώτη φορά με το άρθρο 8 του ν. 2459/1997 εξακολούθησε και εξακολουθεί αδιαλείπτως να ισχύει, δυνάμει ειδικών νομοθετικών προβλέψεων που διατήρησαν την ισχύ τους και μετά την έναρξη ισχύος του ν.4172/2013.

14. Κοινοβουλευτικός έλεγχος

Το Υπουργείο Οικονομικών κατά πάγια τακτική του αποστέλλει στην ΕΕΤ τις ερωτήσεις και αναφορές των βουλευτών που αφορούν θέματα του τραπεζικού τομέα και ζητά τις απόψεις της ΕΕΤ. Η ΕΕΤ απαντά στις ερωτήσεις.

Τα θέματα που τέθηκαν, μεταξύ άλλων, το τελευταίο διάστημα αφορούσαν την πρόσβαση και εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία στα τραπεζικά καταστήματα, την ευθύνη του χρήστη κάρτας ανέπαφης συναλλαγής σε περίπτωση απώλειας ή κλοπής, την ασφάλεια των συναλλαγών με κάρτες chip&pin, για τη μη χορήγηση POS αλλά και το κόστος χορήγησης του, την αναστολή χρήσης χρεωστικών καρτών που συνδέονται με λογαριασμούς που έχουν δηλωθεί ως ακατάσχετοι, τον Κώδικα Δεοντολογίας, την υποχρέωση ή μη παροχής δανείου από τις τράπεζες προς τους πληγέντες από φυσική καταστροφή και την αξία των συναλλαγών με κάρτες πληρωμών.

15. Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Συγκρότηση Διατραπεζικής Ομάδας Εργασίας για την εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας για το νέο Γενικό Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (GDPR), παρουσίαση στην ομάδα των βασικών θεμάτων του Κανονισμού, πρώτες συζητήσεις για την εκπόνηση σχεδίου Κώδικα. Το θέμα σχετίζεται άμεσα και με την κυβερνοασφάλεια (Cybersecurity). Το βασικό ζήτημα τίθεται στην αλληλοεπίδραση των δύο θεμάτων είτε αντιθετικά είτε ομόρροπα προς τον ίδιο στόχο, ήτοι την ασφάλεια των συναλλαγών, του εξοπλισμού των τραπεζών και των χρηστών. Τα ζητήματα αυτά απασχολούν ήδη σε πανευρωπαϊκό επίπεδο τις τράπεζες όσον αφορά την ανάλυση και βελτίωση των επιχειρησιακών διαδικασιών για την κανονιστική τους συμμόρφωση στις απαιτήσεις αφενός του Κανονισμού και αφετέρου της ασφάλειας. Επίσης θα επηρεάσουν τις τράπεζες ιδιαίτερα στον τομέα της διακυβέρνησης πληροφορικής, της ασφάλειας δεδομένων και της αξιολόγησης κινδύνων. Το κάθε θέμα ξεχωριστά ή και τα δυο αλληλεξαρτούμενα αποτελούν την άμεση και τρέχουσα θεματολογία της τραπεζικής εκπαίδευσης.

16. Εργασιακά και Κοινωνικά θέματα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ)

Τα θέματα που απασχόλησαν, με συμμετοχή μας έγγραφη και προφορική, την Τραπεζική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινωνικών Θεμάτων και την Επιτροπή Συνδέσμου για Κοινωνικά Θέματα (Banking Committee of European Social Affairs-BCESA και Liaison Committee of Social Affairs-LCSA) έχουν ως ακολούθως και είναι ενδεικτικά τα εξής:

- Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του τραπεζικού συστήματος και οι ψηφιακές δεξιότητες των εργαζομένων. Ο τραπεζικός τομέας είναι εργοδότης υψηλών προδιαγραφών και αντιμετωπίζει με επιτυχία τον ψηφιακό μετασχηματισμό του κλάδου, απορροφώντας ταλαντούχους νέους και επανειδικεύοντας τους υπάρχοντες υπαλλήλους.
- Στρατηγικό πυλώνα «φήμης» της ΕΤΟ, των Εθνικών Τραπεζικών Ενώσεων μελών της και των ευρωπαϊκών τραπεζών αποτελούν η χρηματοπιστωτική εκπαίδευση και δεοντολογία με παράδειγμα σχετικό κώδικα δεοντολογίας που συμφωνήθηκε μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων στην Ολλανδία.
- Χρηματοδότηση της ανάπτυξης, θέσεις εργασίας και ενιαία αγορά.
- Φήμη (reputation) τραπεζικού τομέα. Πρόκειται για μια έρευνα που αφορά στην αντιπροσωπευτικότητα των οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων που λαμβάνουν μέρος στον κοινωνικό διάλογο.
- Ψηφιοποιημένη Τραπεζική. Για την αντιμετώπιση του θέματος στο επίπεδο αυτό αποφασίστηκαν από την ΕΤΟ τα εξής:
 - Δημιουργία ψηφιακής στρατηγικής ομάδας της ΕΕ.
 - Συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εργοδοτική Ένωση (BUSINESS EUROPE) για την κατάρτιση κοινής δήλωσης με τα συνδικάτα για το θέμα της ψηφιοποίησης.
 - Συμμετοχή της ΕΤΟ στην Σύμπραξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις δεξιότητες και τις θέσεις εργασίας.
 - Συζήτηση για την τηλεργασία, την ψηφιοποίηση και την προοπτική συνεργασιών (mapping exercise). Για τα παραπάνω αποφασίστηκε η δημιουργία ομάδας εργασίας. Συμμετοχή μας στην ομάδα εργασίας της Επιτροπής-BCESA για την εξέταση των θεμάτων που προκύπτουν από την ψηφιοποίηση της εργασίας.
- Νέες τάσεις στην εργασία και στον Κοινωνικό Διάλογο προκειμένου να καθοριστεί η πολιτική της BCESA στον κοινωνικό διάλογο που διεξάγεται στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Εξέλιξη των νομικών και κοινωνικών θεμάτων που αφορούν στην εργασία σε εθνικό και κλαδικό επίπεδο, ιδιαίτερα για την κατάσταση των ΣΣΕ, σε θέματα απασχόλησης, χρόνου εργασίας, παντός είδους αδειών, εξ αποστάσεως εργασία, εκπαίδευση κ.λπ.

- Συμμετοχή στην ετήσια επιθεώρηση που διενεργεί και εκδίδει η Ιταλική Ένωση Τραπεζών (ABI) με συμπλήρωση σχετικού ερωτηματολογίου (The labor market in the financial industry).

17. Συμμετοχή ΕΕΤ στην Οικονομική & Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ)

Ενδεικτικά αναφέρονται τα κατωτέρω θέματα:

- Σύνταξη ενημερωτικού σημειώματος για το νομικό πλαίσιο, την λειτουργία και το έργο της ΟΚΕ.
- Στο πλαίσιο του Δημόσιου Διαλόγου για την Αναθεώρηση του Συντάγματος εκπόνηση σχετικής πρότασης που κατατέθηκε στην μική επιτροπή της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και του Δικηγορικού Συλλόγου.
- Εκπόνηση Γνώμης της ΟΚΕ αναφορικά με το Στρατηγικό σχεδιασμό για το Σωφρονιστικό Σύστημα 2018-2020, της οποίας την προεδρία και την ευθύνη για την σύνταξη είχε η ΕΕΤ.
- Συμμετοχή και παρέμβασή μας στο σεμινάριο «ANTICIPATION AND PARTICIPATORY CHANGE MANAGEMENT IN COMPANIES DURING A PERIOD OF CRISIS AND TECHNOLOGICAL CHANGE», που πραγματοποιήθηκε από το ινστιτούτο LASAIRE που είναι ένα think tank για την «ανανέωση της δράσης, των ιδεών και των διαλόγων σχετικά με την εργασία» και όπου συμμετέχουν εργοδότες και εργαζόμενοι με έδρα το Παρίσι.
- Συμμετοχή και παρέμβασή της ΕΕΤ στην διεθνή διάσκεψη του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας με θέμα «Ο Κοινωνικός Διάλογος και το μέλλον της εργασίας».
- Συμμετοχή και παρέμβασή μας στο Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα «Λευκή Βίβλος για το μέλλον της Ευρώπης».
- Συμμετοχή και συνεχείς παρεμβάσεις μας στην μόνιμη ομάδα εργασίας της ΟΚΕ για εργασιακά και κοινωνικά θέματα και τις σχετικές νομικές πρωτοβουλίες.
- Γνωμοδοτήσεις μας για πολλά νομικά θέματα που αφορούν στην συγκρότηση και στην λειτουργία της ΟΚΕ ως γνωμοδοτικού οργάνου της Βουλής εκ του Συντάγματος.

18. Λοιπά νομικά θέματα

- Ζητήματα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εγείρονται σε συνέχεια της έκδοσης του Εκτελεστικού Διατάγματος του Προέδρου των ΗΠΑ για την ενίσχυση της δημόσιας ασφάλειας στο εσωτερικό των ΗΠΑ.
- Έγγραφο του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείου Θεσσαλονίκης αναφορικά με τις προϋποθέσεις χορήγησης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας.

- Το νέο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις ηλεκτρονικές συναλλαγές βάσει του Ν. 4446/2016.
- Το πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος 1 – Εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων σε τρίτους ('outsourcing') της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006.
- Αλληλεπίδραση των διατάξεων Ν. 4469/2017 και Ν. 3869/2010.
- Ζητήματα σχετιζόμενα με την κοινωνία κληρονόμων – κοινωνία αστικού δικαίου
- Η απόφαση 2259/2017 του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών σχετικά με την αμφισβήτηση του εκκαθαρισμένου της απαίτησης ως λόγου ακύρωσης διαταγής πληρωμής.
- Η απόφαση 49/2017 του Τριμελούς Εφετείου Λάρισας για το σύστημα υπολογισμού τόκων στα επιχειρηματικά δάνεια.
- Διαρκής νομική υποστήριξη του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου (ΕΤΙ)

Φορολογικά θέματα

19. Ερμηνευτική εγκύκλιος για το άρθρο 47 παρ. 1 ΚΦΕ

Με το άρθρο 99 Ν. Ν. 4446/2016 (ΦΕΚ Α' 240/22.12.2016) τροποποιήθηκε το άρθρο 47 παρ. 1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ) σχετικά την διανομή ή κεφαλαιοποίηση κερδών όταν δεν έχει καταβληθεί γι' αυτά φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων. Στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης για την έκδοση από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) της ερμηνευτικής εγκυκλίου αναφορικά με τις νέες διατάξεις του Ν. 4446/2016, η Φορολογική Επιτροπή της ΕΕΤ ενεργοποιήθηκε με σκοπό να μετριάσει τα δυσμενή αποτελέσματα της Γνωμοδότησης ΝΣΚ 178/21.6.2016.

Τα συνεχή διαβήματα και οι συναντήσεις της ΕΕΤ με τα στελέχη της ΑΑΔΕ τελεσφόρησαν και τελικώς εκδόθηκε η εγκύκλιος ΠΟΛ. 1014/29.01.2018, σύμφωνα με την οποία: (i) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης λογιστικού κέρδους από τα αποτελέσματα της τρέχουσας χρήσης, το οικείο ποσό προσαυξάνει τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές, ενώ (ii) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης κερδών παρελθουσών χρήσεων (αποθεματικών), το οικείο ποσό δεν επηρεάζει τις φορολογικές ζημιές.

20. Φορολογική Ενημερότητα Τραπεζών

Με την υπ' αριθμ. 577/20.3.2017 επιστολή της προς τον Διοικητή της ΑΑΔΕ, η ΕΕΤ επανέφερε το αίτημα των Τραπεζών, το οποίο είχε διατυπωθεί για πρώτη φορά με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1647/03.07.2014 επιστολή της ΕΕΤ προς τον τότε Υφυπουργό Οικονομικών κ. Γ. Μαυραγάνη, σχετικά με την εξαίρεση των Τραπεζών από την υποχρέωση προσκόμισης

φορολογικής ενημερότητας λόγω πρακτικών προβλημάτων. Το εν λόγω αίτημα εκκρεμεί μέχρι σήμερα.

21. Σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών του Ν. 4469/2017

Τον Ιούνιο του 2017 η ΕΕΤ συνέταξε αναλυτικό υπόμνημα σχετικά με την φορολογική μεταχείριση, από πλευράς τελών χαρτοσήμου, μιας εν γένει σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών που συνάπτεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 4469/2017 (ΦΕΚ Α' 62/3.5.2017). Η ανάλυση έγινε από την οπτική των Τραπεζών ως πιστωτών του επιχειρηματία-οφειλέτη χρεών που εμπίπτουν στην ρύθμιση του Ν. 4469/2017. Το υπόμνημα ζητήθηκε διότι ο Ν. 4469/2017 δεν προβλέπει ειδικές απαλλαγές ή άλλες ρυθμίσεις σχετικά με τα τέλη χαρτοσήμου.

22. Στοιχεία για παρακρατούμενους φόρους σε έσοδα από συμμετοχές

Τον Ιούλιο του 2017, η Φορολογική Επιτροπή της ΕΕΤ συγκέντρωσε και παρείχε στην ΑΑΔΕ, κατόπιν αιτήματος της τελευταίας, στοιχεία αναφορικά με ποσά που ενδεχομένως εμφανίζονται στα βιβλία των Τραπεζών και των θυγατρικών τους, ως φόρος που έχει παρακρατηθεί σε έσοδα από συμμετοχές, αλλά δεν είχε συμψηφισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 Ν. 2238/1994.

23. Χαρτόσημο σε υποθήκες που εξασφαλίζουν τραπεζικά δάνεια

Περί τα τέλη του 2016 η Διεύθυνση Εμμέσων Φόρων της ΑΑΔΕ ενημέρωσε την ΕΕΤ ότι ερευνά εκ νέου τα θέματα σχετικά με την χαρτοσήμανση της υποθήκης, ιδίως δε της υποθήκης που δίδεται για την εξασφάλιση τραπεζικού δανείου, όταν ο τίτλος αυτής είναι νόμος ή δικαστική απόφαση. Επρόκειτο ουσιαστικά, για την χαρτοσήμανση της τροπής προσημείωσης σε υποθήκη μετά την υπ' αριθμ. 1484/2011 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Κατά την διάρκεια του 2016 και του 2017 η ΕΕΤ υπέβαλε σε διάφορες περιστάσεις στοιχεία και υποστηρικτικό υλικό προς την ΑΑΔΕ και, τελικά, τον Σεπτέμβριο του 2017 το Τμήμα Εμμέσων Φόρων της ΑΑΔΕ ενημέρωσε προφορικά την ΕΕΤ, ότι το ζήτημα τίθεται στο αρχείο. Έκτοτε η ΑΑΔΕ δεν έχει επανέλθει.

24. Δημοσιοποίηση Α.Φ.Μ.

Στο πλαίσιο της ανανέωσης της σύμβασης μεταξύ Γ.Γ.Π.Σ. και Τειρεσίας ΑΕ, διατυπώθηκαν επιφυλάξεις που αφορούσαν στον απόρρητο χαρακτήρα του Α.Φ.Μ. Με τα ηλεκτρονικά μηνύματα της 12.9.2017 και της 18.9.2017 το Νομικό Γραφείο συνέδραμε στην διαμόρφωση της θέσης ότι ο Α.Φ.Μ. δεν είναι απόρρητο στοιχείο του φορολογουμένου.

25. Χαρτόσημο σε προμήθεια ΑΦΑ

Μετά την θέσπιση του άρθρου 80 παρ. 3 Ν. 4484/2017, η ΕΕΤ έκανε διαβήματα προς την ΑΑΔΕ ώστε να διευκρινισθεί ότι η «προμήθεια» που καταβάλλεται από τις Τράπεζες προς το δημόσιο για το «υπερβάλλον ποσό» της Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαιτήσης (ΑΦΑ) είναι, ως προς τον δημοσιονομικό της χαρακτήρα, «... δικαίωμα ...» και, συνεπώς, οφείλει να απαλλάσσεται από τα τέλη χαρτοσήμου.

Οι εν λόγω θέσεις της ΕΕΤ έγιναν δεκτές και τελικώς εκδόθηκε η ΠΟΛ. 1141/13.9.2017 με την οποία διευκρινίσθηκε ότι η προμήθεια ΑΦΑ απαλλάσσεται από το τέλος χαρτοσήμου.

26. Ομολογιακά δάνεια Ν. 3156/2003

Τον Οκτώβριο του 2017 η Φορολογική Επιτροπή επανήλθε στα προβλήματα που έχει δημιουργήσει η Γνωμοδότηση ΝΣΚ 514/2006 με την οποία το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους είχε υιοθετήσει την άποψη πως οι φορολογικές απαλλαγές του άρθρου 14 Ν. 3156/2003 δεν εφαρμόζονται όταν εκδίδεται μία (1) ομολογία για όλο το ομολογιακό δάνειο ή όταν εκδίδονται περισσότερες της μίας ομολογίες αλλά όλες περιέρχονται, είτε εξ αρχής κατά την έκδοση του δανείου είτε μεταγενέστερα, σε έναν (1) ομολογιούχο δανειστή. Και τούτο ενόψει των μεταγενέστερων αντίθετων αποφάσεων του Αρείου Πάγου (βλ. ΑΠ 512/2016, ΑΠ 404/2016, ΑΠ 1207/2015, ΑΠ 1206/2015 και ΑΠ 436/2015). Η ΕΕΤ υποστήριξε ενεργά το θέμα ενώπιον της ΑΑΔΕ. Η ΑΑΔΕ υπέβαλε σχετικό ερώτημα προς το ΝΣΚ και επ' αυτού εκδόθηκε πολύ πρόσφατα η νέα Γνωμοδότηση του ΝΣΚ υπ' αριθμ. 43/2018. Η πρώτη αντίδραση είναι ότι η νέα αυτή γνωμοδότηση κρίνεται, συνολικά, ως θετική.

27. Θέσπιση κινήτρων για αναδιάρθρωση οφειλών με μεταβίβαση ακινήτου

Τον Νοέμβριο του 2017, η Φορολογική Επιτροπή της ΕΕΤ συνέταξε υπόμνημα το οποίο κατέγραφε τα αιτήματα των Τραπεζών για παροχή κινήτρων ώστε να διευκολυνθεί η μεταβίβαση ακινήτων προς τις Τράπεζες, όταν η μεταβίβαση διενεργείται στο πλαίσιο ρύθμισης ή αναδιάρθρωσης οφειλών ιδιωτών με τον Ν. 3869/2010 και επιχειρήσεων με τον Ν. 4469/2017.

Η Φορολογική Επιτροπή αναδιατύπωσε το υπόμνημά της τον Μάρτιο του 2018 ώστε το ζήτημα να προσεγγισθεί δια της καταγραφής αντικινήτρων, ήτοι των πιο σημαντικών φορολογικών και λοιπών ρυθμίσεων που στην πράξη εμποδίζουν την υλοποίηση των ρυθμίσεων ή αναδιρθρώσεων με τον Ν. 3869/2010 και τον Ν. 4469/2017, όταν η συμφωνία περιλαμβάνει, μεταξύ των άλλων, και μεταβίβαση ακινήτου του οφειλέτη - δανειολήπτη προς την Τράπεζα ή προς εταιρεία ειδικού σκοπού που είναι εξ ολοκλήρου θυγατρική της Τράπεζας. Το τελικό έγγραφο της ΕΕΤ υποβλήθηκε στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης τον Απρίλιο του 2018.

ΣΤ. Αναπτυξιακή δραστηριότητα - Χρηματοδότηση της οικονομίας

Συνεργασία ΕΕΤ – Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης

1. Εκπόνηση προγραμμάτων αναχρηματοδότησης βιώσιμων επιχειρήσεων

Η ΕΕΤ, με σκοπό τη στήριξη των βιώσιμων επιχειρήσεων, πρότεινε στον Γενικό Γραμματέα Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, τη διαμόρφωση ενός ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης βιώσιμων επιχειρηματικών σχεδίων αναδιάρθρωσης και ενίσχυσης της ρευστότητας τους.

Στο πλαίσιο αυτό και με δεδομένο τα στενά περιθώρια εύρεσης πόρων, η ΕΕΤ πρότεινε όπως το ειδικό αυτό καθεστώς ενίσχυσης – συμβατό σε κάθε περίπτωση με τους κανόνες του ευρωπαϊκού δικαίου – θα πρέπει να επικεντρωθεί στους σημαντικότερους κλάδους της οικονομίας και να βασίζεται:

- είτε σε αμιγώς εθνικούς (ΠΔΕ),
- είτε σε συνδυασμό εθνικών και ευρωπαϊκών (ΠΔΕ και ΕΣΠΑ), ή
- σε συνδυασμό εθνικών και ευρωπαϊκών (ΠΔΕ και ΕΣΠΑ) με εκείνους της ΕΤΕπ.

Περαιτέρω, προτάθηκε, μεταξύ άλλων, η ενίσχυση να αφορά επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών έως 10 εκατ. ευρώ, ενώ το μέγιστο ύψος χρηματοδότησης να διαμορφωθεί στις 500.000 ευρώ.

2. Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής (ΜΧΤ)

Η ΕΕΤ, στο πλαίσιο της διαρκούς συνεργασίας της με το Υπουργείο για τη χορήγηση ρευστότητας στις ΜμΕ της χώρας μας, μέσω των χρηματοοικονομικών εργαλείων της προγραμματικής περιόδου, παρακολούθησε ενδελεχώς τη πορεία των εργαλείων αυτών, υποβάλλοντας παράλληλα τις προτάσεις της για την καλύτερη αξιοποίηση των σχετικών κονδυλίων και τη διοχέτευσή τους στην πραγματική οικονομία με σκοπό την ταχύτερη απορρόφησή τους.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ συμμετείχε σε συναντήσεις με τους αρμόδιους φορείς και στελέχη του Υπουργείου για την προώθηση και επίλυση θεμάτων που ανέκυψαν κατά το προηγούμενο έτος.

3. Επενδυτικός (Αναπτυξιακός) Νόμος

Η ΕΕΤ, πλέον της ενεργού συμμετοχής της, κατά το στάδιο της διαβούλευσης του ισχύοντος επενδυτικού νόμου (Ν. 4399/2016) με προτάσεις και βελτιώσεις του σχετικού νομικού πλαισίου, προέβη, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, στην επισήμανση της σκοπιμότητας της απλούστευσης και επιτάχυνσης των, προβλεπόμενων στο νόμο, διαδικασιών. Επιπλέον δε επισήμανε την ανάγκη τήρησης, κυρίως από πλευράς του Ελληνικού Δημοσίου, των χρονοδιαγραμμάτων των

ταμειακών ροών των επενδυτικών σχεδίων με την άμεση διάθεση των κονδυλίων για την καταβολή των ενισχύσεων στους δικαιούχους.

Υπ' αυτό το πρίσμα, πρότεινε, επίσης, την πρόβλεψη συνολικότερης εμπλοκής των πιστωτικών ιδρυμάτων, σε όλα τα στάδια υλοποίησης του Αναπτυξιακού Νόμου (από την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των επενδύσεων έως και την καταβολή των ενισχύσεων).

4. Προγράμματα του ΤΕΠΙΧ (ενδιάμεσο ΤΕΠΙΧ I & ΤΕΠΙΧ II)

Η ΕΕΤ, στο πλαίσιο του τακτικού διαλόγου με τη Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ, υπέβαλλε τις θέσεις/προτάσεις των τραπεζών-μελών της αφενός αναφορικά με τις δράσεις του ενδιάμεσου Ταμείου Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ I), και αφετέρου για τη βελτίωση των όρων που θα διέπουν τις επικείμενες δράσεις του Ταμείου Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II).

Οι προτάσεις αυτές, μεταξύ άλλων, αφορούσαν:

- την κατάργηση της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτημάτων και από την ΕΤΕΑΝ
- τον επανασχεδιασμό του τρόπου επικοινωνίας μεταξύ τραπεζών και ΕΤΕΑΝ, σε ένα ενιαίο αρχείο αναφοράς
- την παροχή δυνατότητας μεταφοράς των αδιάθετων κονδυλίων μεταξύ των Περιφερειών
- τη δυνατότητα αναχρηματοδότησης δανείων υφιστάμενων βιώσιμων επιχειρήσεων, λόγω της παρατεταμένης ύφεσης
- την ανάγκη αποφυγής σχεδιασμού ανταγωνιστικών και αλληλεπικαλυπτόμενων μεταξύ τους προγραμμάτων, κ.ά.

5. Συμμετοχή των τραπεζών στη διαχείριση προγραμμάτων ενίσχυσης ΜμΕ στο πλαίσιο του νέου ΣΕΣ/ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020

Η ΕΕΤ εξέφρασε αρμοδίως, το ενδιαφέρον των πιστωτικών ιδρυμάτων να εμπλακούν στη διαχείριση ενισχύσεων προς ΜμΕ και για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, με σκοπό να συνδράμουν στην προσπάθεια της πολιτείας για την ενίσχυση του πραγματικού τομέα της οικονομίας και την ταχύτερη απορρόφηση των διαθέσιμων κονδυλίων με αξιοπιστία και διαφάνεια.

Κατά κοινή ομολογία η εμπλοκή των πιστωτικών ιδρυμάτων και της ΕΕΤ στο παρελθόν (Γ' ΚΠΣ & Α' Δράση ΕΣΠΑ) απέφερε απτά και απολύτως θετικά αποτελέσματα.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΕΤ, καθότι εμπλέκεται έμμεσα στην όλη διαδικασία υποστηρίζοντας τους επενδυτές με την παροχή πιστοδοτήσεων για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής τους αλλά και για την ολοκλήρωση των επενδυτικών τους έργων, συνεργάστηκε με την ΓΓ Επενδύσεων & ΕΣΠΑ με σκοπό την επίλυση ζητημάτων όπως ενδεικτικά: λειτουργία του ειδικού καταπιστευτικού λογαριασμού (escrow account), εγγυητικές επιστολές προκαταβολής για τις δράσεις ενίσχυσης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΕΚ, κ.ά.

6. Εγγυοδοτικό Ταμείο (Guarantee Fund)

Επισημάνθηκαν στην Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ τα κυριότερα προβλήματα που οι τράπεζες συναντούν αναφορικά με τη λειτουργία του Εγγυοδοτικού Ταμείου που από κοινού συνέστησε η Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ με την ΕΤΕπ, όπως, ο εκ των υστέρων προσδιορισμός και συνομολόγηση του περιθωρίου επιτοκίου, η απουσία ευελιξίας ως προς την επαναδιάθεση σε νέες επιχειρήσεις των χρηματικών πόρων σε περιπτώσεις υπαναχωρήσεων, το υψηλό κόστος εγγύησης υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και η ύπαρξη γεωγραφικών περιορισμών ανά περιφέρεια για τη διάθεση των χρηματικών πόρων.

Περαιτέρω, υπεβλήθησαν οι προτάσεις των τραπεζών-μελών της ΕΕΤ αναφορικά με τις δυσλειτουργίες που παρουσιάζονται στη δράση ενίσχυσης της χρηματοδότησης του εξωτερικού εμπορίου (“Trade Finance Facility”), και κυρίως το ύψος της εγγυοδοτικής κάλυψης της ΕΤΕπ.

7. Ταμείο Υποδομών

Επίσης η ΕΕΤ, σε συνεργασία τις τράπεζες-μέλη της που αναδείχθηκαν ανάδοχοι για τη διαχείριση των Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης (ΤΑΑ) για την υλοποίηση του προηγούμενου προγράμματος JESSICA, υπέβαλε τις θέσεις/προτάσεις της για τη διαμόρφωση και αξιοποίηση του νέου Ταμείου Υποδομών εν όψει της νέας Προγραμματικής Περιόδου

Συνεργασία ΕΕΤ με το Υπουργείο Οικονομικών

1. Συμμετοχή της ΕΕΤ στην Επιχειρησιακή Επιτροπή Διευκόλυνσης του Εμπορίου

Η ΕΕΤ, στο πλαίσιο της χάραξης, από την πολιτική ηγεσία, Στρατηγικής για τη Διευκόλυνση του Εμπορίου και την ανάπτυξη της Ενιαίας Θυρίδας (υποβολή μόνο μια φορά και σε ένα σημείο των δικαιολογητικών για εξαγωγές), συμμετείχε στην Ομάδα Έργου για τα Προτελωνειακά (“Pre-Customs”), αντικείμενο της οποίας είναι η εξάλειψη της γραφειοκρατίας (μέσω της απλοποίησης εγγράφων και της ψηφιοποίησης των κάθε φορά απαιτούμενων δικαιολογητικών), ο ανασχεδιασμός των διαδικασιών με βάση τα διεθνή πρότυπα, κ.ά.

Η συμμετοχή του εγχώριου τραπεζικού συστήματος στην εν λόγω Ομάδα Έργου, συνίσταται στη δράση που αφορά την διερεύνηση της δυνατότητας διενέργειας ηλεκτρονικών πληρωμών από τις δημόσιες αρχές που σχετίζονται κυρίως με την εξαγωγή αγαθών με χώρες εκτός ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ των ζητημάτων που συζητήθηκαν ήταν και η αναζήτηση τρόπων διασύνδεσης του ΟΠΕΚΕΠΕ με τα πιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη σε ηλεκτρονική μορφή του «σώματος» της εγγυητικής επιστολής.

Συνεργασία ΕΕΤ με το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

2. Εξοικονόμηση κατ' Οίκον I

Η ΕΕΤ, μετά την επιτυχημένη πορεία και εξέλιξη του Προγράμματος: «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον I» (συνολικής δημόσιας δαπάνης 548 εκατ. €), εξ αιτίας των επανειλημμένων οχλήσεων που δέχονται τα πιστωτικά ιδρύματα για τις εκκρεμείς (~35.000) εγκεκριμένες αιτήσεις υπαγωγής δικαιούχων σε αυτό, υπέβαλε τις προτάσεις της για περαιτέρω αύξηση των πόρων του προγράμματος ανά Περιφέρεια προκειμένου να ικανοποιηθούν και οι ως άνω εγκεκριμένες εκκρεμείς αιτήσεις.

Κατόπιν αυτών αυξήθηκε μεν ο προϋπολογισμός του Προγράμματος ΕΚΟ I ικανοποιήθηκαν όμως μόνον ~20.000 εκκρεμή αιτήματα ενώ, απομένουν προς ικανοποίηση ~15.000 εγκεκριμένα αιτήματα για τα οποία η ΕΕΤ επανήλθε με νέο αίτημα παροχής πρόσθετης χρηματοδότησης για την κάλυψη του συνόλου των εγκεκριμένων προτάσεων.

Παράλληλα η ΕΕΤ επεσήμανε τις καθυστερήσεις που παρατηρούνται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας πληρωμών (εγκρίσεων – τελικών εκταμιεύσεων) προς τους τελικούς δικαιούχους και υπέβαλλε αρμοδίως τις κάτωθι προτάσεις:

- τη θέσπιση ενός Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος καταχώρησης, παρακολούθησης και διαχείρισης των αιτημάτων χρηματοδότησης με στόχο στην απλούστευση των διαδικασιών και την επίτευξη των συστημικών ελέγχων
- τη μείωση ή/και τροποποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, και
- την τροποποίηση των όρων χρηματοδότησης, με την μείωση των κατηγοριών των ωφελούμενων δικαιούχων και τον επαναπροσδιορισμό των εισοδηματικών κριτηρίων.

3. Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον II»

Η ΕΕΤ ανταποκρινόμενη σε αίτημα της πολιτείας για την άμεση έναρξη του ΕΚΟ II, ανέλαβε τη χρηματοδότηση και τη δωρεά στο Ελληνικό Δημόσιο νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) μέσω του οποίου σχεδιάζεται να υλοποιηθεί το νέο Πρόγραμμα σε όλα τα στάδια της διαδικασίας του (αίτηση, υπαγωγή, παρακολούθηση, έγκριση δανείου κλπ). Στόχος του ΟΠΣ είναι η απάλειψη της γραφειοκρατίας και οι συναλλαγές όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Τράπεζες, ΕΤΕΑΝ, Υπουργείο, Ωφελούμενοι) να υλοποιούνται ηλεκτρονικά πλέον μέσω αυτού με πλήρη διαφάνεια και αξιοπιστία..

Περαιτέρω, στο πλαίσιο του (υπό διαμόρφωση) νέου Προγράμματος (συνολικής δημόσιας δαπάνης € 292 εκ αρχικά), η ΕΕΤ, συνεργάστηκε με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (Υπουργείο, ΕΤΕΑΝ, ανάδοχο εταιρία) και συνέβαλλε ενεργά στην οριστικοποίηση των προδιαγραφών του Οδηγού, με την υποβολή σχετικών προτάσεων/παρατηρήσεων.

4. Συνεργασία EET με την ETEAN AE

Η EET συνεργάζεται στενά με το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ETEAN), μεταφέροντας τις ανάγκες της αγοράς, συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στην κατάρτιση, ή την αναγκαία ενίοτε αναδιαμόρφωση, των προγραμμάτων της εταιρίας με στόχο την προώθησή τους, τη διευκόλυνση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση, την ενίσχυση των επενδύσεων και την εν γένει βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο αυτό, η EET συνεργάστηκε με την ETEAN και την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή για την επίλυση ζητημάτων που προέκυψαν στη διάρκεια του έτους (π.χ. ισχύς του ακατάσχετου του τραπεζικού λογαριασμού, επανυπολογισμός του Ακαθάριστου Ισοδύναμου Επιχορήγησης, την προμήθεια εγγύησης σε περίπτωση ρύθμισης δανείων ΤΕΠΙΧ, κ.ά.).

5. Συνεργασία EET με τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) για τα δάνεια του πρώην Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ)

Η EET, παράλληλα με τις τράπεζες-μέλη της που παρέχουν κάθε δυνατή διευκόλυνση στους δικαιούχους ΟΕΚ για το τμήμα της χρηματοδότησης των στεγαστικών δανείων τους που αυτές έχουν εξ ιδίων χρηματοδοτήσει, συνεχίζει τη συνεργασία της με τα στελέχη του ΟΑΕΔ, (καθολικό διάδοχο του ΟΕΚ), για την εξεύρεση τρόπων επίλυσης των θεμάτων που ανακύπτουν αναφορικά με την δυνατότητα παράτασης της αρχικής διάρκειας των δανείων τους.

6. Συνεργασία EET με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EIF)

Η EET συνεργάζεται με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (φορέας υλοποίησης του Jeremie) και το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης (συντονιστική αρχή) με σκοπό την επίσπευση των διαδικασιών απορρόφησης των διαθέσιμων κονδυλίων του EIF που παρέχονται για την ενίσχυση των ΜμΕ της χώρας μας μέσω δανειακών κεφαλαίων (επενδυτικά και κεφάλαια κίνησης) για την ανάπτυξη και επέκταση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων.

Διενεργούνται, επίσης, ανά τακτά χρονικά διαστήματα συναντήσεις για την ανταλλαγή απόψεων με τα αρμόδια στελέχη του EIF αναφορικά με τα εγγυοδοτικά προϊόντα του, τα οποία προσφέρονται μέσω των ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την ανταγωνιστικότητα των ΜμΕ (COSME) και την έρευνα και ανάπτυξη (Innovfin στο πλαίσιο του Horizon 2020) για την πορεία εξέλιξης των οποίων η EET ενημερώνει τις τράπεζες-μέλη της.

7. Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη (Investment Plan for Europe)

Η ΕΕΤ, μέσω της συγκρότησης ad hoc ομάδας έργου, εξετάζει τα εν εξελίξει ζητήματα που αφορούν το EFSI, καθώς και την πιθανότητα διόδευσης των ευρωπαϊκών κονδυλίων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου μέσω αυτού υποβάλλοντας αρμοδίως τις προτάσεις της.

Το «Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη», το οποίο συνιστά πρόγραμμα αρχικού ύψους 315 δισ. ευρώ, με ορίζοντα αξιοποίησης την τριετία 2015-17, έχει ως κύριο στόχο την αναθέρμανση και την επανεκκίνηση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Για τη διόδευση των εν λόγω πόρων συστάθηκε το «Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων» ('EFSI'). Το Δεκέμβριο 2017 αποφασίστηκε, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η επέκταση του χρόνου λειτουργίας του EFSI έως το 2020 και η αύξηση της χρηματοδοτικής του ικανότητας στα 500 δισ. Ευρώ.

Σημειώνεται ότι εντός του 2017 υπεγράφησαν συμφωνίες μεταξύ τραπεζών-μελών της ΕΕΤ και του EIF για τη διοχέτευση κονδυλίων μέσω του προγράμματος COSME και InnoFin συνολικού ύψους 417,5 εκατ. ευρώ.

8. Συνεργασία ΕΕΤ με φορείς εκπροσώπησης των ΜμΕ

Η ΕΕΤ, στο πλαίσιο της προώθησης του διαλόγου που έχει καθιερώσει με φορείς των παραγωγικών τάξεων εξέτασε ζητήματα που απασχολούν τις ΜμΕ, τα οποία, μεταξύ άλλων, αφορούσαν:

- στην αντιμετώπιση των προβλημάτων ρευστότητας των ΜμΕ,
- στην ενίσχυση των εξαγωγικών επιχειρήσεων,
- στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας,
- στη δυνατότητα παροχής εγγύησης για έκδοση εγγυητικών επιστολών υπέρ ΜμΕ.

9. Συμμετοχή της ΕΕΤ στην Ομάδα Έργου της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας για τις «πράσινες»/βιώσιμες χρηματοδοτήσεις

Η ΕΕΤ συμμετείχε στις εργασίες της Ομάδας Έργου για τις «πράσινες»/βιώσιμες χρηματοδοτήσεις για τη διαμόρφωση έκθεσης που δημοσιεύθηκε το Σεπτέμβριο 2017 αναφορικά με τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που αναδύονται για τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα. Στην έκθεση αυτή:

- παρουσιάζεται ο αντίκτυπος των περιβαλλοντικών εξελίξεων (π.χ. κλιματική αλλαγή) στην οικονομία και στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος,
- αναλύεται ο ρόλος που δύναται να διαδραματίσουν τα πιστωτικά ιδρύματα στη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με τους στόχους που έχουν τεθεί

από τη Συμφωνία των Παρισίου για την κλιματική αλλαγή ('COP 21'),

- περιλαμβάνονται μια σειρά από συστάσεις προς τους φορείς χάραξης πολιτικής (π.χ. Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών) αφενός για την εναρμόνιση του κανονιστικού πλαισίου που διέπει ζητήματα που άπτονται της βιώσιμης ανάπτυξης, και αφετέρου για την παροχή κινήτρων προς τα πιστωτικά ιδρύματα για τη χρηματοδότηση (σχετικών με τη βιώσιμη ανάπτυξη) επενδυτικών σχεδίων.

10. Συμμετοχή της ΕΕΤ στην Πρωτοβουλία “Sustainable Greece 2020”

Η ΕΕΤ είναι ιδρυτικό μέλος στην Πρωτοβουλία “Sustainable Greece 2020”, η οποία υλοποιείται από το Δίκτυο των Υπεύθυνων Οργανισμών και Ενεργών Πολιτών (“Quality Net Foundation”) σε συνεργασία με τους σημαντικότερους επιχειρηματικούς φορείς της χώρας. Απώτερος στόχος της εν λόγω Πρωτοβουλίας είναι να ευαισθητοποιήσει την ελληνική επιχειρηματική κοινότητα και την ευρύτερη κοινωνία επί θεματολογίας που άπτεται της «Βιώσιμης Ανάπτυξης» και της «Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας».

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στην οριστικοποίηση της δομής και του περιεχομένου του Ελληνικού Κώδικα Βιωσιμότητας για τις επιχειρήσεις. Συμμετέχει, επίσης, στην αρμόδια Επιστημονική Επιτροπή για τη δημιουργία του θεσμού των Bravo Sustainability Awards.

Περαιτέρω, συμμετείχε στη διαμόρφωση του Επιχειρηματικού Δείκτη Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainability Performance Directory), ο οποίος αποσκοπεί στην υποστήριξη του έργου των επιχειρήσεων, ιδίως σε ότι αφορά:

- τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών,
- την εξασφάλιση χρηματοδότησης με ευνοϊκότερους όρους, μεταξύ άλλων, από πιστωτικά ιδρύματα,
- την ένταξη σε Υπεύθυνα Δίκτυα Προμηθευτών, και
- τη σηματοδότηση και αναγνώριση της Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας από τους καταναλωτές.

11. Σύστημα Περιβαλλοντικής και Κοινωνικής Διαχείρισης (ESMS)

Η ΕΕΤ, στο πλαίσιο των εργασιών της Διατραπεζικής Επιτροπής Αειφόρου Ανάπτυξης, εκπόνησε διατραπεζικό έντυπο ενημέρωσης των επιχειρηματικών πελατών των τραπεζών-μελών της αναφορικά με την επικείμενη έναρξη εφαρμογής του «Συστήματος Περιβαλλοντικής και Κοινωνικής Διαχείρισης» (ESMS).

Το ESMS συνιστά ένα σύνολο διαδικασιών, εντύπων και ενεργειών, οι οποίες εντάσσονται στις τρέχουσες πιστοδοτικές διαδικασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων και συνεκτιμώνται από αυτά κατά την εξέταση αιτημάτων χρηματοδοτήσεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Πιστωτικής τους Πολιτικής, τα πρότυπα των Οργανισμών IFC και EBRD και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Επιπλέον, αποτελεί μεθοδολογία εντοπισμού, αναγνώρισης, αξιολόγησης, διαχείρισης και παρακολούθησης των Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών κινδύνων, οι οποίοι δύνανται να προκύψουν από την επιχειρηματική δραστηριότητα των πιστούχων.

Τέλος, ενημέρωσε τις τράπεζες-μέλη της για τις εξελίξεις σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο αναφορικά με:

- τη δημοσίευση των συστάσεων της ομάδας έργου του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (FSB) για τη δημοσιοποίηση – σχετικών με τους κινδύνους που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή – πληροφοριών από φορείς παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (π.χ. τράπεζες) και επιχειρήσεις εκτός του χρηματοπιστωτικού συστήματος, και
- τη δημοσίευση της ενδιάμεσης έκθεσης της Ομάδας Εμπειρογνομώνων Υψηλού Επιπέδου της ΕΕ που λειτουργεί υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη χρηματοδότηση βιώσιμων επενδύσεων.

Z. Πρόληψη και καταπολέμηση οικονομικού εγκλήματος

1. Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής που συγκροτήθηκε για την ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 «*σχετικά με την πρόληψη της χρήσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας*» στην εθνική έννομη τάξη. Παράλληλα, προέβη στη συστηματική ενημέρωση των μελών της για τα αποτελέσματα των εργασιών της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής.

Στο πλαίσιο αυτό, υπέβαλε τα σχόλια και τις παρατηρήσεις των τραπεζών μελών της επί του σχεδίου νόμου που ενσωματώνει την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 στην εθνική έννομη τάξη. Το τελικό σχέδιο νόμου υπεβλήθη προς το αρμόδιο Υπουργείο Οικονομικών το Δεκέμβριο του 2017. Η Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 θα έπρεπε να ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών της ΕΕ έως το τέλος Σεπτεμβρίου 2017.

2. Εκπόνηση Εθνικής Έκθεσης Εκτίμησης Κινδύνου ('NRA')

Ενόψει και της επικείμενης αξιολόγησης του εθνικού ρυθμιστικού πλαισίου από την FATF το γ' τρίμηνο του 2018, αποφασίστηκε στα τέλη του 2016 η εκπόνηση Έκθεσης Εκτίμησης Κινδύνου σε εθνικό επίπεδο (NRA) επί θεματικής που άπτεται του AML/CFT με την αξιοποίηση του ειδικού εργαλείου της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Το εργαλείο της Παγκόσμιας Τράπεζας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, module για τον έλεγχο της τρωτότητας του τραπεζικού συστήματος σε θέματα AML. Επιδιωκόμενοι στόχοι του εν λόγω module είναι:

- (i) η αναγνώριση του βαθμού «ευαισθησίας- τρωτότητας» του τραπεζικού συστήματος στο σύνολό του,
- (ii) ο εντοπισμός τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών με υψηλό βαθμό τρωτότητας, και
- (iii) η ιεράρχηση σχεδίων δράσης για την ενίσχυση των υφιστάμενων εσωτερικών ελέγχων που εφαρμόζουν οι τράπεζες σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Για τον έλεγχο του ευάλωτου του τραπεζικού συστήματος σε θέματα AML έχει συσταθεί ειδική ομάδα εργασίας, η οποία λειτουργεί υπό την αιγίδα της ΤτΕ και στην οποία έχει προσκληθεί και συμμετέχει και η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ, η οποία εν συνεχεία ενημερώνει συστηματικά τα μέλη της για τα αποτελέσματα των εργασιών της ομάδας εργασίας.

Περαιτέρω, το Μάιο του 2017 εστάλησαν στις τράπεζες (προς απάντηση έως 7 Ιουλίου 2017) ερωτηματολόγιο:

- για την αξιολόγηση του βαθμού τρωτότητας των τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών, και
- με τις γενικές παραμέτρους/μεταβλητές για θέματα AML, οι οποίες έχουν οριζόντιο χαρακτήρα και εξετάζουν τον βαθμό τρωτότητας του τραπεζικού συστήματος στο σύνολό του.

Οι εν λόγω παράμετροι αποτυπώνονται στον κάτωθι πίνακα:

A/A	Παράμετρος
1	Συνεκτικότητα του ρυθμιστικού πλαισίου σε θέματα AML
2	Αποτελεσματικότητα των εποπτικών διαδικασιών και πρακτικών
3	Διαθεσιμότητα και επιβολή των διοικητικών κυρώσεων
4	Διαθεσιμότητα και επιβολή των ποινικών κυρώσεων
5	Διαθεσιμότητα και αποτελεσματικότητα των ελέγχων εισόδου (π.χ. αδειοδοσία, καταχώρηση σε μητρώο)
6	Ακεραιότητα του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων
7	Γνώσεις και εξοικείωση του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων σε θέματα AML
8	Αποτελεσματικότητα των μονάδων κανονιστικής συμμόρφωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων
9	Αποτελεσματικότητα των εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου και υποβολής αναφορών ύποπτων συναλλαγών
10	Βαθμός πίεσης από την αγορά για την υιοθέτηση των προτύπων που σχετίζονται με θέματα AML
11	Διαθεσιμότητα και Προσβασιμότητα σε πληροφορίες για τον πραγματικό δικαιούχο εταιρικών και λοιπών νομικών οντοτήτων
12	Διαθεσιμότητα αξιόπιστων υποδομών ταυτοποίησης της πελατείας
13	Διαθεσιμότητα ανεξάρτητων δίαυλων άντλησης πληροφοριών

Εντός του δ' τριμήνου του 2017 η ομάδα εργασίας της ΤτΕ επεξεργάστηκε τις απαντήσεις που ελήφθησαν από τις τράπεζες σε σχέση με τα δυο (2) ερωτηματολόγια και, ακολούθως, συνέταξε το σκέλος της Έκθεσης Εκτίμησης Κινδύνου που αφορά το εγχώριο τραπεζικό σύστημα.

Η τελική έκθεση αναμένεται να δημοσιευθεί στα ελληνικά και αγγλικά το πρώτο εξάμηνο του 2018.

3. Κανονισμός (ΕΕ) 2015/847 «περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών» - Θέματα πρακτικής εφαρμογής

Η ΕΕΤ υπέβαλε ερώτημα στην Τράπεζα της Ελλάδος σχετικά με την ερμηνεία εφαρμογής του άρθρου 4(1)(γ) του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/847, σύμφωνα με το οποίο: «η τράπεζα του πληρωτή οφείλει να εξασφαλίζει ότι οι μεταφορές χρηματικών ποσών συνοδεύονται, μεταξύ άλλων, από τη διεύθυνση, τον επίσημο αριθμό προσωπικού εγγράφου του πληρωτή, τον αναγνωριστικό αριθμό πελάτη ή την ημερομηνία και τον τόπο γέννησής του».

Περαιτέρω, απέστειλε τις απαντήσεις της επί του ερωτηματολογίου της ΕΤΟ σχετικά με πρακτικά ζητήματα εφαρμογής του ως άνω Κανονισμού.

4. Συνεργασία ΕΕΤ-Ελληνικής Αστυνομίας

Στο πλαίσιο της διαρκούς συνεργασίας της Γενικής Γραμματείας της ΕΕΤ και της Ελληνικής Αστυνομίας για θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης της απάτης στα μέσα και συστήματα πληρωμών έχει αναπτυχθεί ένας ιδιαίτερα χρήσιμος δίαυλος επικοινωνίας, ο οποίος αξιοποιήθηκε αρκετές φορές και κατά τη διάρκεια του 2017.

5. Συντονιστική επιτροπή για την αποτροπή και διαχείριση κυβερνοεπιθέσεων στον τραπεζικό χώρο

Η Επιτροπή για την Αποτροπή και Διαχείριση Κυβερνοεπιθέσεων στον ελληνικό τραπεζικό χώρο, η οποία έχει συσταθεί και λειτουργεί υπό την αιγίδα της Τράπεζας της Ελλάδος, και στην οποία συμμετέχει η ΕΕΤ και οι τράπεζες μέλη της, συνεδρίασε δυο φορές κατά τη διάρκεια του 2017 με αφορμή τα περιστατικά malware «Petya» και «WannaCry».

6. Κατάλογος μη αδειοδοτημένων παρόχων τυχερών παιγνίων (“black list”)

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ ενημέρωσε τις τράπεζες-μέλη της για τη δημοσίευση επικαιροποιημένων εκδόσεων του καταλόγου (“blacklist”) που περιλαμβάνει τους ιστότοπους παροχής μη αδειοδοτημένων υπηρεσιών τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου, οι οποίοι παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες μη νόμιμα, δηλαδή χωρίς την προβλεπόμενη στην Ελλάδα άδεια.

7. Επέκταση του Συστήματος Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών

Μετά από συναντήσεις που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του έτους οριστικοποιήθηκαν οι προδιαγραφές για την τρίτη φάση υλοποίησης του Συστήματος Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών που αφορά τις πληροφορίες και αναλυτικές κινήσεις δανειακών λογαριασμών (μήνυμα 3). Επίσης, αποφασίστηκε η ενσωμάτωση της πληροφόρησης για μίσθωση (ενεργών) θυρίδων στο

απαντητικό μήνυμα του αιτήματος 01. Η έναρξη των δοκιμών καθώς και η παραγωγική των ανωτέρω, θα ξεκινήσουν εντός του 2018.

8. Συλλογή και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων

(α) Ληστειών τραπεζικών καταστημάτων και ATM

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και το 2017 η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ συγκέντρωσε και επεξεργάστηκε στατιστικά στοιχεία που της γνωστοποίησαν οι τράπεζες μέλη της και η αρμόδια διεύθυνση της Ελληνικής Αστυνομίας σχετικά με τις ληστείες και άλλου τύπου παραβιάσεις των τραπεζικών καταστημάτων και των ATM, που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 2017. Τα εν λόγω στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν για την ενημέρωση των διοικήσεων των τραπεζών μελών της ΕΕΤ, των καταστατικών οργάνων της Γενικής Γραμματείας, και των αρμόδιων διατραπεζικών επιτροπών της.

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ απέστειλε, επίσης, στατιστικά στοιχεία που αφορούν τη χώρα μας, στο πλαίσιο διαμόρφωσης της 25^{ης} ετήσιας έκθεσης της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας με τίτλο “*Bank robberies and other raid types*”.

(β) Βανδαλισμών τραπεζικών καταστημάτων και ATM

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και το 2017 η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ συγκέντρωσε και επεξεργάστηκε στατιστικά στοιχεία που της γνωστοποίησαν οι τράπεζες μέλη της σχετικά με τους βανδαλισμούς των τραπεζικών καταστημάτων και των ATM που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2017.

Τα εν λόγω στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν για την ενημέρωση των διοικήσεων των τραπεζών μελών της ΕΕΤ, των καταστατικών οργάνων της Γενικής Γραμματείας, και των αρμόδιων διατραπεζικών επιτροπών της.

(γ) Απατών με κάρτες πληρωμών

Η Γενική Γραμματεία της ΕΕΤ, σε συνεργασία με τις τράπεζες μέλη της, συνέλεξε, επεξεργάστηκε και απέστειλε για το έτος 2017:

- αναλυτικές πληροφορίες για το κάθε περιστατικό αντιγραφής καρτών (skimming και cash ή card trapping, TRF Reversal & ATM Malware) που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό,
- συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία από περιστατικά απάτης σε όλα τα τερματικά αποδοχής καρτών των τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα (ATM και POS), και
- χρηματικές απώλειες που είχαν οι τράπεζες από αντιγραφές καρτών τους στο εξωτερικό και στην Ελλάδα.

Η. Επικοινωνιακή δραστηριότητα

Η επικοινωνιακή δραστηριότητα της ΕΕΤ κατά το έτος 2017 συνοψίζεται στις ακόλουθες ενέργειες:

1. Συνεντεύξεις – Παρουσιάσεις – Ενημερώσεις

Συνολικά για θέματα επικαιρότητας (Περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων, Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση, διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση και επιπτώσεις της στην Ελλάδα, μέτρα ενίσχυσης ρευστότητας της οικονομίας, εγγύηση καταθέσεων και λειτουργία του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων, χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καταναλωτική πίστη, διαχείριση προβληματικών δανείων, πλειστηριασμοί, προστασία καταναλωτή, χρηματοπιστωτική εκπαίδευση, πτωχεύσεις ιδιωτών, φυσική ασφάλεια τραπεζών και ασφάλεια συναλλαγών, εγγυήσεις αναχρηματοδοτήσεις και ρυθμίσεις οφειλών νοικοκυριών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ηλεκτρονικές συναλλαγές, Βασιλεία ΙΙΙ) έγιναν:

- παρουσίες στη Βουλή και συναντήσεις με τις ηγεσίες των κομμάτων,
- ενημερωτικές συναντήσεις με την πολιτειακή και πολιτική ηγεσία της χώρας,
- εμφανίσεις, συνεντεύξεις και παρεμβάσεις σε ΜΜΕ,
- ενυπόγραφα άρθρα στον ημερήσιο και περιοδικό Ελληνικό τύπο.

2. Οργάνωση εκδηλώσεων

Κατά τη διάρκεια του 2017 πραγματοποιήθηκαν με πρωτοβουλία της ΕΕΤ συναντήσεις, γεύματα εργασίας και δείπνα με τις αρμόδιες εποπτικές αρχές, με φορείς εκπροσώπησης των παραγωγικών τάξεων, με πρέσβεις, με ξένους δημοσιογράφους, με έλληνες ευρωβουλευτές και με επικεφαλής μεγάλων ευρωπαϊκών εμπορικών και αναπτυξιακών τραπεζών.

3. Λοιπές δράσεις επικοινωνίας

- Παρουσιάσεις/Ομιλίες Προέδρου, Γενικής Γραμματέως και συμμετοχή εκπροσώπων ΕΕΤ σε εκδηλώσεις τρίτων φορέων όπως παραγωγικών τάξεων, φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, Επιμελητηρίων κ.λπ.
- Χορηγίες επιλεγμένων εκδηλώσεων και επιστημονικών συνεδρίων.
- Η ΕΕΤ, και για το έτος 2017, υποστήριξε εκδηλώσεις για βράβευση φοιτητών και απονομές υποτροφιών. Ειδικότερα:
 - Ήταν χορηγός στον 23^ο φοιτητικό διαγωνισμό του Ομίλου Econotopia με θέμα "Πολιτισμός και Ελληνική Οικονομία" όπου συμμετείχε και απένευσε βραβεία στους φοιτητές που διακρίθηκαν.

- Χορήγησε υποτροφίες σε προπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς.
- Χορήγησε χρηματικά βραβεία σε προπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

4. Ανάπτυξη Εφαρμογών – Web Development

- Δημιουργήθηκε και τέθηκε σε λειτουργία η νέα ιστοσελίδα της ΕΕΤ, υιοθετώντας σύγχρονες τεχνολογίες και πρότυπα ασφαλείας.
- Σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε εφαρμογή Intranet με σκοπό την άμεση, βέλτιστη και σφαιρική επεξεργασία και παρακολούθηση των έργων και επιμέρους εργασιών της Γενικής Γραμματείας της ΕΕΤ.

5. Διεθνείς Δραστηριότητες

Η ΕΕΤ συμμετείχε στις συνεδριάσεις του Communication/ CSR Steering Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ) στις Βρυξέλλες, ενημερώνοντας ανελλιπώς τα μέλη της.

Ενότητα Τρίτη:
Εκπροσώπηση της ΕΕΤ

A. Στην Ελλάδα

Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε. (Διοικητικό Συμβούλιο)

Εθνική Επιτροπή Απασχόλησης (Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας)

Εθνικό Συμβούλιο Εξαγωγών

Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτή

Ελληνική Αναπτυξιακή Εταιρεία (Διοικητικό Συμβούλιο)

Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΧΑΕ)

Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας) (Διοικητικό Συμβούλιο)

Επενδυτικό Συμβούλιο ΤΕΠΙΧ

Επενδυτικό Συμβούλιο JEREMIE

Επιτροπή Διευκόλυνσης Εμπορίου

Επιτροπή Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών (ΕΕΤΣ)

Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς (Υπουργείο Οικονομικών)

Επιτροπή Κοινωνικών Εταίρων και Δημόσιας Διοίκησης του ν. 4399/2016

Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020

Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020

Επιτροπή Τροποποίησης Κανονισμών Χρηματιστηρίου Αθηνών (Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.)

Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (Διοικητικό Συμβούλιο)

Ινστιτούτο Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σταδιοδρομίας (Διοικητικό Συμβούλιο)

Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή του άρθρου 27 του ν. 4399/2016 (Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης)

Μεσολαβητής Τραπεζικών Επενδυτικών Υπηρεσιών (Διοικητικό Συμβούλιο)

Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (Διοικητικό Συμβούλιο)

Τοπική Διοικητική Επιτροπή του ΙΚΑ για θέματα εντασσομένων ταμείων στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζών (ΕΤΑΤ)

Τριτοβάθμιο Διατραπεζικό Συμβούλιο (Πειθαρχικό) (Υπουργείο Εργασία, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας)

Συμβουλευτική Επιτροπή Οργανισμού Enterprise Greece
Συμβουλευτική Επιτροπή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

B. Στο εξωτερικό

Ευρωπαϊκή Ένωση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στον Χρηματοπιστωτικό Τομέα (European Banking & Financial Services Training Association - EBTF)

Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία (European Banking Federation)

Ευρωπαϊκό Τραπεζικό Ινστιτούτο (European Banking Institute – EBI)

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών (European Payments Council)

ΟΟΣΑ - Διεθνές Δίκτυο για τη Χρηματοπιστωτική Εκπαίδευση (OECD/INFE - International Network on Financial Education)

Ενότητα Τέταρτη: Ελληνικό Τραπεζικό Ινστιτούτο

Το 2017 το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του ΕΤΙ εμπλουτίστηκε με νέα αντικείμενα και μεθόδους για να ανταποκριθεί στις εκπαιδευτικές ανάγκες που προέβλεπαν οι εγχώριες και ευρωπαϊκές εξελίξεις. Η διοργάνωση εξετάσεων – τόσο για λογαριασμό των εποπτικών αρχών όσο και για την κάλυψη ειδικών αναγκών αξιολόγησης σε ενδοεπιχειρησιακό επίπεδο - συνεχίστηκε ικανοποιητικά. Οι εκπαιδευτικές εκδόσεις του Ινστιτούτου συνέχισαν να σημειώνουν ζήτηση, με κύριο άξονα τα εγχειρίδια που στηρίζουν την προετοιμασία υποψηφίων για τις εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής επάρκειας για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών.

Κομβικής σημασίας αποδείχτηκε η επένδυση του ΕΤΙ στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση μέσω της αξιοποίησης σύγχρονων τεχνολογιών (e-learning), με συγκριτικό πλεονέκτημα, μεταξύ άλλων, την ποιότητα του εκπαιδευτικού υλικού και την εξοικονόμηση σημαντικών πόρων για τις τράπεζες μέλη μας.

Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις θεσμικές δράσεις του Ινστιτούτου, τόσο για την πιστοποίηση γνώσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα, όσο και για τη χρηματοπιστωτική εκπαίδευση με σκοπό την ενίσχυση του επιπέδου χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού των μαθητών.

A. Θεσμική δραστηριότητα

1. Διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο

1.1 Ευρωπαϊκή Ένωση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για τον Χρηματοπιστωτικό Τομέα (EBTN)

Οι κυριότερες δραστηριότητες της EBTN, ως φορέα ποιοτικής διαπίστευσης πιστοποιητικών επαγγελματικής εκπαίδευσης για τον χρηματοπιστωτικό κλάδο, κατά το 2017 ήταν οι ακόλουθες:

- Η προσφορά του μοντέλου διαπίστευσης “Triple E” για τα επαγγελματικά πιστοποιητικά του κλάδου, μέσω της Επιτροπής Διαπίστευσης Πιστοποιητικών “Triple E”, η οποία είχε συσταθεί κατά το προηγούμενο έτος (www.triple-e-ebtn.eu).

Υπενθυμίζεται ότι το πρότυπο “Triple E” προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να σχεδιάζεται και να εφαρμόζεται ένα πιστοποιητικό μη τυπικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Δεν αποτελεί εργαλείο πιστοποίησης προσώπων, αλλά ένα σύνολο κριτηρίων για τη διαπίστευση φορέων ως προς την ποιότητα των τίτλων που αυτοί παρέχουν, προσφέροντας τυποποιημένες πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα, το επίπεδο και το περιεχόμενο των διαπιστευμένων πιστοποιητικών. Επίσης συμβάλλει στη διαφάνεια, καθώς διευκολύνει τη σύγκριση τίτλων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Το ETI, ως ο πρώτος πιστοποιημένος φορέας που προσφέρει το Πρόγραμμα “Triple E EFCB” (<http://www.efcb.eu/>), προχώρησε με επιτυχία στο δεύτερο κύκλο παροχής του εν λόγω Προγράμματος στην ελληνική αγορά.

- Η ενίσχυση των επαφών με την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία για την προώθηση των δράσεων χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού υποστηρίζοντας έμπρακτα την *European Money Week*.
- Η διοργάνωση της εκδήλωσης “Skills Forecasting Seminar 2017” με σκοπό την προετοιμασία για τη διασύνδεση των γνώσεων και δεξιοτήτων των τραπεζικών υπαλλήλων με τις ανάγκες που θα προκύψουν στο χρηματοπιστωτικό τομέα και τη συνεισφορά των πιστοποιημένων προγραμμάτων Triple E προς το σκοπό αυτό.

1.2 Διμερείς συνεργασίες

Στρατηγική επιδίωξη του ETI αποτελεί η συστηματικότερη συνεργασία με φορείς του εξωτερικού για εκπαιδευτικά έργα.

1.2.1 Συνεργασία ETI – Egyptian Banking Institute

Το έτος 2017, το ETI συνέχισε την συνεργασία του με το Αιγυπτιακό Τραπεζικό Ινστιτούτο (EBI), και πραγματοποίησε τριήμερο σεμινάριο στο Κάιρο, με τίτλο «Corporate Governance & Control Functions» για στελέχη του αιγυπτιακού χρηματοπιστωτικού τομέα.

1.2.2 Συνεργασία ETI – Association of Banks in Lebanon

Το ETI και η Ένωση Τραπεζών του Λιβάνου διοργάνωσαν από κοινού διήμερο σεμινάριο στη Βηρυτό, με τίτλο «Risk Based Audit». Οι εκπαιδευσεις έλαβαν άριστες αξιολογήσεις και έθεσαν τα θεμέλια για τη διοργάνωση νέων εκπαιδύσεων κατά τη διάρκεια του 2018.

2. Εθνικό επίπεδο

2.1 Πιστοποίηση προσόντων για τον κλάδο των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών

2.1.1 Πιστοποίηση για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών

Στα τέλη του 2016, με Κοινή Απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς τροποποιήθηκε η ύλη των εξετάσεων για την πιστοποίηση καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 14 του Ν. 3606/2007 (ΦΕΚ Β' 4462/30.12.2016). Οι σημαντικότερες αλλαγές εντοπίζονται στο ταχέως μεταβαλλόμενο νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς.

Υπενθυμίζεται, ότι τα πιστοποιητικά για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών έχουν 5ετή ισχύ, και η ανανέωση τους, ανάλογα με τις προϋποθέσεις που πληροί ο κάτοχος πιστοποιητικού, μπορεί να επιτευχθεί:

(α) είτε με την επιτυχή παρακολούθηση εγκεκριμένου από τις εποπτικές αρχές Σεμιναρίου Επιμόρφωσης για το Νομοθετικό Πλαίσιο της Κεφαλαιαγοράς,

(β) είτε με την επιτυχή εξέταση στην ενότητα του Νομοθετικού Πλαισίου της Κεφαλαιαγοράς.

Το ETI έχοντας ανανεώσει τις εξουσιοδοτήσεις των εποπτικών αρχών σύμφωνα με τις Κοινές Αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΦΕΚ Β' 2452/13.11.2015, όπως ισχύει), είναι εγκεκριμένος φορέας:

- διενέργειας εξετάσεων πιστοποίησης καταλληλότητας από το 2006 (ΦΕΚ Β' 586/04.03.2016 [8]),
- παροχής «Σεμιναρίου Πιστοποίησης α1» (ΦΕΚ Β' 586/04.03.2016 [6]), και
- παροχής «Σεμιναρίου Επιμόρφωσης των πιστοποιητικών (α1) έως (δ) (ΦΕΚ Β' 1926/29.06.2016).

Επιπλέον, το 2017 το ETI έλαβε έγκριση από τις εποπτικές αρχές και είναι εγκεκριμένος φορέας (ΦΕΚ Β' 288/07.02.2017):

- παροχής «Σεμιναρίου Πιστοποίησης (ε)», και
- παροχής «Σεμιναρίου Επιμόρφωσης για το πιστοποιητικό (ε)».

Σημειώνεται ακόμα ότι το 2017, οι εποπτικές αρχές ανακοίνωσαν ότι η επιλογή των ερωτήσεων για τη διεξαγωγή των ανωτέρω εξετάσεων πιστοποίησης θα πραγματοποιείται εφεξής από την «Τράπεζα Θεμάτων» για την εξέταση των ενοτήτων:

- Νομοθετικό Πλαίσιο Κεφαλαιαγοράς για τα πιστοποιητικά α1-δ, και
- Ειδικά Θέματα Κεφαλαιαγοράς α1.

Το ETI συμμετείχε στην Ομάδα προετοιμασίας της εν λόγω Τράπεζας Θεμάτων και έλαβε μέρος στη διαβούλευση με τις εποπτικές αρχές και την Επιτροπή Εξετάσεων αναφορικά με την επικαιροποίηση της ύλης εξετάσεων ενόψει των μεγάλων αλλαγών που θα επιφέρει η εφαρμογή των διατάξεων της MiFID II από τις αρχές του 2018.

2.1.2 Πιστοποίηση για την παροχή υπηρεσιών ασφαλιστικής διαμεσολάβησης

Στο πλαίσιο εφαρμογής των Πράξεων της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος 45/21.11.2014 για την "Επανεκπαίδευση και επαναπιστοποίηση γνώσεων των (αντ)ασφαλιστικών διαμεσολαβητών" και 46/4.12.2014 για την "Τροποποίηση διατάξεων της Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής 16/21.5.2013 (ΦΕΚ Β 1257) σχετικά με τις εξετάσεις για την πιστοποίηση γνώσεων των (αντ)ασφαλιστικών διαμεσολαβητών", το ETI συνέχισε και το 2017, τις επαφές με τα μέλη της ΕΕΤ, και την αρμόδια εποπτική αρχή (Τράπεζα της Ελλάδος) για τη

διασαφήνιση ζητημάτων εφαρμογής αυτών, ιδιαίτερα δε αναφορικά με την επανεκπαίδευση και επαναπιστοποίηση των διαμεσολαβητών.

2.2 Εξετάσεις - Πιστοποίηση επαγγελματικής επάρκειας για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών

Σύμφωνα με την Κοινή Απόφαση 3130/2006 (όπως ισχύει) του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος για την πιστοποίηση επαγγελματικής επάρκειας των απασχολουμένων στα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, η οποία ορίζει το ETI ως φορέα διοργάνωσης εξετάσεων πιστοποίησης για όλα τα πιστοποιητικά, αλλά και Σεμιναρίων Πιστοποίησης για την ειδικότητα α1 (λήψη και διαβίβαση εντολών σε κινητές αξίες), το ETI συνεργάστηκε με τις εποπτικές αρχές και την αρμόδια Επιτροπή Εξετάσεων για την πραγματοποίηση:

- Μίας (1) διοργάνωσης εξετάσεων για τα πιστοποιητικά α1 και ε στην Αθήνα, τον Μάρτιο, με τη συμμετοχή 45 υποψηφίων
- Δύο (2) διοργανώσεων εξετάσεων για τα πιστοποιητικά (α1-δ), στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, τον Μάιο και τον Νοέμβριο 2017, με τη συμμετοχή 2.388 υποψηφίων
- Μίας (1) διοργάνωσης εξετάσεων για την ανανέωση ισχύος πιστοποιητικών μέσω εξέτασης στο Νομοθετικό Πλαίσιο της Κεφαλαιαγοράς, στην Αθήνα, τον Σεπτέμβριο, με τη συμμετοχή 59 υποψηφίων, και
- Δύο (2) διοργανώσεων εξετάσεων για τα πιστοποιητικά (ε) (στ1) και (στ2) στην Αθήνα, τον Νοέμβριο, με τη συμμετοχή 64 υποψηφίων.

3. Χρηματοπιστωτικός Εγγραμματισμός (Financial Literacy)

3.1 Ομάδα έργου της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας και τη Χρηματοπιστωτική Εκπαίδευση και συμμετοχή της ΕΕΤ

Το 2017 οι εργασίες της Ομάδας Έργου της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας για τη Χρηματοπιστωτική Εκπαίδευση (Financial Education Project Group - FEPG), στην οποία συμμετέχει το ETI, επικεντρώθηκαν κυρίως στην υλοποίηση της 3^{ης} *European Money Week (EMW) 2017*, και στη συνέχεια -με βάση τον απολογισμό- στην προετοιμασία της 4^{ης} *European Money Week 2018*.

Η 3^η *European Money Week* πραγματοποιήθηκε στις 27-31 Μαρτίου 2017 με συμμετοχή 32 χωρών και 18.000 δράσεις σε όλη την Ευρώπη, προσεγγίζοντας πάνω από 560 χιλιάδες μαθητές και σημειώνοντας μεγάλη κινητικότητα στα κοινωνικά δίκτυα. Το ETI σε συνεργασία με το ΣΕΝ/JA Greece συμμετείχε στην *EMW* με το Πρόγραμμα «Τράπεζες σε Δράση».

Λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντική απήχηση του θεσμού της *European Money Week* -σε σχέση με το 2016 υπήρξε αύξηση των δραστηριοτήτων και των μαθητών άνω του 60%- η FEPG προχώρησε στην από κοινού

δημιουργία ψηφιακού παιχνιδιού χρηματοπιστωτικής εκπαίδευσης “European Money Quiz”, το οποίο θα αποτελέσει το βραχίονα των δράσεων για την 4^η *European Money Week*, η οποία ορίστηκε για τις 12-18 Μαρτίου 2018. Στόχος του ψηφιακού παιχνιδιού είναι να αποτελέσει εργαλείο:

- για τη βελτίωση του χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού μαθητών ηλικίας 13-15 ετών, και
- προετοιμασίας για τους Διαγωνισμούς μεταξύ τάξεων που θα πραγματοποιηθούν σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο για πρώτη φορά το 2018.

Η ΕΕΤ ως μέλος της FEPG υποστήριξε από την αρχή την εν λόγω πρωτοβουλία και θα αναλάβει τη διενέργεια του πρώτου Εθνικού Διαγωνισμού για το Χρήμα “European Money Quiz”, τον οποίο σχεδιάζει να πραγματοποιήσει ψηφιακά μεταξύ τάξεων του γυμνασίου όλης της χώρας τον Μάρτιο του 2018.

3.2 Σωματείο Επιχειρηματικότητας Νέων/*Junior Achievement Greece (ΣΕΝ/JA Greece)*

Το ΣΕΝ/JA Greece υλοποιεί προγράμματα του διεθνούς οργανισμού *Junior Achievement Worldwide*, με στόχο την ευαισθητοποίηση των μαθητών σε οικονομικά και επιχειρηματικά θέματα. Η ΕΕΤ, μέλος του ΣΕΝ από το 2007, είναι Χρυσός Υποστηρικτής του εκπαιδευτικού προγράμματος *Τράπεζες σε Δράση (Banks in Action)*, που απευθύνεται σε μαθητές λυκείου. Σκοπός του προγράμματος, το οποίο διδάσκουν εθελοντές-στελέχη πιστωτικών ιδρυμάτων, είναι να δώσει στους μαθητές την ευκαιρία να αποκτήσουν βασικές χρηματοπιστωτικές γνώσεις και κατάλληλες δεξιότητες, ώστε να διαχειρίζονται τα οικονομικά τους ως ενημερωμένοι καταναλωτές και να διευρύνουν τους ορίζοντές τους ως μελλοντικοί επαγγελματίες.

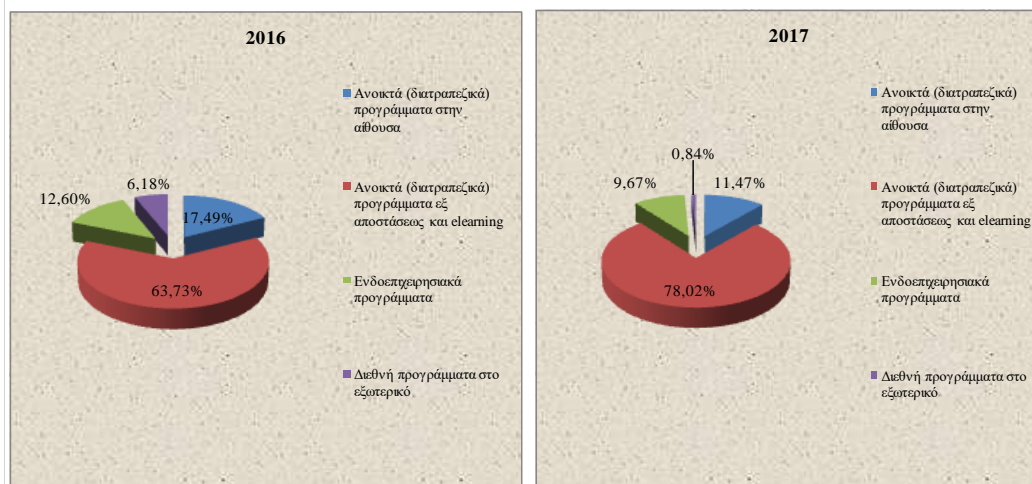
Το 2017, με τη συνεργασία του ΣΕΝ/JA Greece, το ΕΤΙ υλοποίησε τις παρακάτω δράσεις:

- Συνέχιση επαφών με τις τράπεζες και εμπλουτισμός της ομάδας εθελοντών (64 στελέχη τραπεζών σε όλη την Ελλάδα).
- Εκπαίδευση εθελοντών για τη διδασκαλία του προγράμματος.
- Ανάλυση της δαπάνης αναπαραγωγής του εκπαιδευτικού υλικού για σχολεία που δεν είχαν τη δυνατότητα να την αναλάβουν.
- Ενέργειες δημοσιότητας: παρουσίαση του προγράμματος στη διαδικτυακή πλατφόρμα του Δικτύου για τη Χρηματοπιστωτική Εκπαίδευση του ΟΟΣΑ (*International Gateway for Financial Education*), στην ιστοσελίδα της *European Money Week* της ΕΤΟ, καθώς και στις ιστοσελίδες της ΕΕΤ και του ΕΤΙ.

Κατά το σχολικό έτος 2016-2017 συμμετείχαν στο πρόγραμμα *Τράπεζες σε Δράση* περίπου 600 μαθητές από 10 ιδιωτικά και 9 δημόσια σχολεία.

B. Εκπαιδευτική δραστηριότητα – Στατιστικά στοιχεία

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ			
	2016		2017	
Ανοικτά (διατραπεζικά) προγράμματα στην αίθουσα	365	17,49%	518	11,47%
Ανοικτά (διατραπεζικά) προγράμματα εξ αποστάσεως και elearning	1330	63,73%	3524	78,02%
Ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα	263	12,60%	437	9,67%
Διεθνή προγράμματα στο εξωτερικό	129	6,18%	38	0,84%
ΣΥΝΟΛΟ	2.087	100,00%	4.517	100,00%

1. Ανοικτή εκπαίδευση

Το 2017, πέραν των τακτικών επικαιροποιήσεων σε υφιστάμενα σεμινάρια, στο πρόγραμμα του ΕΤΙ προστέθηκαν νέα αντικείμενα, όπως:

- Το νέο καθεστώς προστασίας των επενδυτών βάσει του πλαισίου MiFID II, MiFID II/MiFIR: το νέο περιβάλλον διενεργείας συναλλαγών και λειτουργίας των αγορών,
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασισμένα σε ασφάλιση (PRIIP).

Ιδιαίτερα σημαντική κατά το 2017, ήταν η εκπαιδευτική πρωτοβουλία μας για την συστηματική παρουσίαση του νέου θεσμικού πλαισίου για τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων (OCW). Στο πλαίσιο της στοχευόμενης ενημέρωσης των εμπλεκόμενων στη διαδικασία για τις νέες ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις και του πλαισίου διαπραγμάτευσης, και υπό τον συντονισμό της Γενικής Γραμματέως της ΕΕΤ, πραγματοποιήθηκαν επτά (7) σχετικές διοργανώσεις με τίτλο «Εξωδικαστικός Μηχανισμός Ρύθμισης Οφειλών Επιχειρήσεων - Νόμος 4469/2017» και περισσότερους από 200 εκπαιδευομένους.

Σημειώνεται ότι στην ομάδα εξειδικευμένων εισηγητών που δημιουργήθηκε ειδικά για αυτή την εκπαίδευση, εκτός της Γενικής Γραμματέως, συμμετείχαν ενεργά Νομικοί Σύμβουλοι Πιστωτικών Ιδρυμάτων, καθώς και η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.

2. Ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα

Σημαντικό στοιχείο για την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης που παρέχει το ETI, αλλά και την καθιέρωσή του ως εταίρου των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού των τραπεζών, αποτελούν τόσο τα νέα ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα που σχεδιάστηκαν για να καλύψουν τις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων στελεχών όσο και οι επαναληπτικές διοργανώσεις υφιστάμενων ενδοεπιχειρησιακών προγραμμάτων.

Ειδικότερα, τα εξ αποστάσεως προγράμματα του ETI «Γενική Λογιστική & Αρχές Ανάλυσης Οικονομικών Καταστάσεων», «Τραπεζικό Απόρρητο», και «Ο ενιαίος χώρος πληρωμών σε ευρώ (SEPA) & η ελληνική νομοθεσία για τις πληρωμές», εξακολούθησαν και το 2017, να αποτελούν μέρος της εκπαίδευσης που οδηγεί σε εσωτερική πιστοποίηση των στελεχών της Alpha Bank. Στα εν λόγω προγράμματα συμμετείχαν περίπου 280 στελέχη.

Παράλληλα, το 2017 και σε στενή συνεργασία με την Διεύθυνση εκπαίδευσης της Alpha Bank, ολοκληρώθηκε η εκπαίδευση 17 στελεχών της στο ευρωπαϊκό πιστοποιητικό τραπεζικών σπουδών EFCB. Η πιστοποίηση ακολουθεί τις προδιαγραφές του προτύπου της EBTVN "Triple E" για την ποιοτική διαπίστευση πιστοποιητικών του χρηματοπιστωτικού τομέα, εξ ου και η νέα ονομασία του πιστοποιητικού "Triple E EFCB".

Επίσης, το 2017, διοργανώθηκε επιτυχώς για 25 στελέχη των Νομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας Πειραιώς σεμινάριο με τίτλο «Εξωδικαστικός Μηχανισμός Ρύθμισης Οφειλών Επιχειρήσεων - Νόμος 4469/2017».

Το 2017 συνεχίστηκε το πρόγραμμα ενδοεπιχειρησιακής πιστοποίησης γνώσεων, με τίτλο «Χρηματοδότηση Μικρών Επιχειρήσεων (επίπεδο I&II)», το οποίο υλοποιείται στη Eurobank από το 2010. Πρόκειται για σύστημα εκπαίδευσης και αξιολόγησης γνώσεων δύο επιπέδων, το οποίο έχει βασιστεί τόσο στα αποτελέσματα ειδικής αξιολόγησης των εκπαιδευτικών αναγκών όσο και στην ενεργή συμβολή των στελεχών της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και των αρμόδιων για τις χρηματοδοτήσεις Διευθύνσεων της τράπεζας, καθώς και των έμπειρων εκπαιδευτών του ETI. Με τον τρόπο αυτό προσεγγίστηκε και διασφαλίστηκε ο ακριβής προσδιορισμός των επιθυμητών μαθησιακών αποτελεσμάτων, αλλά και η εναρμόνισή τους με τους στρατηγικούς στόχους της τράπεζας.

Επίσης, προχωρήσαμε και φέτος στην διοργάνωση γραπτής αξιολόγησης για λογαριασμό της Eurobank, στο πλαίσιο εσωτερικής πιστοποίησης στο Commercial Banking. Απονεμήθηκε σχετικός τίτλος σε 13 στελέχη της τράπεζας.

Το ETI, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης της Attica Bank, συνέχισε την υλοποίηση ειδικού σεμιναρίου με θέμα την αποτροπή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπου προσφέρθηκε για 1^η φορά με την μέθοδο e-learning. Την εκπαίδευση ολοκλήρωσαν 100 υπάλληλοι και στελέχη του δικτύου της τράπεζας.

Επίσης, σε συνεργασία και πάλι με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης της Attica Bank, εκπαιδεύτηκαν 100 στελέχη της στις τεχνικές ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων επιχειρήσεων με ελληνικά και διεθνή λογιστικά πρότυπα.

3. Προγράμματα προετοιμασίας για τις εξετάσεις CFA (Chartered Financial Analyst)

Για δέκατη συνεχή χρονιά το ETI προσέφερε, σε συνεργασία με την CFA Society Greece, εκπαιδευτικό πρόγραμμα προετοιμασίας υποψηφίων για τις εξετάσεις πιστοποίησης CFA–Level I, και για όγδοη χρονιά, αντίστοιχο πρόγραμμα προετοιμασίας για τις εξετάσεις CFA–Level II. Σημειώνεται ότι για πρώτη φορά το 2017 προσφέρθηκε πρόγραμμα προετοιμασίας υποψηφίων για τις εξετάσεις πιστοποίησης CFA–Level III.

Με εισηγητές κατόχους του πιστοποιητικού CFA και ενεργά στελέχη της αγοράς, θεματολογία και μέθοδο ειδικά σχεδιασμένες για διάρκεια 100 περίπου ωρών, και επιλεγμένο εκπαιδευτικό υλικό που διανέμεται δωρεάν στους υποψηφίους, ο αριθμός των συμμετεχόντων στα εν λόγω προγράμματα παρουσιάζει σταθερά αυξητική τάση.

4. Υπηρεσίες ηλεκτρονικής εκπαίδευσης - πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης ETI

Το ETI, αφενός μεν ανταποκρινόμενο στις ανάγκες του χρηματοπιστωτικού τομέα για πιο ευέλικτες, αξιόπιστες και ταυτόχρονα οικονομικές εκπαιδευτικές λύσεις αφετέρου δε αναγνωρίζοντας την ευρύτατη διάδοση και τα πλεονεκτήματα της τεχνολογίας στον χώρο της εκπαίδευσης, διαθέτει πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης. Η πλατφόρμα φιλοξενείται στη διαδικτυακή διεύθυνση www.etilearning.gr.

Η ζήτηση των μαθημάτων μας με τη μέθοδο e-learning, με τίτλο "Νομοθετικό πλαίσιο κεφαλαιαγοράς (α1-δ)" και "Νομοθετικό πλαίσιο κεφαλαιαγοράς (ε)" κατά το έτος 2017 ήταν εξαιρετικά αυξημένη με αποτέλεσμα να ανανεώσουν την ισχύ των πιστοποιητικών τους, περισσότερα από 3.000 στελέχη.

Στόχος του ETI είναι η περαιτέρω ανάπτυξη της ηλεκτρονικής εκπαίδευσης και η προσφορά περισσότερων μαθημάτων με τον τρόπο αυτό.